Chronologische ontwikkelingen

Joegoslavië

Map 6 C

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: maandag 10 januari 2000 0:29
Aan: Ruza Despotovic; Herman TI; Globalreflexion; Dolf Loth
Onderwerp: news.suc.org - Kosovo Forum (http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&thread=

<http://news.suc.org/>
<http://news.suc.org/images/news_menu.gif>

Kosovo Forum

Sign out <http://news.suc.org/forums/logout.html>

New Topic <http://news.suc.org/forums/post.php3?num=1> | Go to Top <http://news.suc.org/forums/list.php3?num=1> | Go to Topic <http://news.suc.org/forums/list.php3?num=1&thread=4211&action=-1> | Search <http://news.suc.org/forums/search.php3?num=1>
Previous Message <http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&thread=4210&action=1&loc=0&> | Next Message <http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&thread=4210&action=2&loc=0&>

Author: saivils <mailto:ssaivil@hotmail.com?subject=Now that they own the place truth doesn't matter> (1Cust142.tnt1.washington.dc.da.uu.net)
Date: 01-08-2000 21:53

034 GMT, 991111 - Kosovo's Killing Fields: ICTY Reports

The International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY) announced Nov.10 that it has exhumed 2,108 corpses in its investigation in Kosovo, the first official accounting of alleged atrocities in the war-ravaged province. The tribunal's chief prosecutor, Carla del Ponte, presented the figure to the U.N. Security Council in New York.

She said that the tribunal had received reports of 11,334 bodies in 529 gravesites. But she added that to date only 2,108 bodies have been exhumed and that work has been completed at fewer than one-third of the sites. Del Ponte also said that the international investigation involving forensic specialists from 14 countries would resume after the winter. Work on exhuming sites ended in October.

Last month, Stratfor.com published the results of its own review of alleged war atrocities. We found that four months into the investigation, teams had found far fewer victims than the 10,000 that Western officials had claimed in justifying the war against Yugoslavia. According to the reports available from the forensic teams that had entered Kosovo, the number of victims attributable to Serb atrocities had numbered only in the hundreds. This had important foreign policy implications both for NATO and its member governments and for the concept of national sovereignty.

The ICTY's interim accounting is a step in the direction of uncovering what really happened. But many outstanding issues remain unresolved. It is not clear from del Ponte's briefing if the bodies found so far are all the victims of Serb atrocities, combatants, Serb troops killed in

NATO raids or some combination. Since many were killed in the fighting between Serbs and KLA during the war and, according to NATO, many Serb troops were killed in the bombing campaign, the location of bodies does not, by itself, explain how many of those killed were the victims of Serb war crimes.

Using the evidence obtained by forensics teams, The ICTY must now determine how many of those killed died at the hands of the Serbs. This report does not shed any light on that question. We would expect more information to be available shortly, since presumably forensic teams have already provided the ICTY with a great deal of information on that subject.

Reply To This Message
Previous Topic <http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&thread=4210&action=1&> |
Next Topic <http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&thread=4210&action=2&>

[redacted]

Now that they own the place truth doesn't matter **saivils** 01-08-2000 21:53
New Topic <http://news.suc.org/forums/post.php3?num=1> | Go to Top
<http://news.suc.org/forums/list.php3?num=1> | Go to Topic
<http://news.suc.org/forums/list.php3?num=1&thread=4211&action=-1> | Search
<http://news.suc.org/forums/search.php3?num=1>
[redacted]

Powered by Phorum <http://www.phorum.org>

<http://news.suc.org/images/1px.gif>

home <http://news.suc.org/> | suc home <http://www.suc.org/> | suc info
<http://www.suc.org/sucinfo/> | site map <http://www.suc.org/sitemap.html> | membership
<http://www.suc.org/membership.html> | contact <http://news.suc.org/comments.html>
© 1996-99 Serbian Unity Congress.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zondag 9 januari 2000 23:55
Aan: Ruza Despotovic; Globalreflexion; Dolf Loth
Onderwerp: Kouchner's gross fabrications (http://www.serbia-info.com/news/2000-01/09/1665

Kouchner's gross fabrications

January 09, 2000

New fabrications by Bernard Kouchner <http://www.serbia-info.com/g3/images/kusner99.jpg>

New fabrications by Bernard Kouchner

Sofia, January 8th - UN Civilian Mission Chief (UNMIK) in Kosovo-Metohija Bernard Kouchner has grossly fabricated the facts by stating for the Saturday issue of the Bulgarian daily newspaper Demokratija that in that Serbian province "live around 7,000 Serbs," and that "earlier there were around 20,000 Serbs living there." Responding to the remark of the journalist interviewing him that there are no Serbs left in Kosovo-Metohija, Kouchner said, "that is not true."

"Both UNMIK and we want to create such conditions for all who left Kosmet to return and live peacefully. It is not true that all Serbs have left the province. In some areas they have and in some other they have not. Some of them are returning with our help." Kouchner owes the Bulgarian public an explanation - that after the arrival of KFOR on June 10th more than 250,000 Serbs and other non-Albanians were forced to leave their homes.

Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information

Email: mirs@srbija-info.yu <mailto:mirs@srbija-info.yu>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: maandag 10 januari 2000 0:46
Aan: Ruza Despotovic; Herman TI; Globalreflexion
Onderwerp: news.suc.org - Kosovo Forum (http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&thread=

<http://news.suc.org/>
<http://news.suc.org/images/news_menu.gif>

Kosovo Forum

Sign out <http://news.suc.org/forums/logout.html>

New Topic <http://news.suc.org/forums/post.php3?num=1> | Go to Top <http://news.suc.org/forums/list.php3?num=1> | Go to Topic <http://news.suc.org/forums/list.php3?num=1&thread=4162&action=-1> | Search <http://news.suc.org/forums/search.php3?num=1>
Previous Message <http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&thread=4161&action=1&loc=0&> | Next Message <http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&id=4183&loc=1&thread=4161&>

Author: Littlefield3 <mailto:Karoline.Littlefield@tasb.org?subject=KFOR GOT SMART AND RICH TOO...> (firewall.tasb.org)
Date: 01-07-2000 03:54

POLICE SEARCH HASHIM TACHI BROTHER'S APARTMENT TO FIND OVER ONE MILLION GERMAN MARKS. The International Police in Kosovo and KFOR seized various foreign currency monies, the equivalent of almost one million DEM, in the apartment of Gani Tachi, the brother of the Kosovo Liberation Army's former political leader, Hashim Tachi.

The search of Gani Tachi's apartment was conducted on Jan. 3, when almost one million German marks were found and two weapons for which Tachi does not have a license, AFP learned from the UN police spokesman, Michael Pechl.

The U.N. police arrested Gani Tachi (42) at the spot and released him on Jan. 5. The U.N. police announced that it had seized the money in order to find out its origin.

The police and KFOR said the search was made of the apartment because on New Year's Eve KFOR, soldiers noticed someone opening fire from Tachi's apartment.

Reply To This Message
Previous Topic <http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&thread=4161&action=1&> | Next Topic <http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&thread=4161&action=2&>

[redacted] [redacted] [redacted]

FOR GOT SMART AND RICH TOO.... Littlefield3 01-07-2000 03:54

<http://news.suc.org/forums/images/l.gif> RE: KFOR GOT SMART AND RICH TOO...
<http://news.suc.org/forums/read.php3?num=1&id=4183&loc=1&thread=4161> Stan 01-08-2000 07:24

New Topic <http://news.suc.org/forums/post.php3?num=1> | Go to Top <http://news.suc.org/forums/list.php3?num=1> | Go to Topic <http://news.suc.org/forums/list.php3?num=1&thread=4162&action=-1> | Search <http://news.suc.org/forums/search.php3?num=1>

[redacted]

Powered by Phorum <http://www.phorum.org>

<http://news.suc.org/images/1px.gif>

home <http://news.suc.org/> | suc home <http://www.suc.org/> | suc info <http://www.suc.org/sucinfo/> | site map <http://www.suc.org/sitemap.html> | membership <http://www.suc.org/membership.html> | contact <http://news.suc.org/comments.html>

© 1996-99 Serbian Unity Congress.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zondag 5 maart 2000 22:43
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Fw: Increasing Demand for TFF: Training For Forgiveness

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: Transnational Foundation TFF <tff@transnational.org>
Aan: TFF PressInfo # 89 <tff@transnational.org>
Datum: vrijdag 03, maart 2000 23:57
Onderwerp: Increasing Demand for TFF: Training For Forgiveness

On http://www.transnational.org from March 3, 2000

Send "TFF@transnational.org" the e-mail address of someone you think would like to receive PressInfos.

TFF PressInfo #89
****

INCREASING DEMAND

FOR TFF: TRAINING FOR FORGIVENESS

"What do you think the following, very different, organisations have in common: the Kosovo Protection force, NATO/KFOR in Kosovo, the International Organisation for Migration (IOM), the Institute of International Politics and Economics in Belgrade, the United Nations Development Program (UNDP) in New York, the Ministry of Education in Burundi and the Peace and Development Centre in Geneva?

Right! They want TFF to help them with analyses and training in conflict understanding, reconciliation and forgiveness," says TFF director Jan Oberg."Everywhere, it is Time For Forgiveness."

"It's 15 years since we jumped out of the university world, set ourselves up as a new type of multi-disciplinary, multi-cultural and globally networking peace research centre. It's 10 years since we began experimenting with a new concept of conflict-mitigation in all parts of former Yugoslavia, in Georgia and - last year - in Burundi. These missions combine solid conflict analysis, mediation and peace education. It's 8 years since we did the early warning report 'Preventing War in Kosovo.' It's 5 years since we ended our mediation efforts between Belgrade and Pristina. We know that the human suffering and the sad situation there today could have been avoided. We told everybody who cared to listen what could be done to do - and not just talk about - preventive diplomacy.

Thousands of emails from around the world and all the tasks we get tell us that TFF is appreciated for being competent and an outspoken advocate of nonviolence. In contrast, some of those who embrace mainstream analyses and militant conflict management as well as those who acquiesce under the only superpower, the only economy, the only military alliance, the only concept of human rights and democracy - and similar tendentially authoritarian ideas - find TFF a bit irritating.

Happily enough, impartiality among parties, "fundamentalist" advocacy of nonviolent policies and dialogue, personal trust building with all conflict parties, emphasis on human dimensions of conflicts: it's now beginning to yield the desired results. Not only for TFF but for so many like-minded initiatives. It's "non-governmental" actors that do the necessary, new things while governments increasingly become "non-popular."

Working with the UN and NATO in Kosovo

TFF has been invited to train the 50 top leaders and 500 middle-level leaders of the Kosovo Protection Corps (KPC) in Kosovo/a, most of whom are former KLA fighters. We train together with human rights experts from Helsinki University, with UN people and the ICRC.

"I've just returned from there and Peter Jarman and Kerstin Schultz go next," says Jan Oberg. "It's a gigantic task for us all under the most difficult political and practical circumstances. Demobilisation of former combatants is essential for the future of the Balkans. If we do not get a truly civilian leadership that knows how to handle conflicts without violence, there is no chance that Kosovo/a will again become multi-ethnic, democratic and tolerant. And, if not, it will be the ultimate fiasco for the international community. IOM is implementing agency and working with them is a great experience, professionally and personally," says Oberg. "IOM has an impressive record of demobilisation work in the world's most difficult conflicts."

Working with Belgrade

Together with many others, TFF associates Soren Sommelius, Johan Galtung, Haakan Wiberg and Oberg have been invited to an international conference in Belgrade at the above-mentioned institute. The idea is to take stock of the Rambouillet and NATO bombing process one years after. Sommelius and Oberg will also do fact-finding in Montenegro and seek to understand the humanitarian situation in Serbia which hosts 1 mill refugees. "True humanism makes no difference between humans who suffer. Innocent Serbs, Albanians and others are clear victims of games played by political, economic and military leaders. It's pop humanitarianism - or cynicism - to see it otherwise," says Oberg.

UNDP in New York

UNDP has invited numerous experts from around the world, among them TFF associates Johan Galtung, Richard Falk and Oberg, to help it develop its future policies concerning Governance and Conflict Prevention. It's meant to develop all activities in the interface between post-war reconstruction, sustainable development and reconciliation toward normalisation.

Burundi

Last year we did a first fact-finding mission to Burundi. The Minister of Education Prosper Mpawenayo asked TFF to develop a concept and a plan for research on and practical training in conflict understanding, tolerance, reconciliation and forgiveness. This plan will be implemented in cooperation also with the Minister for Human Rights and the Minister for the Peace Process as soon as Nelson Mandela has succeeded in mediating a peace agreement. The needs are huge but, fortunately, there are many indigenous traditions, rituals and great personalities to learn from in this vital process. TFF is proud to be associated with this process.

Peace and Development Centre (PDC) in Geneva

Finally, PDC in Geneva is a further development of the courses initiated in cooperation between the network directed by Johan Galtung, TRANSCEND, and UN Director-General in Geneva, Vladimir Petrovsky. PDC is operated by Dylan Scudder - a TFF Peace Antenna, too - who may well turn this experiment into one of the most important conflict transformation training institutes in Europe. PDC serves UN staff first but also others in need of professional knowledge, theories and practical skills in handling conflicts.

Sharing the good news

Summarises Jan Oberg. "We are so happy about all the support and recognition we get - presumably because of TFF's persistent philosophy, reliability, competence and focused activity over the years. With this PressInfo we simply want to share it all with you. Peace may look impossible, but until we have tried, we don't know that it is. And there are SO many other good forces at work around the world.

Our commitment is based on Gandhian approaches and we are at your service. Perhaps YOU would like to get involved with TFF or want TFF to help in problems you have. There are enough bad news around. In all humility, we think TFF makes good news."

© TFF 2000

Please reprint, copy, archive, quote or re-post this item, but please retain the source.

Dr. Jan Oberg
Director, head of the TFF Conflict-Mitigation team
to the Balkans and Georgia

T F F

Transnational Foundation for Peace and Future Research
Vegagatan 25, S - 224 57 Lund, Sweden
Phone +46-46-145909 (0900-1100)
Fax +46-46-144512
Email
tff@transnational.org
http://www.transnational.org

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zondag 5 maart 2000 23:00
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: 00, Letter to Bush campaign re Senator McCain (http://news.suc.org/press/suc215

<http://news.suc.org/> [redacted]

Search suc.org:
[redacted] <http://news.suc.org/images/black1px.gif> Choose S.U.C. Page About S.U.C. S.U.C. Activities News from Serbia Kosovo Crisis Bosnia, Croatia Help children BLAGO Fund Serbian History Serbian Art Book Library Become a member
<http://news.suc.org/images/black1px.gif> <http://news.suc.org/images/suc_grb.gif>

<http://news.suc.org/images/1px.gif>
Serbian Unity Congress - Letter

March 2, 2000
The Honorable George W. Bush
Governor of the State of Texas
P.O. Box 1903
Austin, TX 78767

Attention: Campaign Director and Ms. Condoleezza Rice

By fax: (512) 637-8800

Dear Governor Bush:

Re: Senator McCain:
Foreign Money May Embroil Our nation in a New Balkan War

I have in my possession some information of importance to the U.S. national interest and to the integrity of the Republican presidential nomination process. I am hastening to convey it to you as a concerned American and on behalf of our organization which exists to promote public education about American interests in the Balkans.

The information relates to Senator McCain and gives the lie to his claims about campaign reform. Indeed it goes further. It indicates that Senator McCain has most likely accepted funding from foreign sources directly opposed to U.S. policy in the Balkans and whose actions directly threaten U.S. service personnel. This may possibly be a issue to be compared to the Clinton Administration's acceptance of money from communist China. Senator McCain's actions are deeply compromising to the national interests of the United States.

In the interests of full disclosure and for the benefit of public education I urge you to demand a full public accounting from Senator McCain about his connection with the Albanian lobby whose objectives are potentially so harmful to the core U.S. of stability in the Balkans.

The incident concerned is a rally attended by Senator McCain in New York City outside the Grand Hyatt Hotel on February 11, 2000. He met there with a group of Albanians demonstrating in favor of an ethnically pure Kosovo. Further, he met with the American lobbyist for Albanian

nterests former New York Congressman Joe DioGuardi. The latter was wearing an emblem depicting Greater Albania. This is directly contrary to U.S. policy that borders in the Balkans should not be changed. Advocates of such a policy put American military personnel in harm's way.

The core point at issue here is that Senator McCain is not only acting in direct contradiction to his own claims about campaign reform, he is also making himself a financial hostage to foreign interests whose objectives are contrary to U.S. policy and whose ambitions may put U.S. military personnel at risk.

I urge you to demand a full accounting from Senator McCain. The information in my possession is voluminous and accurate, including photographs etc. The essence is that Senator McCain is giving his support to and may be accepting material aid from foreign nationals who want to use this country to achieve their objective of an ethnically-pure Greater Albania. This concept is gravely dangerous to regional stability, involving as it does territorial claims on Greece, Bulgaria, Serbia and Macedonia. The dangers are spelt out in great clarity in an article on the front page of today's *New York Times* "Kosovo Rebels Regrouping Nearby in Serbia" by Steven Erlanger.

If, as Senator McCain seems to advocate, U.S. power comes to support this foreign-funded objective, the threat of a regional war are enormous. The impact on U.S relations, including with the great powers of China and Russia, would be incalculable.

I would be happy to provide you with these further details if you require.

The issues I raise here are primarily concerned with political integrity and the security of our armed services. These are issues which should be of concern to all Americans. At the same time, a statement by yourself dissociating yourself from the many errors of the Clinton administration's Balkan policy and a pledge to approach these problems in an even-handed manner would gain respect and support both with the Serbian American population and also with the wider Orthodox Christian community in the United States. This community includes a large number of Americans throughout the nation, including those of Greek, Armenian, Russian, Lebanese, Romanian, Bulgarian and Ukrainian heritage.

Sincerely,

Milosh Milenkovich
President

[redacted]

home <http://news.suc.org/> | suc home <http://www.suc.org/> | suc info <http://www.suc.org/sucinfo/> | site map <http://www.suc.org/sitemap.html> | membership <http://www.suc.org/membership.html> | contact <http://news.suc.org/comments.html>
© 1996-2000 Serbian Unity Congress.

De vluchtelingen lieten er een ravage achter. Maar het dorp staat nu wel op de kaart. Het 'ruwe bergvolk' is zelfs genomineerd voor de Nobelprijs. Een jaar na het begin van de NAVO-bombardementen maakt het Albanese grensdorp Kukës de balans op. 'Ik ben nog altijd geld aan het tellen.'

Yaël Vinckx

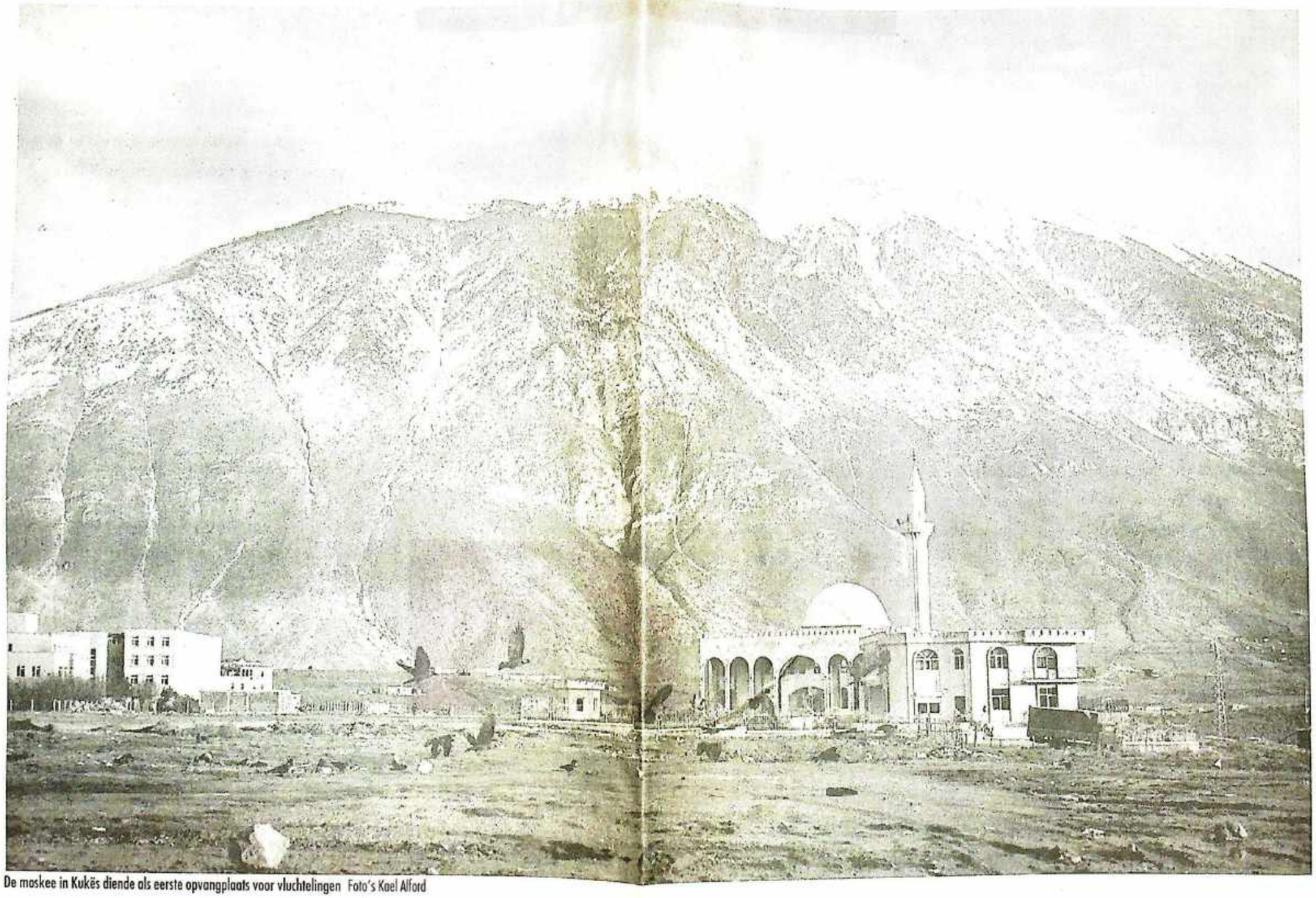

De moskee in Kukës diende als eerste opvangplaats voor vluchtelingen Foto's Kael Alford

Grensdorp Kukës telt de zegeningen van de Kosovo-oorlog

Geld en afval

Nog altijd ligt het cassettebandje achter de bar in hotel Amerika. Op verzoek stopt de eigenaar het ding in de recorder. Even later schalt de stem van een Amerikaanse

ding met Kosovo, zegt iedereen direct. Meer dan veertig jaar was de grens tussen Albanië en Kosovo (onderdeel van de Federale Republiek Joegoslavië) hermetisch gesloten. Onder de Albanese heid gedrukt, die hen tot in zichzelf gekeerde mensen had gemaakt, die hun gedachten geheim hielden en paranoide en wantrouwig waren jegens alles en iedereen rond hen.'

Journalist Suleyman Dido zegt: „Dat is het verschil tussen Albanezen uit Kosovo en Albanezen uit Albanië. Kosovaren houden van hun land, Albanezen niet. Albanese jongeren trekken in groten getale naar het buitenland, terwijl duizenden Kosovaarse jongeren hun baan in Duitsland opzeggen om een nieuw Kosovo op te bouwen."

De hoop is gevestigd op de handel met Kosovo. Maar die handel is ongelijk verdeeld. De Albanezen gaan vooral naar Kosovo om in te kopen. Flessen cola, zakken waspoeder; het is goedkoper in Prizren. De Kosovaren daarentegen, gaan niet naar Kukës om inkopen te doen. „Deze stad heeft eigenlijk niets te bieden", zegt een buitenlandse hulpverlener. De Albanezen hebben zich inmiddels teruggetrokken op hun oude handel, de smokkel van sigaretten.

Nobelprijs

Al die – onbelaste – handel is de Albanese regering een doorn in het oog. Daarom heeft ze een maand geleden opnieuw speciale politie-eenheden naar Kukës gestuurd. Deze moeten de corruptie aan de grens uitbannen en de zogenoemde solidariteitsbelasting innen. De belasting is verplicht voor iedere Albanees die het land verlaat, maar aan de grens met Kosovo betaalden de reizigers nooit de vereiste duizend lekes (circa vijftien gulden).

„Een belachelijke belasting", zegt journalist Rexhepi Shahu beslist. „Ga ik naar Griekenland, dan ga ik naar een ander land, naar een andere cultuur, naar een ander volk. In dat geval wil ik wel belasting betalen. Maar Kosovo en Albanië zijn geen twee verschillende landen. Kosovo is Albanees." Zo denken de meeste mensen in Kukës erover.

Via Radio Kukës begon de journalist een protest tegen de solidariteitsbelasting. Dat heeft geholpen. Anderhalve week geleden viel een woedende me-

nummer is opgedragen aan de *bad boy* van Joegoslavië, Milošević, en aan het Kosovo Bevrijdings Leger. Jaag die Serviërs eruit. Serviërs ... Oprotten!" Uit de speakers klinken de Fine Young Cannibals. „*Yeah*", roept de verslaggever opgetogen.

Stel: je drijft een hotel in Kukës, in het noorden van Albanië, maar je hebt zelden gasten. Dan breekt de oorlog uit in buurland Joegoslavië. Een dag later verschijnen de eerste vluchtelingen in de stad, honderdtachtig vrouwen en kinderen uit Kosovo. Ze lopen op blote voeten en vertellen de verschrikkelijkste verhalen over moordpartijen en verkrachtingen, over plunderingen en brandstichtingen. Niet lang daarna staat verslaggeefster Christiane Amanpoure van het Amerikaanse nieuwsstation CNN op de stoep. Je herkent haar van de televisie. Honderden journalisten volgen. Ze vechten om de schaarse hotelkamers. Verhuurde je eerst een etage aan een hulporganisatie voor negenhonderd dollar per maand, nu bieden journalisten grif dertienduizend dollar voor diezelfde etage. De hulpverleners vliegen eruit. Intussen maken verveelde verslaggevers een melig casettebandje, speciaal voor jou.

Het overkwam Musli Lleshi, eigenaar van hotel Amerika in Kukës. „Het waren gouden tijden", zegt hij een jaar later. Hij wil niet vertellen hoeveel geld hij heeft verdiend aan de oorlog. „Ik ben nog altijd aan het tellen", grijnst hij. Maar laatst heeft hij een bevriende buitenlander gevraagd een biljet van duizend dollar mee te brengen – om in te lijsten en op te hangen in de bar van het hotel. Dan kan iedereen in Kukës zien dat hij, Musli Lleshi, een rijk man is.

Ruw volk

Een jaar geleden, op 24 maart, begon de NAVO haar bombardementen op Joegoslavië. Tot die dag was Kukës een vergeten stad, ingesloten door Montenegro en Kosovo. Beide gebieden maken – nog steeds – deel uit van het Joegoslavië van Slobodan Milošević en waren daarom *no go areas* voor de Albanezen.

De bevolking in het noorden van Albanië is een onhandelbaar, ruw bergvolk, zeggen ze in de Albanese hoofdstad Tirana. In 1994 stuurde de regering speciale politie-eenheden naar Kukës om orde op zaken te stellen. Bij de daaropvolgende vechtpartijen raakten zeventien agenten gewond. De autoriteiten krijgen er nauwelijks een poot aan de grond; het zijn de familieclans die de dienst uitmaken. Buitenlanders worden er regelmatig overvallen door bandieten. Tijdens de Kosovo-oorlog werd een cameraploeg tot op de onderbroek gestript en beroofden Albanezen een Britse journalist van zijn satelliettelefoon om deze de volgende dag aan diens collega te koop aan te bieden.

Er loopt niet eens een behoorlijke weg naar het Noord-Albanese stadje. Tirana ligt zo'n tweehonderdzeventig kilometer verderop, maar de reis duurt acht uur. Kukës was een achtergebleven stadje. Tot de oorlog uitbrak.

Een vrachtwagen van de UNHCR herinnert aan de crisis van vorig jaar

Meer dan vierhonderdduizend Albanese vluchtelingen uit Kosovo trokken door de grensplaats, die zelf ongeveer twintigduizend inwoners telt. Ruim honderdduizend Kosovaren vonden er onderdak, bij gastgezinnen of in een van de zeven vluchtelingenkampen. Al die tijd waren de ogen van

> De koperfabriek is nu geplunderd en de pruimenboomgaarden gekapt voor brandstof

de wereld op Kukës gericht. „In Europa hebben de mensen niet van Albanië maar wel van Kukës gehoord", constateert vice-prefect Fadil Gjuta tevreden.

Achtenzeventig dagen duurde de oorlog. Op 12 juni trokken NAVO-troepen Kosovo binnen, op de voet gevolgd door de vluchtelingen. Twee weken na de 'bevrijding' had negentig procent van de vluchtelingen Kukës verlaten. „Het was alsof een orkaan over de stad was getrokken", zegt burgemeester Safet Sula. „De waterleiding was kapot, de wegen waren aan stukken gereden, het enige kruispunt was onder water gelopen. En overal lagen bergen afval."

Journalisten en hulpverleners vertrokken ook spoorslags naar Kosovo. Xhemil Shahu van de vluchtelingenorganisatie UNHCR herinnert zich de medewerkers van het World Food Program. „Ze hadden beloofd twee tot drie jaar in Noord-Albanië te blijven. Ze vertrokken een week na hun belofte." En het World Food Program was niet de enige organisatie die zich niet aan haar woord hield.

Toch klagen vice-prefect Fadil Gjuta en burgemeester Safet Sula niet over het gebrek aan betrokkenheid van de organisaties. „De meeste organisaties waren hier voor de vluchtelingen. Hun werk zat erop", verklaart Sula. „Veel hulporganisaties hebben zich aan hun beloften gehouden, hebben bijvoorbeeld een weg aangelegd. We zijn erg tevreden."

Kukës is rijkelijk beloond voor zijn gastvrije houding tijdens de Kosovocrisis, zeggen de lokale bestuurders. Al weet niemand precies hoeveel geld er gegeven is. Volgens schattingen van de UNHCR heeft de internationale gemeenschap krap vier miljoen dollar in Kukës gepompt. Van dat geld zijn delen van de stad inmiddels opgeknapt. Zo zijn het gemeentehuis en de prefectuur geschilderd, is het cultureel centrum opgeknapt en zijn de vier scholen herbouwd. Op de modderige vlakte voor de moskee is een parkje herrezen. Op dezelfde plek kampeerden duizenden Kosovaren in hun tractoren en aanhangers.

Veruit het meeste geld is door de Verenigde Arabische Emiraten aan hun moslimbroeders geschonken. Burgemeester Sula somt op: „Vierhonderdduizend dollar voor de nieuwe wegen in de stad. Vierhonderdduizend dollar voor het nieuwe watersysteem. Twee miljoen dollar voor een vliegveld buiten de stad." Het vliegveld is weliswaar niet klaar – de UNHCR twijfelt of de Arabieren zullen terugkeren om het af te maken – en de burgemeester weet ook niet wie zijn stad per vliegtuig zou willen bezoeken, maar dat terzijde. „Ze hebben tenminste een vliegveld", zeggen ze bij de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) in Kukës.

Mafia

Natuurlijk, er is ook hulpgeld verdwenen. Albanië staat niet voor niets bekend als een mafiose en corrupte Balkan-staat. Die corruptie heeft plaats op alle niveaus: van de topambtenaren van het ministerie van Binnenlandse Zaken tot aan de verkeersagent in Kukës. De Albanese mafia, berucht om haar meedogenloze optreden, is ook wijd verbreid. Ze strekt zich uit tot in België, bijvoorbeeld in de stad Antwerpen, waar ze de Russische mafia dreigt te verdringen in de prostitutie en de drugshandel.

„We hebben fouten gemaakt", zegt Xhemil Shahu van de UNHCR berustend. „Zo wilden wij voedsel uitdelen aan Albanese families met vluchtelingen in huis, maar drong de Albanese regering aan op financiële hulp. Geef ons het geld, zeiden ze, dan verdelen wij het onder de bevolking." Een jaar later komen boze Albanezen nog altijd verhaal halen bij Xhemil Shahu. Waar blijft hun geld? „Ik denk dat de regering tien procent van het totale bedrag daadwerkelijk heeft uitgedeeld." De rest is verdwenen in de zakken van de bestuurders.

De regering in Tirana ziet dat anders. Hebben families hun vluchtelingen geregistreerd, dan krijgen ze geld, anders kan iedere Albanees wel om geld vragen, klinkt het in de hoofdstad. Maar in Kukës zijn de vluchtelingen alleen de eerste twee dagen na de bombardementen geregistreerd, zegt journalist Suleyman Dido. Daarna konden de ambtenaren op het stadhuis de massale stroom vluchtelingen niet meer bijhouden. Suleyman Dido, zijn vrouw Rajmonda en hun vier dochters namen twintig Kosovaren op in hun flat. Dido schreef hen in op het stadhuis. Na het einde van de oorlog kreeg Dido bijna zevenhonderd gulden uitgekeerd. Zijn collega Rexhepi Sahu zit er sip naast – hij had zestien vluchtelingen in zijn flat, maar vergat hen te registreren.

Behalve in Tirana verloor de UNHCR ook geld in Kukës. Na het vertrek van de vluchtelingen kwamen de eigenaren van de grond waarop vluchtelingenkampen hadden gestaan en eisten onder meer geld voor het opruimen van de achtergelaten rotzooi. „We besloten hen twintig procent vooruit te betalen. Ze konden de rest van het geld krijgen als de kampen waren opgeruimd", zegt Xhemil Shahu. Maar een jaar later ligt het Duitse kamp vol met plastic zakken en is een van de twee Italiaanse kampen nog altijd bedekt met een laag grind. De eigenaren hebben het geld geïncasseerd en zijn verdwenen.

In het andere Italiaanse kamp, beter bekend als Kukës I, is de chaos nog groter. De Italianen, die overhaast vertrokken, hebben enkele containers achtergelaten. Die werden al snel geplunderd. „De Albanese politie liep voorop", weet Shahu. De plunderaars waren op zoek naar eten en hebben al het medische materiaal uit de containers gesmeten. Dat ligt nu in de modder: infuuszakken, injectienaalden, operatiehandschoenen, scalpels, een kapotte speen en veel medicijnen zoals een potje blauwe eculorina en een potje paarse sol. Daar loopt een Albanese boerin met een vuil-witte hoofddoek op doorheen, samen met haar ezel.

Cafehouder Musli Lleshi

Plunderingen

Wat hebben de inwoners van Kukës nog meer aan de oorlog overgehouden, behalve geld en afval? Een open verbinbanezen geen contacten onderhouden met de buitenwereld. Onder Hoxha raakte Albanië dan ook in een isolement – op een gegeven moment werden alleen met China en Roemenië gesprekken gevoerd. Daarentegen was het vrijere communisme van de Joegoslavische leider en buurman Josip Broz Tito helemaal uit den boze. Na de introductie van het meerpartijenstelsel, de omwenteling in 1991, mochten de Albanezen eindelijk hun land verlaten, maar waren ze niet langer welkom in Joegoslavië. Daar was Slobodan Milošević in 1989 aan de macht gekomen. En hij maakte snel duidelijk niets op te hebben met Albanezen.

De – onverwachte – opening van de Kosovaarse grens schept nieuwe mogelijkheden, handel bijvoorbeeld. Kosovo's tweede stad, Prizren, ligt drie kwartier rijden van Kukës. „De crisis heeft Kukës wakker geschud", zegt burgemeester Safet Sula. „Voorheen trokken veel jongeren weg uit onze stad. Nu blijft een deel van hen en denkt: misschien kunnen we vanuit Kukës een handeltje in Kosovo opzetten en zo ons geld verdienen."

Zelf produceert Kukës niets. Van de beroepsbevolking is meer dan de helft werkloos. Vroeger had de stad een grote koperfabriek, even buiten de stad, die werk bood aan honderden mensen. Vroeger stond de stad ook bekend om haar pruimenboomgaarden. Maar de koperfabriek is geplunderd en de bomen zijn gekapt. In de winter van 1992, tijdens het nijpende gebrek aan eten en brandstof, zijn de bomen omvergetrokken om in de kachel te worden opgestookt. „Op een dag hakte iemand een boom om. Daarna hakten we allemaal een boom om", zegt een bezoeker van hotel Amerika.

> De Albanezen gaan naar Kosovo om in te kopen, maar de Kosovaren komen niet naar Kukës

Het gebeurde, in die maanden na de omwenteling, in heel Albanië. Het collectieve bezit ging eraan. De nood was hoog en de woede was ongericht. Scholen werden geplunderd, boomgaarden werden gekapt, boerencoöperaties werden in brand gestoken. Verpleegsters en artsen verkochten op straat medicijnen en bedden, rechtstreeks afkomstig uit de ziekenhuizen. Veertig jaar stalinisme, onderdrukking, isolatie en verraad hadden de mentaliteit van de Albanezen drastisch veranderd. 'Ze waren', zo schrijft Albanië-kenner Miranda Vickers in haar boek *The Albanians*, 'in een angstig soort nederigdaarop bescherming moesten zoeken bij de Duitse soldaten aan de Kosovaarse kant van de grens. Tirana heeft de speciale politie-eenheden teruggetrokken, maar heeft tegelijkertijd gewaarschuwd dat dit niet het einde is. De autoriteiten zullen de eenheden waarschijnlijk de komende week terugsturen, met meer mensen en meer wapens.

Het 'incident' aan de grens is een smet op de reputatie die Kukës probeert op te bouwen. De smet komt ook op een slecht moment, want Kukës is genomineerd voor de Nobelprijs voor de Vrede. Op 13 oktober valt de beslissing. Naast Kukës zijn er zo'n honderdveertig andere kandidaten.

Sommige mensen in Kukës geloven daadwerkelijk een kans te maken op de prijs. „De Nobelprijs is niet alleen voor ons, maar moet ook op het conto van de internationale hulporganisaties en de NAVO worden geschreven. Die laatste heeft geweldig werk verricht met haar bombardementen", zegt vice-prefect Fadil Gjuta serieus. De prijs zal het stadje bovendien weer onder de aandacht brengen. „Dat kunnen we gebruiken", aldus Gjuta. De geldstroom begint immers op te drogen en, zo verzucht hij, er moet nog zoveel worden gedaan.

Zo droomt Kukës van een nieuwe weg naar Tirana, een immens project waarover komende week tijdens een Brusselse bijeenkomst van het Stabiliteitspact voor de Balkan gesproken wordt, hoopt de vice-prefect. Ook is er een nieuwe weg beloofd naar de twintig kilometer verderop gelegen grensovergang. Al weet niemand meer precies door wie. Wel heeft de weg al een naam: de Bill Clinton-road.

Andere mensen in Kukës vinden de nominatie voor de Nobelprijs meer een goede grap. Een vredesprijs voor Noord-Albanië, waar clans met harde hand regeren, waar iedereen een kalasjnikov heeft, waar meningsverschillen met de vuist of met het geweer worden uitgevochten, waar menig hulpverlener en journalist onder bedreiging zijn satelliettelefoon is kwijtgeraakt? Zou zo'n stad de Nobelprijs voor de Vrede krijgen? „Insjallah", zegt burgemeester Safet Sula grinnikend. Als Allah het wil.

In hotel Amerika verheugt eigenaar Musli Lleshi zich er al op. Stel, Kukës wint de Nobelprijs voor de Vrede. Dan zit de bar vol feestende Albanezen en stroomt het hotel vol buitenlandse journalisten. De fooien zullen over tafel rollen, verwacht het personeel.

Musli Lleshi is deze keer op alles voorbereid. Hij heeft in de afgelopen maanden een extra etage op zijn hotel laten zetten. „Ik kan alle drukte aan", zegt hij zelfverzekerd. De Nobelprijs voor de Vrede, een nieuw conflict in Kosovo, oorlog in Montenegro; Musli Lleshi zit goed.

Zie ook Dossier Kosovo: www.nrc.nl

VN-tribunaal verhoogt straf Alekšovski

DEN HAAG, 24 MAART. De gevangenisstraf van de Bosnische Kroaat Zlatko Alekšovski is gisteren door het Joegoslavië-tribunaal in hoger beroep verhoogd van 2,5 tot 7 jaar. Alekšovski, tijdens de moslim-Kroatische oorlog in Bosnië in 1993 hoofd van het detentiekamp Kaonik, was als commandant indirect verantwoordelijk voor de onmenselijke behandeling van de moslimgevangenen in en buiten de gevangenis. De beroepskamer is van oordeel dat in Centraal-Bosnië in 1993 sprake was van een internationaal gewapend conflict, zodat de Conventie van Genève van toepassing is. De rechtbank vonniste in eerste aanleg dat het een burgeroorlog betrof, maar staat in dat oordeel inmiddels alleen, gezien ook de latere strafzaak tegen de Bosnisch-Kroatische generaal Blaskić. De vijf rechters tellende beroepskamer van het tribunaal wilde niets weten van het argument dat Alekšovski als burger geen gezag had over militairen die gedetineerden selecteerden als menselijk schild of voor gevaarlijke dwangarbeid, zoals het graven van loopgraven in de frontlinie. Wegens zijn lange voorarrest was Alekšovski eerder op vrije voeten gesteld. Bij het begin van de behandeling van zijn beroep werd hij opnieuw gearresteerd. (ANP, AP)

BESTSELLERS IN ZAGREB

Kroaten zingen nog: 'Danke Deutschland'

DOOR DIANA JOHNSTONE

ZAGREB - Toen ik Kroatië bezocht was het in de hoofdstad Zagreb meest geëtaleerde boek, de nieuwste editie van de anti-semitische klassieker De Protocollen van de Wijzen van Zion. Op een goede tweede plaats kwamen de memoires van Ante Pavelic, de Kroatische dictator, stroman van Hitler en voorman van de fascistische Ustasha-beweging tijdens de Tweede Wereldoorlog. Pavelic was het brein achter de genocide op de Serviërs, de joden en de Romany (zigeuners). De vernietigingsmachine begon in Joegoslavië haar werk al in 1941, zelfs voor Eichmann en zijn collegae met de uitvoering van die Endlösung begonnen was. Hoewel Kroatië in feite dus Duitsland het goede voorbeeld had gegeven, is Kroatië haar Duitse weldoeners nog steeds niet vergeten. Het was tenslotte te danken aan Hitler's invasie van Joegoslavië dat in april 1941 de Onafhankelijke Republiek Kroatië kon worden gesticht met Bosnië-Herzegovina als territoriaal onderdeel (waarvan de bevolking in die tijd grotendeels Servisch was). De aanhankelijkheid aan het Duitse broedervolk bewees Kroatië ook weer eens in 1991, toen Kroatië zich, evenals in 1941 op aandringen van de Duitse regering, eenzijdig onafhankelijk verklaarde. Het lied Danke Deutschland was in die tijd de absolute tophit.

Warme broodjes

In het Westen wordt uiteraard meteen geopperd dat het Duitsland van vandaag niet het Duitsland van 1941 is. Zeker, dat is ook zo. Maar voor de Kroaten die een langere herinnering koesteren, is zoveel weer hetzelfde geworden dat bezoekende Duitsers soms worden omhelst als Kroaten hen hartelijk welkom heten in hun onafhankelijke staat en hen met gestrekte arm begroeten onder het afgemeten uitroepen van de nostalgische woorden "Heil!" Het zal dus geen verrassing zijn als dit jaar niets anders als Hitler's boek Mein Kampf de grote bestseller wordt. En dan geen kritisch wetenschappelijke editie, maar een getrouwe reproductie van originele tekst van deze 'grote Europese leider', behartiger van de Kroatische belangen en Leider van het Derde Rijk. Het tijdschrift Globus rapporteert dat de Mein Kampfs als warme broodjes over de toonbank gaan. Voor hen die zich beter willen verdiepen is er nog het boek: 'De Protocollen van Zion, de joden en Adolf Hitler' van Mladen Schwartz, leider van de Kroatische neo-Nazipartij Nieuw Rechts. Of gesprekken met Hitler door de trouwe rechterhand van der Führer, Herman Rauschning en verder nog een keur aan ultrarechtse lectuur waarin de fascistische Ustasha-republiek wordt bejubeld, waarvan de rücksichtslose Endlösung van Serviërs en Servische joden zelfs door Italiaanse fascisten en Duitse diplomaten als buitengewoon schokkend wordt bevonden.

Open brief

De Kroatische dissident Predrag Matvejevic, schreef een open brief naar de Kroatische Schrijversbond en de Internationale PEN club waarin hij verklaarde zich ervoor te schamen dat deze organisaties geen enkele vorm van protest heeft aangetekend. "Als ik door de straten van Zagreb, Split of Dubrovnik loop", schrijft hij, "zie ik dat jonge mensen zich de ogen uit hun kop schamen bij het zien van de Nazi-boekjes, de grote portretten van Adolf Hitler en andere 'helden' uit de Tweede Wereldoorlog. Schande voor Kroatië en de Kroatische cultuur. Dit is geen incident of ongeluk, maar hoort thuis in het Land van Tudjman, als waardig opvolger van de nazistische Ustasha-staat."

"Tudjman en zijn trawanten zijn verantwoordelijk voor de ontmanteling van duizenden antifascistische oorlogsmonumenten ter nagedachtenis van de slachtoffers van de Kroatische holocaust. In de kerken van Split en Zagreb zijn heilige missen opgedragen ter ere van de Kroatische nazi Ante Pavelic. Nationalistische criminelen voeren in opdracht van partijen als 'Kroatische Partij van Rechts' ouderwetse pogroms uit tegen de weinige nog overgebleven Serviers in de Krajina, waarvan de overgrote Servische meerderheid al in augustus 1995 is weggezuiverd of vermoord in de - door de Amerikanen gesteunde - Operatie Storm."

Vruchtbomen

"Onder grote internationale druk heeft de Kroatische regering het in haar grootmoedigheid goed gevonden dat een klein aantal Serviërs naar hun schamele bezittingen in de Krajina mochten terugkeren als makkelijke prooi voor de vervolgers". Tot zover Matvejesevic.

Met toestemming van de regering Tudjman braken bewapende bendes Servische toegangsdeuren open, sloegen oude, weerloze mensen in elkaar, verwoestten de huisjes, hakten vruchtbomen om en verbrandden de moeizaam binnengehaalde wintervoorraad. Deze feiten zijn uitgezocht door het Kroatische Helsinki-Comité en aan de Kroatische regering gemeld. Het is op dit moment overduidelijk voor iedereen dat misdaden van intimidatie, fysiek geweld, moord, roof, vandalisme en 'etnische zuiveringen' voor westerse regeringen en hun media onbelangrijk zijn, zolang de slachtoffers Serviërs zijn.

Donors Balkan brengen 1,8 miljard euro bijeen

Door onze correspondent
BEN VAN DER VELDEN

BRUSSEL, 29 MAART. Donors hebben 1,8 miljard euro toegezegd voor financiering van projecten waarmee de infrastructuur, het investeringsklimaat, de veiligheid, de democratie en de mensenrechten in Zuidoost-Europa verbeterd moeten worden. Op een tweedaagse donorconferentie, die vanmorgen in Brussel is begonnen, wordt beslist over de verdeling van het geld over driehonderd projecten die binnen een jaar moeten beginnen.

De conferentie is belegd door de Europese Unie, de Wereldbank en de leden van het Stabiliteitspact, dat de duurzame vrede en sociale en economische aansluiting van het gebied bij de EU wil bevorderen. Aan de bijeenkomst nemen 44 landen en 36 instellingen deel. Het Stabiliteitspact werkt nog aan projecten voor de langere termijn ter waarde van 2,7 miljard euro. Het geld dat beschikbaar wordt gesteld voor projecten die binnen een jaar moeten starten bestaat zowel uit schenkingen als uit leningen.

Bij de keuze van de projecten hebben de Europese Investeringsbank en de Oost-Europabank EBRD een belangrijke rol gespeeld. 1,1 miljard euro is bestemd voor infrastructuur. Hiervan financiert de Wereldbank tien procent. Voorzien is dat 200 miljoen euro gaat naar projecten voor de terugkeer van vluchtelingen naar de Balkan. Andere projecten hebben te maken met de bevordering van de democratie en van de veiligheid. Daarbij behoort ook het opruimen van mijnen.

De EU is de belangrijkste donor. Het geld komt zowel van de EU-begroting als direct van de vijftien lidstaten. De 1,8 miljard euro wordt verdeeld over projecten in Albanië, Kosovo, Montenegro, Bulgarije, Bosnië, Kroatië, Macedonië en Roemenië. Nederland heeft toegezegd dit en volgend jaar in totaal 400 miljoen euro bij te dragen. Dat geld wil Nederland besteden aan verbetering van de grensovergang Macedonië-Kosovo en de wegverbinding tussen Montenegro en Bosnië, aan steun ten behoeve van het midden- en kleinbedrijf op de Balkan, aan projecten voor onafhankelijke media en parlementaire samenwerking en aan het opleiden van leraren geschiedenis en het ontwikkelen van lesmateriaal over de geschiedenis van de Balkan. Een functionaris van het Stabiliteitspact beklemtoonde dat de projecten allemaal met „nieuw geld" worden gefinancierd, losstaand dus van financiële toezeggingen die reeds eerder aan landen in Zuidoost-Europa zijn gedaan. De landen die steun ontvangen geven op de conferentie een presentatie van hun eigen inspanningen om de democratie en de economische en sociale ontwikkeling te bevorderen.

Ruim 200 mariniers oefenen in Kosovo

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 22 MAART. Tweehonderdtwintig Nederlandse mariniers, een compagnie en de bataljonsstaf, nemen volgende week deel aan de NAVO-oefening 'Dynamic Response' in Kosovo. De mariniers horen bij de strategische reserve van de NAVO voor SFOR, in Bosnië, en KFOR in Kosovo.

Aan de oefening doen twaalfhonderd militairen mee uit vijf landen. Naast Nederland zijn dat: de VS, Argentinië, Polen en Roemenië. De Nederlandse militairen nemen op de oefening *blocking positions* in, in de vallei bij Podujevo, niet ver van de grens met Servië. Volgens een woordvoerder van Defensie is het nadrukkelijk niet de bedoeling dat de mariniers worden ingezet voor KFOR-taken.

De oefening is wel bedoeld als 'signaal' voor het Servische regime: „De NAVO is vastbesloten extra troepen te sturen als dat nodig is."

De oefening begint 27 maart en duurt voor de Nederlanders tot 3 april. Ook het terugtrekken uit Kosovo is onderdeel van de oefening. Verder wordt er volgens de woordvoerder geoefend in '*peacekeeping*-achtige' operaties zoals het zichtbaar patrouilleren en het innemen van *roadblocks*. En er wordt een aanval met helicopters geoefend.

De mariniers hebben de afgelopen weken les gehad in geschiedenis van het gebied en de achtergrond van het conflict in Kosovo, en ze hebben geleerd mijnen te herkennen. Volgens de woordvoerder is de oefening „niet zonder risico", maar het risico zou „beheersbaar" zijn.

Patstelling VS-Berlijn

Conflict ove IMF-topma escaleert

Door onze correspondent

BERLIJN, 1 MAART. Tussen Washington en Berlijn machtsstrijd ontbrand over het voorzitterschap van he nationale Monetaire Fonds (IMF). Nadat Bill Clin bondskanselier had laten weten de Duitse kandidaa Koch-Weser niet te accepteren, zei Gerhard Schröde ren aan het voorstel vast te houden.

„Ik hoop, dat de Verenigde Staten alsnog van mening veranderen gezien het feit, dat de heer Koch-Weser de kandidaat van alle Europeanen is", zei Schröder. Hij noemde de reactie van Washington „betreurenswaardig".

De harde Amerikaanse afwijzing heeft in Berlijn voor grote irritatie gezorgd. Minister van Financiën Hans Eichel (SPD) reageerde geërgerd en wierp de VS voor de voeten de Derde Wereld op unfaire wijze tegen Koch-Weser te hebben gemobiliseerd. „Dat is geen eerlijke opstelling". Koch-Weser geldt als staatssecretaris op zijn ministerie als bijzonder competent. Eichel zei dat Duitsland wereldwijd om stemmen „zal vechten". Men mag zich niet „door de buitenwacht laten voorschrijven, wie de Europese kandidaat is", aldus Eichel.

Ook Karsten Voigt, coördinator van de Duits-Amerikaanse betrekkingen bij het ministerie van Buitenlandse Zaken in Berlijn, sprak van een „onvriendelijke daad, niet alleen tegenover Duitsland maar tegenover heel Europa".

Koch-Weser werd maandag in Brussel voorgesteld als de Europese kandidaat voor het IMF-voorzitterschap.

Clintons afwijzing is niet alleen voor Koch-Weser een klap in het gezicht. Het is vooral voor Schröder een pijnlijke diplomatieke oorvijg. De kanselier is al weken druk doende in Europa te werven voor Koch-Weser.

De Duitse kandidaat was van meet af aan niet alleen omstreden in Amerika, maar ook in Parijs en Londen. Koch-Weser, die jarenlang bij de Wereldbank heeft gewerkt, geniet in Amerika d tatie van een 'ontwikkelir ker' en een 'herverdeler'. Al zitter van het IMF zou hij k terugvallen in die rol en z steunverlener van alle lan nood kunnen opwerpen. He is al eerder een lakse houdin weten tegenover probleemla Radikale liberalen in Amerik len het fonds derhalve het helemaal afschaffen.

Noch de machtige Amerika banken, noch de Amerikaans nister van Financiën Lawr Summers voelen daarom iets de benoeming van Koch-Wese opvolger van de Fransman Mi Camdessus.

Ook grote Amerikaanse kra zoals de Wall Street Journal er ternational Herald Tribune v den openlijk campagne te Koch-Weser. ('Waarvoor staa mijnheer Koch-Weser?' en 'He tijd om bezwaar aan te tekenen gen de IMF-kandidaat'). Ko Weser zou te weinig verstand h ben van de internationale kapita markten, van preventieve maat gelen om financiële crisis te verm den en te zacht zijn tegenover p bleemlanden als Rusland.

Parijs en Londen waren ev eens geïrriteerd door de asserti wijze waarop Schröder Koch-W ser presenteerde. Daardoor gen andere Europese landen de kans met eigen kandidaten de opvolging van de Fransma chel Camdessus op de prop komen.

Commentatoren menen om dat de Duitse reger heeft geblameerd doord zware weerstand tegen W ser heeft onderschat.

De onbedoelde gevolgen van humanitaire oorlogen

7 JAN 2000

Door Hans Feddema

Bezorgd als ik was over de internationale gevolgen van de NAVO-bombardementen op Servië, heb ik dit voorjaar een analoge visie verwoord. Een oorlog als die in Kosovo, hoezeer ook humanitair gemotiveerd, heeft immers een geopolitieke dimensie. Zeker als daarbij eigenmachtig wordt geopereerd, dat wil zeggen: zonder mandaat van de Veiligheidsraad. Het is bijzonder vreemd dat het Westen, toen het Servië eind maart begon te bombarderen, geheel aan die geopolitieke dimensie voorbij is gegaan.

Sinds de bipolaire situatie van supermachten na de val van de Muur overging in een unipolaire, steekt die arrogantie steeds vaker de kop op. Toegegeven, voor de enig overgebleven supermacht is de verleiding daartoe niet gering. Te meer omdat veel Amerikanen het idee hebben een 'uitverkoren volk' te zijn.

Grootheidswaan werkt echter bijna altijd ontwrichtend in de wereld. Het wekt irritatie en voedt wantrouwen, zeker bij de vroegere tegenspelers. Men speelde met vuur door buiten de internationale rechtsorde om en binnen de Russische invloedssfeer 'humanitaire' strafacties tegen een soeverein en klein land te beginnen.

Pas nu realiseert men zich de gevolgen van de bombardementen voor de relatie van het Westen met Rusland, China en de overige (groot)machten in de niet-westerse wereld. De betrekkingen tussen de VS en Rusland zijn momenteel slechter dan ooit. De militaire doctrine die Rusland onlangs vaststelde, waarbij de NAVO wordt gezien als 'de vijand', maakt dat ten overvloede duidelijk.

Zij die in 1995 waarschuwden tegen de militair volstrekt onnodige expansieplannen van de NAVO richting Russische grens, hadden het gelijk aan hun kant. Het was in hoge mate tegen het zere been van Rusland, dat immers bepaald niet ongeschonden te voorschijn was gekomen uit de Koude Oorlog. Het land heeft heel wat territoriale veren moeten laten. De recente opname van drie landen in de NAVO, die voorheen onderdeel waren van het Warschaupact, heeft het Russisch zelfbewustzijn dan ook behoorlijk aangetast. Men ervaart de NAVO-expansie in Midden-Europa als een vernederende trap na.

Wantrouwen

De NAVO heeft met die expansie dan ook een onvergeeflijke fout gemaakt. In politiek-psychologisch opzicht, maar ook in het licht van conflictpreventie ten overstaan van een kernmogendheid. Het was onnodig en aanmatigend. Het pleit niet voor de Europese NAVO-lidstaten dat zij de Amerikanen hiervan niet hebben kunnen weerhouden. De expansie medio jaren '90 vormt in wezen het begin van de omslag in de relatie met Rusland. Het 'partnership for peace'-concept was dan ook weinig meer dan een dekkie voor het bloeden om de Russen met deze expansie te verzoenen.

Het Kosovo-avontuur van de NAVO, waarbij op een gegeven moment ook het grondgebied van het nieuwe lid Hongarije werd ingeschakeld, maakte de Russen pas goed duidelijk hoe de kaarten liggen en het bevestigde hen in hun wantrouwen. In die zin vormt het militaire optreden van de alliantie tegen Servië de definitieve omslag in de relatie met Rusland.

Wapenwedloop

Daarnaast wordt in de westerse media helaas maar al te vaak voorbij gegaan aan het negatieve effect van het tijdens de Kosovo-oorlog gedemonstreerde overwicht van de conventionele raketten van de NAVO. Negatief, in de zin dat het leidt tot een toename van de niet-conventionele wapenwedloop.

Regionale grootmachten die over nucleaire en/of chemisch-biologische wapens beschikken, realiseerden zich tijdens de Kosovo-crisis dat ze via gewone wapensystemen en raketten bij lange na niet opgewassen zijn tegen de NAVO. Als uitweg zien zij daarom versterking van hun nucleaire en/of chemisch-biologische capaciteit.

Een ander gevolg van de NAVO-luchtacties is de indirecte verzwakking van het gezag en de positie van de Verenigde Naties. Niet alleen opereerde het bondgenootschap zonder machtiging van de Veiligheidsraad, het is via het ondernemen van deze 'humanitaire' strafexpeditie op de stoel van de internationale rechtsorde gaan zitten.

Imperialisme

Het gaat mij hier niet om de vraag of de NAVO in Kosovo zélf met haar luchtoorlog al of niet het tegendeel bereikte van wat zij beoogde. Ik heb het hier over de onbedoelde geopolitieke gevolgen, die met een klein beetje inzicht hadden kunnen worden voorzien, maar die bewust of onbewust niet zijn ingecalculeerd.

Hetzelfde geldt voor het feit dat de NAVO in mei dit jaar besloot tot haar nieuwe 'our of area'-strategie. De NAVO is formeel een organisatie van collectieve zelfverdediging, die volgens artikel 5 van haar handvest alleen in geval van een aanval op één der leden tot bijstand verplicht is. Sinds mei dit jaar kan de NAVO echter, indien nodig, ook aanvallend optreden buiten haar verdragsgebied in geval van conflicten 'out of area', waarbij zoals het heet 'vitale bondgenootschappelijke belangen' in het geding zijn.

Een indirect gevolg van de 'nieuwe' NAVO is, dat ze bedreigender overkomt dan de 'oude'. Het maakt vele landen buiten het Westen extra kopschuw, ook omdat de nieuwe strategie samenvalt met de opkomende militarisering van de mensenrechten door het Westen.

Ook al omdat iedereen weet dat de mensenrechten meestal maar de helft van het verhaal uitmaken. Dat er met andere woorden steeds ook verborgen (machts)agenda's meespelen. Ons militaire interventionisme lijkt kortom te gaan leiden tot een soort nieuw antagonisme tussen Oost en West, zij het dit keer meer langs culturele dan ideologische breuklijnen. Het is de keerzijde van wat historicus Michael Ignatieff ons 'moreel imperialisme' noemt, er aan toevoegend dat dat imperialisme vaak 'net zo brutaal en versluierend is als het imperialisme van vroegere tijden'.

Srebrenica

Hoe dit ook zij, het is goed om stil te staan bij de keerzijden van ons, op zich goed bedoelde, militaire-dwangmoralisme, een moralisme waarbij niet echt wordt nagedacht over de praktische gevolgen ervan. Het is niet in de laatste plaats de Tweede Kamer die lijdt aan dit euvel. Gezien de oplaaiende emoties en de aanwezigheid van een publieke opinie is dat op zich niet onbegrijpelijk, maar niettemin vol risico's.

Srebrenica is daarvan een goed voorbeeld. Militairen en ook het ministerie van Defensie uitten destijds grote bedenkingen bij het sturen van een kleine en licht bewapende eenheid blauwhelmen. Er was immers geen sprake van een vredesakkoord. Integendeel, er was toen nog volop een burgeroorlog gaande. Op deze wijze een geïsoleerde stad als Srebrenica ook nog tot een 'safe haven' uitroepen, waarin bovendien Moslimsoldaten werd toegestaan periodiek wrede uitvallen te doen naar de omliggende Servische dorpen, was gewoonweg dwaze en gevaarlijke illusiepolitiek.

Toch heeft juist de Tweede Kamer vrijwel unaniem krachtig aangedrongen op het zenden van zo'n eenheid, geheel voorbijgaand aan de genoemde fundamentele bezwaren van militaire zijde. Op dezelfde wijze heeft de Kamer geopereerd inzake Kosovo. Men was uitermate volgzaam richting kabinet, liet zich leiden door de emotie van het moment en stelde niet of nauwelijks vragen over de mogelijkheid van onbedoelde negatieve gevolgen.

Zoete koek

Zo stelde resolutie 1199 van de Veiligheidsraad wel eisen aan Joegoslavië, maar legitimeerde ze niet het gebruik van geweld tegen dat land. Toen minister Van Aartsen desondanks ten onrechte verklaarde dat de resolutie het bombarderen van Servië zou rechtvaardigen, slikte de overgrote meerderheid van de Kamer dat voor zoete koek. Dat laatste zelfs zonder dat de tekst van de resolutie beschikbaar was.

Het is kortom een signaal hoe slecht de democratie in de cruciale uren van emotie vóór en tijdens een oorlog functioneert. De westerse regeringsleiders waren door hun militante dreigstrategie aan het adres van Servië als het ware in een fuik beland, waaruit ze niet of nauwelijks meer konden ontsnappen, of meenden te kunnen ontsnappen. Het is kennelijk in zo'n situatie te veel gevraagd voor parlementariërs om blijk te geven van een vorm van ruggengraat en de regering terug te fluiten. Ze hadden haar moeten wijzen op de onbedoelde gevolgen van de ingeslagen weg voor de internationale veiligheid.

Belangrijke les

Trouwens ook in andere zin is er weinig verschil tussen gewone en humanitaire oorlogen. Paul Scheffer drukte het als volgt uit: "Militaire macht die zich wil vereenzelvigen met een morele missie blijft militaire macht en heeft zo zijn eigen wetten. Eigengereid geweld in naam van de menselijkheid kan gemakkelijk leiden tot een wereld die onveiliger en rechtelozer is."

Een belangrijke les van vooral de Kosovo-oorlog. Wellicht is het ook beter dat we minder geloven in de militaire weg, althans veel minder snel daarvoor kiezen, en dat we ons werpen op het creatief ontwikkelen van niet-militaire drukmiddelen ten behoeve van de menselijkheid.

Hans Feddema is antropoloog, buitenlandspecialist binnen GroenLinks en voorzitter van het Komité Macedonië & Kosova.

Voortouw Eurokorps in Kosovo

24-1-2000

Van onze correspondent

BRUSSEL – Het Eurokorps krijgt op 1 april het commando over Kfor, de internationale troepenmacht in Kosovo.

Het is voor het eerst dat Europese militairen een vredesoperatie op deze schaal leiden. In het Eurokorps werken Frankrijk, Duitsland, Spanje, België en Luxemburg samen. De EU wil in 2003 kunnen beschikken over een interventiemacht van 60 000 militairen voor vredesoperaties, met zo'n duizend tanks. Op 1 maart al gaan de militaire adviseurs daarvoor aan de slag. De ervaringen van het Eurokorps in Kosovo zullen hen daarbij van pas komen.

Bij de Navo bestond aanvankelijk scepsis over het aanbod van het Eurokorps. Operationeel verliep de samenwerking tussen de vijf landen de afgelopen jaren niet vlekkeloos. Dat had onder meer te maken met de werktalen Frans en Duits. Inmiddels is het Engels voldoende ingeburgerd in het Eurokorps, om een vredesoperatie te leiden.

Het commando van Kfor bestaat uit ruim 1 400 manschappen, de kern daarvan gevormd door de Navo. Het Eurokorps kan beschikken over 400 officieren, die aangevuld worden met militairen uit andere landen.

THE ESSENCE IN YUGOSLAVIA

The heading of this text is such for the necessity to present to the Western reader, who has limited time for any more extensive study, in the shortest and most appropriate manner the most important facts from a possibly objective perspective of a Yugoslav politician. This is a complex task, and it is given in points, chronologically.

1. The former SFR of Yugoslavia was torn to pieces by external induction from a power strong enough to bring and implement such a decision. All indications point that such a decision was brought in Washington, although the administration of the time declares loyalty to a unified Yugoslavia and the refusal to acknowledge separatist Republics.

   It is difficult to explore motives or interests which undermine such a decision without the use of a number of hypothetical presumptions.

2. Yugoslavia was torn to pieces gradually, where the pieces, i.e. Republics were torn always with the rise of conjoining military conflicts, except in the secession of Macedonia. The conflict had important dimensions in Croatia, with a culmination in Bosnia and Herzegovina.

   The fire beneath the "Bosnia kettle" was lit by the very American administration, who armed the Moslem paramilitary formations, the Croats received arms from Croatia and the Serbs overtook what was left from the remnants of the former Army of Yugoslavia, which was headed by Serbian chiefs in command at the time.

   All three sides were eager to go into war, and the media mongered hostility as a historically founded fact, which, of course, was entirely unfounded.

   During all this time, the voice of reason came solely and only from Serbia, although the writing of the degenerated Western media could lead to the opposite conclusion.

   During all this time, only Serbia tried to put brakes on a portion of the Serbian people from Bosnia and Herzegovina, in order for it not to come out of the framework of a self-defense combat. All others and especially the American administration worked on a stimulation of the conflict. This is the time when a lot of American and some German guns were sold, which meant breaking the rules of the game on the German part.

3. The American administration had, in accord with its natural military orientation of the future world chief in the New World Order, continued with a programmed provocation of crises and their solution by the measure of its

organisations do not seem to see that connection.
Human rights must go hand in hand with a generalized duty to not risk the life of humanity by nuclear weapons; to preserve bio-diversity and societal pluralism together with compassion and intuition for the non-human living beings and the yet unborn.
The West itself needs a humanitarian intervention as it needs glasnost and perestroika. It needs to listen and learn, not speak and teach. It needs to reconciliate with itself and the world:
Combine globalization based on talk, hard economics, hard technology and hard information and sold as 'the only alternative' and we may soon witness an authoritarianism à la Nazism or Communism but with a global reach they could only dream of.
Soft power means global development with human beings, Nature and culture as goals and capital, technology, information and organisation as means - not the opposite. It is a safer power in an interdependent world where the mistakes of the few can produce unprecedented catastrophe for all.
Hard power is a zero-sum game and presupposes verticality and violence. Soft power is positive-sum and presupposes co-operation and horizontality: a sharing of weakness and strength.

What about human evil and conflicts?

It is important to learn from the 20th century that violence is rooted less in human evil than in ignored or mismanaged conflicts.
Conflicts are neither good nor bad, they happen. They are problems that reside in the relations between people, in the situation (Kharma) and structure; they tend to manifest themselves when people feel that their deep-seated needs and rights are frustrated.
Not that human evil does not exist. But advocates of the theory of evil invariably deny that they harbour evil. They do good.
If the West is bent on eradicating evil, it will become evil. It will be winning itself to death. The alternative is not to sit idly by or 'do nothing' when people are victimized. It is to use soft power in time. It is to address how the West itself causes suffering and hate. We could learn to attack problems together with people, and not attack people with problems.
Is it so naive to believe that people kill more because they have problems than because they are evil? When we do not understand these problems or respect the people, we kill.

Learning forgiveness and reconciliation

How ignored is 'soul reconstruction' in post-war missions! You can pour any amount of dollars into, say, Kosovo. It will not create peace unless we also do what can not be measured in money terms: deal with the human dimensions of conflicts.
Let's depart from the simple idea that forgiveness is an individual act of freeing oneself from the burden of hate and the desire for/right to revenge. It also frees, potentially, the other side from the burden of guilt and fear. Reconciliation takes at least two individuals, it aims at achieving something constructive out of a dark, hurtful past. It does not mean forgetting but remembering the past in order to live normally, more fully, in the future. We forgive because we cannot forget. It is entirely different from money, weapons, laws, or human rights training. And it is foreign to power- and policy makers at large.
Simple truth is: we do not know how to help people do it. The West itself does not know how to move from punitive to restorative justice, from imposed technical 'aid' to spiritual, mutual learning - or at least create a better balance. The West has a lot to learn about soul reconstruction from, say, Buddhism, healing traditions in Africa, and Gandhianism. Will it know?
Violence and war is humiliation. The perpetrator and the victim are deeply connected, usually in a Devil's account: you hurt me, I have a right to hate and get revenge. Sometimes it is an obsession: the 'wild' revenge is as unfreeing as the 'wild' offence. The hater becomes his hate and when sweet revenge is consummated, he is tragic: he is nobody.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 8 februari 2000 1:31
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: 9 (http://news.suc.org/bydate/Feb_07/9.html)

<http://news.suc.org/>

[redacted]

Search suc.org:
<http://news.suc.org/images/black1px.gif> Choose S.U.C. Page About S.U.C. S.U.C. Activities News from Serbia Kosovo Crisis Bosnia, Croatia Help children BLAGO Fund Serbian History Serbian Art Book Library Become a member
<http://news.suc.org/images/black1px.gif> <http://news.suc.org/images/suc_grb.gif>

<http://news.suc.org/images/1px.gif>

After Tudjman, Croatia May Look to a Low-Key Leader, NY Times

February 7, 2000

By STEVEN ERLANGER

ZAGREB, Croatia, Feb. 6 -- Croatia votes on Monday for only its second president in a tightening race that hinges more on personality than on policy. But after the death in December of the autocratic Franjo Tudjman, who ruled Croatia from its independence in 1991, voters seem likely to choose the man who has presented himself as least ambitious and power hungry, the avuncular Stipe Mesic, 65.

Both candidates are pro-Western and relatively liberal, favoring membership in the European Union and NATO, and both are part of the six-party opposition coalition that won parliamentary elections a month ago, defeating Mr. Tudjman's once dominant Croatian Democratic Union.

But Mr. Mesic, whose positions are less overtly nationalist than those of his rival, Drazen Budisa, 51, has been hurt by charges that he lacks substance, that his campaign has mysterious financing and that he was once an informer for the Yugoslav secret police, allegations that Mr. Mesic denies.

The last polls showed Mr. Mesic with about 45 percent of the vote and Mr. Budisa with about 40 percent. But the percentage of undecided voters was high. In an interview today, Mr. Mesic said the race is "closer, but there's enough margin for me."

Supporters of Mr. Mesic, including Ivo Pukanic, the editor of the weekly investigative newspaper Nacional, say the charges have been fomented with the help of Mr. Tudjman's weakened party, which sees Mr. Mesic as the biggest threat to Croatia's interests in Bosnia and Herzegovina, where the party remains strong.

Mr. Mesic has been blunt about the need for Croatia to treat Bosnia as an independent state, stop allowing Bosnian Croats to vote in Croatia and stop spending up to $150 million a year to support the Bosnian Croats and their army.

Mr. Mesic said: "I sent the blunt message to the Croats in Bosnia-Herzegovina that they have to turn toward Sarajevo, they must lose all illusions that they will one day be part of Croatia. That's why I was hit hard, but Croatian citizens realize that this is the only real solution."

Both Mr. Budisa and Mr. Mesic were jailed under Tito for pro-Croatian activities in the early 1970's, but Mr. Budisa is the more ardent nationalist, while more socially conservative on issues like drug use and abortion.

Mr. Mesic was the last Croatian representative to the collective presidency of Yugoslavia as the old Communist federation fell apart in 1991. He was a close aide and ally to Mr. Tudjman and served as prime minister and Parliament speaker, finally quitting in 1994 over policy on Bosnia.

Mr. Mesic opposed the Tudjman policy, which continued until his death, of financial, moral and military support for a separate Bosnian Croat entity and army in Bosnia.

Although Mirko Galic, editor of Globus magazine, says Mr. Mesic left too late, after Croatia committed some of its worst deeds in Bosnia, Mr. Mesic did suffer political ostracism for his stand.

In the interview, Mr. Mesic said he started to pull away from Mr. Tudjman in the spring of 1991, after an infamous meeting between Mr. Tudjman and Slobodan Milosevic, then the Serbian president, when the two men agreed to divide Bosnia between them. "If I left then, I wouldn't be in politics now," Mr. Mesic said today, insisting that his efforts to change policy from inside failed only three years later.

"If his disagreement was in 1991, and he's a man of character, why didn't he leave immediately?" Mr. Galic asked. "Mesic remains an unknown variable for me."

Igor Mirkovic, a television journalist, said: "I've followed Mesic for 10 years, and I still can't tell you what his political beliefs are."

But Mr. Budisa, the leader of the Social Liberal Party and the main ally of the new prime minister, Ivica Racan, has not been much more explicit about his plans for the presidency.

Both men vow to cooperate with Mr. Racan and Parliament to cut the vast executive powers of the presidency, incorporated both in the Constitution and the law, while wanting to retain the position of commander in chief and an important role in foreign policy and domestic oversight. But neither man has been specific about how these new relationships should work.

Although 14 years younger than Mr. Mesic, Mr. Budisa is stiffer and more formal, awkward while campaigning and in front of the television cameras, which love the folksy Mr. Mesic. But in a last set of debates, Mr. Budisa did better, appearing more relaxed.

home <http://news.suc.org/> | suc home <http://www.suc.org/> | suc info <http://www.suc.org/sucinfo/> | site map <http://www.suc.org/sitemap.html> | membership <http://www.suc.org/membership.html> | contact <http://news.suc.org/comments.html>
© 1996-99 Serbian Unity Congress.

STRINGERS

OPPERVLAKKIGE VERANDERINGEN DOOR DUBRAVKA UGRESIC

In Kroatië houden de opportunisten de

Hoezo kunnen Kroatische dissidenten terugkeren naar huis nu president Tudjman een natuurlijke dood is gestorven? Alsof de nieuwe regeringspartijen in Kroatië deugen.

Laatst vroeg een Chinees aan me: 'Hoeveel mensen wonen er eigenlijk bij jullie in Kroatië?'
'Ongeveer vier en een half miljoen...'
'Is dat niet fantastisch? Dus jullie kennen elkaar allemaal!' zei de Chinees ontroerd. Kleine landen zijn zoveel overzichtelijker. Een paar van mijn vroegere kennissen zijn nu lid van het Kroatische parlement. Sommige van mijn vroegere collega's zijn op dit moment ambassadeur. Op dat soort kennissen onder het politieke establishment kan nauwelijks iemand trots zijn.
De laatste paar dagen voel ik me een grote spelbreekster. Het in-postvak van mijn e-mail puilt uit van de berichten. Allemaal van dezelfde strekking: 'Gefeliciteerd! Nu kun je eindelijk weer naar huis.' Ik kom op straat bekenden tegen. Ze komen hartelijk glimlachend naar me toe en zeggen: 'U bent zeker al aan het pakken?'
'Waarom? Ik heb net alles uitgepakt,' antwoord ik.
'Wilt u dan niet naar huis!?'
Het optimisme van de mensen verbaast me altijd weer. Ik voel me schuldig. Vooral om mijn overvloed aan herinneringen. Optimisme veronderstelt juist een gebrek daaraan.
In Kroatië is onlangs Franjo Tudjman overleden. Na zijn dood zijn er verkiezingen gehouden en de oppositie heeft die gewonnen. Twee gegevens die, dat is zeker waar, reden zijn tot algemene vreugde. 'Gefeliciteerd met deze revolutionaire veranderingen,' zei een Engelse kennis gisteren tegen me. 'Bedankt,' antwoordde ik vriendelijk.
Wat voor revolutionaire veranderingen, vroeg ik me in stilte af. Tudjman was een natuurlijke dood gestorven, de 'revolutionaire' Kroaten hadden hem niet onthoofd, meer nog: de meesten hielden van hem. Ze zouden hem misschien wel voor de derde keer hebben gekozen, ware het niet dat hij tijdig zijn laatste adem had uitgeblazen. Ja, de oppositie had in Kroatië gewonnen. Tudjmans partij kwam in aantal stemmen op de tweede plaats, en op de vierde plaats stonden de nationalistische hardliners, de erfgenamen van de ustasa's, de Kroatische fascisten.
'Okay, dat is waar,' mompelde en prutteld ik wat, dat is nu eenmaal mijn aard.
Maar in een wereld van oppervlakkige veranderingen rest een mens niets anders dan cynisme. In Kroatië won een oppervlakkige oppositie. Na tien jaar lang te keer te zijn gegaan, is het Kroatische nationalisme wat vermoeid geraakt. De oppositie heeft het nationalisme nimmer veroordeeld. Zij koos slechts voor een beleefde, nette en milde vorm van nationalisme waarmee men makkelijker aansluiting zou kunnen vinden bij West-Europa, wat dat ook mag betekenen. En dat was goed gezien. Want zelfs West-Europa heeft nooit iets gehad tegen een beleefde vorm van nationalisme. Alle landen en volkeren houden van een duidelijk afgebakende nationale en staatkundige identiteit, om hun eigen rechten daarop niet te verspelen.
De Chinees die zo enthousiast vaststelde dat iedereen in Kroatië elkaar kende, had gelijk. Bovendien leven de Kroatische burgers zoals ze altijd hebben gedaan: in een vrolijke politieke promiscuïteit. Links met rechts, democraten met anti-democraten. Kroatië is net één grote familie, en binnen een familie wordt gewoonlijk niemand een haar gekrenkt. Behalve van de 'zwarte schapen' die er niet werkelijk toe behoren, zoals de Serviërs, de individualisten en iedereen die zich niet kan of wil aanpassen.
Het dagelijkse politieke leven aldaar wordt bepaald door opportunisten en renegaten. En uiteraard is het hoofdprincipe van het leven daarginds – zoals overal elders – overleven. De communistische periode heeft zolang geduurd dat het gedrag van al die opportunisten en renegaten niet direct als zodanig is te herkennen.
De Kroatische burgers en hun politieke leiders zijn de laatste tien jaar meer dan eens gezamenlijk van standpunt veranderd en legden daarbij een onwaarschijnlijk groot aanpassingsvermogen aan den

DE MEDIAWEEK VAN

SPIEGEL BEELD

'Bernard Krikke van KRO's *Reporter* is de enige journalist in mijn elfjarige loopbaan als profwielrenner die dopinggebruik heeft onderzocht. Ik hoor vooral suggestieve vragen van journalisten, zoals "vertel jij 't maar, dan hoeven wij het niet te doen".
Vóór de uitzending van *Reporter* belde ene Snuif van het *Algemeen Dagblad* me. Zonder verstand van zaken wilde hij me de uitspraak ontlokken dat doping fout is. Dat stond toch in de reglementen? Snuif had *Reporter* nog niet gezien. Neem een snuifje en schrijf het op, dacht ik.
Ook *Het Parool* en *NRC* hadden een stuk voordat ze één beeld van de uitzending hadden gezien. "Ex-renners bekennen en biechten op" was de teneur. Heel sensationeel. *Het Parool* suggereerde zelfs dat ik jarenlang dagelijks had geslikt. *NRC* deed het geen haar beter dan andere kranten. Daarin kwam ik ook verkeerde citaten tegen.
De journalist van *De Telegraaf* ging nog het netst te werk. Nadat hij mij en Steven Rooks had gesproken, belde hij terug en liet me mijn uitspraken terughoren.'

Hugo Camps beticht je in zijn column in de 'NRC' van babbelziekte. Ducrot, Rooks en jij zijn gefrustreerd, tweederangs renners én jullie lijden aan missiedwang!

'Ik wist dat hij ons ging afbranden. Zijn stijl is satirisch en bloemrijk. Hij provoceert en heeft geen verstand van wielrennen. Volgens hem moet een coureur goeie benen hebben en verder niet zeiken. Camps neemt, net zoals Mart Smeets, het woord doping in zijn mond zonder te weten wat het inhoudt. Camps gelooft nog in een keurig dopinglijstje en hij komt niet veel verder dan het verschil tussen goed en kwaad.'

In 'Treurr' zei je: "Ik ben altijd open geweest. Alleen gisteravond had ik het gevoel dat ik mijn vijftiendelige jaar zitten slapen".

'Nee, waar hij bent zijn rol van presentator. Als hij zijn werkelijke kennis van doping zou ventileren, gooit hij zijn eigen ruiten in. Smeets zit er wat de wielersport betreft voor het amusement. Daar gelden heel andere wetten dan bij andere sporten. Dat is in de uitzending van *Reporter* ook heel goed aangetoond. Ik heb steeds meer moeite met het toontje van Smeets.
Zondagavond zag ik in *Studio Sport* een interview van Smeets met Jacques Hanegraaf en Theun van Vliet. Met als teneur: Ducrot, Rooks en ik hebben in het verleden de normen en waarden van de wielersport geschonden, maar dat geldt niet voor de huidige renners. Sportjournalisten zijn supporters. Ze zijn te nauw betrokken bij het peloton om kritisch te kunnen zijn. Dat geldt ook voor Smeets. Een wielrenner wil van de journalist alleen maar horen hoe goed hij is en hoe fantastisch de wielersport.
Bij *Reporter* en *Netwerk* hebben journalisten die binding met sport niet, wat ze onafhankelijker maakt. Het feit dat Smeets gepikeerd is over de uitzending van *Reporter* en dat *Studio Sport* geen fragmenten aan *Netwerk* wil afstaan, heeft puur te maken met jaloezie.'

Erik Breukink heeft zelf tot zijn nek in een 'dopingschandaal' bij PDM gezeten. Hoe kan hij geloofwaardig zijn als commentator bij 'Studio Sport'?

'Ik zou het zelf nooit doen. Als ex-wielrenner weet je te veel. In het "dopingschandaal" van PDM hebben alle journalisten zich erg netjes tegenover Erik gedragen. Blijkbaar had hij genoeg credits om niet afgebrand te worden. Ik acht Erik overigens absoluut niet in staat om met een dopingverhaal naar buiten te treden zoals ik dat heb gedaan. Hij heeft te veel meegemaakt op dat gebied. Daar waagt hij zich niet aan.'

In hoeverre gebruiken en misbruiken de media en de wielersport elkaar? Staan de commerciële belangen de onafhankelijke wielerjournalistiek niet steeds meer in de weg?

'Het is een vreedzame symbiose.'

Denk je dat jouw opvatting van zaken navolging zal krijgen in het buitenland?

'Als het om dopingverhalen gaat, lopen we hier volkomen achter. Als ik KNWU-voorzitter Joop Atsma goed heb begrepen in *Netwerk*, gebruikt iedereen, behalve wij! Hij nam vanaf het begin een laffe houding aan. In elke tak van sport wordt geslikt, aldus Atsma. Maar bij de KNWU heeft hij géén harde aanwijzingen voor dopinggebruik!
In Italië en Frankrijk bijvoorbeeld is veel meer openheid. Ik ben al blij als ik hier een discussie op gang kan brengen over de vraag: wat is doping nou eigenlijk? Wie gaat het definiëren? Ik kan het niet.'

TON LANKREIJER

Peter Winnen

fiasco uit. Was uw impopulaire maatregel een vergissing of past hier het beruchte citaat van voormalig premier Tsjernomyrdin: 'We hebben ons best gedaan, maar het resultaat was… zoals gevoonlijk'?

Hij lacht. 'Het tweede deel van uw vaststelling klopt zeker, maar je moet alles in zijn historische context plaatsen. De Russische tsaar legde destijds al een wodkaverbod op toen de jaarlijkse consumptie twee en een halve liter wodka per hoofd van de bevolking bedroeg. Toen wij die maatregel troffen was het verbruik op jaarbasis gestegen tot 10,5 liter pure alcohol per hoofd, kinderen en baby's meegerekend! Er ontstond discussie over het feit dat zo'n overmatig alcoholgebruik schade toebracht aan het genetisch materiaal van de Russische bevolking. Kinderen hadden hun vaders in geen tien jaar nuchter gezien, dat vormde een bedreiging voor ons gezinsleven. Mensen vonden het ook heel gewoon om op het werk naar de fles te grijpen. Ik ben van mening dat we een antialcoholpolitiek moeten blijven voeren in de volgende tien of zelfs honderd jaar. Onze campagne leverde trouwens resultaten op. Per jaar stierven 320.000 mensen minder door alcoholmisbruik, de levensverwachting steeg met zeven jaar en de criminaliteit nam af. De mensen werd geleerd zich niet in wodka te verzuipen maar verstandig, met mate en op een beschaafde manier ook droge wijn en bier te drinken. Tijdens de drooglegging deden heel wat grappen over mij de ronde. De beste gaat als volgt. Voor een wodkawinkel staat een ellenlange rij te wachten in de hoop twee flessen wodka op de kop te tikken. Na een uur aanschuiven besluit een man om op te stappen. "Gorbatsjov is hiervoor verantwoordelijk, ik ga hem vermoorden," voegt hij zijn drinkebroers toe. Twee uur later komt hij teleurgesteld terug: "De rij om Gorbatsjov te vermoorden was nog veel langer!"'

Sinds de Sovjet-Unie is ontbonden, blijven de Verenigde Staten van Amerika als enige supermacht over. Hoe kijkt u daartegen aan?

'Sinds de Verenigde Staten geen gelijke meer hebben op geopolitiek vlak, denken ze zich alles te kunnen veroorloven. Kosovo vormt daar een goed voorbeeld van. De economische sancties, waarmee de Verenigde Staten ons nu bedreigen vanwege de oorlog in Tsjetsjenië, tonen dat opnieuw aan. Als enig overgebleven supermacht gedraagt Amerika zich bijna zonder arrogant en onverantwoordelijk.'

Ik zie nog steeds uw verschrikte gezicht voor me toen u de dag na de staatsgreep de vliegtuigtrap af kwam. Aan de vooravond van de ondertekening van het verdrag, waarbij de Sovjet-Unie omgevormd zou worden tot een Unie van Soevereine Staten, bent u met vakantie vertrokken. U was op de hoogte van de immense tegenstand, van de intriges en de pogingen om u uit het zadel te wippen. Was uw afwezigheid geen onvergeeflijke fout?

'De staatsgreep was van het begin af aan een uitzichtloos avontuur. Mijn tegenstanders hadden al eerder, via het congres van de Communistische Partij en de plenaire vergadering van de Opperste Sovjet, geprobeerd om mij als president af te zetten. Zodra de Opperste Sovjet had besloten hen vanwege hun kuiperijen voor de rechter te brengen, zouden ze verbannen worden. Om dat te vermijden besloten ze tot een staatsgreep. Maar ze hadden zelfs het verstand niet om te begrijpen dat die nooit kon lukken. Want het ging allang niet meer om Gorbatsjov, de tijden en het land waren dusdanig veranderd dat een machtsgreep door middel van geweld geen enkele kans maakte. Ik heb nooit overwogen de gewapende strijdkrachten tegen de samenzweerders in te zetten omdat ik een politiek correcte, democratische strijd met de wilde uitvechten. Door zo te handelen zou ik hun de kracht van de democratie en van onze nieuwe samenleving niet best bewijzen. Ze wisten maar al te goed dat er vrije verkiezingen aankwamen en dat de sovjetstaat gedecentraliseerd zou worden met een verregaande desintegratie tot gevolg. In de nieuwe structuur was voor hen geen plaats, ze waren rond de zeventig jaar oud en beseften dat ze waardeloos waren in een nieuw democratisch bestel. Over het ontslag van Kroesjkov, het hoofd van de KGB, en defensieminister Jazov was al op het hoogste niveau gepraat. Omdat ze aan het hoofd stonden van ministeries, Binnenlandse Zaken, Binnenlandse Veiligheid en Defensie, die gewapende strijdkrachten onder zich hadden, besloten ze tot een staatsgreep. Maar wat voor plan hadden ze nou? Geen enkel plan! Het had geen zin om bang voor ze te zijn, ze waren gewoon radeloos.'

Maar het liep toch anders dan u verwachtte: de Sovjet-Unie viel kort daarop uiteen. U bleef achter als president van een lege huls?

'Ik beschouw het als mijn grootste nederlaag dat ik er niet in geslaagd ben de Sovjet-Unie in haar totaliteit te behouden.'

Op 25 december 1991 kondigde u op de Russische televisie uw aftreden aan. Hoe voelde u zich in de uren, dagen en weken daarna?

'Ik heb een heleboel onpubliceerbare drieletterwoorden de wereld ingeslingerd. (Lacht.) Ik ben begonnen de namen van de intriganten en verraders te noemen, maar het ergste was dat ik mijn regeringsdatsja op bevel van de nieuwe machthebbers binnen vierentwintig uur ontruimd moest hebben. Een regelrechte schande, maar het was nu eenmaal zo. Nadat de Russische president mijn ontslag per decreet had bevestigd, ben ik begin 1992 begonnen aan de oprichting van mijn Gorbachev Foundation. Mijn stichting hield zich bezig met politieke research en analyses, die we ook op de wereld loslieten. Onze informatie werd door een breed publiek opgepikt maar dat was een doorn in het oog van president Jeltsin, die met alle mogelijke middelen heeft geprobeerd om de Gorbachev Foundation te laten sluiten.'

Tot slot: eerst raakten alle Russen hun spaartegoeden bij de banken kwijt, daarna volgde de devaluatie van de roebel en vervolgens een hyperinflatie. Tegelijkertijd plunderen de oligarchen de Russische bodemschatten en sluizen ze miljarden dollars naar buitenlandse belastingparadijzen. Zelfs het geld, dat het Internationaal Monetair Fonds Rusland toeschuift om het land overeind te houden, zouden naar buitenlandse privérekeningen verdwijnen. De betrokkenheid van de machthebbers in het Kremlin bij een enorme zwendel via de Bank of New York staat zo goed als vast. Wat vindt u van alle financiële schandalen die Rusland grondig hebben gedestabiliseerd?

'Ik weiger te geloven dat president Jeltsin afwist van de bankschandalen. Volgens mij treft hem hierin geen enkele blaam. Als dat toch het geval zou zijn, wat ik niet kan aannemen, weet niemand nog wat er met Rusland aan de hand is. Dan is het einde zoek. Zelf heb ik ook al mijn spaargeld, 28.000 roebel (nu circa 2225 gulden, maar toen een veelvoud daarvan – PK) om precies te zijn, verloren toen de bank over de kop ging. En in november bedroeg mijn staatspensioen welgeteld twee dollar!' VN

SYLVIA WEVE

KRANTJE, CROISSANTJE

Dag in dag uit berichten de kranten met een opvallende gretigheid over 'de agressie in de trein' – althans over wat daar aan gedaan moet worden, maar nergens lees je hoe ze daar nou in andere landen mee omgaan. Is er agressie in Britse treinen, in Duitse, Franse, Italiaanse? Interessanter, lijkt mij, dan al die omgewaaide-bomenverslagen van journalisten-met-een-huisje-in-Frankrijk. Persoonlijk zou ik trouwens helemaal geen conducteurs meer in de trein zetten maar alleen via bewaakte tourniquetjes op de perrons de bokken van de schapen scheiden. Maar ook dit soort opbouwende suggesties rekent de pers kennelijk niet tot haar taak. 'Karatekampioen traint metropersoneel,' luidt de kop in het *Algemeen Dagblad* dan. Tja. Zou Henk Hofland dat bedoelen met 'de spiegel van gisteren' zoals hij de kranten zaterdag in *Het Parool* typeerde? Niets stond meer in het perspectief van verleden of toekomst, vond Hofland, die een waardig bondgenoot vond in de Belgische kardinaal Danneels. 'Moderne media,' oordeelde Danneels diezelfde zaterdag, maar dan in *de Volkskrant*, 'zoomen in op zaken en *verliezen het perspectief. Ik denk dat de media,* waar ze ook over berichten, feitjes wensen en geen ideeën.' Geen analyse meer, blikt Hofland mistroostig terug naar de jaren zestig toen krantenredacties nog wel intellectueel van wanten wisten. Nu is die rol weggelegd voor buitenstaanders als bijvoorbeeld een hoogleraar als Sweder van Wijnbergen die in *NRC* van zaterdag de grond gelijk maakt met het idee van VVD-fractievoorzitter Dijkstal om de belastingmeevallers te gebruiken voor het aflossen van de staatsschuld. Vervolgens legt de hoogleraar ruimhartig uit hoe er op het terrein van zorg en onderwijs creatief met de nieuwe ruimte kan worden omgesprongen. In een nevenstaand commentaar toont de krant zelf zich zuinigjes aanmerkelijk minder inventief. 'De grootste fout die nu gemaakt kan worden is dat met het einde van het financieringstekort ook een eind aan de budgetdiscipline komt.' In het land van broekriem, poldermodel, Drees, Lubbers en Kok past een benepen pers zou je hieruit kunnen concluderen. Of is er meer aan de hand? Anil Ramdas zoomt maandag in *NRC* in op de bijlagen van de kranten die 'gedoemd zijn onzindelijke schoothonden' te worden. Geen identificatie meer met de intelligentste lezer maar met de koopman die erin adverteert, meent Ramdas.

En intussen schrijven kranten juichend over een gespierd Vrom-rapport waarin de auto eindelijk erkend wordt als heilige koe, maar wie er nou eigenlijk in die commissie zat die met die opmerkelijke conclusie komt, nauwelijks gelezen. Wél dat de autoverkopen naar nieuwe records gaan. Nieuws dat elk jaar terugkeert, al had *de Volkskrant* er een kop boven gezet die tot nadenken stemt. 'Burgers en leasebedrijven duwen autoverkopen naar nieuw record.' 'Burger of lease?' hoor ik de autoverkoper al vragen. 'Burger meneer.' Raymond van Barneveld gooit een pijltje mis maar schiet raak op elke voorpagina. Enfin, van die dingen. PvdK

macht

dag. Communisten veranderden in nationalisten, atheïsten in katholieken, dogmatici in democraten, anti-chauvinisten in chauvinisten. Daarna veranderden nationalisten in democraten en mensen die pro-Tudjman waren, werden ineens anti-Tudjman, enzovoort.
Maar als je zoiets soepel wilt laten verlopen, dien je kort van memorie en van goede wil te zijn. Alleen rancuneuze en boosaardige lieden blijven zich dingen herinneren. Zulke mensen bederven het plezier, zulke mensen zijn spelbrekers.
Jazeker, alles zal beter worden. De vader der natie, de hoofdschuldige van alles, is gestorven. Dat is al reden genoeg voor het lanceren van de 'revolutionaire' Kroatische slogan: 'Veranderen betekent overwinnen.' De vader der natie ontleent zijn bestaansrecht ook aan het feit dat iedereen die voor hem gestemd heeft, en zelfs wie dat niet deed, naderhand zijn onreine geweten kan schoonwassen.
Degenen die hem in de schoolboekjes zo'n prominente plaats geven, zullen enige tijd nodig hebben om hem daaruit met zachte hand weer te verwijderen. Dat zal niet echt moeilijk zijn, want de kunst van het verwijderen en retoucheren is de afgelopen tien jaar opnieuw een ambacht geworden waarnaar veel vraag is. Het zal enige tijd kosten om van retoriek te veranderen, maar ook daarin heeft iedereen zich inmiddels in voldoende mate bekwaamd...
De vraag of ik eindelijk weer 'naar huis' wil, beantwoord ik met een onbestemd 'mmm'. Want hoe kun je tegelijkertijd fatsoenlijk blijven en proberen aan een buitenlander iets uit te leggen dat niet uit te leggen valt?
Ik hoor namelijk dat na de overwinning van de oppositie de heer N. een serieuze kandidaat is voor de post van minister van Cultuur. Deze N. is een leeftijdgenoot – we hebben samen gestudeerd – en een ex-collega van me, hij was hoogleraar aan de universiteit van Zagreb.
Uiteraard was N. lid van de communistische partij. Toen Tudjman aan de macht kwam, werd hij de eerste onderminister van Cultuur in het onafhankelijke Kroatië. Vervolgens werd N. voorzitter van de Kroatische Pen-club en hij was de man die in de media een jacht ontketende op vijf Kroatische intellectuele vrouwen, vijf 'Kroatische heksen' (van wie ik er een was, dus ik kan het weten) die hij van een 'samenzwering tegen Kroatië' beschuldigde.
Vervolgens presenteerde diezelfde N. zichzelf publiekelijk als 'dissident'. Vervolgens presenteerde wederom diezelfde N. zichzelf – daartoe in staat gesteld doordat zijn vrouw vier jaar lang voor zaken in Amerika werd gedetacheerd – als 'balling', maar wel met behoud van al zijn functies in Kroatië. En zo komt het dat N. als 'dissident', 'balling', 'anti-Tudjman-intellectueel', 'democraat' en 'ware patriot' momenteel een van de nieuwe kandidaten is voor de post van minister van Cultuur.
Hoe zou ik dus in vredesnaam 'naar huis' kunnen? Ik herinner me de dingen te goed. Het is mijn eigen schuld.

Dubravka Ugresic is schrijfster. Vertaald uit het Servokroatisch door Roel Schuyt.

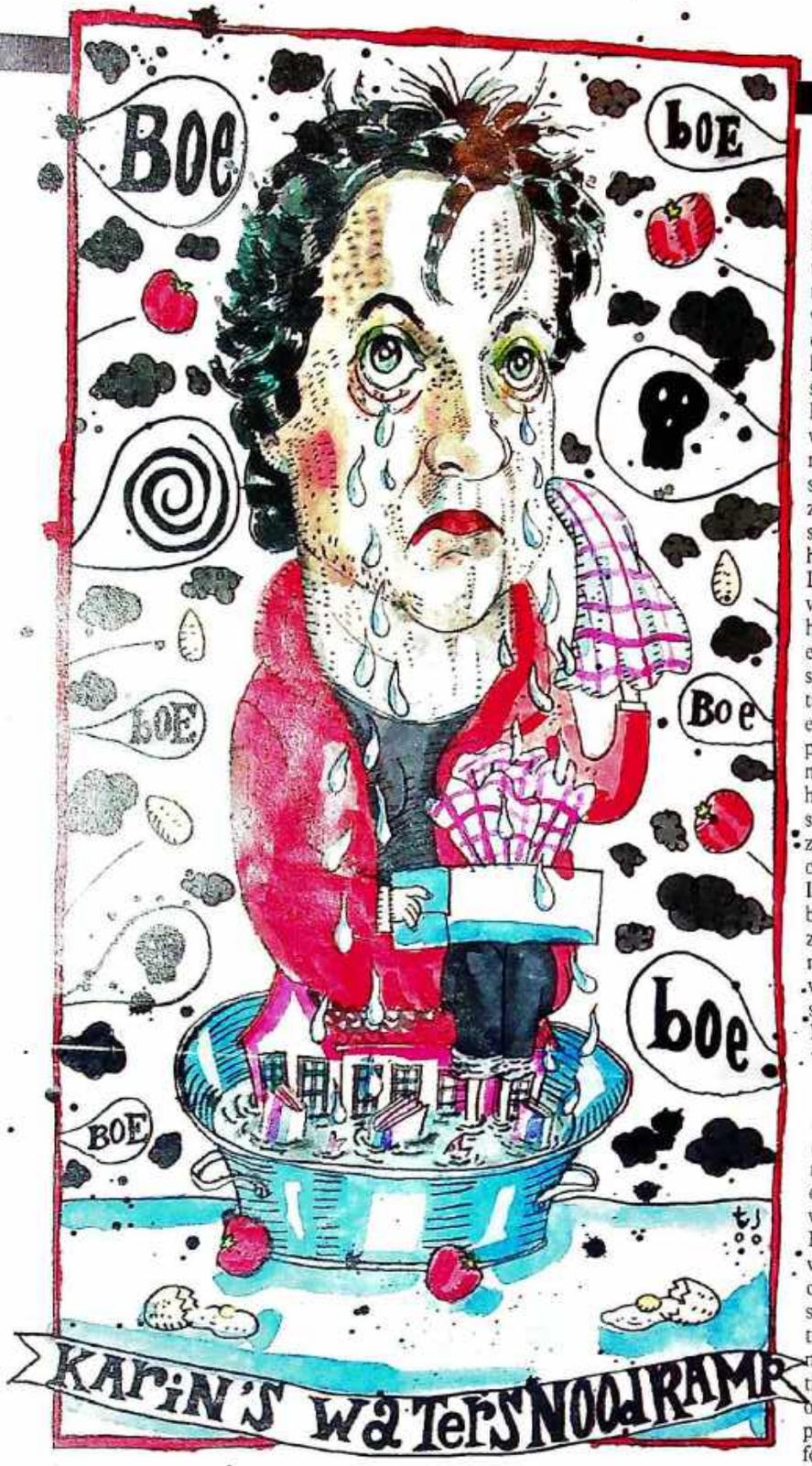

AU! DOOR ROEL IN 'T VELD, TEKENING TJALLING HOUKEMA

Van studiehuis tot studiedoolhof

Spreken is zilver, maar zwijgen is goud. Dat had staatssecretaris Adelmund van Onderwijs moeten beseffen toen ze de demonstrerende scholieren verlichting van hun studielast beloofde. De overheid moet niet aanstonds wijken voor wat eierstruif.

Wie in Peking de examenkamers van de Verboden Stad bezoekt, hoort de gids meewarig vertellen over de ontberingen die gegadigden voor een diploma moesten doorstaan. Soms moesten ze hun dorst naar kennis met de dood bekopen.
Ook tegenwoordig oefent de overheid – overal ter wereld – via de examens grote invloed op het onderwijs uit. In Nederland geldt dat vooral voor het algemeen voortgezet onderwijs. De scholen bepalen zelf het curriculum, maar de exameneisen zijn strikt gereguleerd. Veel strikter dan in het hoger onderwijs. Ook grote vernieuwingsoperaties worden via regulering van die examens doorgevoerd. Zoals de introductie van het studiehuis.
Het is begrijpelijk dat de vernieuwingsdrang zich op dat studiehuis toespitste. Vooral de universiteiten en hbo-opleidingen hebben daarop aangedrongen. De overheidsfinanciering is gerelateerd aan het aantal afgestudeerden die zij afleveren. Zij hebben er daarom geen belang bij zelf streng te selecteren, maar willen wel de kans vergroten dat ze studenten aangeleverd krijgen die hun opleiding met succes voltooien. Dus richtten ze hun blik op de middelbare scholen.
Het havo- en vwo-diploma moest beter worden afgestemd op de behoeften van de verschillende studierichtingen in het hoger onderwijs. Tegelijkertijd moesten de middelbare scholieren zelfstandiger leren werken. Aan de politiek de nobele taak om daarvoor te zorgen – wat in snel tempo gebeurde. Het hoger onderwijs werd verlost van een probleem (het kon op die manier de eigen didactische tekortkomingen en het gebrek aan interne selectiviteit maskeren).
Het concept van het studiehuis verwierf veel politieke steun. Daarbij werd er te makkelijk van uitgegaan dat zestienjarige scholieren met minimale begeleiding al zelfstandig konden werken. Van hoe het studiehuis in de praktijk zou uitwerken, hadden nog maar weinigen kaas gegeten. Dat vormde geen belemmering voor de voortvarende invoering van het studiehuis. De politiek kent nu eenmaal haar eigen logica en dynamiek. Als een voorstel eenmaal is ingediend, raakt de reputatie van bewindslieden en kamerleden ermee verstrengeld. Het opstellen van plannen kent een lange aanlooptijd, maar tijdens de kamerbehandeling raakt het proces in een stroomversnelling. Dan stapelen de verlangens tot verandering zich op en verdringen de politici zich om ook hun inbreng gehonoreerd te zien.
In het geval van het studiehuis leidde die bemoeienis van de Kamer tot een aanzienlijke uitbreiding van het aantal examenvakken. Is de wetgeving eenmaal voltooid, dan dringt het parlement op spoedige invoering van de plannen aan.
De invoeringsproblemen die daarmee verbonden zijn, worden in die sfeer maar al te makkelijk over het hoofd gezien. Wie daar de aandacht voor vraagt, wordt door de politiek snel in de hoek van de dwarsliggers en saboteurs geplaatst. De reputatie van de bewindspersoon (of diens opvolger) staat op het spel. Daarvoor moet veel – zoal niet alles – wijken.
Het doorvoeren van veranderingen wordt nog moeilijker gemaakt door de onduidelijkheid die in Nederland bestaat over de onderlinge rolverdeling tussen de overheid, de scholen en intermediaire actoren als de koepelorganisaties en adviescommissies. Er wordt veel over de autonomie van de school gepraat. Formeel klopt dat ook, maar in feite is de vrijheid van de school om haar curriculum zelf in te richten voor een groot deel schone schijn. Uitgevers en andere intermediaire actoren zijn meestal al volop bezig de nieuwe exameneisen in onderwijsprogramma's te vertalen.
Binnen de scholen hopen de spanningen over de vernieuwingen zich op. De sociale orde binnen het docentenkorps wordt erdoor beïnvloed. Trekkers en volgers komen tegenover elkaar te staan. Het management voelt zich geroepen sabotage van de plannen te bestrijden. Veranderen gaat vaak van au!
Het is logisch dat er dan veel misgaat. Zoals het ook logisch is dat de leerlingen daar als eersten de wrange vruchten van plukken. De onderwijsvernieuwers hebben hun een plaats binnen het studiehuis toegedacht die niet met de realiteit overeenkomt. Ze leiden een druk leven, ze hebben hun bijbanen en hobby's. Ze hebben minder tijd om zich op de nieuwe behoeften van de school in te stellen dan de hervormers veronderstelden. Vervolgens wordt dan geconstateerd dat de invoering van het studiehuis herzien moet worden, omdat de studielast te zwaar en het lesprogramma te overladen is.
Die term 'overladenheid' is een e

Een komma met gevolgen

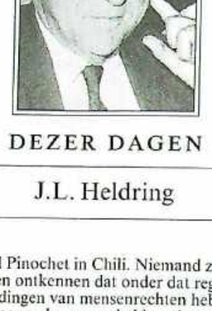

DEZER DAGEN

J.L. Heldring

Als mogelijk criterium voor 'humanitaire interventie', zoals die vorig jaar in Kosovo en Oost-Timor werd gepraktiseerd, geldt volgens een recente diplomatieke notitie: „(Een onmiddellijk gevaar van) ernstige en grootscheepse schendingen van fundamentele mensenrechten, die een bedreiging vormen van internationale vrede en veiligheid."

In deze notitie, die geen rechtskracht heeft, is de consensus samengevat die bereikt werd op een seminar in november in Scheveningen, op Nederlands initiatief en onder Nederlands voorzitterschap, werd gehouden en waaraan ambtenaren van een aantal NAVO-landen deelnamen.

In mijn artikel van 25 februari wijdde ik voor de eerste keer aandacht aan dat 'mogelijk criterium', zoals hierboven aangehaald, en schreef ik dat de komma in die zin kennelijk ten onrechte was geplaatst. Immers, *met* komma staat er dat *alle* ernstige en grootscheepse schendingen van fundamentele mensenrechten een bedreiging vormen van internationale vrede en veiligheid.

Ik kon mij niet voorstellen dat dat de bedoeling weergaf van de deelnemers aan dat colloquium en meende dat bedoeld moest zijn dat *alleen* ernstige en grootscheepse schendingen van fundamentele mensenrechten die een bedreiging vormen voor internationale vrede en veiligheid, *aanleiding* konden vormen voor 'humanitaire interventie'.

Maar nee, in de krant van 3 maart schrijft de heer B. ter Haar, die als rapporteur betrokken was bij dat seminar (en dus wel als auteur van die notitie beschouwd kan worden), dat die komma „er niet per ongeluk" staat. De komma betekent inderdaad, schrijft hij, „dat extreme schendingen van de mensenrechten beschouwd moeten worden als een bedreiging van de internationale vrede en veiligheid".

En voor het geval dat dit niet helemaal tot ons doordrongen mocht zijn herhaalt hij: „Het is [...] realistisch om iedere extreme schending van de mensenrechten te beschouwen als een potentiële bedreiging van de internationale vrede en veiligheid."

Het verschil tussen wat ik dacht dat de bedoeling van de notitie was en wat volgens de auteur ervan de bedoeling *is* – het verschil tussen een weggelaten en een geplaatste komma – is niet gering. We kunnen dat het beste aantonen door de aangehaalde zin uit de sfeer van de semantiek te halen en toe te passen op concrete gevallen.

Nemen wij een geval dat onlangs weer actueel geworden is: het regime van generaal Pinochet in Chili. Niemand zal kunnen ontkennen dat onder dat regime schendingen van mensenrechten hebben plaatsgevonden, maar hebben deze ook maar één ogenblik de internationale vrede en veiligheid bedreigd?

Volgens de notitie deden zij dat. Of zullen de opstellers van die notitie het argument aanvoeren dat die schendingen niet 'ernstig', niet 'grootscheeps' of niet 'extreem' (dat is de kwalificatie die Ter Haar in zijn brief aan de krant invoert) zijn geweest? De nabestaanden van Pinochets slachtoffers zullen er anders over denken. Overigens kan het voorbeeld Pinochet met talloze andere voorbeelden aangevuld worden.

Als sommige van die andere gevallen van schending van mensenrechten niettemin aanleiding gaven tot internationaal ingrijpen, dan *niet* omdat degenen die verantwoordelijk waren voor die schendingen van de mensenrechten, de internationale vrede en veiligheid bedreigden, maar omdat die schendingen om *andere* redenen niet langer geduld werden.

Ingeval „extreme schendingen van de mensenrechten" inderdaad de internationale vrede en veiligheid bedreigen, dan is dat een goede en betrekkelijk heldere reden voor 'humanitaire interventie'. Doen ze dat niet, dan zijn er misschien nog wel goede redenen voor zo'n interventie, maar wordt het veel moeilijker om een criterium te vinden.

Rechtvaardigen uitsluitend 'ernstige en grootscheepse' of 'extreme' schendingen van 'fundamentele' mensenrechten zo'n interventie? Zijn die schendingen achter niet ernstig, niet grootscheeps of niet extreem en worden er wel mensenrechten, maar geen 'fundamentele' mensenrechten door aangetast, wat dan? We raken dan verzeild in een eindeloze casuïstiek. Daarentegen heeft het criterium van de bedreiging van internationale vrede en veiligheid de charme van de betrekkelijke eenvoud. Helaas, slaat dat meestal niet op de werkelijke stand van zaken, want meestal is er van zo'n bedreiging geen sprake.

Daarom is er alles voor te zeggen 'humanitaire interventie' (waaronder de notitie verstaat: „gewapende interventie in een andere staat zonder toestemming van die staat, teneinde het hoofd te bieden aan (de bedreiging van) een humanitaire ramp") te beperken tot gevallen waarin schendingen van mensenrechten inderdaad een bedreiging van de internationale vrede en veiligheid vormen.

Met andere woorden: als de komma in de aangehaalde zin 'niet per ongeluk' geplaatst is, dan wordt hiermee de sluis geopend voor oeverloze interventies van bijna iedereen tegen iedereen, terwijl zonder komma 'humanitaire interventie' alleen zou kunnen plaatsvinden in geval van bedreiging van de internationale vrede en veiligheid. Het onderscheid is niet academisch en niet gering.

Bilderberg-agenda na Kosovo

*Van redactie buitenland**

Drie jaar geleden, tijdens de Bilderberg-conferentie in Toronto, besprak de zelfbenoemde wereldelite uitgebreid de "Kosovo Crisis". In het weekend van 5 juni kwam de Bilderberg-conferentie weer bijeen, ditmaal in de Portugese plaats Penha Longa in Sintra. Volgens de Canadese analist en uitgever van The New World Order Intelligence Update, John Whitley, worden hier weer nieuwe crisissen voorbereid. Enkele punten uit de agenda die hij boven tafel haalde.

Wereldbestuur

* Een bespreking van de vooruitgang van de vorming van een Aziatisch blok onder leiding van Japan, met een gemeenschappelijke handels- en monetaire politiek, een monetaire en politieke unie op het westelijk halfrond, met het doel een Amerikaanse unie te vormen (besloten is om hier volgend jaar in Quebec verder over te praten);

* Een korte bespreking van de komende opsplitsing van Canada als onderdeel van de vorige discussie (in 1997 was dit door de Bilderbergers uitgesteld en geagendeerd voor 2000) en een perscampagne voor de vorming van een continentale unie tussen de overblijfselen van Canada en de VS. Conrad Black, een sleutelfiguur onder de Bilderbergers, heeft nu een deel van de Canadese pers in handen en onlangs een landelijk dagblad daar gelanceerd.

De Kosovo-oorlog

De vorming van een Groot-Albanië volgend op het protectoraat van een 'onafhankelijk' Kosovo, de ontmanteling van Joegoslavië (met de terugkeer van de noordelijke provincie Vojvodina naar Hongarije) als onderdeel van een algemene herschikking van de grenzen in de regio (daarbij ingecalculeerd voortgaande regionale instabiliteit en conflicten) en

De uiteindelijke vervanging van de NAVO door een West-Europees leger (WEU)

Waarschijnlijk eerder dan verwacht, als gevolg van de slechte pers die de NAVO heeft gekregen tijdens de huidige campagne. De inspanningen om de WEU om te vormen tot een geloofwaardige Europese militaire macht, die in het begin nog zal moeten hebben van VS-steun, zullen worden versneld. Dit zal de Amerikaanse terugtrekking uit West-Europa voltooien en de VS-legers vrijmaken voor optreden elders in de wereld, indien noodzakelijk met WEU-steun (deze plannen werden voor het eerst besproken op de Bilderberg-conferentie van 1996).

Het kernpunt hier is dat de Bilderbergers niets winnen met de NAVO: als het langer blijft voortbestaan kunnen ze het gebruiken als een soort politiehulptroepen, verliest het haar geloofwaardigheid met de Kosovo-crisis, dan kan de vervanging in Europa door de WEU worden versneld. Dit waren ze al langer van plan.

Wereldbelasting

...ter ondersteuning van de VN, als het komende centrum van 'wereldbestuur', te beginnen met een wereldwijde belasting op e-commerce (d.w.z. belasting op handel via Internet). Om die redenen behoorden grote bazen van computerbedrijven, zoals Bill Gates, tot de bezoekers van de Bilderberg-conferentie. Een volgende stap zou een directe belasting kunnen zijn die voor de VN door de nationale regeringen wordt geheven.

Veel wat op de Bilderberg-conferentie besproken wordt, vindt plaats in een denktank-karakter, daadwerkelijke beslissingen worden (nog) niet genomen, wel lijnen uitgezet. Het geeft wel aan dat oorlog

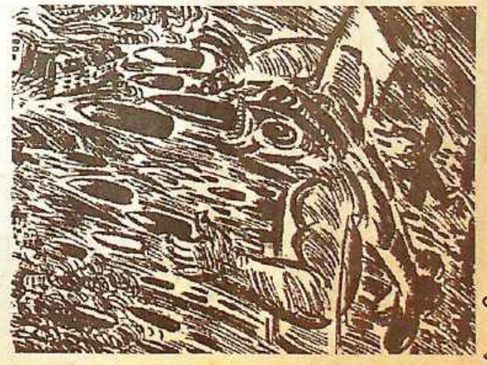

het openbaarmaken van de geheime diplomatie, omdat die alleen de machthebbers dient en niet de volkeren die strijden voor vooruitgang, vrede, onafhankelijkheid en socialisme.

Bron: http://www.inforamp.net/~jwhitley/index.htm

Milosevic kan toch iedereen blij maken!

BELGRADO – In de straten van Belgrado wisselden gisteren gasten en vrees elkaar af. „We weten waar we wonen, we durven bijna niet te hopen", zegt de 37-jarige meubelmaker Sjomi. Dat de oppositie heeft gewonnen staat voor hem buiten kijf. Maar de grote vraag is wat gaat president Milosevic doen? „Hij kan de halve wereld blijmaken met zijn verdrag. Waarom grijpt hij die kans niet?" De troon van Slobodan Milosevic wankelt en de meubelmaker zou hem graag het laatste zetje geven. „Dan ben ik van die jaren naar al die demonstraties geweest." Hij is realist genoeg om te beseffen dat de strijd nog niet gestreden is. Het blijkt volgens hem het duidelijkst uit het feit dat de staatsmedia opvallend zwijgzaam zijn. Dat geeft aanleiding tot tal van geruchten. Over wat het regime achter de schermen allemaal aan het bekokstoven zou zijn. Maar ook dat de Grieken, namens de EU, met Milosevic aan het onderhandelen zouden zijn om hem een uitweg te bieden. „Ik gun het hem niet, maar het is beter dat ze voor ons zoutdoen. We hebben er nu zelfs meer aan dan het opheffen van de sancties."

Ook Ivan (43) leeft tussen hoop en vrees. Hoop put hij vooral, hij vindt het zelf wat vreemd, uit het feit dat de zanger Djordje Balasevic maandagavond optrad toen de oppositie in het centrum van Belgrado de overwinning vierde. Een tijd geleden verklaarde de artiest niet meer in Belgrado te zullen optreden, zolang Milosevic in het presidentieel paleis zat. „En nu stond Balasevic daar weer." De ijzerhandelaar wil graag optimistisch zijn, maar durft het niet.

Voor de 70-jarige Ankica is het duidelijk. Milosevic blijft gewoon aan de macht. En wat haar betreft is dat goed. „Ik hoop maar dat het allemaal snel over gaat." Nieuwe spanningen, oplusten: ze wil er niet aan denken. „We hebben al genoeg geleden gehad."

'Joegoslavië had spion bij NAVO'

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 9 MAART. Een spion binnen de NAVO heeft de Serviërs vorig jaar geheime details over de luchtaanvalllen van de NAVO op Joegoslavië bezorgd, zoals beoogde doelen en exacte vluchtroutes. Dit meldt vandaag de Britse krant *The Guardian*, die zich beroept op Amerikaanse defensiebronnen en een BBC-uitzending van komende zondagavond.

Een intern rapport, opgesteld voor hoge Amerikaanse defensiefunctionarissen, concludeert dat de Serviërs in de eerste twee weken van de elf weken durende bombardementen van de NAVO toegang hadden tot de bevelen voor luchtaanvallen en herkenningsvluchten. Hierdoor konden Servische leger- en politie-eenheden met minder risico's troepen en materieel verplaatsen. De NAVO-doelen waren in die fase vooral luchtafweerinstallaties en militaire barakken.

Aan het einde van de tweede week veranderde de NAVO de manier waarop de orders werden verspreid. Opperbevelhebber generaal Wesley Clark vermoedde dat Belgrado een spion had binnen de NAVO. „Ik weet dat we een spion hebben, ik wil hem vinden", zou Clark tegen collega's hebben gezegd. De militaire leiders van de NAVO ontdekten dat in totaal zeshonderd mensen toegang hadden tot de dagelijkse 'luchtaanvalsbevelen' van de alliantie. Zij brachten dit terug tot honderd.

Dit had onmiddellijk effect op wat de Serviërs van de NAVO-plannen wisten, aldus *The Guardian*. Het Amerikaanse rapport speculeert niet over de nationaliteit van de spion. In het BBC-programma zegt Clark, gevraagd of er een spion was „op het NAVO-hoofdkwartier": „Absoluut niet." Gevraagd of er een spion was „binnen de NAVO", antwoordt hij: „Ik geloof van niet."

• ACHTERGROND: pagina 5

Ingezonden mededeling

Blaskić: geen sul maar trotse generalissimo

De Bosnisch-Kroatische generaal Blaskić, gisteren tot 45 jaar cel veroordeeld door het Haagse oorlogstribunaal, was een hoofduitvoerder van etnische zuiveringen. Hij leidde zijn troepen met strakke hand.

Door onze redacteur
COEN VAN ZWOL

DEN HAAG, 4 MAART. De 39-jarige generaal Tihomir Blaskić trok wit weg toen rechter Claude Jorda gisteren zijn vonnis had voorgelezen. Zijn vrouw Ratka barstte in snikken uit, zijn kind gilde het uit. Een celstraf van 45 jaar: de langste straf voor de hoogste militair die tot dusver door het Joegoslavië-tribunaal is gevonnist.

Blaskić was in Centraal-Bosnië commandant van de HVO, het leger van de Bosnische Kroaten, toen zijn politieke leiders besloten tot etnische zuiveringen tegen de moslims in de lente van 1993. Blaskić was de hoogste uitvoerder van dit plan. Hij kreeg zijn bevelen van generaal Milivoje Petković, commandant van de HVO, Mate Boban, de politieke leider van de Bosnische Kroaten die in 1997 overleed, en Dario Kordić, diens tweede man.

Vanaf 16 april 1993 begonnen de Bosnische Kroaten met terreur tegen de moslims. De vallei van de Lašva werd leeggeveegd. Het patroon bestond uit beschietingen in de ochtendschemering, waarna militairen, politietroepen en paramilitairen de moslimdorpen binnentrokken. Er werden mannen gedood en mishandeld, vrouwen verkracht, moskeeën opgeblazen, huizen geplunderd en in brand gestoken, vee afgevoerd of neergeknald. Het dorp Ahmici, waar op 16 april ruim honderd moslims werden neergemaaid of levend verbrand, werd door een bezoek van Britse vredeshandhavers met in hun kielzog een cameraploeg wereldwijd bekend.

De overlevende moslimmannen werden van hun familie gescheiden, onder onmenselijke omstandigheden gevangen gezet, gedwongen loopgraven aan te leggen in de frontlinie, als menselijk schild misbruikt. Bij de wijk Stari Vitez brachten Bosnisch-Kroatische troepen op 18 april een truck met honderd kilo springstof tot ontploffing, waarbij 16 doden vielen en 30 gewonden. Wijken in de naburige moslimstad Zenica werden ongericht beschoten. Het resultaat van de campagne - die leek afgekeken van de Bosnische Serviërs - was zeer bevredigend. Nog altijd wappert in Centraal-Bosnië, midden in moslimgebied, de Kroatische vlag boven twee enclaves rond de stadjes Vitez en Kiseljak.

In het dossier 'Lašva-vallei' lopen meerdere zaken. Kamphoofd Aleksovki kreeg vorig jaar slechts 2,5 jaar celstraf. Vijf mannen die betrokken waren bij de slachting in Ahmici kregen in januari dit jaar straffen van zes tot 25 jaar. De zaak tegen politiek leider Kordić en Blaskić' rechterhand Cerkez loopt nog.

De raadslieden van Blaskić wezen tijdens het twee jaar durende proces op het in hun ogen geringe gezag van hun cliënt.

NIEUWSANALYSE

Chaos regeerde in Centraal-Bosnië, zo stelden ze. De militaire politie, speciale troepen als 'De Jokers' of 'De Ridders', paramilitaire eenheden: ze zouden zich aan Blaskić' gezag hebben onttrokken. De HVO was geen leger, maar meer een ordeloos verbond van milities. Blaskić zou zijn best hebben gedaan zijn soldaten in het gareel te krijgen, maar had geen overwicht, onvoldoende getrainde officieren en was van de buitenwereld afgesloten in zijn hoofdkwartier te Vitez. Blaskić zelf leek tijdens zijn proces uiterlijk te veranderen van een trotse generalissimo, de kin fier vooruit, tot een wat sullig type.

In totaal passeerden 158 getuigen de revue en werd 1.500 bewijsstukken van vaak enkele honderden pagina's geproduceerd. Toch bleken de rechters niet onder de indruk van Blaskić verweer. Het probleem is dat de belangen van de verdachte Blaskić niet sporen met die van de generaal Blaskić. Nu wil hij aantonen dat zijn troepen ongetraind en ongedisciplineerd waren, toen liet hij video's opnemen in trainingskampen waar zijn mannen tot elitetroepen werden gedrild. Nu wil Blaskić aantonen dat hij niks in de melk had te brokkelen, toen liet Blaskić zijn gezag optimaal gelden tegenover zijn achterban, journalisten, waarnemers en vredestroepen.

Het was voor de aanklager eenvoudig documenten te overleggen, waaruit bleek dat Blaskić het bevel voerde over alle troepen in Centraal-Bosnië. Voor, tijdens en na de aanvallen regende het schriftelijke bevelen aan zijn troepen, waarin hij beval dorpen te „zuiveren". Hoewel er een gebrek aan radio's was, kon Blaskić met zijn ondergeschikten praten via telefoonlijnen, koeriers, mobiele telefoons. Zijn troepen in Kiseljak vuurde hij aan door te schrijven dat moslimtanks in de stad Zenica Kroatische burgers verpletterden.

Waarnemers getuigden tijdens het proces dat Blaskić achteraf stelde dat de slachting in Ahmici was aangericht door Serviërs of door moslims zelf. Niemand werd door hem gestraft. De generaal kan zich volgens de rechters niet achter politici verschuilen: de politieke en militaire structuur waren diep verstrengeld in 'Herceg-Bosna', de Kroatische republiek in Bosnië. Politici als Boban en Kordić droegen uniformen en stelden ultimata; militairen als Blaskić zaten op het podium tijdens nationalistische bijeenkomsten. „Generaal Blaskić wist precies wat er gaande was", aldus rechter Jorda. De rechters oordelen dat de Bosnische Kroaten in 1993 de plannen uitvoerden die beraamd waren in Zagreb, door de Kroatische president Tudjman en zijn nationalistische entourage. Die stookte de Bosnische Kroaten en de moslims tegen elkaar op en stuurde troepen naar Bosnië. De loopbaan van Blaskić getuigt hiervan, aldus de rechters; hij werd na Bosnië generaal in het Kroatische leger. Daarmee is de oorlog tussen de moslims en de Kroaten van 1993-94 een internationaal gewapend conflict, dat valt onder de Conventie van Genève.

Met Blaskić heeft het tribunaal voor het eerst een hoge militair gevonnist, een hoofd-uitvoerder van etnische zuiveringen. Wat nog mist, is de politieke en militaire top die dat beleid uitstippelde. Voor hen reserveren de rechters wellicht de hoogste straf: levenslang.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zondag 27 februari 2000 19:31
Aan: Ruza Despotovic; Globalreflexion
Onderwerp: Washington behind the latest attempt to persecute Serbs (http://www.serbia-inf

www.serbia-info.com/news
<http://www.serbia-info.com/news/index.html>
<http://www.serbia-info.com/news/index.html>
CIVIL ISSUES <http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>
MILITARY <http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>
KOSOVO AND METOHIA <http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>
ECONOMY <http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>
CULTURE AND RELIGION <http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>
SPORT <http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>
<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>

Print this page! <http://www.serbia-info.com/cgi-bin/printpage?filename=/news/2000-02/23/17427.html>

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif> <http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>
<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>
<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>
<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

Washington behind the latest attempt to persecute Serbs

February 23, 2000

<http://www.serbia-info.com/g3/images/1.jpg>

New York, February 23 (Tanjug) - Only three days after Madeleine Albright met with Hashim Taci in Tirana, so called KLA organized massive action trying to persecute Serbs from Kosovska Mitrovica.

These two events did not happen accidentally. On the contrary, the action of Albanian terrorists, who brought Kosovo Albanians from Pristina to protest with false motto of "reunion" in the only town in Kosovo in which the Serbs and other non-Albanians are majority, came after the high US official gave the instructions to the leader of the Albanian separatist what to do.

However, in order to hush up the real reason for the meeting, the US side, after the meeting of Albright and Taci in Tirana, said that the US Secretary of State asked from her favorite ward to 'abstain' and to 'disavow' from the influence of those who spread intolerance.

One of the Albright's assistants, counselor for the Balkans, James Dobbs, after the meeting of Albright and Taci, gave some estimation that clearly point out the farce that Washington plays. Dobbs said in innocent and naïve voice that Taci convinced Albright that he was doing his best to do what she wanted him to.

We accepted his assurances, said further Dobbs. "According to our information, there are no

es that Taci is responsible for the situation in Kosovska Mitrovica, lied Dobbs.

ightening speed developments confirmed totally opposite things, and even Dobbs and Albright can't run away from that fact, no matter what lies or phrases they use.

Even "The New York Times" refutes them today. On the cover page there is a picture of well-organized mass of Kosovo Albanians marching with Albanian flags towards Kosovska Mitrovica. The title of the picture says that the protests of ethnic Albanians were aimed at expulsion of the remaining Serbs out of the town (Kosovska Mitrovica).

The title of the article in this newspaper precisely says that the Albanians want the expulsion of Serbs from Mitrovica.

The second leading US newspaper "The Washington Post" says: "Demonstrations today were organized by former fighters, close associates of Hashim Taci, member of transitional government of Kosovo.

That means that "The Washington Post" precisely knows who organized the alleged protest, that is the aggressive attack on Serbs and non-Albanian population who found rescue in enclave in their own country trying to escape the terror of ethnic Albanians, who are even supported by KFOR, especially by US and German soldiers. Terrorist, Agim Ceku, without any disguise, led the ethnic Albanians who tried to expel the Serbs by force.

"The Washington Post" further reveals one of the barest facts on terror of the Albanians and patronage attitude of KFOR towards them. According to the paper, Ceku generously pardoned the leaders of the international mission, German General Klaus Reinhardt and Bernard Kouchner. Both of them, namely, promised the raging crowd of Kosovo Albanians headed by the terrorists that they would provide them the entrance to the northern part of the town.

Shamefully, some KFOR representatives were loudly convincing the raging crowd that "they have the same aim".

Ceku set deadline to the heads of the international mission warning them that he would take them out to the crowd if they failed to fulfill what they had promised, says Washington daily.

Could anyone still have any doubt on who is the rabble - rouser in Kosovska Mitrovica even after the US press revealed such facts as well?

Such estimation was confirmed even by a series of synchronized statements of the US and NATO officials who blamed Serbs for everything.

In the same time, outer pressures aiming at concealing the truth and distracting public opinion follow the creation of interior chaos, as it was usually the case in obscure Washington plans.

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

[Home <http://www.serbia-info.com/index.html> | Encyclopedia <http://www.serbia-info.com/enc/index.html> | Facts&Figures <http://www.serbia-info.com/facts/index.html> | News <http://www.serbia-info.com/news/index.html>]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <mailto:mirs@srbija-info.yu>

Wereld stelt harde keuzes in Kosovo uit

De onrust in de etnisch verdeelde stad Mitrovica in Kosovo is een symptoom van een veel groter politiek probleem: de toekomstige status van de Servische provincie.

Door onze redacteur
ROBERT VAN DE ROER

BRUSSEL/NEW YORK, 25 FEBR. De chaos in Mitrovica roept acute vragen op over de geloofwaardigheid van het beleid van de wereldgemeenschap in Kosovo. De gewelddadige Servische en Albanese kampvorming in de stad, de noodmaatregelen van de overdonderde vredesmacht KFOR en het spoedberaad van de NAVO-ambassadeurs vanochtend lijken signalen van een veiligheidsprobleem. Maar het zijn veeleer tekenen van een ingrijpend politiek probleem: streeft de wereld geen fictie na door vast te houden aan een multi-etnisch Kosovo binnen de grenzen van Joegoslavië – zolang dit land geleid wordt door de etnische zuiveraar Milošević, die volgens de NAVO nu weer de regisseur is van het oproer in Mitrovica en in Zuid-Servië troepen afstuurt op etnische Albanezen?

De NAVO dwong vorig jaar na elf weken van bombarderen Milošević zijn troepen terug te trekken uit Kosovo en liet de verjaagde Kosovaren terugkeren. Een langetermijnvisie ontbrak, behalve dan dat de etnische zuiveringen moesten worden teruggedraaid, de veiligheid verzekerd en de Serviërs en de Albanezen verzoend, met als doel de opbouw van een stabiel, multi-etnisch en autonoom Kosovo.

Terwijl het eenjarig jubileum van de eerste oorlog van de NAVO in haar geschiedenis op 24 maart nabij is, zitten de angst en haat zo diep geworteld dat van verzoening op korte termijn geen sprake is. En dat is niet de enige Westerse misrekening: enkele NAVO-landen hebben voorbarig KFOR-vredestroepen uit Kosovo teruggetrokken – van 50.000 man terug naar pakweg 37.000, en er is een schromelijk tekort aan internationale politiemensen en geld voor het civiele bestuur. Bovendien is Milošević nog steeds aan het bewind, en dus een garantie voor onrust. Op hun beurt blijven rebellen van het vroegere Kosovo Bevrijdingsleger met geweld ijveren voor totale onafhankelijkheid.

„De Kosovaren hebben een strategisch doel en Milošević heeft niets te verliezen. Zij hebben hun eigen interne strategieën, terwijl de NAVO zich beperkt tot tactische doelen omdat zij de harde keuzes heeft uitgesteld", aldus een NAVO-diplomaat. Misschien dat de NAVO met aanvullende maatregelen, zoals meer troepen, zoekacties en informatievergaring over onruststokers, het veiligheidsprobleem kan herstellen. Maar daarmee is nog geen bestendige vreedzame oplossing bereikt.

Niemand bij de NAVO in Brussel of bij de Verenigde Naties in New York geeft openlijk toe dat de wereldgemeenschap een utopie *najaagt in resolutie 1.244, waarin staat dat Kosovo een onderdeel* blijft van Joegoslavië. Maar achter de schermen beamen talloze diplomaten dat een multi-etnisch Kosovo binnen het huidige Joegoslavië een sprookje is. „Voor dit politieke vraagstuk moet je in New York zijn", zegt een hoge NAVO-diplomaat. En vanuit New York zegt een VN-diplomaat: „Publiekelijk praat iedereen er hier anders over dan *off the record*. Rusland en China [twee vaste leden met vetorecht in de Veiligheidsraad] houden eraan vast dat Kosovo binnen Joegoslavië moet blijven, en daarom beginnen de andere landen er niet over."

De brug die de etnische grens vormt in Mitrovica, waar de afgelopen weken zeker negen mensen omkwamen door geweld. Aan de overkant het Albanese deel, aan deze zijde het Servische deel. (Foto AP)

TOEVOEGEN: LOSSEN MOLTIEMENSEN

Volgens NAVO- en VN-diplomaten houden veel landen voorlopig vast aan een multi-etnisch Kosovo omdat zij er geen heil in zien de status van de provincie definitief te regelen zolang Milošević aan de macht is. Een van de uitgestelde 'harde keuzes' is het besluit over de toekomstige staatkundige status. 'Multi-etnisch' betekent in Kosovo onder meer het garanderen van de rechten voor minderheden: vóór de etnische zuiveringen woonden er 90 procent Albanezen en 10 procent Serviers, nu 95 procent Albanezen en 5 procent Serviërs.

De wereldgemeenschap evenwel volgt voorlopig een soort interim-strategie door eerst Kosovo politiek en economisch op te bouwen. Een hoge NAVO-diplomaat: „*De Amerikaanse lijn is: wij doen geen zaken met Milošević. Zolang hij er dus zit, is er geen uitzicht op een begin van een politieke regeling van de finale status van Kosovo.* In wezen zijn we bezig met een *holding*-operatie: pappen en nathouden." Een VN-diplomaat zegt: „Iedereen wacht tot Milošević opstapt, en hoopt dat het dan beter wordt." De NAVO-diplomaat: „We moeten hopen dat er na Milošević een democratisch regime komt, zoals in Kroatië, dat acceptabel is voor de Albanezen, zodat zij toch bijvoorbeeld in de vorm van een republiek binnen Joegoslavië kunnen blijven." Maar beiden beamen dat zelfs Milošević' vertrek allerminst garanties biedt voor een vreedzaam en multi-etnisch Kosovo, gezien de talrijke Servische ultra-nationalisten binnen de oppositie; maar even daargelaten of de Kosovaren na de etnische zuiveringen van de afgelopen twee jaar überhaupt ooit nog onder een Servisch regime willen leven. Een ander teken van de Westerse utopie is dat de Kosovaren nu nog steeds de Servische wetgeving moeten naleven. Deze wetgeving is hun opgelegd in 1989 toen Milošević hun autonomie afpakte.

De Franse minister van Defensie, Alain Richard, zei deze week dat de Westerse bondgenoten zich dit jaar moeten inspannen om „het politieke raamwerk" op te helderen. Het doel van multi-etnische autonomie zonder onafhankelijkheid van Belgrado is volgens Richard niet duidelijk genoeg.

Zolang de wereldgemeenschap dit fundamentele vraagstuk voor zich uitschuift, is zij vooral in de weer met de korte termijn, oftewel het beteugelen van etnische incidenten. En dat bezorgt haar veel hoofdbrekens. Ga maar na voor welke problemen Bernard Kouchner staat, het Franse hoofd van de VN-missie UNMIK, die Kosovo civiel moet opbouwen: zijn jaarbudget is gelijk aan of minder dan het bedrag dat de NAVO vorig jaar uitgaf tijdens een middagje bombarderen. Westerse regeringen komen niet met toegezegd geld over de brug, waardoor Kouchner zich een „bedelaar" voelt.

Van de beloofde 4.700 politiemensen zijn er slechts 2.300 gearriveerd, maar van hen zijn er op elk uur van de dag maar 300 op straat. Vijftien procent van de 2.300 man is met verlof, vijftien procent is bezig met administratief werk en vijftien procent met bewakings- of gevangenistaken. Zo zijn er zo'n 1.100 mensen inzetbaar voor politiewerk, die in drie ploegen draaien. De helft van hen gaat nu naar Mitrovica, aldus een NAVO-diplomaat.

De politiemensen zijn niet alleen nodig voor de openbare orde, maar ook voor de bestrijding van de criminaliteit zoals fraude, drugs- en wapenhandel. De fundamenten voor een rechtsstaat zijn in Kosovo nog lang niet gelegd. Moord, brandstichting en andere vormen van geweld blijven grotendeels onbestraft. Omdat het juiste aantal politiemensen ontbreekt, moeten nu KFOR-mensen die politietaken waarnemen. Dat leidde de afgelopen dagen in Mitrovica tot het beeld van een boordschutter die in de geschutskoepel van zijn tank moest wegduiken voor een regen van stenen.

Milošević profiteert van het vacuüm van een ontbrekende duidelijke koers en van voldoende middelen. Hij probeert volgens Westerse diplomaten van Mitrovica een Servische enclave te maken, dichtbij de grens met Servië. Het verkeer over de grens is vrijwel onbeperkt, waardoor de toegang tot Mitrovica gemakkelijk is. Zolang de onrust groot blijft, is het voor UNMIK zo goed als onmogelijk om politieke bevoegdheden af te staan aan iets wat op een lokaal en multi-etnisch bestuur lijkt.

De Westerse landen kiezen er voorlopig voor de veiligheid te waarborgen door versterkingen te sturen. Maar zelfs die oplossingen bieden geen zekerheden: nog meer Franse soldaten in Mitrovica zullen beschuldigingen over een pro-Servische houding van de Franse troepen niet doen verstommen.

Hoe lang kan het Westen dit beleid volhouden: aanwezig blijven zonder de situatie daadwerkelijk te verbeteren en de instabiliteit in Kosovo intact houden? Daarvan gaat geen stabiliserend signaal uit naar de hele regio.

„Multi-etniciteit is duidelijk op dit moment geen goed woord. Eerst veiligheid, dan vreedzaam samenleven, daarna zien we wel verder", zei Kouchner in december. Maar zijn 'veiligheid' en 'vreedzaam samenleven' te scheiden als afzonderlijke doelen? Beide hebben alles te maken met de keuze voor een multi-etnische samenleving, en voor uitstel van het besluit over de toekomstige status.

Als het Westen geen andere oplossing kiest, zegt een hoge VN-diplomaat, zal het „nog zeker vijftig jaar" in Kosovo vertegenwoordigd moeten blijven om ervoor te zorgen dat de Kosovaren en Serviërs elkaar niet in de haren vliegen. „En misschien nog wel langer."

• DOSSIER: www.nrc.nl

Te weinig dienders door obstakels

De vorming van een politiemacht in Kosovo stuit op allerlei problemen. Nederland levert 1 agent.

Door onze correspondent
BEN VAN DER VELDEN

BRUSSEL, 25 FEBR. De levering van politieagenten voor de internationale politiemacht in Kosovo stuit binnen de Europese Unie al maanden op hindernissen. Als gevolg daarvan is de omvang van de politiemacht nog altijd minder dan de helft dan was gepland. Volgens EU-diplomaten is een belangrijk probleem dat politieagenten anders dan militairen niet verplicht kunnen worden naar Kosovo te gaan.

Bovendien zijn er landen waar de grondwet het uitzenden van politieagenten niet toestaat. Ook is een probleem dat politieagenten anders dan militairen niet in een kazerne wachten tot ze ergens ingezet moeten worden, maar voor uitzending naar Kosovo bij hun normale werk weggehaald moeten worden. Daarbij komt dat zo'n vijftien procent van de politie die zich aanmeldt om vrijwillig naar Kosovo te gaan, tijdens een speciale training voor deelname aan een politiemacht alsnog afvalt.

Javier Solana, de hoge vertegenwoordiger van de EU voor het buitenlands beleid, wil de EU-ministers van Binnenlandse Zaken tijdens een informele bijeenkomst eind volgende week voorstellen om voortaan permanent politie voor internationale taken te trainen. Als dat lukt, zou er in de toekomst wel snel een internationale politiemacht gevormd kunnen worden. De politieagenten zijn dan al tevoren geselecteerd. Nu moeten de landen die politieagenten willen leveren niet alleen op het laatste ogenblik vrijwilligers zoeken, maar vervolgens ook met ze onderhandelen over speciale financiële tegemoetkomingen voor hun verblijf in Kosovo.

Bernard Kouchner, hoofd van de VN-missie in Kosovo, heeft vorig jaar gezegd ten minste zesduizend politieagenten nodig te hebben. Hij kreeg van de VN uiteindelijk 4.700 politieagenten toegezegd. Hij maant voortdurend de Europese regeringen tot spoed, omdat het bestrijden van criminaliteit en het tegenhouden van menigten taken zijn voor politiemensen en niet voor militairen.

Begin deze maand beschikte Kouchner pas over tweeduizend politieagenten in Kosovo. Na alarmberichten van Solana en van Lord George Robertson, secretaris-generaal van de NAVO, hebben enkele landen kans gezien om de politiemacht versneld te versterken. Volgens een woordvoerster van Kouchner in Priština is de politiemacht daardoor nu op 2.315 personen gekomen.

Met hoeveel politieagenten de verschillende landen aan die politiemacht deelnemen wordt op Kouchners hoofdkwartier niet bijgehouden. Het was daardoor vanmorgen onmogelijk om daar nauwkeurige cijfers te krijgen. Bij de NAVO in Brussel is ook geen overzicht van de bijdrage die landen aan de politiemacht in Kosovo beschikken. EU-diplomaten hebben wel een overzicht van de bijdrage die de EU-lidstaten, de Verenigde Staten, Canada en Rusland begin van deze maand aan de toen nog uit tweeduizend agenten bestaande politiemacht hadden geleverd.

De VS hadden 450 politiemensen toegezegd en ook echt gestuurd. Rusland had er 130 toegezegd en er in werkelijkheid 124 gestuurd. Canada had 61 politiemensen toegezegd en er 85 gestuurd. De EU-lidstaten, die een belangrijke rol willen spelen bij de wederopbouw van Kosovo en de stabiliteit op de Balkan willen bevorderen, hadden samen 587 politiemensen toegezegd en er in werkelijkheid 506 gestuurd.

Van de EU-lidstaten had Duitsland begin deze maand met 208 politiemensen de grootste bijdrage geleverd. De poverste bijdragen aan de internationale politiemacht waren van Nederland (een politieagent), Ierland (nul), Luxemburg (nul) en Griekenland (nul). Nederland overweegt op het ogenblik om de bijdrage aan de internationale politiemacht met honderd procent te verhogen tot twee politieagenten.

Van de tweeduizend politieagenten van begin deze maand kwamen er bijna achthonderd uit een waaier van landen: Argentinië, Bulgarije, Chili, Tsjechië, Egypte, Ghana, Hongarije, IJsland, India, Indonesië, Jordanië, Kenia, Maleisië, Nepal, Nigeria, Pakistan, de Filippijnen, Polen, Roemenië, Senegal, Thailand, Turkije, de Oekraïne, Zambia en Zimbabwe. Volgens EU-diplomaten functioneren veel van deze politieagenten slecht, omdat zij over weinig autoriteit beschikken.

De EU heeft de VN ook toegezegd de belangrijkste financiële bijdrage te leveren voor de opbouw van een ambtelijke organisatie in Kosovo. Dat geld komt ook zo traag binnen, dat de VN ter plaatse bij gebrek aan contanten ambtenaren niet tijdig hun salaris kunnen uitbetalen. Volgens een woordvoerster van Kouchner is dit jaar 562 miljoen Duitse mark (de in Kosovo gebruikte munt) nodig voor ambtenarensalarissen. Daarvan moet 362 miljoen komen uit de opbrengst van belastingheffing in Kosovo. Van de resterende tweehonderd miljoen betaalt de EU het meest.

Daarnaast dragen ook de Verenigde Staten en Japan bij. Volgens EU-diplomaten is het absoluut geen zaak van onwil dat dit geld niet snel naar Kosovo wordt overgemaakt. Ingewikkelde bureaucratische procedures zijn de oorzaak van de traagheid.

...ava in
...en van Bosnië. De stad
...geving vormen een verbinding tussen het westen en oosten van het Servische gedeelte van Bosnië, de Republika Srpska.

Overeenstemming over rechtbank Oost-Timor

DILI - In Oost-Timor is een nieuwe stap gezet naar de berechting van de schuldigen van de moordpartijen van vorig jaar. De Nationale Adviserende Raad, waarin het Oost-Timorese volk is vertegenwoordigd, heeft een regeling aangenomen die voorziet in het instellen van een speciale rechtbank. Die zal jurisdictie hebben over misdrijven als genocide, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid in de periode van 1 januari tot en met 25 oktober vorig jaar, zo heeft het VN-interimbestuur in Oost-Timor bekendgemaakt.

Del Ponte blij met '*wanted*'-posters

DEN HAAG - Hoofdaanklaagster Carla Del Ponte van het Joegoslavië-Tribunaal verwelkomt het initiatief van de Verenigde Staten om '*wanted*'- posters te verspreiden van Milosevic, Karadzic en Mladic. Volgens haar woordvoerder, Paul Risley, toont de Amerikaanse actie aan dat er geen compromissen worden gesloten met die drie hoofdverdachten. De Amerikaanse regering begon vorige week met de verspreiding van posters waarop een beloning van vijf miljoen dollar wordt uitgeloofd voor informatie die leidt tot de arrestatie van Milosevic, Karadzic en Mladic.

Haider tegen toelaten familie buitenlanders

KLAGENFURT - De extreem-rechtse Oostenrijkse politicus Jörg Haider heeft zich gisteren uitgesproken tegen een plan van de Europese Unie om familie van niet-Europese werknemers toe te laten binnen de Europese grenzen. Haider, ex-voorzitter van de extreem-rechtse regeringspartij FPÖ, riep de Oostenrijkse regering op, om het plan te dwarsbomen.

...ens de mi...
king. Er zijn ...
getroffen op het grondg...
plantages die in buite...
handen zijn. De bedrijven z...
ook betrokken zijn gewees...
bosbranden die twee jaar g...
den woedden.
De branden breiden zich n...
steeds uit. Behalve op Sumat...
zijn ook op het Indonesische dee...
van Borneo vuurhaarden aangetroffen. Daar woedt op inmiddels zevenhonderd plaatsen brand. Op Sumatra zijn zo'n vijfhonderd

'KFOR-troepen verhinderen onderzoek VN'

KOSOVSKA MITROVICA - Franse KFOR-troepen hebben verhinderd dat de VN-politiemacht in Kosovo een onderzoek kon instellen naar het geweld in het noordelijk deel van Kosovska Mitrovica. Zeker veertig mensen liepen daar dinsdag verwondingen op tijdens rellen. Dit heeft een VN-functionaris gisteren gezegd.

Volgens een regionale commandant van de VN-politie in Kosovska Mitrovica verhinderden de Fransen dat er een onderzoek kon worden ingesteld, ondanks het feit dat de VN in de stad het primaat heeft. Hij wees erop dat een gedegen onderzoek naar het geweld nu nagenoeg onmogelijk is, omdat „wij, net als politie, overal ter wereld onmiddellijk toegang moeten hebben".
„De Franse KFOR-soldaten verhinderden dat wij op de plaats van de misdaad konden komen, tot na zonsondergang dinsdag. Tegen die tijd had een graafmachine het puin verwijderd. Wij hebben zelfs nu nog niet alle gewonden kunnen ondervragen. Dat is frustrerend en geheel onnodig", aldus de commandant gisteren. KFOR reageerde niet meteen op de beschuldigingen.
Het geweld van dinsdag brak uit toen een ruzie tussen een Albanees en een Serviër in het noorden van de stad uit de hand liep. Onder de ruim veertig gewonden zijn zestien Franse KFOR-soldaten. De meeste andere gewonden zijn Serviërs.

RTR

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: dinsdag 15 februari 2000 1:37
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Yugoslav Daily Survey (http://www.mfa.gov.yu/Bilteni/Engleski/b140200_e.html)

<http://www.mfa.gov.yu/grb_m.gif>

Yugoslav Daily Survey

<http://www.mfa.gov.yu/indent_spc.gif> **(Morning edtion)**

BELGRADE, 14 February 2000

FROM THE FEDERAL REPUBLIC OF YUGOSLAVIA

- **YUGOSLAVIA CALLS FOR EMERGENCY U.N. SECURITY COUNCIL SESSION**
- **PEROSEVIC RECEIVES ITALIAN AMBASSADOR SESSA**

KOSOVO-METOHIJA - TERRORISM

- **STATEMENT OF THE YUGOSLAV COMMITTEE**

  FOR COOPERATION WITH THE UN MISSION IN KOSOVO AND METOHIJA

- **VUKICEVIC: RESPONSIBILITY RESTS UPON INTERNATIONAL FORCES**
- **FOUR SERBS WOUNDED IN CLASHES IN KOSOVSKA MITROVICA**
- **UNMIK POLICEMAN WOUNDED IN TRAIN ATTACK IN KOSOVSKA MITROVICA**

YUGOSLAVIA - KOSMET - FRANCE

- **FRENCH KFOR TROOPS ARE IN EXTREMELY DIFFICULT POSITION, MINISTER VEDRINE**

FROM FOREIGN PRESS

- **THE NETHERLANDS, THE LAST ADVOCATE OF SANCTIONS AGAINST YUGOSLAVIA**
- **WORLD LOSES PATIENCE WITH KOSOVO ALBANIANS**

* * *

OSLAVIA CALLS FOR EMERGENCY U.N. SECURITY COUNCIL SESSION

ELGRADE, February 13 - The Permanent Representative of the FR of Yugoslavia to the United Nations, Ambassador Vladislav Jovanovic, addressed the letter to the President of the Security Council, Ambassador of Argentina Arnoldo Manuel Listreu and to United Nations Secretary General Kofi Annan, requesting an urgent session of the Security Council because of armed genocidal attacks committed by terrorist "KLA" on the northern part of Kosovska Mitrovica where Serbs constitute the majority.

A warning has been made in the letter that organized and planned attacks of Albanian terrorists have already caused tragic consequences and victims. Furthermore, it has been requested from the Security Council to undertake immediately the most energetic measures in order to put instantly an end to the attacks of Albanian terrorists against unprotected Serbian population and to prevent a far-reaching consequences.

The conduct of the members of the British and German contingent of KFOR is particularly alarming because they have been not only passive but they have de facto encouraged the criminal attacks of terrorist groups of the so-called "KLA" aimed at expelling the Serbian population from their homes. The attack on Kosovska Mitrovica is a part of an obvious scenario of Albanian terrorists to drive out all Serbs from Kosovo and Metohija and to create an ethnically pure State at the territory of this southern Serbian province.

Ambassador Jovanovic has also underlined in the letter that dramatic developments in Kosovska Mitrovica is a result of systematic violations of UN Security Council resolution 1244, Military Technical Agreement and mandate of UNMIK and KFOR and in particular of the obligation under SC resolution 1244 to disarm and demilitarize "KLA". This has made possible the continuation of daily terror against Serbian and non-Albanian population even by use of heavy weapons.

Parallel with the address of the head of the Permanent Mission of the FRY to the United Nations to the President of the Security Council and the United Nations Secretary General, talks have been conducted in the Federal Ministry for Foreign Affairs with the representatives of the Security Council member States requesting their energetic and principled reaction in the Security Council aimed at ensuring the consistent implementation of resolution 1244 and putting an end to daily terrorism which is being committed under the auspices of the United Nations.

PEROSEVIC RECEIVES ITALIAN AMBASSADOR SESSA

NOVI SAD, February 13 (Tanjug) - Vojvodina Executive Council President Bosko Perosevic received Italian Ambassador to Yugoslavia Ricardo Sessa, at his request, in Novi Sad on Sunday, the Information Secretariat of Serbia's northern Vojvodina province said.

Sessa said in cordial and open talks that he was on a farewell visit to Vojvodina and Novi Sad, as he was soon ending his ambassadorial mission in Belgrade, the statement said.

The Italian Government is closely following developments in Yugoslavia, Sessa said. It is interested, within its possibilities, in realizing different initiatives for reconstruction and providing assistance to Yugoslavia, so that life could return to the way it was before the NATO air strikes last spring, he said.

Expressing satisfaction at yet another meeting with the respected guest (Sessa had visited Novi Sad during the air strikes as well), Perosevic said Italy had taken the principled stand that

...ia's borders cannot be changed. The Yugoslav public is well aware that Ambassador ...had stayed in Belgrade even at the most difficult times of the air strikes, Perosevic said.

...SOVO-METOHIJA - TERRORISM

...STATEMENT OF THE YUGOSLAV COMMITTEE

FOR COOPERATION WITH THE UN MISSION IN KOSOVO AND METOHIJA

PRISTINA, February 13 (Tanjug) - On the occasion of the escalation of Albanian terrorism in Kosovska Mitrovica an urgent session of the Yugoslav Committee for Cooperation with the UN Mission in Kosovo and Metohija was held today where the most energetic protest was expressed because of the destabilization of the situation in Kosovska Mitrovica.

The Statement made by the Committee underlines that in spite of its warning to UNMIK and KFOR that Albanian terrorists and separatists prepare an attack on Kosovska Mitrovica no adequate measures have been undertaken.

Unfortunately, this is yet another example that UNMIK and KFOR maintains a tolerant and benevolent attitude towards extreme Albanian factions, continues the Statement.

The latest attack of Albanian terrorists on Kosovska Mitrovica which has not been provoked by Serbs, reveals the real intentions of Albanian separatists: to make ethnically pure Kosovo and Metohija even by committing numerous crimes and genocide in the presence of UN representatives. At the same time this attack illustrates that the terrorist "KLA" has not been disarmed and that by its transformation into the Kosovo Protection Corps it has got the support of a part of international community for its actions, underlines the Statement.

The Yugoslav Committee requests most energetically from UNMIK and KFOR to undertake all necessary measures for arresting those who provoke disorder, terror, violence, killings, abductions, etc. It also requests that UNMIK and KFOR stabilize as soon as possible the situation in Kosovska Mitrovica and in other parts of Kosovo and Metohija, says the Statement.

VUKICEVIC: RESPONSIBILITY RESTS UPON INTERNATIONAL FORCES

PEISTINA, February 13 (TANJUG) - The attack on Kosovska Mitrovica is a part of a scenario of Albanian terrorists and separatists which has been planned for a long time but the realization of this plan has been postponed until the improvement of weather, said today in Pristina President of the Yugoslav Committee for Cooperation with the United Nations Vukicevic.

It has become probably clear now even to international forces that the goal of Albanians is to drive out Serbs from Kosovo and Metohija and to create an ethnically pure State in the territory of the southern Serbian province. Unfortunately all our warnings addressed to the leaders of KFOR and UNMIK have not been taken seriously, added Ambassador Vukicevic.

We have requested from peace-keeping forces to face the truth and to implement consistently the provisions of resolution 1244 and Military Technical Agreement from Kumanovo. However, they have been persistent in their benevolent approach to the positions and requests of Albanian extremist leadership which is striving to realize an impossible dream - independent Kosovo and Metohija through bloodshed and ethnic cleansing and in the presence of peace-keeping forces, said Ambassador Vukicevic.

The leaders of peace-keeping forces are fully accountable for the bloodshed in Kosovska Mitrovica. This has become particularly evident after the "reinforcement" of German, Italian and

diers were sent to the French forces. This action and decision have been understood nians as the logistic support, while the putting the French aside has been understood as a start the action of driving out all Serbs from this part of Kosovo and Metohija, concluded bassador Vukicevic.

FOUR SERBS WOUNDED IN CLASHES IN KOSOVSKA MITROVICA

KOSOVSKA MITROVICA, February 13 (Tanjug) - Four Serbs and two Frenchmen were wounded, and a Serb nurse was beaten up in Sunday's unrests in Kosovska Mitrovica, in an exchange of fire between ethnic Albanians and KFOR French troops, and a subsequent attempt by ethnic Albanian terrorists to seize some parts of the town.

The Serbs and Frenchmen received wounds from firearms. The four Serbs were operated on, their wounds are serious, but not life-threatening, Kosovska Mitrovica hospital Orthopaedics chief Dr. Mirko Jaksic told Tanjug.

The two Frenchmen, one of whom was seriously wounded in the stomach by sniper fire this morning, were taken to the French hospital in southern Kosovska Mitrovica by KFOR after they were administered emergency treatment in the hospital in northern, Serb-controlled Kosovska Mitrovica.

A KFOR Spokesman said that French troops killed an ethnic Albanian sniper in Kosovska Mitrovica today.

UNMIK POLICEMAN WOUNDED IN TRAIN ATTACK IN KOSOVSKA MITROVICA

KOSOVSKA MITROVICA, February 14 (Tanjug) - A U.S. UNMIK policeman was wounded at around 6 p.m. on Sunday when shots were fired at a train which was entering Kosovska Mitrovica, ham radio operators said late on Sunday.

After the attack, the train returned to Preoce, where Serbs administered first aid before the wounded UNMIK policeman was taken to the KFOR hospital in Kosovo Polje.

The wounded UNMIK policeman was in uniform with clearly visible UN signs on it, ham radio operators said.

YUGOSLAVIA - KOSMET - FRANCE

FRENCH KFOR TROOPS ARE IN EXTREMELY DIFFICULT POSITION, MINISTER VEDRINE

PARIS, February 14 (Tanjug) - French Foreign Minister Hubert Vedrine said on Monday, a day after heavy clashes between French KFOR troops and ethnic Albanians in Kosovska Mitrovica, that the French troops in that Kosovo and Metohija town were in an "extremely difficult situation."

Minister Vedrine told RTL Radio that French troops had been deployed in Kosovska Mitrovica "as it was known that the situation would be extremely complicated" in that town.

Kosovska Mitrovica is divided into the norther, predominantly Serb populated part and the southern, where ethnic Albanians mostly live.

The French Foreign Minister set out that the mandate of the KFOR was "to safeguard the rights of the Serbs who have remained in Kosovo."

Vedrine rejected the accusations that the French KFOR troops in Kosovska Mitrovica were

Serbs.

Accusations were launched in the U.S. press last week in the form of claims that the French ops had declined to help the U.N. policemen and ethnic Albanians who were injured in clashes Kosovska Mitrovica on the night of February 3-4.

The French Foreign Ministry has rejected the accusations as unfounded and ill-intentioned and published figures showing that the norther KFOR sector, which is under the French command, is relatively the most secure one in Kosovo and Metohija, i.e., that the number of killings and abductions there has been significantly smaller than in the other sectors.

FROM FOREIGN PRESS

THE NETHERLANDS, THE LAST ADVOCATE OF SANCTIONS AGAINST YUGOSLAVIA

ROTTERDAM, February 13 (Tanjug) - "The Netherlands is, without any reason, one of the last advocates of sanctions against the Federal Republic of Yugoslavia," said the Netherlands weekly Elseviers on Sunday, announcing tomorrow's meeting of the European Union Council of Ministers which will discuss this issue.

"Sanctions are most often a measure of support to military actions," the weekly said. They do not cost anything the countries which introduce them, but enable them "victory without firing a single bullet" while formally keeping the aura of peace-maker, Elseviers said.

Similar reports have appeared in other local papers since Netherlands and British representatives remained alone in their stand at the E.U. ministerial meeting in January, insisting that the flights ban and oil embargo on Yugoslavia should not be lifted.

The weekly gave as one of the possible reasons for this the dogged loyalty of the Netherlands Foreign Ministry to the United States.

WORLD LOSES PATIENCE WITH KOSOVO ALBANIANS

LONDON, February 13 (Tanjug) - The international community has lost patience with ethnic Albanians of Kosovo and Metohija, The Sunday Times of London said today, quoting western diplomatic sources.

The Kosovo Liberation Army (KLA) still rules Kosovo Albanians, even though this terrorist organization has officially been disbanded, The Sunday Times said.

United Nations High Representative for Kosovo and Metohija Bernard Kouchner admitted as much himself when he told an adviser he was sick of the people from the KLA leadership, The Sunday Times said.

In a situation when there is inter-ethnic hatred and ethnic Albanian violence over Serbs and other non-Albanians, the international community has given up its dreams of a multi-ethnic Kosovo and Metohija, the weekly said.

How can one build a multi-ethnic society when a person is murdered if he speaks Serbian in Pristina, a western diplomat told the weekly. This is why the international community is ready to accept the establishment of local authorities in Serb environments in Kosovo and Metohija, The Sunday Times said.

<http://www.mfa.gov.yu/indent_spc.gif> <http://www.mfa.gov.yu/Bilteni/b0200_s.stm>

mensen op het belangrijkste vliegveld van Montenegro. Toch is de sluwe en voorzichtige president van Montenegro, Milo Djukanovic, er keer op keer in geslaagd een directe confrontatie te voorkomen, een confrontatie waarin velen van zijn volk, degenen die zichzelf als Serviërs beschouwen, wel eens de kant van Servië zouden kunnen kiezen.

Dragoslav Abramovic, de geslepen en ervaren econoom die vroeger voor Milosevic werkte maar nu de leiding heeft van de Alliantie voor Verandering, denkt aan de mogelijkheid dat de vonk een nieuwe golf van hyperinflatie zal zijn. Hij zegt dat het huidige inflatiecijfer van 40 tot 50 procent per maand nog net is vol te houden, al is het vreselijk moeilijk voor iedereen die geen inkomen in harde valuta heeft. Maar als het meer dan 100 procent per maand wordt, zal de pret beginnen.

Zoran Djindjic van de Democratische Partij denkt dat niemand kan voorspellen wat de vonk zal zijn. Per slot van rekening, zegt hij, begon in de negentiende eeuw een van de Servische opstanden tegen de Ottomaanse overheersing toen een Ottomaan een Servische jongen neerschoot terwijl die bij een bron in de rij stond voor water...

Wat wel duidelijk valt te onderscheiden, zijn de vele groepen die wachten om in actie te komen als het moment daar is. Studenten zijn georganiseerd buiten de universiteiten om, in een beweging die 'Weerstand' wordt genoemd. Een van hun leiders vertelt me dat zij hun energie bewaren voor de juiste gelegenheid en zich *weloverwogen concentreren op één eis: 'Slobo moet weg'. Natuurlijk zijn er de oppositiepartijen.* Dan zijn er verscheidene steden waar de oppositie het voor het zeggen heeft.

Ik bezoek er een, Cacak, en spreek met de populaire burgemeester, Velimir Ilic, een privé-ondernemer met de lichaamsbouw van een os, die de oorlog heeft overleefd door zich in de bossen schuil te houden voor Milosevic' veiligheidsagenten. „We wachten op Belgrado", zegt hij mij. Ook zijn er de onafhankelijke pers en zenders, waaronder een indrukwekkend netwerk van regionale televisiestations.

En er zijn de opportunisten – beleefd aangeduid als 'pragmatici' – die naar verluidt vooral heel talrijk zijn in Milosevic' eigen Socialistische Partij. Er is de massale ontevredenheid waar de opiniepeilingen blijk van geven, en er zijn de erbarmelijke vluchtelingen – al kan er worden getwijfeld aan hun revolutionaire potentieel. Westerse waarnemers hebben het voortdurend over de mogelijkheid van een staatsgreep door het leger, maar daarvoor zijn nauwelijks aanwijzingen te vinden. Anderzijds doen de gebeurtenissen rond Curuvija en Draskovic vermoeden dat er binnen het veiligheidsapparaat inderdaad sprake is van versplintering. Wie weet kunnen op een dag hun geweren worden gericht op Milosevic zelf.

Als ik Serviërs vraag wat het Westen kan doen ter vergroting van de nogal geringe kansen op een snelle en tegelijk vreedzame verandering, doen ze allemaal dezelfde twee ferme uitspraken, aan welke kant van het politieke spectrum ze zich ook bevinden. Ten eerste moet Milosevic een uitweg worden geboden. Ze haten hem. Ze wensen hem dood of in de gevangenis. Vanuit een moreel perspectief denken ze dat hij terecht door het Haagse Tribunaal is aangeklaagd (al merken sommigen op dat ook de onlangs overleden Kroatische president Franjo Tudjman en de Bosnische president Alija Izetbegovic hadden moeten worden aangeklaagd). Maar politiek beschouwd zal dit rampzalig blijken te zijn. Milosevic kan nergens heen, dus – vrezen ze – zal hij vechten 'tot de laatste Servië'. Zelfs de radicale jonge studentenleider zegt dat Milosevic in plaats daarvan een of andere veilige uitweg moet worden geboden. Met de hier zo wijdverbreide fantasieën over een onbeperkt Amerikaanse machiavellisme roepen mijn gespreksgenoten beelden op van een nieuwe Ollie North die Slobo in een Stealth-gevechtsvliegtuig zonder kenteken heimelijk wegtovert naar een Caribische schuilplaats.

Ten tweede zegt iedereen dat sancties contraproductief zijn. Sancties tegen het regime, oké. Dat het zo'n zeshonderd met het regime geassocieerde mensen onmogelijk zal worden gemaakt om hun geld op de Cypriotische bankrekeningen te zetten, dat ze geen Mercedessen meer kunnen kopen, dat ze niet meer op vakantie kunnen naar Griekenland, dat ze niet meer kunnen shoppen in Milaan, dat ze niet meer kunnen gaan skiën in Oostenrijk, dat ze niet meer kunnen gaan gokken in Monte Carlo, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Parijs, dat ze niet meer kunnen gaan dineren in Londen, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Florida, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Boston, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Spanje, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Frankrijk, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Duitsland, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Zwitserland, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Oxford, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Schotland, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Italië, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Oostenrijk, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Monte Carlo, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Parijs, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Londen, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Florida, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Boston, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Spanje, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Frankrijk, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Duitsland, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Zwitserland, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Oxford, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Schotland, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Italië, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Oostenrijk, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Monte Carlo, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Parijs, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Londen, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Florida, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Boston, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Spanje, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Frankrijk, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Duitsland, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Zwitserland, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Oxford, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Schotland, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Italië, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Oostenrijk, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Monte Carlo, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Parijs, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Londen, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Florida, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Boston, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Spanje, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Frankrijk, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Duitsland, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Zwitserland, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Oxford, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Schotland, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Italië, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Oostenrijk, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Monte Carlo, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Parijs, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Londen, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Florida, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Boston, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Spanje, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Frankrijk, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Duitsland, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Zwitserland, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Oxford, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen in Schotland, dat ze niet meer kunnen gaan wonen in Italië, dat ze niet meer kunnen gaan studeren in Oostenrijk, dat ze niet meer kunnen gaan golfen in Monte Carlo, dat ze niet meer kunnen gaan zonnebaden in Parijs, dat ze niet meer kunnen gaan winkelen

637 moordaanslagen op Fidel Castro verijdeld

VAN DE REDACTIE

HAVANA - In de afgelopen 40 jaar zijn niet minder dan 637 moordaanslagen op de Cubaanse leider Fidel Castro verijdeld. De aanslagen varieerden van gif in een milkshake tot het impregneren van dodelijke bacteriën in een duikerspak dat als cadeau was bestemd. Volgens onderzoekers in Havana tonen de moordpogingen de obsessie van de CIA en anti-Castrogroepen, die door de CIA zijn georganiseerd en gefinancierd.

De aanslagen op Castro werden niet alleen op Cuba gepleegd, ook gedurende zijn buitenlandse reizen ging de 'jacht' onverminderd voort. De meest recente pogingen werden gedaan tijdens de Ibero Amerikaanse topontmoetingen, van Cartagena de Indias in 1994 tot de laatste in Portugal in 1998.

De pogingen om de Cubaanse leider te elimineren werden onthuld in documenten die onlangs door de Amerikaanse regering zijn vrijgegeven. Zij laten de betrokkenheid zien van negen Amerikaanse regeringen en de CIA, dat teruggaat tot 1959. De informatie werd gepresenteerd in Havana tijdens het proces dat 30 Cubaanse organisaties op 30 mei jl. hebben aangespannen tegen de Amerikaanse regering. In de aanklacht tegen de verschillende Amerikaanse regeringen van afgelopen 40 jaar, worden de Verenigde Staten verantwoordelijk gesteld voor de dood van 3478 Cubaanse burgers en voor de blijvende invaliditeit van 2099 Cubanen. In het vonnis van de rechtbank wordt de Amerikaanse regering veroordeeld tot het betalen van 181.100 miljoen dollars schadevergoeding.

Hoewel de uitspraak van het Cubaanse hof in Washington weinig reactie zal opleveren, menen waarnemers dat het proces nuttig is geweest om de Amerikaanse agressie tegen Cuban in kaart te brengen. Andere experts zeggen dat het zeker van invloed is bij de onderhandelingen op het terrein van het internationaal recht, die plaatsvinden in de context van de Cubaans-Amerikaanse vijandschap.

Washington Plans Kosovo Free of Serbs

After the so-called peace plan for Kosovo had been promulgated, and subsequently celebrated by part of our political public, U.S. officials made it perfectly clear AGAIN that the genuine goal of their initiatives, both peaceful and offensive, was that Kosovo should become a U.S.-controlled part of Serbia, and that the least possible number of Serbs should remain in the province. The fact that the U.S. occupation of Kosovo, that is part of Serbia, will be wrapped in the NATO and U.N. flags is of no significance whatsoever.

What is important is that Washington no longer conceals its intentions by at least cheap, ostensibly humanistic rhetoric. Thus, the Pentagon Spokesman Kenneth Bacon, suffering from either superfluous cynicism or the lack of sanity, said that "Kosovo will not longer be a happy place for the Serbs, so they will leave it together with the army and police."He added, "the Serbs will be allowed to go," thereby showing that the Washington has already accepted the Kosovo citizens as the U.S. subjects. In fact, Bacon's statement has brought nothing new at all. It is just a small remembrance of U.S. officials' words during the Serbs' exodus from Krajina. At the same time, Bacon's statement is to underline an undeniable fact – it would have been much less ethnic tensions and conflicts in the Balkans, if they had not been stirred up and invigorated by Washington's military and political strategists, particularly after the fall of the Berlin Wall.

The Serbs have to accept the U.S. occupation without harbouring any illusions about its true nature, just like they had accepted the Ottoman conquests. Those who are trying to make the occupation look like liberation, act just like those Serbs under the Ottoman rule, who are known for the notorious name of "poturica" (converts to Islam).

Belgrade, June 6, 1999

Information Service of the Democratic Party of Serbia

De Republiek Kosovo heft zichzelf op

PRIŠTINA, 3 FEBR. De leider van de gematigde Kosovaren, Ibrahim Rugova, heeft gisteren gemeld dat alle structuren van de in 1990 eenzijdig uitgeroepen 'Republiek Kosovo' per 1 februari zijn opgeheven.

Rugova zei dat zijn ondergrondse regering, geleid door 'premier' Bujar Bukoshi, is ontbonden. Rugova zelf is geen 'president' meer en ook het ondergrondse 'parlement' van Kosovo is ontbonden. De fondsen van de ondergrondse regering worden overgemaakt naar UNMIK, het VN-bestuur in Kosovo. Rugova zei niet om hoeveel het gaat. De 'Republiek Kosovo' werd in 1990 uitgeroepen nadat de Serviërs een eind hadden gemaakt aan de grondwettelijk gegarandeerde autonomie van Kosovo binnen Servië.

De 'Republiek Kosovo' is ontbonden op grond van een akkoord met UNMIK. In dat akkoord beloofden de Kosovaren alle parallelle structuren te ontmantelen.

Bij een aanslag met twee antitankraketten op een bus met Serviërs zijn gisteren in Kosovo twee mensen gedood. De bus van de VN-hulporganisatie UNHCR doet dienst op de zogenoemde 'vrijheid van beweging-lijn'. De bussen op die lijnen vervoeren, begeleid door militairen van de vredesmacht KFOR, eens per week Serviërs door gebieden die door de Albanezen worden gedomineerd. (Reuters, AP, AFP)

Trend: beroof een hulporganisatie

Door onze correspondent
YAËL VINCKX

PRISTINA, 7 FEBR. Het is de nieuwste trend onder criminelen in Kosovo: internationale organisaties beroven. En het legt hun geen windeieren. De organisatie ACT (Action Churches Together) raakte vorige week 650.000 mark kwijt. Een landbouwschool, gefinancierd door verschillende organisaties, werd beroofd van ruim 100.000 mark, een Arabische hulporganisatie miste ook 100.000 mark. Dat laatste geld lag in een bureaula, onafgesloten.

De drie instellingen werden alle binnen vier dagen beroofd. Toevallig was het tijdstip niet; aan het einde van de maand hebben de meeste hulporganisaties grote sommen geld in huis om hun werknemers te betalen.

De ACT-kraak is de grootste in Kosovo sinds de komst van hulpverleners, vorig jaar zomer, en lijkt vooralsnog met hulp van binnen de organisatie te zijn uitgevoerd. Want de twee gewapende overvallers renden direct naar de kamer met de kluis, bonden de bewaker vast en lichtten vervolgens de gehele kluis uit zijn voegen. „De bewaker heeft geen consistent verhaal", zegt een woordvoerder van de VN-politie die de overvallen onderzoekt, desgevraagd. Maar de VN hebben de man na 72 uur moeten vrijlaten wegens gebrek aan bewijs.

De VN-politie heeft overigens, zo zegt haar woordvoerder, steeds vaker aanwijzingen dat medewerkers van internationale organisaties worden benaderd in verband met roofovervallen. Zo deed een vrouwelijk personeelslid van de multinationale vredesmacht KFOR aangifte van intimidatie door een (lokale) ex-collega; ze moest vertellen waar KFOR tegenwoordig zijn geld bewaarde.

En dan zijn er de kleinere overvallen. Uit het registratiekantoor voor automobielen zijn computers gestolen en een kleine hulporganisatie werd beroofd van 6.000 mark. De hulpverleners zelf blijken ook een lucratieve bron van inkomsten. De politie rolde onlangs twee bendes op die zouden hebben ingebroken in de appartementen van buitenlanders. Ze observeerden de flat en braken onder werktijd in. Computer en geld verdwenen.

De internationale gemeenschap is dan ook een makkelijke proo want iedereen loopt hier met du zenden marken en dollars rond cash. Daar lijkt met de komst van eerste privé-bank in Kosovo, ME vorige week, verandering in te men. Particulieren en hulporgani ties kunnen er een rekening ope De Arabische organisatie 100.000 mark kwijtraakte, st naar verluidt de dag na de berov met de rest van haar geld bij de b op de stoep.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zaterdag 12 februari 2000 0:53
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: International policemen flee Kosovo (http://www.serbia-info.com/news/2000-02/1

www.serbia-info.com/news
[redacted]
<http://www.serbia-info.com/news/index.html>
CIVIL ISSUES <http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>
POLITICS <http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>
MILITARY <http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>
[redacted]
ECONOMY <http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>
CULTURE AND RELIGION <http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>
SPORT <http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>
<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>

Guide through Kosovoand Metohia <http://www.serbia-info.com/news/kosovo/documents/index.html>

Print this page! <http://www.serbia-info.com/cgi-bin/printpage?filename=/news/2000-02/11/17175.html>

[redacted] <http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>
<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>
<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>
<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

Associated Press (AP): International policemen flee Kosovo

February 11, 2000

Run away from duty <http://www.serbia-info.com/g3/images/britanci001-1206-m.jpg>
Run away from duty

New York, February 10th - International policemen from UN Civil Mission flee Kosovo in great number, some because their contracts have expired, some simply because they are running away from that duty, reveals the American agency Associated Press (AP).

According to the agency, 300 people have lately left the International civil forces, which include just 1.970 civil policemen and which have never completed the expected number of 4.700 people.

Out of them, around 150 were sent home due to the claims that they did not satisfy the requirements - to know English language, to have driver's license and to have passed military training. More than 100 policemen required giving up duty before time.

The Americans represent half of this number, says AP, adding that another number of the American civil policemen simply did not return to Kosovo since they got permission to take a short vacation and go home.

Though different factors are being given as reasons for giving up duty by the UNMIK members,

even "hard work conditions and lack of necessary equipment", it is still stated that morale is the biggest problem.

The members of the Civil Mission obviously do not see clearly defined goals and tasks of their actions in the southern Serbian province, where they face far different situation from the one they are being presented when applying for the mission.

AP stresses that one of big problems the international civil policemen face with is the fact that they do not know according to which laws they are supposed to act in Kosovo.

[Home <http://www.serbia-info.com/index.html> | Encyclopedia <http://www.serbia-info.com/enc/index.html> | Facts&Figures <http://www.serbia-info.com/facts/index.html> | News <http://www.serbia-info.com/news/index.html>]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <mailto:mirs@srbija-info.yu>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zaterdag 19 februari 2000 1:19
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Kosovo-Metohija and mafia (http://www.serbia-info.com/news/2000-02/18/17321.ht

www.serbia-info.com/news
<http://www.serbia-info.com/index.html>
<http://www.serbia-info.com/news/index.html>
CIVIL ISSUES <http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>
POLITICS <http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>
MILITARY <http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>
ECONOMY <http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>
CULTURE AND RELIGION <http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>
SPORT <http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>
<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>

Guide through Kosovoand Metohia <http://www.serbia-info.com/news/kosovo/documents/index.html>

Print this page! <http://www.serbia-info.com/cgi-bin/printpage?filename=/news/2000-02/18/17321.html>

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif> <http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>
<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>
<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>
<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

Kosovo-Metohija and mafia

February 18, 2000

<http://www.serbia-info.com/g3/images/2.jpg>

Paris, February 18th - While Kosovo-Metohija is gradually turning into "mafia land", the international forces fail to deal with this problem, report French media.

"Nobody is dealing exclusively with mafia (in Kosovo-Metohija). There is a team of 25 people leading the investigation about everything that is not related to murders. However, they have only three computers and three telephones at their disposal. Kosovo is not under Interpol authority and UNMIK police has no access to intelligence data", reported - bitterly - one of Parisian newspapers.

mafia problem in Kosovo-Metohija has been previously mentioned by French press, but, recently, a series of articles appeared, describing in details Kosmet Albanian mafia dirty actions and its "dangerous liaisons" with the Albania, as well as Italian and Montenegrin mafia.

French daily "L'Humanite" recently published the entire file on Albanian mafia in Kosmet, including the interview with a French criminologist, Xavier Rauffe, who explained how NATO, with the aggression on Yugoslavia, opened a "Pandora's box" and "launched an enormous criminal

[redacted]ophe" in Kosmet.

[redacted]ne daily reported on all aspects of Albanian mafia actions in Kosmet, including smuggling of cigarettes, heroin and cocaine trade, profit from which is used for buying weapons, prostitution. The same issue was the subject of an article in another Parisian daily, "Liberation".

In regard to smuggling of cigarettes, L'Humanite reports that it is a public secret that they are being smuggled from Montenegro.

"Since 1997 it is public knowledge that Montenegro covers the smuggling of cigarettes to its neighbors, directly connected to the Italian mafia", it was reported in the daily. It also quoted the statement made by Montenegrin president Milo Djukanovic three years ago: "Due to the war in Yugoslavia (1991-1995) and the sanctions, Montenegro faced one of the most difficult periods in its history. In order to survive, we engaged in smuggling."

As the most powerful mafia centers in Kosmet, the French media single out "the area of Pec, on the border to northern Albania, a zone completely given over to the mafia by the state" and Gnjilane, in the US sector, which became "the actual center of drug smuggling in Kosovo".

According to the daily, most of the drugs are being stored in Gnjilane before being distributed to other European countries through Montenegro. It also quotes the Pristina "Koha Ditore" reporting that heavy drugs as heroin and cocaine cross over Macedonia and Bulgaria disguised as humanitarian aid.

All in all, Kosmet is becoming a center of drug trade, on European Union doorstep, warned a French expert.

Mr. Rauffe, the criminologist at the French University Center for modern criminal threats research, explains how, after the international intervention in Kosovo, the mafia became widely spread, although NATO "was unaware" that something like this could happen.

"Before the war in Kosovo, the amount of drugs confiscated on the Balkan roads reached five, ten or twenty kilos. Since July last year, we have witnessed confiscations of a hundred, hundred and fifty kilos", said Rauffe, adding that "NATO opened a Pandora's box" and that "the war in Kosovo launched enormous criminal cataclysm".

Famous French expert explains this way the "path of development" of the Albanian mafia: "First, the Albanian mafia specialized in prostitution, in order to invest people in drug smuggling... French police claims that Albanian prostitutes earn as much as 5,000 francs per day. If you own 10 of them, that's 50,000 francs per day. After six months, you are able to order a large amount of heroin. Than you occupy markets that require capital funds: smuggling of weapon".

Obviously well informed, Rauffe claims that, since April last year (amidst the war), there wasn't a single expert in criminology in British, Belgian, German, French Intelligence who did not warn NATO (about the problem of Kosmet mafia), naming certain persons from Tachi's circles.

Rauffe is also explicit regarding the tight bond between the so-called KLA and Albanian narco-mafia, for, according to him, "the clans from which KLA and drug-distributors are being recruited are the same".

French press published several articles about the prostitution in Kosmet, describing how the Albanian mafia abuses the eastern European girls "bought for a few thousand German marks", promising them Italy, Greece or France.

One of the places where mafia holds its white slavery, according to the L'Humanite, is the well-

"Night Club International" in Slatina, the docks of Pristina.

"Liberation" reports that the Organization for International Migration (OIM) with its seat in Geneva, managed to "pick up (in Slatina) some 30 women and minors - the youngest is 14 years old - who, usually against their own will, engaged in prostitution".

The daily quoted OIM representative, Jean Philippe Chosie, who said that most of these women, who came from Ukraine, Moldavia, Romania and Hungary, were raped and beaten up" and that Albanian mafia members took away their passports "bringing them to Kosovo, while they believed that they will end up in western Europe or Montenegro".

The Albanian mafia in Kosmet, according to various French and international experts, is extremely dangerous and hard to expose. On a meeting in Alicante in 1997, the heads of the European anti-drug organizations concluded that gangs in Kosovo "represent extremely hermetic clans based on family ties with expressed hierarchy that is highly respected".

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

[Home <http://www.serbia-info.com/index.html> | Encyclopedia <http://www.serbia-info.com/enc/index.html> | Facts&Figures <http://www.serbia-info.com/facts/index.html> | News <http://www.serbia-info.com/news/index.html>]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <mailto:mirs@srbija-info.yu>

De rechters Fouad Riad, Patricia Wald en Almiro Rodrigues van het Joegoslavië-tribunaal bereiden zich voor op het proces tegen Radislav Krstić. (Foto Bas Czerwinski)

Krstić strompelde altijd trouw achter Mladić aan

Het Joegoslavië tribunaal begint vandaag aan het Srebrenica-proces. Verdachte is de Bosnisch-Servische generaal Radislav Krstić, die in 1995 de aanval leidde op de moslimenclave.

Door onze redacteuren 2000
CEES BANNING en
PETRA DE KONING

DEN HAAG, 13 MAART. Hij is te zien op veel homevideo's die Servische cameramensen rond de val van Srebrenica maakten: de generaal met zijn scherpe neus en zijn houten been, die trouw achter zijn baas Ratko Mladić aanstrompelt. Eigenlijk hadden drie Bosnische Serviërs vanochtend moeten terechtstaan bij de opening van het Srebrenica-proces voor het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag: 'president' Radovan Karadžić, generaal Ratko Mladić en generaal Radislav Krstić.

Maar alleen Krstić is er. Een ijzervreter en een fanatiek nationalist, zo heet het. Hoofdaanstichter van de genocide op zo'n tienduizend moslims die in handen van het Bosnisch-Servische leger vielen na de val van de enclave Srebrenica op 11 juli 1995, zo stelt het tribunaal. Krstić leidde het Drinakorps, dat de aanval inzette. Hij formeerde de speciale commandoeenheden die vooraf waren gevormd om vuile klussen op te knappen. Hij zou de massaslachtingen bij Kravica, Bratunac, Tisca, Orahovac, Kozluk, de Branjevo-boerderij, het Pilica-cultuurcentrum en de dam bij Petkovci hebben georganiseerd. Hij zou ook leiding hebben gegeven aan een poging de massagraven te openen en de lijken te verbergen.

Krstić is zo niet de architect, maar wel de hoogste uitvoerder van de ernstigste oorlogsmisdaad in Europa na de Tweede Wereldoorlog. Dat brengt hem min of meer op hetzelfde niveau als de Kroatische generaal Tihomir Blaskić, die deze maand als hoofduitvoerder van de etnische zuivering van Lašva-vallei in 1993 45 jaar celstraf kreeg.

In Srebrenica werden moslimmannen gescheiden van hun vrouwen en kinderen, onder de ogen van Dutchbat, de Nederlandse VN-eenheid die voor de verdediging van de stad verantwoordelijk was. Anderen werden in de bossen onderschept terwijl ze naar moslimgebied probeerden te vluchten. Tot nu toe zijn er 2.200 lichamen geborgen, 7.300 mensen worden nog vermist.

„De triomf van het kwaad", zo omschreef aanklager Mark Harmon vanochtend de massamoord in Srebrenica. „Duizenden burgers die hun wapens hadden neergelegd, werden systematisch vermoord door het Bosnisch-Servische leger en de beklaagde."

Drie jaar lang werd in massagraven in Bosnië gezocht naar bewijsmateriaal voor de aanklacht tegen de Bosnisch-Servische generaals. Van Servische kant werd tot nu toe volgehouden dat de moslims waren omgekomen in het gevecht. Dat wordt onderuitgehaald door wat er in de graven is ontdekt: geblinddoekte mannen met gebonden handen. Daarnaast zal worden aangetoond dat de Bosnische Serviërs hebben geprobeerd bewijsmateriaal te vernietigen door lichamen opnieuw te begraven.

Belangrijk waren ook de verklaringen van de Bosnische Kroaat Dražen Erdemović over onder meer Krstić' rol. Erdemović vocht mee met de Bosnische Serviërs en deed mee aan de massa-executies.

[• *Vervolg* SREBRENICA: pagina 8]

Geruchten over mol bij NAVO houden aan

2000

De NAVO-operatie boven Joegoslavië zou in het begin van de luchtoorlog in 1999 in gevaar zijn gebracht door een spion. Zulke geruchten circuleren al langer.

Door onze redacteuren
ROBERT VAN DE ROER
en COEN VAN ZWOL

ROTTERDAM, 9 MAART. Berichten over een spion binnen de NAVO tijdens de luchtcampagne in Joegoslavië vorig jaar, zoals vandaag in de Britse krant *The Guardian*, zijn niet nieuw. Officiële ontkenningen door het NAVO-hoofdkwartier evenmin. NAVO-woordvoerder Jamie Shea zei vanochtend dat er „geen bewijs" is voor het spionageverhaal. Hij sprak van een „gerucht" dat „geen inhoud" heeft.

Volgens Shea weet de NAVO-top niets van een intern Amerikaans defensie-rapport, waarop *The Guardian* vandaag en de BBC in een tv-uitzending van komende zondag zich baseren. „Hoe is het dan mogelijk dat we in 78 dagen 38.000 vluchten konden uitvoeren, waarbij 1.200 vliegtuigen betrokken waren, zonder één piloot te verliezen?", vraagt Shea zich af.

Geruchten over een 'mol' bij de NAVO tijdens de Kosovo-crisis circuleren al langer. Maar concrete bewijzen zijn publiekelijk niet geleverd. Ook het zeer geheime Amerikaanse rapport, waarop de Britse media zich nu baseren, vermeldt de nationaliteit van de vermeende spion niet, noch zijn werkwijze. De mol zou de eerste twee weken van de bombardementen toegang hebben gehad tot geheime informatie, waarover zeshonderd mensen bij de NAVO konden beschikken. Toen de militaire chefs van de NAVO een lek vermoedden, werd dit aantal beperkt tot honderd. NAVO-opperbevelhebber generaal Clark bevestigt in het BBC-programma deze ingreep, maar laat zich niet uit over een vermeende spion.

De vraag is: zou die vermeende spion werkelijk invloed hebben gehad op het resultaat van de bommencampagne van de NAVO? De NAVO-operatie kwam vorig jaar in de eerste twee weken traag op gang door het slechte weer en doordat de Serviërs hun mobiele luchtafweer - toen een van de voornaamste doelen - zeer spaarzaam inzetten. Dat tij keerde na die twee weken toen de NAVO zware klappen begon uit te delen aan de infrastructuur van Joegoslavië: dit was dus *na* de periode waarin de vermeende spion actief zou geweest. Als Belgrado een spion had, heeft hij niet kunnen voorkomen dat de NAVO het land zeer zware schade heeft toegebracht.

Opperbevelhebber Clark erkende in juli vorig jaar al in een gesprek met journalisten dat de NAVO vroeg in de luchtcampagne een „veiligheidsrisico" had geïdentificeerd. „Het is klaarblijkelijk gebeurd. Ik kan niet in details treden." Een medewerker van de toenmalige secretaris-generaal Javier Solana zei vorig jaar tegen deze krant: „Er was een mol actief." Maar hij ontkende dat die was gevonden. Een medewerker van Clark noemde enkele - redelijk onschuldige - lekken. Zo zou een Griekse journalist vragen hebben gesteld waaruit bleek dat hij afwist van geheime besprekingen.

The Scotsman citeerde in augustus vorig jaar een NAVO-generaal die stelde dat het neerhalen van een Stealth F-117A 'Nighthawk' op 27 maart het gevolg was van het lekken van vluchtinformatie. Een officier van de NAVO zou die uit winstbejag hebben verkocht aan de Russische geheime dienst, die de informatie doorspeelde aan Joegoslavië. De Stealth werd bij Novi Sad neergehaald door een SAM-raket.

Volgens de generaal die niet in details wilde treden, werd „een officier verbonden aan de NAVO" al snel na het incident gearresteerd. Na het incident zou het Pentagon details over Stealth-vluchten niet meer met de bondgenoten hebben gedeeld. Dat zou weer een factor zijn geweest in het fiasco van de aanval op de Chinese ambassade op 7 mei. Die aanval werd uitgevoerd door een Amerikaanse Stealth-bommenwerper, een B2. Bondgenoten kregen niet de kans dit foute doel te corrigeren, omdat de Amerikanen geen inlichtingen verstrekten.

De NAVO en het Pentagon ontkenden indertijd het relaas van *The Scotsman*. Het Pentagon legde de nadruk op het feit dat 'luchtaanvalsbevelen' (ATO's) voor Stealth-toestellen nooit met andere lidstaten werden gedeeld. *The Scotsman* wees er evenwel op dat andere lidstaten wel details kregen over de route van de Stealth om ongelukken te voorkomen. De Joegoslavische inlichtingendienst zou deze rudimentaire gegevens hebben kunnen combineren met eigen radarwaarnemingen, ervaringen met zich herhalende vluchtroutes en visuele waarnemingen.

Er zijn aanwijzingen dat de NAVO ook later in de luchtcampagne nog last had van lekken. Zonder in details te treden, meldde *Jane's Foreign Report* in september dat uit NAVO-waarnemingen bleek dat Joegoslavië vaak vooraf op de hoogte waren van luchtaanvallen. Gebouwen in Belgrado werden voorafgaand aan luchtaanvallen steevast ontruimd en in één geval, bij de aanval op het hoofdkwartier van tv-studio RTS, juist volledig bemand met medewerkers om sympathie te wekken bij de buitenlandse pers.

De NAVO heeft eerder te maken gehad met lekken naar Joegoslavië. In oktober 1998 bekende de Franse majoor Pierre-Henri Bunel, die werkte op het NAVO-hoofdkwartier in Brussel, dat hij informatie had doorgespeeld aan een Joegoslavische diplomaat. Het ging om toen binnen de NAVO circulerende aanvalsplannen tegen Joegoslavië. Bunel had in 1996 als inlichtingen-officier gediend in Bosnië en koesterde sterke pro-Servische sympathieën.

Het is hogelijk de vraag of de NAVO en de betrokken geheime diensten belang hebben bij een publieke ontmaskering van een spion. Daarom ligt het voor de hand dat de geruchten nog zullen blijven circuleren, zonder concrete bewijzen.

Etnische zuivering Bosnië in 1993

Hof veroordeelt Blaškić tot 45 jaar

2000

Door een onzer redacteuren

DEN HAAG, 3 MAART. Het Joegoslavië-tribunaal heeft vandaag de Bosnisch-Kroatische generaal Tihomir Blaškić veroordeeld tot een celstraf van 45 jaar. Blaškić heeft volgens het tribunaal etnische zuiveringen tegen moslims in Centraal-Bosnië in de lente van 1993 geleid.

Blaskić is de hoogste militair die tot dusver door het tribunaal is veroordeeld. Ook zijn straf is de hoogste tot dusver. Hij gaat in beroep.

De 39-jarige Blaškić was in 1993 kolonel in de HVO, het leger van de Bosnische Kroaten, en commandant van de troepen in Centraal-Bosnië. Volgens rechter Claude Jorda heeft hij leiding gegeven aan een bloedige campagne om moslims te verdrijven uit de centraal gelegen vallei van de rivier de Lašva en het gebied rond Kiseljak. De aanvallen werden op 16 april ingezet op dorpen rond Vitez. Artillerie opende het vuur, waarna militairen en politietroepen de dorpen binnentrokken. Daarbij werd op grote schaal gemoord, mishandeld, geplunderd en gebrandschat. Symbool van het Kroatische offensief werd het dorpje Ahmići. „Moslims, vrouwen, kinderen en ouderen vluchtten uit hun huizen om te worden neergeschoten door soldaten die in een hinderlaag lagen. Moslims die zich verscholen onder hun bedden of in hun kelder werden levend verbrand in de vlammen van hun huis", zo omschreeft rechter Claude Jorda de aanval. Beelden uit Ahmići gingen de hele wereld over.

Blaškić verweerde zich met de argumenten dat hij in zijn hoofdkwartier in Vitez afgesneden was van elke communicatie, dat hij geen controle had over de ongeregelde troepen die de aanvallen op de dorpen uitvoerden en dat de commandoketen verstoord was. Rechter Jorda verwierp dat verweer categorisch. Alle troepen in Centraal-Bosnië stonden onder bevel van Blaškić, zo tonen documenten aan. Dat blijkt ook uit het enorme volume aan schriftelijke bevelen dat Blaškić voor en tijdens de aanvallen rondstuurde. Daarin spoorde hij de troepen aan „standvastig te zijn" opdat „de Lašva-vallei voor ons geen graf wordt". Ook was ten tijde van de aanval communicatie mogelijk. Er waren koeriers, telefoonlijnen en mobiele telefoons.

Blaškic heeft bevel gegeven tot militaire aanvallen en acties, en misdaden tegen burgers niet voorkomen of gestraft, aldus het vonnis. Hij heeft met eigen handen geen moslim gedood, aldus Jorda, maar was verantwoordelijk voor de algehele situatie. Alleen voor een beschieting van burgerdoelen in de stad Zenica kan zijn verantwoordelijkheid niet worden bewezen.

Rechter Jorda zei dat de rechtzaak tegen Blaškić te lang heeft geduurd. De zaak begon in juni 1997 en eindigde in juli 1999. Er werden 159 getuigen gehoord en 1.500 bewijsstukken overlegd.

SREBRENICA

'Bescheiden beroepsmilitair'

13-3-2000

[• *Vervolg* van pagina 1]In 1996 meldde hij zichzelf bij het tribunaal, naar eigen zeggen uit spijt, volgens vrienden omdat hij zichzelf in de nesten had gewerkt bij lokale criminelen in het stadje Bijeljina. In 1998 werd Erdemović veroordeeld voor oorlogsmisdaden, hij zit een straf van vijf jaar uit in Noorwegen. Dat is relatief een lichte straf, omdat hij meewerkte aan de zaak tegen zijn superieuren. Door zijn informatie werd het massagraf bij Pilica ontdekt met overblijfselen van moslims uit Srebrenica. Erdemović zal in het proces dat vandaag begint, worden opgeroepen als getuige.

Getuigenis Erdemović van groot belang

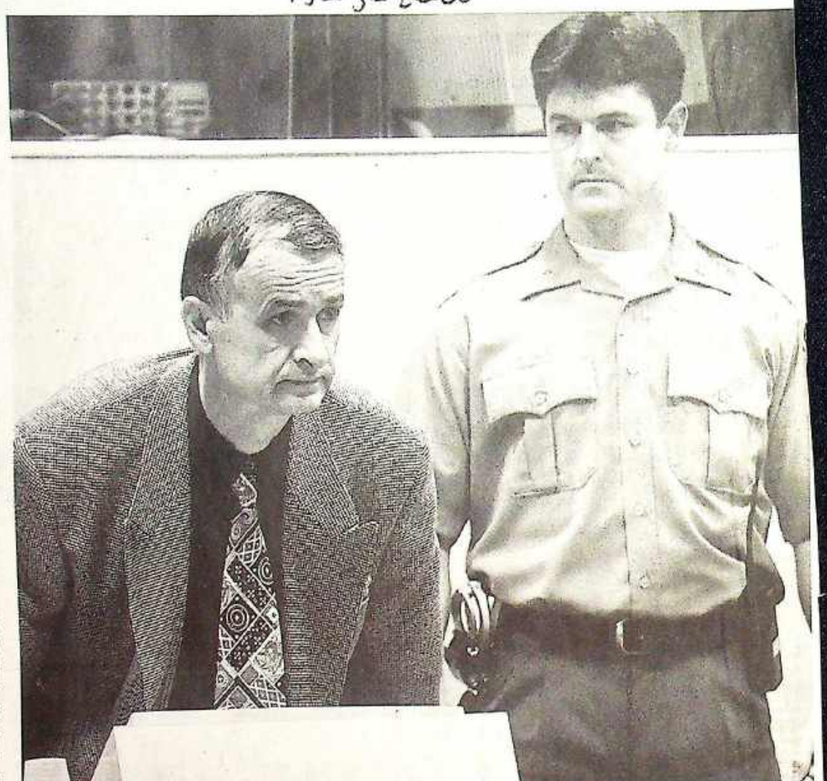

Generaal Krstić bij zijn verschijnen in de rechtszaal, vandaag. (Foto Reuters)

De afgelopen maanden reisde de openbare hoofdaanklaagster van het tribunaal, Carla del Ponte, langs de hoofdsteden van NAVO-landen om de regeringen zover te krijgen dat in ieder geval Radovan Karadžić op korte termijn wordt gearresteerd. Karadžić verblijft vermoedelijk nog steeds in Bosnië, in het deel dat onder Franse SFOR-verantwoordelijkheid valt. Mladić' arrestatie zou lastiger zijn, hij woont in Belgrado.

Frankrijk toonde zich in januari voor het eerst bereid om de arrestatie serieus in overweging te nemen. Plaatsvervangend hoofdaanklager Graham Blewitt: „Ze hadden al eerder gezegd dat ze eraan mee wilden doen, maar ditmaal waren de bewoordingen overtuigender." Op zijn werkkamer in het oude Haagse verzekeringskantoor waar het tribunaal zetelt, zei Blewitt gisteren dat Karadžić „binnen een paar weken" gearresteerd zou kunnen worden, als de Westerse regeringen dat echt willen. „Maar nog steeds wordt er teveel de nadruk gelegd op problemen die een arrestatie zouden opleveren."

Dat nu alleen Krstić terecht staat, is ongunstig voor latere processen tegen Mladić en Karadžić, zegt Blewitt. Voor getuigen is het verschijnen voor het tribunaal slopend en traumatisch, ze zullen er steeds slechter tegen kunnen, en steeds minder getuigen zijn bereid om te verschijnen. Ook kan Krstić nu proberen de schuld af te schuiven op de twee die er niet zijn. Blewitt: *„Het is makkelijker om dat te doen als ze niet naast je staan. En nog makkelijker als ze niet meer in leven zijn." Volgens Blewitt is er* een risico dat Karadžić of Mladić worden gedood voordat ze in Den Haag terecht kunnen staan.

Krstić was commandant van het Drina-Korps, een van de zes korpsen van het Bosnische-Servische leger. Daarmee viel hij direct onder legerleider Mladić en opperbevelhebber Karadžić. Kristić werd in december 1998 gearresteerd. Op een woensdagmiddag, even na twaalf uur, werd zijn Nissan bij een brug door Amerikaanse soldaten tegengehouden. Een paar minuten later werd hij geboeid afgevoerd in een helikopter. De generaal wordt beschuldigd van genocide, misdaden tegen de menselijkheid en schending van het oorlogsrecht. De 52-jarige Krstić heeft tijdens de oorlog een deel van zijn been verloren en draagt een prothese. Daarom mag hij, in tegenstelling tot andere verdachten, in de rechtszaal het woord voeren zonder te staan.

Kristić, getrouwd en vader van een dochter, zegt dat hij onschuldig is. Volgens zijn advocaat, Nenad Petrušić, heeft zijn cliënt niets te maken gehad met de massamoorden. Hij typeert zijn cliënt als „een bescheiden beroepsmilitair", die, in tegenstelling tot veel anderen, geen persoonlijk gewin heeft getrokken uit de oorlog. Na de oorlog heeft hij volgens Petrušić samengewerkt met Amerikaanse en Franse militairen bij de uitvoering van het Dayton-akkoord.

Verwacht wordt dat het proces ongeveer een jaar gaat duren. De Zwitserse hoofdaanklaagster Carla del Ponte wordt in de zaak-Krstić vertegenwoordigd door de Amerikaanse officier van justitie Mark Harmon. De Bosnisch-Servische generaal staat terecht voor een strafkamer van drie rechters. Voorzitter is de Portugees Almiro Rodrigues, die wordt gesecondeerd door door de Egyptenaar Fouad Riad en de Amerikaanse Patricia Wald.

Wanneer het tribunaal de generaal schuldig verklaart, is de verwachting dat hij levenslang zal krijgen. Dat zou de hoogste straf in de geschiedenis van het tribunaal zijn. De Bosnisch-Kroatische generaal Tihomir Blaskić kreeg onlangs 45 jaar cel voor zijn leidende rol bij de zuiveringen tegen moslims in Centraal-Bosnië in 1993, maar genocide maakte geen deel uit van zijn dagvaarding.

De komende weken zullen ook veel soldaten van Dutchbat worden opgeroepen voor het tribunaal. Van helden tot getuigen, want hoewel de Dutchbatsoldaten in juli 1995 in Nederland als helden werden ontvangen, bleek in de weken erna dat hun optreden niet erg heldhaftig was geweest. Srebrenica werd een trauma voor Nederland.

De processen van het Joegoslavië tribunaal zijn te volgen via het internet (http://www.domovina.net). De beelden worden met een half uur vertraging uitgezonden om gevoelige informatie (zoals het per ongeluk melden van de naam van een anonieme getuige) te kunnen schrappen. Door lokale media in het voormalige Joegoslavië worden de beelden rechtstreeks op de tv uitgezonden.

Amerika onttrekt zich aan militaire risico's in Kosovo

13-3-2000

De crisis die is ontstaan rondom de verdeelde Kosovaarse stad Mitrovica heeft tot een heftig geschil tussen de Europeanen en de Amerikanen geleid. Het is de meest openlijke manifestatie van een gevaarlijker en tot voor kort geheim gehouden regionaal spel, meent **Jonathan Eyal.**

Het NAVO-inlichtingencirkuit beschikt over aanwijzingen dat de Joegoslavische president Slobodan Milošević de Serviërs van Mitrovica heeft aangezet tot het nu ontstane gewenst. Naar algemeen wordt aangenomen probeert Milošević twee doelen te bereiken: hij wil de benarde situatie van de Serviërs in Kosovo voor het voetlicht brengen op een moment dat hij in Joegoslanagaan of een verdeling van de provincie tussen Albanezen en Serviërs mogelijk is. Mitrovica bevindt zich in het noorden van Kosovo, vlak bij belangrijke bodemschatten en transportroutes. Als de stad ten dele in handen van de Serviërs blijft, krijgt Milošević de NAVO wellicht zover dat ze een feitelijke verdeling van de provincie accepteert, en dwingt hij het bondgenootschap in elk geval te gaan onderhandelen over het lot van de Serviërs in heel Kosovo.

Intussen weet Milošević natuurlijk wel dat hij niet in een positie is om eisen te stellen: de Joegoslavische dictator is zo goed als geïsoleerd en de NAVO heeft zijn medewerking niet nodig. Dus waarom levert de machthebber van Belgrado weer nieuwe streken? Omdat de Albanese leiders in Kosovo zich zelf ook niet onbetuigd laten.

Het Kosovo-Bevrijdingsleger (UÇK) is officieel ontwapend. Maar in de praktijk is de Albanese guerrillabeweging nog de enige georganiseerde strijdmacht in de provincie, en ze is van plan de verkiezingen te gaan winnen die de NAVO al over enige tijd moet uitschrijven. Intussen infiltreren activisten van het UÇK de etnisch-Albanese gemeenschappen in Zuid-Servië, buiten Kosovo zelf, maar binnen Joegoslavië. Er wonen nog zo'n honderdduizend Albanezen in de Servische gebieden rond Preševo, Bujanovac en Medveda, en die worden nu aangehitst tot rebellie tegen Milošević. Het UÇK weet dat het Milošević niet kan verslaan. Maar elke vorm van onrust in Zuid-Servië speelt het UÇK in de kaart. Als het daar tot gewelduitbarstingen komt, zal de NAVO wellicht tot ingrijpen worden gedwongen. Weliswaar is de Albanezen te vergeven, kunnen de Europeanen hem *NAVO-steun voor hun activiteiten* niet op

Europeanen dragen zwaarste last van ordehandhaving in Kosovo

welddadigheden naar Servië uit te breiden en zo de NAVO ertoe te dwingen Kosovo volledige onafhankelijkheid te verlenen; thans maakt de provincie officieel nog deel uit van Joegoslavië.

Het zal niet voor het eerst zijn dat de bevolking van de Balkan wordt gebruikt als pionnen in een groter schaakspel, vooral daar Milošević noch het UÇK zich bekommeren om burgerslachtoffers. Een eendrachtige NAVO kan vrij snel een einde maken aan dit soort praktijken, door de grens tussen Servië en Kosovo af te grendelen en de barricades die Mitrovica verdeelt houden op te ruimen. Echter, de NAVO is verre van eendrachtig. Niet voor het eerst sinds het begin van de Joegoslavische crisis staan Europeanen en Amerikanen pal tegenover elkaar.

Toen de NAVO-troepen vorig jaar Kosovo binnentrokken, verdeelden ze de provincie in vier sectoren. Die verdeling diende een technisch doel: Amerikanen, Britten, Fransen en Italianen konden zo elk met eigen materieel een deel van het grondgebied onder controle houden. Maar de verdeling was ook van politieke betekenis: men voorkwam zo de vorming van een Russische sector in Kosovo, die naar iedereen toen vreesde tot tweedeling van de provincie zou leiden. Deze regeling vormt inmiddels een beletsel voor de stabiliteit in het gebied. De Amerikanse sector is vredig; hier is ook de minste materiële schade aangericht. Maar in de Franse sector waar zich ook de brandhaard Mitrovica bevindt, is het van meet af aan onrustig gewest.

Een logische aanpak zou zijn om troepen uit andere landen in de Franse sector te stationeren en een interventiemacht te vormen die in geval van crisis snel ter plaatse kan zijn. Dat is dan ook wat de NAVO-ambassadeurs vorige week in Brussel hebben besloten. Maar de Amerikanen weigeren hun troepen af te staan, om de simpele reden dat het Witte Huis in deze verkiezingstijd Amerikaanse doodsbang is ook maar één militair te verliezen. De Europeanen hebben hemel en aarde bewogen om Washington van dit standpunt af te brengen, maar vergeefs. De hoogste Amerikaanse militaire bevelhebber, generaal Henry Shelton, weerd dit weekeinde zelfs nog zout in de wond door een brief te laten uitlekken die hij aan zijn troepen in Kosovo had gestuurd, met de instructie in de kazernes te blijven. In andere documenten die op instigatie van de Amerikanen naar de media uitlekten werden de Fransen beticht van incompetent optreden in Mitrovica.

Niemand bestrijdt dat de Euro-

peanen de zwaarste last van de openbare ordebewaking in Kosovo moeten dragen, en dat doen ze ook. Daarbij verschaft de EU de meeste economische hulp in het Balkangebied. Maar de weigering van de Amerikanen hun troepen te verplaatsen dreigt desastreuze gevolgen te krijgen. Zowel het UÇK als Milošević hebben zitten wachten op het moment dat de Europeanen onderling verdeeld zouden raken. De nu ontstane onenigheid stimuleert de Albanese ruzie zouden kunnen uitbuiten om hun infiltratie in Zuid-Servië voort te zetten en motiveert Milošević om door te gaan met stoken in Mitrovica. Bovendien tekent zich nog een nieuwe politieke tweestrijd af: Washington speelt met de gedachte Kovoso te erkennen als onafhankelijke staat. Dat loopt waarschijnlijk op niets uit: erkenning van Kosovo doorbreekt het VN-mandaat voor de hulpoperatie op de Balkan en zal de woede van de Russen wekken. Maar zelfs dit beginsel hebben de Amerikanen nu geschonden. Al voor de oorlog, mits de keer binnen een jaar hebben laten weten met plezier mee te doen aan een oorlog, aldus de Amerikaanse militairen geen enkel risico lopen: dat gedeelte mogen de Europeanen zelf opknappen. Europeanen zelf opknappen. Inmiddels heeft Washington zich veel beginnen. Onrust stoken in Servië daarentegen geldt als een tamelijk risicoloze sport, als voorbereiding op het serieuze werk. Uiteindelijk streeft het UÇK naar een politieke zege. Het hoopt de ge-

Kroatië schiet Blaskic te hulp

ZAGREB, dinsdag

De Kroatische regering heeft bewijsmateriaal ontdekt dat de Bosnisch-Kroatische generaal Tihomir Blaskic kan rehabiliteren, aldus de Kroatische premier Ivica Racan gisteren. 7-3-2000

Het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag veroordeelde Blaskic vorige week vrijdag tot 45 jaar gevangenisstraf omdat hij opdracht heeft gegeven tot de etnische zuivering van moslimdorpen in centraal-Bosnië.

Racan zei documenten te hebben gevonden die meer licht werpen op 'bepaalde gebeurtenissen' van 1992-94 in Bosnië, en die 'vragen opwerpen' over de zwaarte van Blaskic' straf. De documenten worden binnenkort overgedragen aan het tribunaal.

Waarnemers denken dat de regering-Tudjman de documenten destijds met opzet achterhield. (Reuters)

'Verdraaid goed werk' v Nederlanders in Kosov

8-3-2000

Door Karel Bagijn

PRIZREN - Met de boormachine blijkt minister De Grave (Defensie) goed overweg te kunnen. Binnen enkele minuten is een glanzend koperen bordje met vier schroeven naast de deur van de noodwoning bevestigd. Erop staan de tekst 'huis voor een nieuwe start' en de Nederlandse vlag. De nieuwe bewoner, de Kosovaarse Albanees Gairaku Skender, kijkt verheugd. Hij is de eerste bewoner van een door het Nederlandse geniehulpbataljon in Kosovo gebouwd huis.

Er moeten zo 55 noodwoningen gebouwd worden voor Albanezen in Kosovo die hun huis tijdens de gevechten begin vorig jaar hebben verloren. In het dorpje Gajrak, waar Skender woont, komen er negen, die door de Nederlanders worden gebouwd.

Eerste luitenant Anjo Bloem uit Harderwijk vertelt De Grave wat een jaar geleden in het moslimdorp is gebeurd: „Bij een NAVO-bombardement in het dal beneden werd een boerderij vernietigd waar de Serviërs tanks hadden verborgen. Uit wraak trokken de Serviërs al schietend naar Gajrak. Van de 33 huizen werden er 29 vernield. De meeste inwoners waren de bossen ingevlucht. 300 Hebben er het leven afgebracht, 50 inwoners overleefden het niet."

De Grave hoort het verhaal zwijgend aan en kijkt naar de restanten van Skenders huis aan de andere kant: „Tja, daar is niet veel van overgebleven. Als ik de stralende nieuwe eigenaar van deze noodwoning zie, dan kun je zeggen dat er hier verdraaid goed werk wordt verricht." Skender vertelt dat hij het oude huis wil opknappen om er met zijn vrouw, moeder en kind te kunnen wonen.

De Grave brengt een tweedaags bezoek aan de 1655 Nederlandse militairen in Kosovo, die deel uit-

maken van de interna troepenmacht. Hij be daag nog een aantal h projecten waar de Ned militairen aan werken. generaal Jeurissen: „W 20 kilometer aan weger taureerd, de Explosieve mingsdienst heeft op 2 ken explosieven weggeh Langs de wegen is ruim meter mijnenvrij gemaa het herstel van woninge we al 500.000 dakpann bruikt. Ruim 3000 men door Nederlandse milita der dak gebracht."

De soldaten zullen de ko weken ook helpen de ord onrustige Mitrovica te ha ven. Daarvoor worden 28 ren van een infanteriecon met drie YPR-pantserwag gezet. Zij zullen vooral pa les uitvoeren en niet bij re tussen Albanezen en Serv worden ingezet. Jeurissen zijn ze niet voor opgeleid

25-2-20

Tsjetsjenië en Kosovo

Verleden dinsdag stond er op deze pagina een interessant artikel van prof.dr. R. de Wijk, die verbonden is aan het Instituut Clingendael, over de oorlog in Tsjetsjenië. Terecht wees hij de vergelijking van het Russische optreden met dat van de NAVO tegen Servië van de hand. Het eerste kan, zei hij, beter vergeleken worden met Milošević' optreden tegen de Kosovaren, want het gaat in beide gevallen om een actie van een centrale regering tegen een afscheidingsbeweging.

Die vergelijking kunnen we verder doortrekken dan De Wijk deed, maar daarvoor moeten we eerst in grote lijnen zijn betoog in herinnering roepen. De strekking van dat betoog was dat het niet in het belang van het Westen was om, zoals sommigen wel bepleit hadden, zich te mengen in de Tsjetsjeense oorlog.

Immers, over welke opties beschikt het Westen, als het zo'n inmenging zou overwegen? Militair ingrijpen tegen Rusland, dat nog altijd een nucleaire mogendheid is, is uitgesloten. Economische druk haalt gewoonlijk weinig uit en treft, zoals we in Irak zien, voornamelijk de bevolking. Resten 'protesten en statenklachten', en die hebben „nog nooit een regime tot inkeer gebracht".

„Slechts als Westerse belangen in het geding zijn, ontstaat politieke bereidheid tot krachtig optreden, zoals de Golfoorlog en Operatie Allied Force (tegen Servië) hebben laten zien. Westerse belangen staan in Tsjetsjenië niet op het spel."

En dan schrijft hij: „Het gaat er niet om of deze Westerse houding (van passiviteit in het Tsjetsjeense conflict) verwerpelijk is." De Wijk deelt de afschuw van anderen over het Russische optreden, maar tegenover een land als Rusland – een „potentiële grote mogendheid" – „moet geen ideologische, maar een pragmatische koers worden gevaren".

Globaliter deel ik zijn mening, maar wanneer ik nu de vergelijking met Kosovo, waar het Westen wél (tegen Servië) heeft ingegrepen, doortrek, vraag ik mij af of wat hij over een eventuele inmenging van het Westen in Tsjetsjenië zegt, niet ook geldt (of had moeten gelden) voor de Westerse inmenging in Kosovo.

Nu zegt De Wijk dat er in Kosovo, anders dan in Tsjetsjenië, Westerse belangen op het spel stonden. Is dat werkelijk zo? In elk geval waren die belangen dan niet zó groot dat het Westen ooit serieus de inzet van grondtroepen heeft overwogen, en nog is het Westen er trots op dat er aan zijn kant geen soldaat gesneuveld is.

Als er aan Westerse kant belangen op het spel stonden, dan was dat vooral het belang dat de NAVO geloofwaardig moest blijven, en inderdaad zou zij haar geloofwaardigheid hebben verloren als het Westen, na alle dreigementen die het tegen Milošević had geuit, per slot van rekening niet zou hebben ingegrepen. Een legitiem motief, maar met ideologie of moraal, zelfs met Kosovo zelf, heeft het weinig te maken.

DEZER DAGEN

J.L. Heldring

Tegenover een land als Rusland „moet geen ideologische, maar een pragmatische koers worden gevaren", zegt De Wijk. Akkoord, maar geldt dat niet voor ieder land? Wie om ideologische (of zelfs om morele) redenen oorlog voert, erkent in beginsel geen grenzen, en daarmee bedoel ik niet zozeer staatkundige grenzen als wel grenzen aan de oorlogvoering zelf. Dat is het gevaar van 'humanitaire interventie'.

Maar de oorlog tegen Hitler – was die dan geen door een ideologie – de democratie – en de moraal gerechtvaardigde oorlog? Ja, *gerechtvaardigd* wel, maar niet om die reden begonnen. De Tweede Wereldoorlog is begonnen omdat het Westen – dat wil zeggen: Engeland en Frankrijk – zijn belangen door de Duitse machtspolitiek bedreigd zag, *niet* omdat Hitler in eigen land een terreurbewind uitoefende. De 'belangeloze' rechtvaardiging kwam later.

De oorlog van het Westen tegen Hitler was dus geen 'humanitaire interventie', die sommigen – onder anderen de ministers Van Aartsen en De Grave – willen propageren als nieuw beginsel van volkenrecht. Onder auspiciën van het ministerie van Buitenlanse Zaken is er zelfs in november een seminar in Scheveningen over gehouden, waaraan ambtenaren van een aantal NAVO-landen deelnamen.

Dit seminar heeft geen stuk geproduceerd, maar de voorzitter, de Nederlandse oud-diplomaat mr. A. Jacobovits de Szeged, heeft wél enkele niet-bindende conclusies geformuleerd, waarin als eerste 'mogelijk criterium' voor een besluit tot interventie wordt genoemd: „(Een onmiddellijk gevaar) van ernstige en grootscheepse schendingen van fundamentele mensenrechten, die een bedreiging vormen van internationale vrede en veiligheid."

Let op de komma in die zin! Die betekent dat *alle* ernstige en grootscheepse schendingen van fundamentele mensenrechten (zijn er ook niet-fundamentele?) zo'n bedreiging vormen. Dat is kennelijk niet zo. Bedoeld zijn hoogstwaarschijnlijk alleen *die* ernstige en grootscheepse schendingen die zo'n bedreiging vormen. Is dat vermoeden juist, dan hoort die komma er niet te staan (een Engelstalige – en de conclusies zijn in het Engels gesteld – zou hem in zo'n geval nooit zetten).

In elk geval moeten die schendingen een bedreiging van internationale vrede en veiligheid uitmaken om een humanitaire interventie te rechtvaardigen. Valt de interventie in Kosovo onder dat criterium? Aan Kosovo denken we ook onmiddellijk wanneer we lezen dat zo'n humanitaire interventie „niet tot grotere problemen moet leiden". Als we aan de tegenwoordige problemen in Kosovo, ja in de hele Balkan denken, dan is het moeilijk om, bij het lezen van die overweging, een wrange glimlach te onderdrukken.

Die Scheveningse conclusies waren later onderwerp van een discussie in de Verenigde Naties. Het curieuze is dat zij daar stuitten op felle afwijzing van vooral Derde-Wereldlanden. Die moesten niets van interventie – humanitair of niet – hebben. Zij zien dat beginsel als een uiting van Westerse imperialisme – wat het mischien ook wel is. In elk geval houdt een moraal een imperatief in.

'UNCHR in Kosovo-crisis veel te traag'

2000

GENÈVE, 12 FEBR. De vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties heeft vorig jaar te traag gereageerd op de Kosovo-crisis. Dat is de conclusie van een onafhankelijk onderzoek dat in opdracht van de VN is uitgevoerd en dat gisteren werd gepresenteerd.

Volgens het rapport was de reactie van de UNHCR in de beginfase van de crisis volstrekt onvoldoende. Dat de organisatie zich liet overvallen door de omvang en snelheid van de massale uittocht uit Kosovo, was nog te verontschuldigen, vinden de opstellers. Maar de UNHCR had sneller mensen moet sturen om de opvang te organiseren. Ze had ook méér mensen moeten sturen, en geen beginnelingen die niet berekend waren voor hun zware taak.

De grootste fout van de organisatie was volgens het rapport dat ze de toestand verkeerd inschatte. Ze reageerde alsof het om een doorsnee-noodsituatie ging. Voor een 'gewone' noodsituatie had ze al niet genoeg voorraden, laat staan voor Kosovo, waar ze met meer dan 800.000 vluchtelingen wérd geconfronteerd. De organisatie kampte ook met moeizame en inefficiënte besluitvorming en een gebrek aan financiële middelen. Het rapport voert ook een aantal verzachtende omstandigheden aan. Een aantal fouten was onvermijdelijk bij zo'n „grote en complexe noodsituatie", vinden de opstellers. Verder wijzen ze erop dat het werk van de organisatie ernstig werd bemoeilijkt door de NAVO en een aantal van haar lidstaten. Vluchtelingen werden al snel „een belangrijke element in de oorlogsdiplomatie". „Voor veel regeringen waren de vluchtelingen te belangrijk om alleen over te laten aan de UNCHR." Sommige landen concurreerden met de organisatie door het opzetten van eigen vluchtelingenkampen. Volgens het rapport vervaagde de grens tussen militaire en humanitaire missies daardoor met name in Albanië.

De UNHCR liet weten dat ze zich in grote lijnen kon vinden in de conclusies van het rapport. Een woordvoerder zei dat de organisatie geleerd heeft van de fouten. Maar hij verdedigde de organisatie ook door te zeggen dat „de crisis in Kosovo één van de meest complexe, politiek beladen en publiciteitsgevoelige operaties was in de 50-jarige geschiedenis van de UNHCR". (AP, Reuters)

Panama en de VS: een eeuw koloniale afhankelijkheid

MAN 2000 : TOEVOEGEN: LUSSEN DE VERDRAGEN

VAN DE REDACTIE

Wanneer we de overdracht van het Panama-kanaal vergelijken met die van de Britse overdracht van Hongkong en de Portugese overdracht van Macao aan China, dan valt op hoeveel moeilijker het blijkbaar voor de Verenigde Staten is om afstand te doen van machtsuitoefening over bepaalde gebieden, in vergelijking met de Europese machten. Anders dan de Europese koloniale mogendheden, kenmerkt het Amerikaanse imperialisme zich door de ontkenning van haar agressieve natuur en haar profilering als opponent van de oude koloniale machten. Het Amerikaans expansionisme wordt gerechtvaardigd met het verdedigen van 'de vrijheid' en 'de democratie'.

Nergens is dit duidelijker dan in Latijns Amerika, hun 'achtertuin', met Panama als één van de in oog springende voorbeelden. De zogenaamde zelfstandigheid van Panama, voorheen gebied van Colombia, was slechts een bijproduct van de verovering van het gebied door de Verenigde Staten in 1903, nadat het Colombiaanse parlement had geweigerd een verdrag goed te keuren dat de Verenigde Staten exclusieve controle over een kanaal zou geven, dat een Frans bedrijf al was begonnen aan te leggen.

De 'regering' die door de Amerikaanse troepen werd geïnstalleerd, tekende snel een overeenkomst, waarin de Verenigde Staten onbeperkte soevereiniteit verkregen over een gebied dat de republiek in twee delen scheidde. Het verdrag garandeerde 'eeuwige controle', de rest van het land kreeg de status van protectoraat. De Amerikaanse dollar werd de officiële munt, wat de ontwikkeling van een onafhankelijke economische politiek verhinderde. Washington kreeg het expliciete recht om het land binnen te vallen, iets wat het tussen 1903 en 1936 negen maal heeft gedaan, vooral om de economische belangen veilig te stellen, de favoriete stroman te beschermen en het verzet vanuit de bevolking te onderdrukken. In 1936 werd in een nieuw verdrag de status van protectoraat opgeheven, hoewel de Amerikaanse greep onverminderd gehandhaafd werd.

In de Tweede Wereldoorlog vestigden de Verenigde Staten er verschillende militaire bases, met een totaal van vijftigduizend man troepen om, zoals Washington zei, het Kanaal tegen Duitse en Japanse agressie te beschermen. Na de oorlog handhaafden de Verenigde Staten hun bases en vestigden daar de 'School of the Americas' ook wel bekend als de 'School voor dictators'. In dit 'opleidingsinstituut' werden officieren uit geheel Latijns Amerika getraind in de kunst van contraspionage, onderdrukking, martelen en het plegen van staatsgrepen. Bekende leerlingen waren Pinochet uit Chili en Videla uit Argentinië. In de jaren tachtig werd het verplaatst naar Fort Bennings in Georgia en recentelijk na omvangrijke protesten gesloten.

Panama werd ook het hoofdkwartier van het Zuidelijk Commando van het Amerikaanse leger en het zenuwcentrum voor militaire interventies in de gehele hemisfeer. In Panama zelf werd een Nationale Garde gevormd die de basis legde voor de dictatuur van Somoza in het nabij gelegen Nicaragua. Deze militaire macht en de Amerikaanse ambassade, bepaalden gedurende het grootste deel van de 20ste eeuw welke regeringen moesten vallen of worden gesteund.

De Kanaalzone, met de prachtig aangelegde gazons en 'the American way of life', was een open wond voor de in volstrekte armoe levende bevolking. In 1964 kwam het tot ernstige rellen, nadat de Verenigde Staten hadden geweigerd de Panamese vlag te hijsen in de Kanaalzone. Tenminste twintig personen vonden de dood en honderden raakten gewond en werden gearresteerd. Het oproer was de aanzet voor Washington om een regeling te treffen met betrekking tot de toekomst van het Kanaal.

De onderhandelingen vanaf het begin van de jaren zeventig, leidden in 1977 tot het verdrag tussen de Amerikaanse president Jimmy Carter en de Panamese president, generaal Torrijos. Overeengekomen werd dat op 31 december 1999, om middernacht, de door de Verenigde Staten gecontroleerde Panama Canal Company vervangen zou worden door een gezamenlijk gecontroleerde Panama Canal Commission. De feitelijke controle zou al in 1990 in Panamese handen komen.

De Amerikaanse Senaat echter wilde het verdrag pas ratificeren na toevoeging van een amendement van senator Dennis DeConcini, waarin stond dat de Verenigde Staten het recht en de 'plicht' hadden om militair in te grijpen wanneer de veiligheid van het Kanaal in gevaar kwam. Uitdrukkelijk werd bepaald dat dit recht niet gold voor inmenging in de soevereine interne aangelegenheden van Panama. Ruim 10 jaar later, na de breuk tussen Washington en de Panamese leider, generaal Manuel Noriega - die daarvoor lange tijd een betrouwbare CIA-medewerker was - bleek dit laatste een dode letter.

In december 1989, vlak voordat het Kanaal feitelijk aan Panama moest worden overgedragen, vielen de Verenigde Staten binnen met een leger van 26 duizend man, onder de dubieuze naam 'Operation Just Cause' (Operatie Rechtvaardige Zaak). President Bush verdedigde de invasie, althans ten dele, met te beweren dat deze noodzakelijk was om 'de integriteit van de Kanaal-verdragen' te beschermen, zich beroepend op de clausule die de Verenigde Staten het recht gaven om binnen te vallen wanneer de veiligheid van het Kanaal in gevaar was.

Duizenden Panamezen werden gedood en gewond toen Amerikaanse bommenwerpers de sloppenwijken van Chorillo, vlak bij het hoofdkwartier van het Panamese leger, bestookten. Generaal Noriega werd gevangen genomen en in Miami berecht en veroordeeld voor drugshandel. Een nieuwe regering werd officieel geïnstalleerd op de Amerikaanse basis in de Kanaalzone.

Er is geen garantie dat de overdracht op 31 december van het afgelopen jaar permanent zal zijn. Net zoals de Verenigde Staten hun 'verplichting' om de waterweg te beschermen tien jaar geleden hebben gedaan, kunnen zij dit ook in de toekomst doen.

Een Kroatische militair bij de herovering van Knin in augustus 1995. FOTO ABC PRESS

Terug naar Knin

Het was een oninteressant industriestadje tot het wereldfaam verwierf als hoofdstad van de Republika Srpska Krajina. *Inmiddels is Knin, in het* zuiden van Kroatië, weer net zo onopvallend als weleer. Alleen zijn de Serviërs nu ver in de minderheid.

20-1-2000

Kroatië

Nicole Lucas

Het plastic voor de ramen houdt de kou niet buiten en de warmte van een armzalige kacheltje niet binnen. Bosko Kablar huivert. „Ik had een huis, een baan, vrienden, mijn vrouw werkte, we hadden het goed", zegt hij alsof hij het nog steeds niet kan bevatten. „Nu leven we in een krot en van de bedeling."

Een kwartier eerder heeft de Serviër me langs zijn vorig leven geleid. „Kijk, hier", zei hij opgewonden, terwijl we door Knin reden, „dat huis, dat is van mij." De huidige bewoner denkt daar duidelijk anders over. *Hrvatska kuca*, Kroatisch huis, staat pontificaal op de gevel. En daar, en daar, en daar, dat waren allemaal huizen van Serviërs, is Kablar vervolgens niet meer te stuiten. Nu wonen er Kroaten. Uit Bosnië. Uit Vukovar, in het oosten van Kroatië. Of gewoon uit Knin. „Die hebben zich een mooier huis toegeëigend."

Teneergeslagen en mat is de vijftiger, net als zijn buurman en generatiegenoot Dragan Jerkovic. Hun huis terug en werk. Dat zijn hun enige verlangens. Ontnuchterd zijn ze. Allang eigenlijk, maar de kater wil maar niet overgaan. Een eigen republiek voor de Serviërs, een autonome regio? Nee, schudden ze het hoofd, zelfs over iets bescheidens als culturele autonomie heeft niemand het meer. „We accepteren dat dit Kroatië is, dat we burgers van Kroatië zijn. We willen onze bijdrage leveren aan de opbouw van het land. We moeten wel, ergens anders kunnen we niet heen."

Hoe anders klonk het begin 1992, bij het eerste bezoek aan Knin, een onbeduidend industriestadje in het zuiden van Kroatië, dat wereldfaam had gekregen als hoofdstad van de 'Republika Srpska Krajina'. De politiek had er zelfs een plaats op de menukaart veroverd. Pizza Krajina heette de specialiteit van een plaatselijk restaurant. Vier groene pepertjes in de vorm van vier S'en op een knapperige bodem: *Samo Sloga Srbina Spasava*, alleen saamhorigheid kan de Serviërs redden.

En schouder aan schouder stonden ze ook. Tegenover de nieuwe president Franjo Tudjman, die van de Serviërs een minderheid wilde maken in een onafhankelijk Kroatië. Zijn woorden, zijn daden riepen vage herinneringen op aan de Tweede Wereldoorlog, toen het fascistische Ustaha-regime talloze Serviërs over de kling joeg. Belgrado zette vervolgens het beeld van het verleden op scherp.

Dus kwam Krajina, de aan Bosnië grenzende regio waar Serviërs sinds jaar en dag de dienst uitmaakten, in opstand. Uit het onbekende Knin kwamen, begin jaren negentig, voor het eerst de beelden die later zo kenmerkend zouden worden voor het (inmiddels) voormalig Joegoslavië: gewapende mannen, barricades, bloed. Nooit, zeiden de Serviërs toen, wordt dit weer Kroatië. Ze hingen de Servische vlag aan het stadhuis, voorzagen overheidsgebouwen van cyrillische opschriften en bleven stug de Joegoslavisch/Servische dinar gebruiken, ook al werd die minder en minder waard. Jarenlang wemelde het in Knin van de soldaten.

Bosko en Dragan waren al die tijd in Knin. Veel willen ze er niet over kwijt. „Ik heb niet in het leger gezeten", ontwijkt Dragan de vraag wat hij deed in de periode dat Serviërs in Krajina heer en meester waren. „Natuurlijk heb ik gevochten", zegt Bosko, „iedereen heeft een uniform aan gehad. Je moest wel. Als je weigerde was het met je gebeurd."

Liever hebben ze het over augustus 1995, toen het Kroatische leger korte metten maakte met eeuwen Servische aanwezigheid in Krajina. Opmerkelijk genoeg geldt hun verontwaardiging niet zozeer de vijand. Hun boosheid richt zich vooral op die Servische saamhorigheid, die niet bleek te bestaan. Vijf augustus aan het eind van de middag, herinnert Dragan zich, begonnen de inwoners van Knin ineens massaal te vertrekken. Het Joegoslavische Leger ging hen vooraf. „We dachten nog: het is een tactische terugtrekking. Totdat we onszelf in Belgrado terugvonden. Toen realiseerden we ons: we zijn verkocht".

Als een wervelwind trok het Kroatische leger de Krajina door en ging in één ruk door de Bosnische grens over. Verder ging het, richting Banja Luka, dat andere Servische bolwerk. De krachtsverhoudingen in het voormalig Joegoslavië bleken definitief gewijzigd: het akkoord van Dayton was het resultaat.

Ondertussen hadden de Kroaten méér gedaan dan Krajina heroveren. Ze hadden het grotendeels verwoest. Kort na 'Operatie Storm' reed ik via de E-59 van Zagreb naar Split. Vlak onder Karlovac begon de leegte en de verwoesting. Ruim 200 kilometer lang slingerde de snelweg zich langs verlaten dorpen, zwartgeblakerde huizen, weiden zonder vee en velden waar de oogst stond te verpieteren.

Alleen Knin had de wisseling van de wacht tamelijk ongeschonden doorstaan. Vanaf het fort op de heuvel wapperde de Kroatische vlag. Een speciaal voor de gelegenheid gemaakt exemplaar: extra groot, zodat je hem van verraf al kon zien. De pizzeria was van eigenaar veranderd. Het stadhuis had een nieuw adres gekregen. Marsala Tita had plaatsgemaakt voor Kralja Zvonimira. In latijns schrift uiteraard.

Op het stadhuis zaten nieuwe ambtenaren, nieuwe secretaresses. De stad was nog half leeg, maar daar zou gauw verandering in komen, voorspelde de man die door Zagreb was aangesteld om de Krajina weer tot leven te brengen. Wacht maar af, binnen een paar jaar is dit een bloeiende stad.

Januari 2000 is Knin, met zo'n 17 000 inwoners weer nagenoeg op vooroorlogse sterkte. Voor het station is een standbeeld verschenen van een soldaat die de armen in triomf omhoog heft. 'Hun onmetelijke liefde voor het vaderland was sterker dan de dood', luidt het opschrift. De bezoekers van een nabij café hebben voorlopig hun buik vol van geschiedenis en grootse daden. „We hebben geen werk en geen geld", luidt hun klacht. „Armoe troef is het hier."

Het valt niet mee, de wederopbouw, zucht ambtenaar Vinko Maric, tevens voorzitter van de plaatselijke HDZ, de partij die tot voor kort in Kroatië de dienst uitmaakte. Na de roes van de overwinning, zegt ook hij, kwam de ontnuchtering. Met het vertrek van de Serviërs waren de problemen van Knin niet voorbij.

De werkloosheid is zeker zo hoog als in de rest van het land, dat er met twintig procent van de beroepsbevolking zonder baan toch al slecht voorstaat. Het grootste deel van Knin leeft van staatssteun (pensioen of uitkering). Net als het dat – Maric is zich dit de afgelopen jaren pijnlijk bewust geworden – in de jaren tachtig deed. Al ver vóór het eerste schot gelost werd, lag de economie op zijn gat.

Spijkers en schroeven. Daarmee verdienden destijds veel inwoners van Knin hun geld. Drieduizend mensen werkten er bij *Tvik*. „Maar eigenlijk waren dat er veel te veel", constateert Maric. „De werkgelegenheid werd in stand gehouden om sociale onrust te voorkomen." Net als Kosovo kreeg Krajina in het oude Joegoslavië geld uit het Fonds voor Onderontwikkelde Gebieden. Jonge mensen (Serviërs èn Kroaten) trokken massaal weg. Naar gebieden met leuker werk en meer vertier.

Nu loopt het Kroatische Privatiseringsfonds te leuren met Tvik, met Kninjanka (kleding) en met Mladost (verpakkingsmateriaal). Buitenlandse noch binnenlandse investeerders zijn geïnteresseerd. Zagreb steekt wel geld in de regio, zegt Maric licht kritisch, maar doet dat op dezelfde manier als destijds het oude communistische regime: om de vrede te bewaren. Bruisende ideeën zijn er niet bij.

En de Serviërs? Die vormen in Knin, in Krajina, de minderheid die ze destijds met alle geweld niet wilden worden. Mondjesmaat zijn ze teruggekomen. Eerst de ouderen, de gepensioneerden. Daarna, voorzichtig, de jongere generaties. Maar van de ruim 200 000 mensen die destijds hun biezen pakten, is nog altijd driekwart weggebleven.

Bosko en Dragan kwamen eind 1996. Ze hadden de keus: in Servië blijven, waar ze niet welkom waren, of terug naar Kroatië, waarvoor hetzelfde gold. Bij thuiskomst bleek hun huis vergeven aan Kroaten, die op hun beurt uit Bosnië waren verjaagd. Eindeloos hebben ze bij de lokale overheid aan de bel getrokken. Die beroept zich op overmacht. „De Kroaten die hier nu wonen komen uit de Republika Serpska, waar ze zijn verjaagd door Serviërs die uit Sarajevo zijn verdreven", schetst ambtenaar Matic het 'na-u-probleem'.

De twee begrijpen wel dat een warm welkom te veel gevraagd was. We willen onze verantwoordelijkheid niet ontlopen, haasten ze zich te benadrukken We hebben ons allemaal laten meesle pen destijds. Maar de echte heethoof den, constateren ze bitter, diegenen die de heleboel hebben opgestookt, die zijr hier helemaal niet. Babic, Martic, Ma cura en hoe ze ook heten mogen, de mannen die zich destijds plotseling met ministerstitels tooiden en in grote auto's voorreden. Die zitten allemaal in Belgrado.

Sinds de Serviërs op 5 augustus 1995 op de vlucht sloegen en met hun tractoren en auto's een lang lint vormden tussen Knin en Belgrado, hebben die niks meer van zich laten horen. Dat wil zeggen: tot vlak voor de jongste parlementsverkiezingen in Kroatië. Eén van de vele ex-ministers liet toen weten dat de Serviërs in Kroatië de hele zaak maar moesten boycotten. „Alsof de tijd in 1990 is blijven stilstaan."

Als goede staatsburgers zijn Bosko en Dragan, op 3 januari, wél naar de stembus gegaan. De winst van de centrumlinkse coalitie heeft een beetje moed gegeven. Dat de beoogde premier Ivica Racan zijn landgenoten toespreekt als 'burgers van Kroatië' in plaats van 'Kroaten' vinden ze een hele vooruitgang. „Had Tudjman dat maar gedaan." Maandag, als Kroatië diens opvolger kiest, gaan ze weer.

Januari 2000 is de ergste schade langs de E-59 wel hersteld. De reiziger op weg naar de kust wordt niet al te zeer afgeleid door vervelende beelden. Een paar gloednieuwe benzinestations en veel meer restaurants schreeuwen om aandacht. Hier en daar draait, als vanouds, een varken rond het spit. Bij het meer van Plitvice is een nieuw hotel geopend.

Maar de sporen van de oorlog zijn maar één afslag ver. Angstig stil is het op de binnenwegen die de gehuchten en dorpjes van Krajina verbinden. Hier en daar waarschuwen vlaggetjes voor al óp de weg te blijven. Er moeten nog altijd een hoop mijnen worden geruimd.

Een kaal, onherbergzaam landschap wordt afgewisseld met huizen, zwartgeblakerd, tot de laatste spijker leeggerooft, die al even onbewoonbaar zijn. Alleen rookpluimpjes doen leven vermoeden. Maar het zijn er maar een paar.

Nieuwe etnische zuiveringen in Kosovo

Europese Unie helpt onderdrukken; en het verzet van onderop

Welke rol speelt de Europese Unie in Kosovo? En: hoe staat het met verzet van onderop, nu in, en rond, Kosovo?

Tijdens de Balkanoorlog van maart tot juni dit jaar, was Javier Solana secretaris-generaal van de NAVO. Inmiddels is hij "Mr Europe", ofwel hoogste baas van de Europese Unie voor buitenlandse politiek en veiligheid.

Maar de EU betrokkenheid gaat verder. Volgens het Verenigde Naties besluit aan het eind van de oorlog, zou de VN nu moeten zorgen voor een veilig, multicultureel Kosovo, met ontbinding van het Albanees-nationalistische leger UCK.

In werkelijkheid is het UCK gelegaliseerd onder de naam Kosova Defensie Macht. Multicultureel? De grote meerderheid van Serven, Roma [zigeuners], en andere niet-Albanese nationaliteiten hebben voor hun leven moeten vluchten. Veilig? Ook vele niet-UCK gezinde Albanezen moeten vluchten. De schattingen van het aantal moorden, sinds de NAVO troepen binnentrokken, lopen tot 4500. Vele tientallen Servisch-Orthodoxe kerken, soms in de Middeleeuwen gebouwd, zijn verwoest. In de wijk Mahala in Kosovska Mitrovica verbrandde het UCK 1600 huizen van Roma. Zij verbrandden daar de tekkes [Roma voor moskee], met de kreupel lopende imam, en anderen, die niet snel hadden kunnen vluchten, er in.

In Kosovo zijn het overgrote deel van de "vredesmacht" KFOR, NAVO troepen. Ook komt de grote meerderheid van de VN functionarissen uit landen, die NAVO lid; en meestal ook EU lid, zijn. Bureaucraten van NAVO, VN, EU, en andere, ruiën, over de hoofden van de bevolking heen. Salarissen liggen zo rond de 72.000-144.000 dollar, of nog hoger; onkostenvergoedingen en gevarengeld niet meegeteld. Zij schenden de VN resolutie (die de EU overigens helemaal niet noemt).

Op het ogenblik touwtrekt men, van welke ondernemingen uit de VS, maar vooral uit EU landen, de mijnen met hun miljardenwaarde, elektriciteitscentrales, telecommunicatie, enz. van Kosovo, dochterbedrijven zullen worden.

In Bosnië kan je enigszins zien, welke richting dat opgaat: de Bosnische arbeiders maken nu voor multinationale ondernemingen tien urige werkdagen, voor lonen met een tiende van de koopkracht, van toen men acht uur per dag werkte, toen Bosnië nog een deelrepubliek van de Federale Socialistische Republiek Joegoslavië was.

Tegen de coördinator van de EU voor de Balkan, de Duitser Hombach, lopen op het ogenblik diverse klachten wegens financiële fraude.

De leider van de UN Mission In Kosovo (UNMIK), Kouchner uit Frankrijk, heeft vier departementen onder zich. Een daarvan is Economische Opbouw. Dit staat onder de EU met vijfenveertig EU ambtenaren. Leiders zijn de Brit Joly Dixon, en de Nederlander Rutger Wissels.

Binnenkort zeggen zij, eindelijk salaris aan het overheidspersoneel te betalen. In veel bedrijven, die altijd Joegoslavische staatsbedrijven waren, zitten nu directeuren uit EU-landen, met hoge salarissen. Daaronder vaak vele UCK officieren als onderdirecteuren en afdelingshoofden. Die doen weinig, maar krijgen ook wel salaris. En onderaan de piramide, de arbeiders. Die werken wel; maar krijgen al maanden lang geen loon.

Inhoud

pagina 3 — Korte berichten

pagina 3, 4
Tegentop-activisme actie-fetisjisme?

pagina 5 — Verschillende belangen

pagina 5 — De derde weg

pagina 6, 7
Herziening Verdrag van Lomé

pagina 7, 8, 9 — Industriële gevangenissen

pagina 10
Agenda

Macedonië.

Toen de NAVO in juni oprukte naar de stad Orahovac in Kosovo, bleven veel Serven en Roma, in tegenstelling tot andere steden. Zij wisten niet, wat daar gebeurde. Wel hoorden zij van radio Voice of America en de NAVO, dat er multiculturele democratie zou komen. Niemand hoefde te vrezen; want het UCK werd ontwapend.

De NAVO, Nederlandse en Duitse militairen, trok Orahovac binnen. Vlak achter hen kwam het UCK. Zij bleken verre van ontwapend. Doden vielen. In buurten waar Albanezen, Serven, en Roma door elkaar woonden, brandden al snel de huizen van de twee laatst genoemden.

Een Servische vrouw vroeg een Nederlandse NAVO-soldaat: "Zie je wat die UCK'er doet? Hij steekt mijn huis in brand!" De soldaat: "Eh ... ja. Dat is inderdaad erg." De vrouw: "Zou je niet iets doen?" De soldaat: "Wat?" De vrouw: "Hem tegenhouden!!" De soldaat: "Ik zal het mijn commandant vragen". De Nederlandse commandant tegen de soldaat: "Toestemming geweigerd." En het huis brandde helemaal af. Aldus een getuigenverklaring, opgetekend door de Amerikaanse journalist en vredesaktivist Jared Israel. Ook verder in dit artikel ontleen ik veel aan interviews door Israel.

Ongeveer vierduizend niet-Albanezen van Orahovac vluchtten naar een gettowijkje van minder dan 500 vierkante meter groot. De NAVO omringde het getto met NAVO prikkeldraad met scheermesjes. Dit is strijdig met internationaal recht. Na al die maanden kunnen zij nog steeds zich niet bewegen buiten dit gebied. Wie dat probeert,

Het comité heeft drie eisen:

- KFOR moet veiligheid, voedsel, water, elektriciteit en telefoonverkeer -normale leefomstandigheden- garanderen; ook voor de niet-Albanezen in Orahovac.
- KFOR moet bewegingsvrijheid garanderen voor IEDEREEN in Orahovac.
- KFOR moet onmiddellijk een VEILIGE busroute garanderen van Orahovac naar het niet door de NAVO bezette deel van Servië.

Het comité zette Joegoslavische autoriteiten onder druk, om humanitaire hulp naar Orahovac te sturen. Het lukte de vrouwen, om met vrachtauto's met hulpgoederen op weg naar Orahovac militaire blokkades te passeren; na urenlang fouilleren en vernederen.

Natasha vertelt: "De controles duurden veel langer dan het bezoek aan Orahovac. Toen we uit Orahovac weer weg moesten, kwam snel een mensenmassa om ons heen. Zij wilden, dat hun kinderen weg konden uit Orahovac. KFOR wilde geen scene; dus lieten ze ons en de kinderen op de stampvolle vrachtauto toe.

Maar bij de controlepost scheidden ze ons, vrouwen, toch van de kinderen. De kinderen begonnen te huilen; zij wilden mee. We probeerden KFOR te overtuigen. Maar de Nederlandse commandant brulde: "GENOEG!!" Wij huilden allemaal. De kinderen gingen gedwongen terug."

Wie het Humanitair Vrouwen Comité Orahovac wil steunen, kan een solidariteits e-mail sturen naar: SaveFamilies@aol.com
of schrijven, of een financiële bijdrage leveren, via:
Orahovac Committee c/o GlobalReflexion, PO Box 59262, 1040 KG, Amsterdam.

Verzet: Roma van kamp Stenkovec

Wie tijdens de oorlog de Nederlandse staats- of commerciële televisie, de BBC, of CNN, bekeek, kent vluchtelingenkamp Stenkovec 2 in Macedonië. De NAVO-gezinde media misbruikten het verdriet van de Kosovo-Albanezen daar, om de wankelende steun in de publieke opinie voor de bommenoorlog op te peppen. Bill Clinton, Hillary Clinton, Tony Blair, Wim Kok, Solana, enz. lieten zich uitvoerig filmen in kampen als Stenkovec 2; om ons te overtuigen, hoe humanitair ze waren. Intussen lieten de NAVO landen maar uiterst mondjesmaat Kosovo-Albanese vluchtelingen toe.

Ook nu zitten duizenden vluchtelingen uit Kosovo in Stenkovec 2. Maar nu geen Netwerk, geen Twee Vandaag, geen Nova, geen RTL 4 of 5, geen SBS6, BBC, CNN, NBC, of CBS. TV camera's zijn nu verboden in het kamp. Maar de enige, die hier tegen bezwaar maakt, is de Macedonische lokale TV.

De vluchtelingen die er nu zitten, zijn

ties. Zij vragen om solidariteit.

Per adres de Roma-organisatie in Macedonië:
RCC "DROM" Kumanovo
Lokalitet Serava prizemje 7a
91300 Kumanovo
R. Macedonia
Tel.fax:++38990127558
e-mail: drom@soros.org.mk en asmet@romanationalcongress.org

Verzet: mijnwerkers, scholieren, en andere landen

In november ging Clinton op toernee door de Balkan. Toen hij op dinsdag 23 november Kosovo bezocht, liet men daar, in de gemeente Leposavic, als protest de luchtalarm-sirenes loeien; net als tijdens de bombardementen.

Scholieren staakten. De arbeiders gingen in proteststaking in bedrijven, zoals de plaatselijke mijnen. Zij spraken hun solidariteit uit met anti-Clintonakties in de andere landen, die hij bezocht.

Bulgaarse vrouwen, linkse Turken en Grieken, die in November tegen het bezoek van Clinton aan de Balkanlanden, en tegen zijn oorlogspolitiek, protesteerden, zijn gearresteerd. In de Nederlandse media doet men het massale Griekse verzet af met: "Dat zegt niets; Grieken en Serven zijn allebei Orthodox christelijk." Hierbij vergeet men de vele atheisten onder de Griekse communistische, anarchistische, en links-socialistische anti-Clinton demon-

vervolg op pagina 5

...ovo

...kel pagina 1

...ns de NRC "zijn stakingen tot nu ... voorkomen door bemoeienis van het UCK". Als er zo'n UCK'er met machinegeweer bij je staat, wacht je nog wel even met staken.
Al snel na het begin van de gewapende aanvallen van de UCK-ers, erkenden de NAVO-landen hen als "freedom fighters" (om CNN televisie te citeren). Dit in schrille tegenstelling tot Fretilin/CNRT op Oost Timor. Die golden vierentwintig jaar lang als vuile communisten. Daarom bewapenden de rijke landen hun tegenstander, Soeharto, dan ook zwaar; zodat een kwart van de Oost-Timorezen omkwam.
Bij het referendum, zomer 1999 op Timor, koos 80% voor de CNRT vlag op het stembiljet. En dat, terwijl dat voor een kiezer levensgevaarlijk was. Want de wapens waren in handen van het Indonesische leger en de milities.
In Kosovo zijn nu de wapens in handen van de NAVO en hun bondgenoten, het UCK. Desondanks: volgens publieke opinieonderzoek onder vijfentwintig honderd Albanezen in Kosovo, heeft het UCK maar zo'n acht procent steun. Over niet-Albanezen, al dan niet gevlucht, spreek ik maar niet eens.

Verzet: vrouwen van Orahovac

Er is wel degelijk weerstand tegen EU, NAVO, en UCK, onder alle bevolkingsgroepen. We zullen nader kijken naar twee voorbeelden: het Humanitair Vrouwencomité Orahovac; en de Roma-vluchtelingen van kamp Stenkovec in Macedonië.
Toen de NAVO in juni oprukte naar de stad Orahovac in Kosovo, bleven veel Serven en Roma, in tegenstelling tot andere steden. Zij wisten niet, wat daar gebeurde. Wel hoorden zij van radio Voice of America en de NAVO, dat er multiculturele democratie zou komen. Niemand hoefde te vrezen; want het UCK werd ontwapend.
De NAVO, Nederlandse en Duitse militairen, trok Orahovac binnen. Vlak achter hen kwam het UCK. Zij bleken verre van ontwapend. Doden vielen. In buurten waar Albanezen, Serven, en Roma door elkaar woonden, brandden al snel de huizen van de twee laatst genoemden.
Een Servische vrouw vroeg een Nederlandse NAVO-soldaat: "Zie je wat die UCK'er doet? Hij steekt mijn huis in brand!" De soldaat: "Eh ... ja. Dat is inderdaad erg." De vrouw: "Zou je niet iets doen?" De soldaat: "Wat?" De vrouw: "Hem tegenhouden!!" De soldaat: "Ik zal het mijn commandant vragen". De Nederlandse commandant tegen de soldaat: "Toestemming geweigerd." En het huis brandde helemaal af.
Aldus een getuigenverklaring, opgetekend door de Amerikaanse journalist en vredesaktivist Jared Israel. Ook verder in dit artikel ontleen ik veel aan interviews door Israel.
Ongeveer vierduizend niet-Albanezen van Orahovac vluchtten naar een getto-wijkje van minder dan 500 vierkante meter groot. De NAVO omringde het getto met NAVO prikkeldraad met scheermesjes. Dit is strijdig met internationaal recht. Na al die maanden kunnen zij nog steeds zich niet bewegen buiten dit gebied. Wie dat probeert, heeft verwonding of dood te vrezen. Geen kranten, geen TV, geen telefoon. Voedsel is schaars. De Servische Natasha, 27 jaar, ex-studente, vertelt: "Een Albanees buurjongetje wilde ons eten bezorgen." Maar "nationaal denkende" Albanezen sloegen dat jongetje in elkaar. De waterleiding werkt nauwelijks. Velen worden ziek. Maar dan mogen zij niet naar het plaatselijke ziekenhuis. Natasha sprak, kort na de intocht van KFOR en UCK, twee keer over de wantoestanden met een journalist van persbureau Reuter. De tweede keer vertelde hij haar, dat het eerste gesprek door bazen geheel gecensureerd was.
Natasha slaagde er in Augustus in, uit Orahovac naar onbezet Servië te vluchten. Met twee lotgenotes, Miriana en Simca, richtte zij het Humanitair Vrouwencomité Orahovac op, om de gedwongen achtergeblevenen te steunen.

Het comité heeft drie eisen:
- KFOR moet veiligheid, voedsel, water, elektriciteit en telefoonverkeer -normale leefomstandigheden- garanderen; ook voor de niet-Albanezen in Orahovac.
- KFOR moet bewegingsvrijheid garanderen voor IEDEREEN in Orahovac.
- KFOR moet onmiddellijk een VEILIGE busroute garanderen van Orahovac naar het niet door de NAVO bezette deel van Servië.

Het comité zette Joegoslavische autoriteiten onder druk, om humanitaire hulp naar Orahovac te sturen. Het lukte de vrouwen, om met vrachtauto's met hulpgoederen op weg naar Orahovac militaire blokkades te passeren; na urenlang fouilleren en vernederen.
Natasha vertelt: "De controles duurden veel langer dan het bezoek aan Orahovac. Toen we uit Orahovac weer weg moesten, kwam snel een mensenmassa om ons heen. Zij wilden, dat hun kinderen weg konden uit Orahovac. KFOR wilde geen scene; dus lieten ze ons en de kinderen op de stampvolle vrachtauto toe.
Maar bij de controlepost scheidden ze ons, vrouwen, toch van de kinderen. De kinderen begonnen te huilen; zij wilden mee. We probeerden KFOR te overtuigen. Maar de Nederlandse commandant brulde: "GENOEG!!" Wij huilden allemaal. De kinderen gingen gedwongen terug."
Simca ging mee met een volgend hulptransport. Zij had koekjes en chocola meegenomen voor haar nichtjes en neefjes; de jongste is twee jaar. Maar bij de controlepost fouilleerden de militairen niet alleen Simca zelf op vernederende manier. Zij keerden de koekjes en chocola ook binnenste buiten; tot alleen een paar kleine kruimels over waren.
Toen Simca terug moest, slaagden drie kleine meisjes er tot grote woede van de Nederlandse en Duitse officieren in, door cordons van militairen en scheermesprikkeldraad heen te kruipen. Vijf uur lang probeerden de militairen de meisjes uit de auto te halen. Maar zij en de vrouwen hielden voet bij stuk. De chauffeur zei: "Schiet mij maar eerst dood". Intussen verzamelde zich een grote menigte. In deze omstandigheden gaf de commandant eindelijk toe. Na de autorit kwamen althans deze drie meisjes veilig aan.

Wie het Humanitair Vrouwen Comité Orahovac wil steunen, kan een solidariteits e-mail sturen naar: SaveFamilies@aol.com
of schrijven, of een financiële bijdrage leveren, via:
Orahovac Committee c/o GlobalReflexion, PO Box 59262, 1040 KG, Amsterdam.

Verzet: Roma van kamp Stenkovec

Wie tijdens de oorlog de Nederlandse staats- of commerciële televisie, de BBC, of CNN, bekeek, kent vluchtelingenkamp Stenkovec 2 in Macedonië. De NAVO-gezinde media misbruikten het verdriet van de Kosovo-Albanezen daar, om de wankelende steun in de publieke opinie voor de bommenoorlog op te peppen. Bill Clinton, Hillary Clinton, Tony Blair, Wim Kok, Solana, enz.. lieten zich uitvoerig filmen in kampen als Stenkovec 2; om ons te overtuigen, hoe humanitair ze waren. Intussen lieten de NAVO landen maar uiterst mondjesmaat Kosovo-Albanese vluchtelingen toe.
Ook nu zitten duizenden vluchtelingen uit Kosovo in Stenkovec 2. Maar nu geen Netwerk, geen Twee Vandaag, geen Nova, geen RTL 4 of 5, geen SBS6, BBC, CNN, NBC, of CBS. TV camera's zijn nu verboden in het kamp. Maar de enige, die hier tegen bezwaar maakt, is de Macedonische lokale TV.
De vluchtelingen die er nu zitten, zijn namelijk Roma. In Kosovo zijn 80% van de Roma-huizen in brand gestoken; 90% geplunderd. In slechts 5% van die huizen wonen nog Roma. De omstandigheden in Stenkovec zijn nog slechter, dan toen hier Albanezen zaten. Vlees, groente, en fruit mogen de Roma niet eten. De inmiddels ingevallen winter moeten zij in lekke zomertenten zien te overleven. De verhouding met de (nationalistisch-Albanese) medische kampstaf is zeer slecht.
Na eerdere sterfgevallen, stierven begin november twee Roma vrouwen in het kamp: Ajvazi Azemine uit Kmetovica-Gilane, geboren op 2 juni 1943, en Raba Buza uit Kosovo Polje. Volgens de medische kampstaf: "natuurlijke dood". Maar de vluchtelingen accepteren deze uitleg niet.
Op het ogenblik erkennen de Europese Unie landen niemand, uit Kosovo vluchtend, als vluchteling. Daar zou immers sinds juni het NAVO paradijs heersen ...
In oktober gingen de Roma van Stenkovec 2 in hongerstaking uit protest tegen de mensonterende omstandigheden.
Zij eisen:
- Stop discriminatie en fascisme [ook bij voorbeeld tegen Roma in de Tsjechische republiek]
- Stop etnische zuivering in Kosovo
- Landen van Europa en de wereld, erken Roma uit Kosovo als vluchtelingen!

De Roma in de kampen in Macedonië willen door gaan met hun acties. Zij vragen om solidariteit.
Per adres de Roma-organisatie in Macedonië:
RCC "DROM" Kumanovo
Lokalitet Serava prizemje 7a
91300 Kumanovo
R. Macedonia
Tel.fax: ++38990127558
e-mail: drom@soros.org.mk en asmet@romanationalcongress.org

Verzet: mijnwerkers, scholieren, en andere landen

In november ging Clinton op toernee door de Balkan. Toen hij op dinsdag 23 november Kosovo bezocht, liet men daar, in de gemeente Leposavic, als protest de luchtalarm-sirenes loeien; net als tijdens de bombardementen.
Scholieren staakten. De arbeiders gingen in proteststaking in bedrijven, zoals de plaatselijke mijnen. Zij spraken hun solidariteit uit met anti-Clintonakties in de andere landen, die hij bezocht.
Bulgaarse vrouwen, linkse Turken en Grieken, die in November tegen het bezoek van Clinton aan de Balkanlanden, en tegen zijn oorlogspolitiek, protesteerden, zijn gearresteerd. In de Nederlandse media doet men het massale Griekse verzet af met: "Dat zegt niets; Grieken en Serven zijn allebei Orthodox christelijk." Hierbij vergeet men de vele atheisten onder de Griekse communistische, anarchistische, en links-socialistische anti-Clinton demon-

vervolg op pagina 5

Het noodzakelijke drama in Vietnam

Michael Lind: *Vietnam.*
The necessary war. The Free Press,
313 blz. f 64,95

Over de oorlog in Vietnam zijn op dit moment ruim tweeduizend boeken beschikbaar. Per jaar komen daar meer dan honderd titels bij. In het nieuwste boek noemt de correspondent voor *Harper's Magazine* in Washington, Michael Lind, de Vietnamoorlog 'noodzakelijk'. Als onderzoeker is Lind werkzaam bij de twee jaar geleden opgerichte New America Foundation, een denktank die met onder meer geld van succesvolle ondernemers uit Silicon Valley jonge schrijvers wil stimuleren om de vastgeroeste denkpatronen van links en rechts te doorbreken en minder conventioneel over politiek te schrijven.

Lind breekt met een lange traditie van commentaren die de oorlog in Vietnam en het Amerikaanse optreden daar bestempelen als één groot drama en een kostbare vergissing. In *Vietnam. The necessary war* houdt Lind vol dat die lange oorlog, achttienduizend kilometer verwijderd van Amerika's westkust, tussen 1962 en 1975 wel gevoerd móest worden om de geloofwaardigheid van de Verenigde Staten in de wereld niet te verliezen. Dat werd natuurlijk ook destijds beweerd door de voorstanders van de Amerikaanse interventie, maar Lind baseert zich onder meer op recent vrijgekomen Russische en Chinese documenten. Daarin vindt hij een bevestiging van het idee dat Amerika in Vietnam moest optreden om sterk te staan in de 'derde wereldoorlog van deze eeuw, de Koude Oorlog'.

Volgens Lind zouden zowel bondgenoten als vijanden van Amerika een vroege opgave in Vietnam als een militair tekortschieten of een teken van politieke zwakte hebben opgevat. In Vietnam stond de reputatie van Amerika op het spel, de macht en wilskracht van het land. Daarom was het goed en noodzakelijk dat Amerika de Zuid-Vietnamezen assistentie verleende in een 'gelimiteerde oorlogsrol' om het communistische blok een halt toe te roepen en daarmee een signaal af te geven aan met name de Sovjet-Unie en China.

Maar Amerika moest ook wel falen op den duur, geeft Lind later in zijn boek toe. Washington was een oorlog begonnen uit geopolitieke motieven maar moest hem opgeven omdat de steun voor het gevoerde beleid aan het thuisfront begon te ontbreken. De regering had zich bij de escalatie van de oorlog volgens Lind onvoldoende afgevraagd hoeveel gesneuvelden het Amerikaanse publiek zou accepteren. Die grens had bij 15.000 moeten liggen, zegt hij, overeenkomstig het aantal Sovjet-slachtoffers later in Afghanistan. Het werden er tenslotte na tien jaar oorlog meer dan 58.000 en dat vond het Amerikaanse publiek een onacceptabel hoge tol. Al tijdens de oorlog in Korea was gebleken dat er een verband ging ontstaan tussen het aantal gesneuvelden en de ontevredenheid bij het publiek over de gevoerde politiek. Dat had volgens Lind een les moeten zijn voor Amerika's optreden in Vietnam.

Daarnaast voert hij aan dat de Amerikaanse legerleiding de oorlog militair gezien verkeerd voerde: te veel grote acties en te weinig strategie die was aangepast aan de guerrilla-tactiek van de vijand, te veel hoop dat de bombardementen op Noord-Vietnam het politieke en diplomatieke klimaat zouden doen omslaan en tot slot een terugtocht die veel te lang duurde. Hij haalt een anonieme landmachtofficier aan die tijdens de oorlog uitriep: 'Ik ben hier niet van plan de tradities en de doctrine van het leger van de Verenigde Staten op te geven alleen maar om deze vuile oorlog te winnen'.

Het Pentagon stond een oorlog voor de geest met veel hightech en massaliteit, die tot uitputting van de vijand moest leiden. In feite bewerkstelligde die strategie het omgekeerde. De Amerikaanse militairen hadden meer bijdragen moeten leveren om de vrede op het platteland en in de provinciesteden te herstellen, meent Lind, en de toevoer van militairen en materiaal uit het noorden via de grensstreek met Laos en Cambodja af te grendelen.

Lind noemt de Vietnamoorlog noodzakelijk omdat het een 'oorlog bij volmacht' in de Derde Wereld was, die China en de Sovjet-Unie moesten tonen dat Amerika diplomatiek en militair in de Koude Oorlog geloofwaardig was. Het resultaat was, toen de kosten te hoog werden en een bedreiging begonnen te vormen voor de politieke consensus in Amerika, *'noch een vergissing, noch verraad noch een misdaad. Het was een militaire nederlaag'.*

WILLEBRORD NIEUWENHU

Hulp aan Roemenen bij geschiedschrijving

DEN HAAG – Nederland gaat Roemenië helpen bij de geschiedschrijving. Buitenlandse Zaken draagt 800 000 gulden bij aan een project dat de tekortkomingen in de geschiedschrijving van het land wil herstellen. In de communistische periode zijn belangrijke onderdelen van de geschiedenis verdraaid.

Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) bestaan al sinds jaar en dag, maar niet eerder waren er het zoveel. Belangrijker nog dan deze toename lijkt de uitbreiding van het takenpakket: NGO's zijn niet meer louter hulpverleners maar spelen nadrukkelijk een diplomatieke rol. Televisiemakers Katarina Rejger en Eric van den Broek reisden de afgelopen jaren regelmatig door voormalig Joegoslavië, en brachten de complexe chari-markt in beeld. Zondag zendt VPRO's *DNW* hun reportage *Circus Sarajevo* uit.

5-2-2000

Circus Sarajevo

De chari-markt door de ogen van de bekende Bosnische cartoonist Fazlić, die hij maakte voor de reportage

Ze hebben vaak prachtige, ronkende namen als Health and Happiness, WorldVision, Action Against Hunger en CARE. Je hebt hele kleintjes als de Nederlandse stichtingen Zero-Kap of Thuisfront, en je hebt reuzen als Terre des Hommes, Artsen zonder Grenzen en Unicef. De NGO's, Non-Governmental Organizations of Niet-Gouvernementele Organisaties, rukken op.

Steeds vaker vormen hulpverlenende organisaties een belangrijke politieke en diplomatieke factor. Vorige week konden we op de VPRO-televisie zien hoe Greenpeace vijf jaar geleden het afzinken van de Brent Spar wist te voorkomen. In 1997 voerde de Coalitie voor een Verbod op Landmijnen met succes campagne voor het verdrag over antipersoneellandmijnen. Het leverde de organisatie de Nobelprijs voor de Vrede op. Hetzelfde overkwam Artsen zonder Grenzen vorig jaar. Boden NGO's vroeger uitsluitend hulp aan oorlogsslachtoffers, nu vragen ze steeds vaker om militair ingrijpen.

De Canadese minister van Buitenlandse Zaken Lloyd Axworthy zei begin december vorig jaar: 'De NGO's zijn een nieuw *fact of life* in de internationale betrekkingen. Je kunt met ze samenwerken of je kunt ze bestrijden, maar als je dat laatste doet zul je betalen voor de gevolgen.' En *The Economist* sprak al van de 'Machtsgreep van de NGO's'.

Niet alleen het aantal NGO's is de afgelopen jaren schrikbarend toegenomen (volgens het Yearbook of International Organisations waren het er in 1990 6000 en in 1999 al 26.000 – en dan gaat het dus alleen over *internationale* organisaties), maar ook hun ledenaantal. Het Wereldnatuurfonds telde vorig jaar vijf miljoen leden, tegen 570.000 in 1985. Men verbindt zich tegenwoordig blijkbaar liever aan een club met een 'goed doel', dan aan politieke partijen die hun idealen steeds minder expliciet uitdragen. Of zoals hoogleraar globalisering en duurzame ontwikkeling Ruud Lubbers het begin januari in De Rode Hoed zei (geciteerd door Frits Abrahams, *NRC Handelsblad*): 'Er is een leegte op het gebied van waarden, de politiek kan die niet vullen, daar zijn de NGO's voor.' Dat die NGO's intussen uitgegroeid zijn tot ware multinationals met grote commerciële belangen wil men dan nog weleens uit het oog verliezen.

Televisiemakers Katarina Rejger en Eric van den Broek reisden de afgelopen jaren vaak door voormalig Joegoslavië, en zij kwamen tot dezelfde conclusie:

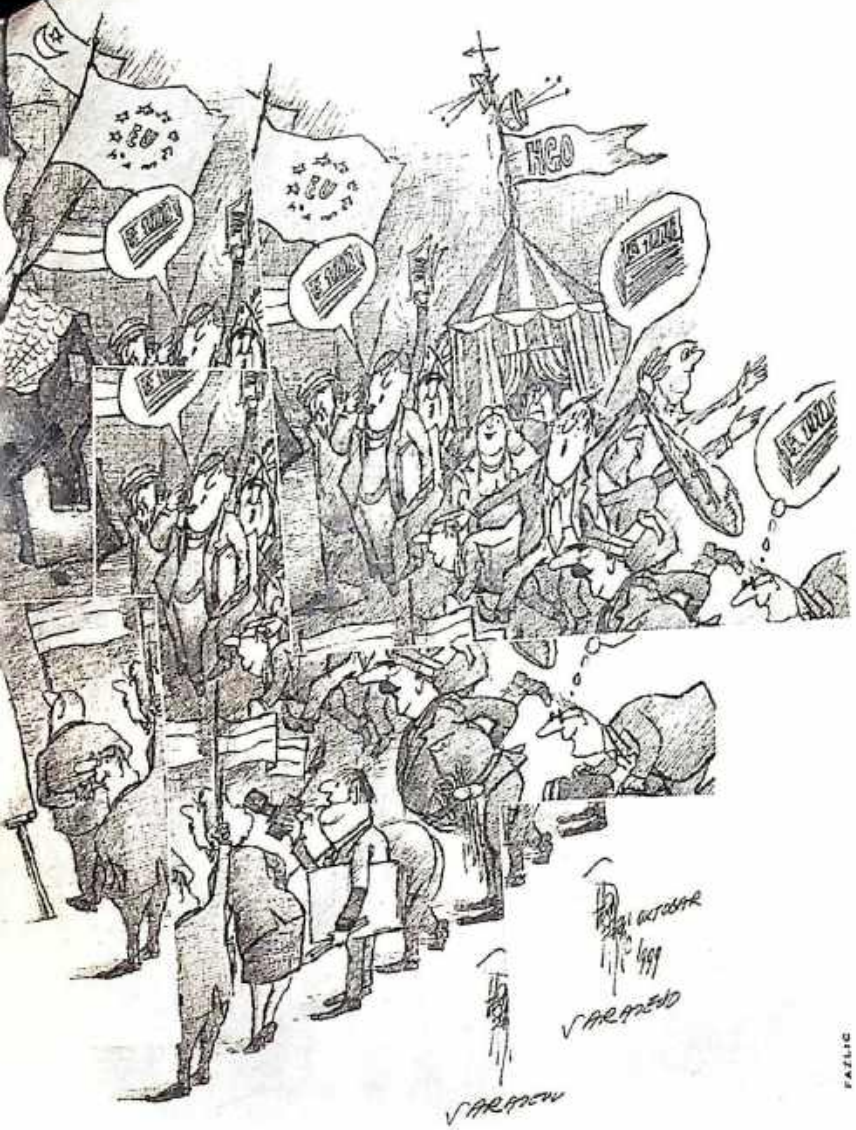

hulpverlening is een markt geworden. De charimarkt.

Als de internationale gemeenschap van NGO's zich érgens heeft geprofileerd de laatste jaren, dan was het daar: in Bosnië. Meer dan 450 verschillende hulporganisaties spendeerden daar sinds 1995 ongeveer vijf miljard dollar, alleen al aan de *reconstruction*: de wederopbouw van huizen en wegen. En dat ging niet altijd even doordacht.

Rejger vertelt van een school die in korte tijd drie keer overgeschilderd werd, omdat verschillende organisaties er goede sier mee wilden maken. Des te zichtbaarder het project, des te beter. Dat heet 'visibility'. Van den Broek: 'NGO's kunnen intekenen op een project door een rapport te schrijven. "Tenderen" heet dat. Een soort prijsvraag. We kwamen er al snel achter dat je geld krijgt als je bepaalde woorden in je rapport gebruikt: reconstruction, reconciliation, democratization, tolerance.'

Hulpverleners laten zich leiden door de eisen van donors, de lokale overheden worden stelselmatig genegeerd. Charitatieve organisaties die decennialang in Afrika voedsel hebben gedistribueerd, werpen zich opeens op als huizen- of wegenbouwers, terwijl plaatselijke ingenieurs noodgedwongen achter de bar staan.

Rejger en Van den Broek maakten reportages voor *Lopende Zaken, Middageditie, Nova* en *Barend & Van Dorp*, en kwamen tot de ontdekking dat er ter plaatse minstens zoveel behoefte was aan tv-beelden als in Nederland. Rejger: 'In Bosnië wonen Moslims en Serven soms op een steenworp afstand van elkaar, toch durven ze niet met elkaar te praten. Vaak hebben ze dezelfde gevoelens en verhalen, zonder het van elkaar te weten. Daarom zijn we een grootschalig tv-project begonnen, waarbij veertig televisiestations in heel voormalig Joegoslavië betrokken zijn.'

Over hun vaak onthutsende ervaringen met NGO's en andere goedwillende buitenlanders in voormalig Joegoslavië hebben ze nu de documentaire *Circus Sarajevo* gemaakt. Daarin volgen ze zes van de 10.000 buitenlanders die zich op dit moment nog in Sarajevo bevinden. Rob, een Engelse supervisor van hulporganisaties, Kevin, het Ierse hoofd van Echo, een hulporganisatie van de Europese Commissie, Maja, de Nederlandse directeur van een ingenieursbedrijf, Raoul, de Nederlandse uitbater van een bar voor de buitenlanders, Jennifer, de Amerikaanse hulpverlener van NGO WorldVision en de Canadese Barbara van CARE, een van de grootste NGO's ter wereld.

Na vijf jaar overheerst bij hen een gevoel van frustratie. Het internationale circus verplaatst zich naar Kosovo, terwijl Sarajevo pas voor de helft is wederopgebouwd. Rob is ronduit cynisch: 'We created a bullshit-country'. En Kevin zegt: 'Bosnië-Herzegovina is een baby met vele pleegouders, die nu opeens op eigen benen moet gaan staan.'

We zien beelden van een zekere John, die afscheid neemt in de bar van Raoul. Hij gaat naar Angola. 'If I look back at Bosnia I think of friendship and lots of fun,' zegt hij. 'And the good news about Angola is: there's waves. Perfect for surfing.'

Zoveel zakelijkheid, je zou er bijna verdrietig van worden. Wordt het ooit nog wat met dit verminkte land? Maar zo simpel is het niet, bezweren Rejger en Van den Broek. Als ze iets geleerd hebben, de afgelopen vijf jaar, dan is het wel dat alles in voormalig Joegoslavië een andere kant heeft.

Katarina Rejger: 'Die John klinkt misschien verschrikkelijk, maar zouden wij geen goede secundaire arbeidsvoorwaarden willen hebben? Het is zo makkelijk om heel sarcastisch te doen over alles wat er bij de internationale organisaties misgaat, maar zijn we zelf een haar beter? Een deel van de schuld ligt ook bij de donorlanden. Nederland kijkt met een hele specifieke bril naar Bosnië. Uit schuldgevoel geven we miljoenen uit aan de vluchtelingen uit Srebrenica, zonder te kijken of dat geld niet beter besteed kan worden. Niemand die zich afvraagt of de Bosnische economie wel gebaat is bij een textielfabriek of duizenden koeien.'

Wat wel glashelder is geworden: 'humanitarian aid is a bussiness,' zoals Maja zegt. En misschien is dat juist de oplossing voor veel problemen, denkt zij. NGO's zouden moeten ophouden te doen alsof ze beter zijn dan de bedrijven die naar Sarajevo zijn gekomen om er geld te verdienen. 'Laat het allemaal maar over aan de markt.' Daartegenover staat Kevin, die de hulporganisaties ziet als een zichzelf voedend circus, en die juist de lokale overheden meer bij het beslissingsproces wil betrekken. Rejger: 'Ons belastinggeld komt in de eerste plaats onszelf ten goede. Als dát het doel is, is het prima besteed. Met een leuk neveneffect: de Bosniërs hebben er ook baat bij. De vraag is natuurlijk of onze prioriteiten in de juiste volgorde staan. Het is ons geld, maar hun land.'

Thomas van den Bergh

ZONDAG NEDERLAND 3 20.45 UUR
www.vpro.nl/dnw

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zaterdag 19 februari 2000 0:42
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: 0 (http://news.suc.org/bydate/Feb_16/0.html)

<http://news.suc.org/> [redacted]

Search suc.org:
[redacted] <http://news.suc.org/images/black1px.gif> Choose S.U.C. Page About S.U.C. S.U.C. Activities News from Serbia Kosovo Crisis Bosnia, Croatia Help children BLAGO Fund Serbian History Serbian Art Book Library Become a member
<http://news.suc.org/images/black1px.gif> <http://news.suc.org/images/suc_grb.gif>

<http://news.suc.org/images/1px.gif>

Human-rights watch asleep on Kosovo crimes, OC, Feb 14

Stanko Vuleta

The Ottawa Citizen, Feb 14, 2000

In the Human Rights Watch report on NATO crimes in Yugoslavia, NATO was accused of causing 500 civilian deaths for which there was no excuse ("Kosovo war's bloody toll," Feb 7).

The suggested punishment for the murderers: "Congress snould insist that the Pentagon produce a franker and more critical self-assessment," and "Both targeting doctrine and bombing practice need to be updated immediately to improve civilian protections." It is easy to translate this to mean: Do a better job in covering up your crimes, and while you are at it, improve your aim the next time. The report by the rights group stops short of calling NATO actions "war crimes." Why are they not war crimes? The reason is that the purpose of the HRW is certainly not to cast blame on the hand that feeds it. The purpose of the HRW in Kosovo was to provide justification for NATO's "humanitarian intervention. " And plenty of justification was provided by HRW before and during the war against Yugoslavia.

Before the war, HRW ignored massacres of civilians committed by the KLA. (E.g. July, 1998, 22 Serb civilians burned in the village of Klecka and e.g. September 1988, 40 Serb civilians murdered by KLS). Even after the best efforts of NATO investigators (700 of them) managed to dig out only 2,018 bodies in Kosovo (civilian, police, KLA, Serb, and Albanian, Gypsy), HRW, in its report, still quotes the exaggerated NATO figure of 10,000 Albanians killed by the Serbs. HRW, on the other hand, gave much publicity to the crimes allegedly committed by the Serbs. These crimes, however, escaped even the smallest scrutiny -- the fact that an Associated Press team proved that the infamous Racak massacre was staged still does not concern HRW. The said massacre was used as an excuse to start bombing Yugoslavia.

The HRW is a non-governmental organization only in name. Its effect on public opinion is too important for the governing circles in the U. S. to pass by. It is only natural to assume that many of the HRW "volunteers" are on the CIA payroll.

But why would the HRW give out a report which condemns NATO? This, too, is easy to answer.

idence of NATO killings was starting to surface. Appearances have to be kept for both the CIA members of the HRW and for public opinion. The image of a NATO critic will come in ndy when the time comes to justify the next NATO war.

Stanko Vuleta, Ottawa

[redacted]

home <http://news.suc.org/> | suc home <http://www.suc.org/> | suc info <http://www.suc.org/sucinfo/> | site map <http://www.suc.org/sitemap.html> | membership <http://www.suc.org/membership.html> | contact <http://news.suc.org/comments.html>
© 1996-2000 Serbian Unity Congress.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zaterdag 19 februari 2000 0:44
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Eca 27 (http://www.hrw.org/hrw/wr2k/Eca-26.htm)

Previous Page <http://www.hrw.org/hrw/wr2k/Eca-23.htm#TopOfPage> Table Of Contents <http://www.hrw.org/hrw/wr2k/index.htm#TopOfPage> Next Page <http://www.hrw.org/hrw/wr2k/Mena.htm#TopOfPage>

Recent Reports <http://www.hrw.org/reports98/publctns.htm>
Support HRW <http://www.hrw.org/about/develop2.html> World Report 1999 <http://www.hrw.org/worldreport99/>
Order Online <http://store.yahoo.com/hrwpubs/worrep19.html>

Human Rights Watch - Home Page <http://www.hrw.org>

FEDERAL REPUBLIC OF YUGOSLAVIA

Human Rights Developments

The federal government of Yugoslavia dominated by President Slobodan Milosevic continued its brazen disrespect for human rights and international law during 1999, prompting the indictment of Milosevic, three high Serbian officials, and a Yugoslav Army official by the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (ICTY) for crimes against humanity.

The most egregious abuses took place in Kosovo during the NATO bombing period from March to June when Serbian and Yugoslav forces conducted a brutal "ethnic cleansing" campaign in which thousands of ethnic Albanians were killed. But these forces also committed many serious abuses in Kosovo before the NATO bombing of Yugoslavia began in March, including summary executions and indiscriminate attacks on civilians.

Abuses also took place after NATO entered Kosovo in June, but this time the victims were Serbs, Roma, and other minorities who did not depart with the government forces, as well as some Albanians considered collaborators with the Yugoslav government. Vengeful Albanians, some of them Kosovo Liberation Army (KLA) soldiers, harassed, beat, abducted, and sometimes killed civilians who stayed behind. The international community present in Kosovo lacked both the mechanisms and the political will to protect the endangered populations or to stop the exodus of Serbs and Roma that ensued.

Ethnic Serbs were also subjected to persecution by the Milosevic government in 1999. Throughout the year, journalists, opposition politicians, and civil society activists were harassed, imprisoned, and sometimes beaten due to their anti-government activities or opinions. One prominent journalist, Slavko Curuvija, was murdered in April, and the police used excessive violence against anti-government street protesters in October.

The most serious abuses clearly took place in Kosovo. After eight months of internal armed conflict between government forces and the KLA, in which an estimated 2,000 ethnic Albanian civilians were killed, a cease-fire was declared in October 1998, and international monitors from the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) were deployed. The monitors helped alleviate tensions in the province and provided ethnic Albanians with a certain sense of security. But by early 1999, an increasing number of violent incidents were being reported, some of them provoked by the KLA.

On January 15, Serbian special forces attacked the village of Racak, killing forty-five persons. Although the attack might have been provoked by a KLA ambush of three Serbian policeman a few days before, government forces responded by indiscriminately shooting at civilians, torturing detainees, and committing summary executions. The evidence suggests that special police forces had direct orders to kill village inhabitants over the age of fifteen.

The massacre in Racak, well documented by the OSCE mission, inspired the international community to assume a more determined position vis-a-vis the Serbian and Yugoslav governments' policy of violence in Kosovo. NATO

threats of military action, made numerous times before, if attacks on civilians did not stop.

hreats were implemented after the failed Serbian-Kosovar Albanian negotiations in Rambouillet, France, that place in February. Serbian and Yugoslav forces took advantage of the negotiating period to expand their sence in Kosovo, apparently in preparation for a major offensive. The military campaign began on March 19, the ay the OSCE withdrew from Kosovo. NATO bombing of Yugoslavia commenced five days later.

The following seventy-eight days saw a well strategized and implemented campaign of "ethnic cleansing" by Serbian and Yugoslav forces in which more than 800,000 ethnic Albanians were forced out of the province, mostly into Albania or Macedonia, causing serious crises in both of those countries. On many occasions, groups of Albanians were systematically executed by Serbian special police or paramilitaries. Most of the victims were military-age men, apparently an attempt to eradicate the KLA, but dozens of women and children were also killed. In some cases, large families were executed in their homes, which were then set on fire.

Serbian and Yugoslav forces targeted some prominent Albanians for killing. On March 25, the police detained and executed Bajram Kelmendi, a well-known human rights lawyer, and his two sons. Fehmi Agani, an important and moderate politician, was killed on May 6 as he tried to flee to Macedonia.

Throughout Kosovo, villages were systematically cleansed, with long columns of displaced persons led along roads, into cities, and then out of the country. The vast majority of Albanians were robbed of their valuables, including their identity papers, and many were beaten. Looting and the burning of civilian property usually followed.

Serbian police and paramilitaries, as well as Yugoslav soldiers, also committed rape against ethnic Albanian women. Despite the social taboos associated with rape, some women reported being dragged out of refugee columns and assaulted; in other cases women were separated from the village's men and held for as much as three days in private houses where they were sexually abused. The United States (U.S.) and British (U.K.) governments reported rape camps in Dakovica and Pec, but no hard evidence emerged to support those claims.

NATO and the United Nations (U.N.) estimated that 10,000 Albanians were killed between March and June, but the precise death toll is still unknown. Approximately 1,500 people were still missing as of September; many of them were known to have been taken into custody by government forces between March and June. At least 2,000 other Kosovar Albanians were known to be in Serbian prisons as of October on charges of terrorism or anti-state activities. Abuse in detention was common, especially in the first days of custody, and very few of the detainees were provided access to a lawyer or family visits.

All of the security and military forces in Kosovo cooperated closely with one another to carry out the systematic campaign of ethnic cleansing. While the Yugoslav Third Army in Kosovo, headed by General Nebojsa Pavkovic, was less implicated in the more serious war crimes, such as executions, it clearly participated in the shelling of civilian targets and helped organize the mass expulsions. Most of the egregious abuses in Kosovo were committed by Serbian special police forces, anti-terrorist units, or paramilitaries, some of whom had fought in the Bosnia conflict between 1991 and 1995. There was a clear criminal element in the campaign with security forces and paramilitary volunteers -some of whom were released in March from Serbian prisons-allowed, and even encouraged, to target wealthy Albanians, steal, and loot as a reward for their actions. The systematic nature of the campaign, and the intensity of the violence, left no doubt as to the criminal responsibility of Serbia and Yugoslavia's political and military leadership, including President Milosevic, who was indicted by the ICTY for crimes against humanity on May 27. Others indicted by the tribunal included Chief of the Yugoslav Army's General Staff Colonel General Dragoljub Ojdanic and Serbian Minister of the Interior Vlajko Stojiljkovic.

After a gradual intensification of NATO bombing, NATO and FRY military leaders signed a military technical agreement on June 9 that stipulated the withdrawal of all government forces from Kosovo. Serbian and Yugoslav troops began withdrawing the next day, and NATO troops entered the province on June 12. As of October, 50,000 NATO troops, known as Kosovo Force (KFOR), were in Kosovo as peacekeepers and the United Nations Mission in Kosovo (UNMIK) was in the process of establishing civic institutions and planned ultimately to organize elections.

On June 20, KLA leaders agreed to a wide-scale demilitarization by September 19. After last minute negotiations on September 20, the KLA agreed to transform itself into a lightly armed Kosovo Protection Corps, meant to deal with natural disasters and civic emergencies, although KLA leaders continued to present the corps to their constituents as a defensive force. Military head of the KLA, Agim Ceku, became chief of the corps.

Ethnic Albanian refugees returned to a devastated Kosovo almost immediately after the withdrawal of Serbian and Yugoslav forces, and soon began a series of revenge attacks against the region's minority populations. A wave of arson and looting of Serb and Roma homes quickly deteriorated into harassment and beatings of individuals. Most serious was a spate of abductions and murders of Serbs

[redacted]ne, including the massacre of fourteen Serb farmers in Staro Gracko village on July 23.

[redacted]of the perpetrators were traumatized Albanians eager for revenge; others were criminal gangs, including men [redacted] Albania, taking advantage of the lawless atmosphere in post-war Kosovo. But members of the KLA were also [redacted]ectly implicated in much of the violence. The KLA leadership condemned the revenge attacks on a number of occasions but did not take the necessary measures to bring its soldiers under control. The international community also failed to provide Kosovo's minority populations with adequate protection (see section on the international community).

A new wave of displaced Serbs and Roma from Kosovo met a cool reception in Serbia, which was already hosting approximately 550,000 refugees, the vast majority of them Serbs from Croatia and Bosnia. As of this writing, the Serbian government continued to make it difficult for displaced persons from Kosovo to register their children in Serbian schools, and some local authorities were not willing to provide communal spaces for collective centers. As a discriminated ethnic group, the Roma were particularly susceptible to mistreatment by Serbian authorities. The Montenegrin government was more accommodating and, as of September, approximately 10,000 Roma from Kosovo were in refugee camps there. On August 16, 105 Roma died when a smuggler's boat en route to Italy capsized in the Adriatic Sea.

The end of the Kosovo war shifted attention back to the Yugoslav domestic scene, particularly the Milosevic government's efforts to remain in power and relations with the federation's second republic, Montenegro, which was openly critical of the Milosevic government. The fractured political opposition in Serbia began a series of anti-government demonstrations in July and again in September. In Montenegro, the government proposed a restructuring of the federation to allow the republic more autonomy, and, as of this writing, a tangible independence movement was gaining momentum.

The Serbian and Yugoslav governments responded to developments in Serbia with violence and by restricting the work of opposition politicians, critical media outlets, and civil society activists. As of September 30, the government had used violence against demonstrators on two occasions, beating protesters in Belgrade who were offering no resistance to the police. A number of other political activists were arrested in September and October.

Such harassment had already begun earlier when the government declared a state of war in March. A number of journalists, opposition politicians, and human rights activists were forced to flee the country, or sought refuge in Montenegro during the war.

Throughout 1999, the state-run television and radio continued to broadcast government propaganda, especially aggressive during the war, while police repression and legal actions stymied independent journalists. More than a dozen journalists or editors were fined for violating Serbia's draconian Public Information Law, which is in clear violation of freedom of expression standards in both Serbian and international law. On March 24, the authorities confiscated independent Radio B-92's transmitter and briefly detained the radio's editor. On April 2, local authorities took over the station and appointed its own staff to continue broadcasts, but on July 28 the station began broadcasting from another location under the name B2-92. A number of other media outlets, such as Radio Television Cacak and the newspaper Glas Javnosti , experienced restrictions during the year.

The most violent attack was the April 11 murder by unknown individuals of Slavko Curuvija, editor of Dnevni Telegraf and the magazine Evropljanin, both based in Belgrade. Curuvija, once close to Milosevic's powerful wife Mira Markovic, had been openly critical of the Yugoslav government. A commentary on the state-run TV news three days before his death accused him of supporting the NATO bombing. Dozens of other journalists were harassed by the police, and some were beaten during the year, including five journalists who were beaten at an anti-government demonstration on September 29.

Police abuse was another essential element of Milosevic's grip on power. Student organizations, such as OTPOR (Resistance), the independent trade union Nezavisnost, and some opposition political activists were all victims of violence by the police during the year.

Defending Human Rights

Yugoslavia has many human rights organizations working on a spectrum of issues, from legal reform to minority rights. The Humanitarian Law Center and the Helsinki Committee in Serbia were, by far, the most progressive in reporting on atrocities in Kosovo. Other Serbian human rights groups were less vocal during the NATO campaign, a period of intense government pressure, or they focused on government restrictions against the media or the political opposition. The Montenegrin Helsinki Committee monitored the treatment of Kosovar Albanian refugees in Montenegro.

Many human rights activists in Serbia and Montenegro experienced pressure and harassment, including police

[redacted], but there were no reports of state violence. The head of the Council for Human Rights in Leskovac, [redacted] Nesic, was imprisoned for one month in May for accusing the local state-run radio station of primitivism. [redacted]y 29, three workers for the humanitarian organization Care, two Australians and one Yugoslav, were found [redacted]y of espionage. The foreigners were pardoned on September 1, but the Yugoslav, Branko Jelen, was still in [redacted]ison serving a six-year sentence.

Human rights groups in Kosovo were under constant pressure from security forces, and many activists were forced to flee or were expelled from Kosovo in the spring. Some activists of the Council for the Defense of Human Rights and Freedoms were killed, including the lawyer Bajram Kelmendi. A number of others remained in prison as of this writing.

The Role of the International Community

North Atlantic Treaty Organization (NATO)

After repeated threats of military action, NATO began bombing Yugoslavia on March 24, despite the lack of U.N. Security Council approval. Aside from standard military objects, NATO targeted bridges and a few tunnels, oil storage facilities, refineries, civil-military factories, television and radio transmitters, and electrical transformer stations and high voltage towers. Not all of these were appropriate military targets under international humanitarian law.

Although according to the U.S. Defense Department, there were only twenty incidents in which Yugoslav civilians died from bombing, research conducted by Human Rights Watch concluded that the number of civilian casualties was at least four times higher, although the number of deaths was only a third of the 2,000 casualties reported by the Yugoslav government.

NATO troops entered Kosovo on June 12 as Serbian and Yugoslav forces were departing, and approximately 50,000 troops were in Kosovo as of mid-September. Concerns about the safety of KFOR's troops, a lack of experience in law enforcement functions, and, above all, a shortage of available personnel frequently rendered KFOR units unable and unwilling to take the initiatives necessary to build confidence among Serbs and Roma in Kosovo, most of whom fled the province.

United Nations

On June 10, the United Nations Security Council adopted Resolution 1244, which authorized the deployment of an international civilian administration in Kosovo. By mid-September, the U.N. Mission in Kosovo (UNMIK) had approximately 850 personnel to organize a civil administration, coordinate humanitarian assistance, promote democratization and institution-building, and foster economic reconstruction.

UNMIK's key failure was its inability to protect Kosovo's non-Albanian population from revenge attacks. The U.N.'s civilian police force was very slow to deploy, largely because individual countries were remiss in providing personnel, leaving KFOR to undertake certain police functions. By mid-September, UNMIK had 1,300 civilian police, and that number was expected to double by November. An Ad Hoc Task Force on Minorities was established with KFOR and other agencies on the ground in an attempt to coordinate protection efforts, but it was unable to stem the tide of Serbs and Roma fleeing the province.

The U.N.'s human rights mechanisms were active throughout the year. The high commissioner for human rights, Mary Robinson, traveled to Kosovo, regularly briefed the human rights commission, and issued numerous statements and two reports. A senior representative from her office was placed in the office of Bernard Kouchner, head of UNMIK. The special rapporteur for Bosnia and Herzegovina, Croatia, and Yugoslavia, Jiri Dienstbier, also visited the region.

After a slow start, the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (ICTY) began intensively investigating war crimes committed in Kosovo, eventually leading to the May indictment of Milosevic and four other top officials. ICTY teams were in Macedonia and Albania during the refugee crisis and, after June, they were in Kosovo collecting information to amend and expand those indictments.

Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE)

The OSCE played an active role in Yugoslavia, beginning with the Kosovo Verification Mission deployed in November 1998, which reported publicly on the massacre in Racak (see above). The mission pulled out in March before NATO bombing, and returned in June with NATO forces. As of September, 868 OSCE staff were working on human rights monitoring, media development, and the rule of law. The OSCE was also responsible for running the

ng academy which began training the future Kosovo police force.

ean Union

fter years of equivocating half-steps, the European Union (E.U.) took measures against the Milosevic government in mid-1998, banning investment in Serbia and flights by Yugoslav Airlines, and freezing Serbian and Yugoslav government funds abroad. In April 1999, after the commencement of NATO bombing, the E.U. significantly strengthened its sanctions and added an oil embargo against Yugoslavia and a visa ban on more than three hundred of Milosevic's political, military, and economic allies.

After the war, Yugoslavia was excluded from the E.U.-led Stability Pact for South Eastern Europe as long as Milosevic remained in power, although the E.U. committed to provide economic and political support to Montenegro and Kosovo. In September, the E.U. also announced targeted aid to Serbian cities run by opposition forces.

The E.U. supported Montenegro by providing approximately 40 million Euro (U.S. $42 million) in 1998-1999, as well as 15.7 million Euro (U.S.$16.7 million) in humanitarian assistance to deal with the 64,000 IDPs from Kosovo. The E.U. did provide 35.2 million Euro ($37.4 million) to Serbia for humanitarian assistance and, as of September, it was contemplating 137 million Euro ($145.6 million) for the reconstruction of Kosovo.

United States

In addition to its substantial contribution to the NATO air campaign and KFOR, the United States government committed considerable resources to investigating and reporting on war crimes in Kosovo. The State Department published regular reports on abuses and FBI investigators were later sent to Kosovo to collect evidence for the ICTY. In April, the U.S. government gave $500,000 to the tribunal for outreach. In May, the U.S. extended sanctions against Yugoslavia to include a ban on oil sales and a freeze on the Serbian government's assets in the United States. Substantial funds were also provided for refugee assistance in the region during the conflict and post-war reconstruction, including a temporary resettlement program for Kosovar refugees in the U.S.

After the Kosovo war, President Clinton announced that Serbia would receive no aid as long as Milosevic remained in power. Approximately $10 million, however, was earmarked for the independent media, local nongovernmental organizations (NGOs), and the labor movement in Serbia. In June, the U.S. offered a reward of up to $5 million for information leading to the arrest or conviction of persons indicted by the ICTY.

Relevant Human Rights Watch Reports:

Deepening Authoritarianism: The Purge of the Universitites , 1/99

A Week of Terror in Drenica, 2/99

Ticking Time Bombs: NATO's Use of Cluster Munitions , 4/99

"Ethnic Cleansing" in the Glogovac Municipality , 7/99

Abuses against Serbs and Roma in Kosovo , 8/99

<http://www.hrw.org/hrw/wr2k/planseps.gif>

Top Of Page

Tonny Moorsewaard

Het intellect trekt zich terug

Op de drempel van de eeuw ontstaan wereldomspannende netwerken van afhankelijkheid. De economie is ontketend en de kosmopolitische elite profiteert daar uitbundig van. Maar waar is de controle door de gemeenschap? En wie zorgt er voor de verliezers?

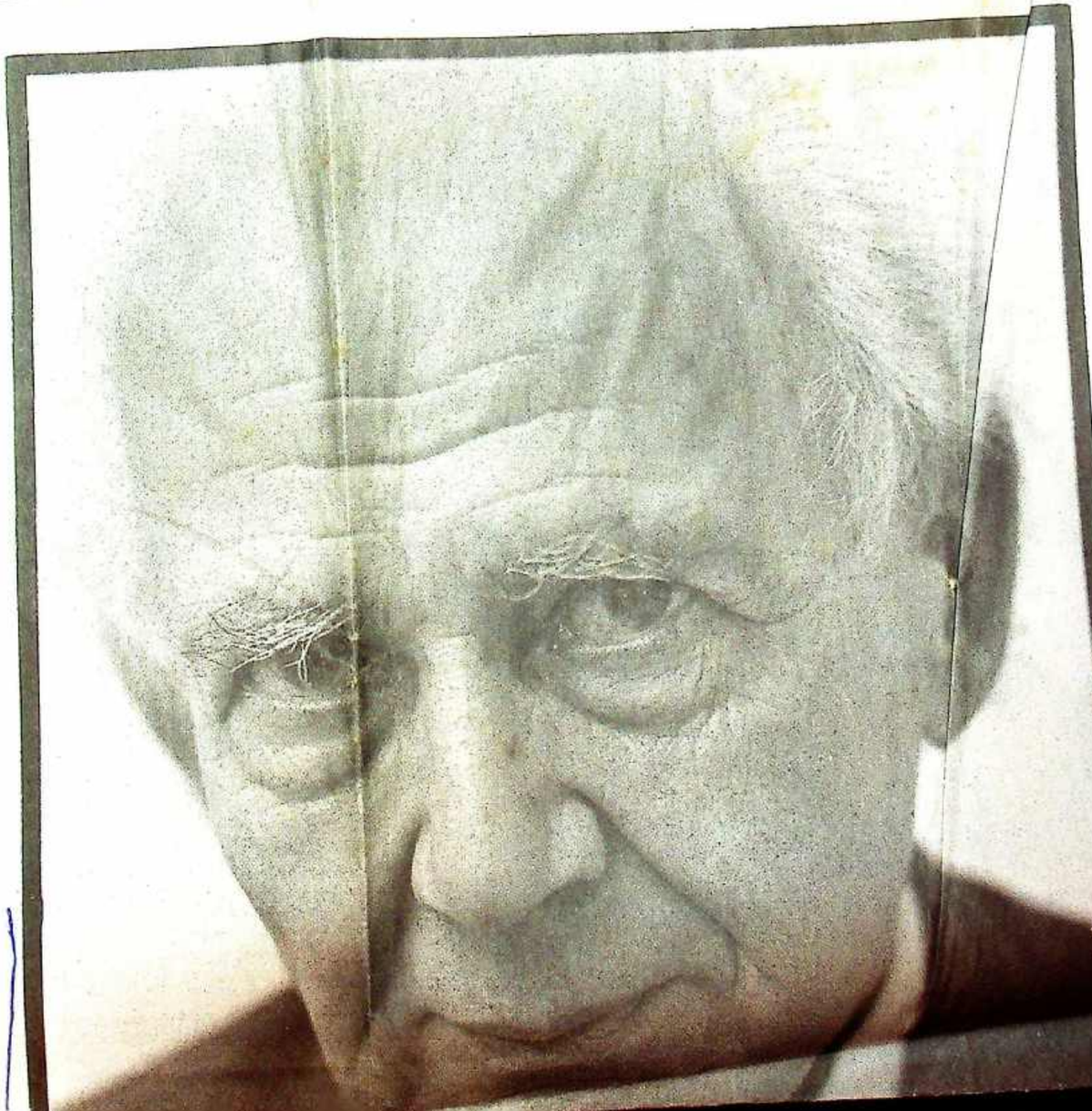

bracht de ge onderzoeker een jaar door aan de Londo chool of Economics. Hij was verbijsterd ov e enorme weelde die tentoongespreid wer luxe warenhuizen als Harrods.

De Zesdai e Oorlog tussen Israël en Egypte in 1967 ma e in Polen een nieuwe uitbarsting van anti nitisme los. De leiding van de communistis Arbeiderspartij vergeleek de Poolse joden r t een vijfde colonne van spionnen voor een v ndelijke mogendheid. Dit was voor Bauman anleiding zijn partijlidmaatschap op te ze en. Na een lastercampagne werd hij eind ma t 1968 ontslagen. Hij vluchtte in 1968 met zi jonge gezin naar Israël. Na omzwervingen in anada, de Verenigde Staten en Australië, kwa Bauman in 1971 in Engeland terecht waar hij hoogleraar sociologie werd aan de unive iteit van Leeds.

Baumans grote doorbraak kwam in 1989, met zijn boek *Modernity and the Holocaust* (dat onlangs in het Nederlands is vertaald). Daarin betoogt Bauman dat de vernietiging van de joden mogelijk was omdat de moderne, industriële maatschappij de morele dimensie van ons handelen systematisch onderdrukt.

Onze neiging te zorgen voor mensen die in moeilijkheden verkeren, is ons aangeboren, stelt Bauman. Maar wanneer we onder het

– Uw collega Tony Giddens, van de Derde Weg, is veel optimistischer.

'Mijn goede vriend Tony Giddens bekijkt de hedendaagse wereld vanuit het perspectief van de kosmopolitische elite. Die heeft alleen maar voordelen van de mondialisering. We leven in cyberspace, we communiceren met Nieuw-Zeeland tegen het lokale telefoontarief. Een geheel nieuwe ervaring. Maar Giddens geeft zich geen rekenschap van het feit dat mondialisering zeer ongelijke gevolgen heeft. De twintig procent rijksten waren aan het begin van de eeuw achttien keer zo rijk als de twintig procent armsten. Nu is die factor zestig: het verschil tussen rijk en arm is dus verviervoudigd.

'Er is een tweedeling in élke samenleving. De kosmopolitiet kan alles kiezen en via Internet bestellen, omdat hij geld heeft om te bestellen. Maar drie straten hiervandaan kom je in een buurt waar de mensen geen creditcard hebben. Hier in Engeland sluiten de banken hun filialen in arme wijken. Ze willen geen arme mensen meer bedienen. De armen worden uitgesloten van krediet en van creditcards.

– De armen zijn altijd onder ons geweest. Wat is het nieuwe?

'De armen hebben altijd een maatschappelijke functie gehad. Van oudsher waren ze de kinderen van God. Door aan liefdadigheid te

door Hans Wansink

WE ZIJN meer dan ooit zelf verantwoordelijk voor de inrichting van ons leven, maar we hebben tegelijkertijd het idee dat we de greep op het bestaan verliezen. Omdat we voortdurend bezig zijn onze eigen positie te consolideren, hebben we steeds minder oog voor de lotgevallen van degenen die buiten de boot zijn gevallen.

Terwijl de eenentwintigste eeuw velen van ons ongekende mogelijkheden geeft om de meest uiteenlopende sensaties na te jagen, valt het sociale weefsel uit elkaar. De verzorgingsstaat komt zijn beloften niet na. De werkkring biedt geen bestaanszekerheid meer en de geborgenheid van het gezin blijkt een illusie.

Weinigen zijn in staat een scherpere diagnose van de tijd te stellen dan de Pools-Britse socioloog Zygmunt Bauman. Na een levenslange worsteling met de totalitaire schaduwzijde van de moderne beschaving heeft Bauman zich ontpopt als een van de belangijkste commentatoren van onze postmoderne conditie.

Bauman: 'De laatste veertig jaar zijn we van *big is beautiful* – grote fabrieken, grote arbeidslegers, grote geesten – gegaan naar *quick is beautiful* – snelheid, acceleratie, de kunst van het reizen zonder bagage. Vroeger waren de kapitalisten net zo afhankelijk van hun arbeiders als omgekeerd. Ze waren gebonden aan de lokale gemeenschap. Nu zeggen ondernemers: jullie hebben ons nodig, maar wij jullie niet. Bedrijven hoeven hun omgeving niet meer te overheersen. Ze hoeven alleen maar te dreigen met weggaan. Je nergens aan binden: dat is macht vandaag de dag.'

Zygmunt Bauman heeft de twintigste eeuw aan den lijve ondervonden. Hij werd in 1925 geboren in een arme joodse familie in het West-Poolse Poznan. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in 1939 vluchtte het gezin naar de Sovjet-Unie. Vier jaar later sloot Bauman zich aan bij het Rode leger. Hij nam in 1945 deel aan de Slag om Berlijn. Na de oorlog maakte hij snel carrière in het Poolse leger, maar in 1953 werd majoor Bauman het slachtoffer van een antisemitische zuivering. Hem werd aangewreven dat zijn vader had geïnformeerd naar de mogelijkheid te emigreren naar Israël. Hij moest het leger verlaten.

Een jaar later werd Bauman medewerker aan de faculteit der filosofie en sociale wetenschappen van de universiteit van Warschau. In 1958 beheer van bureaucratieën en andere [illegible] de experts komen die zich beroepen op politiek of wetenschappelijk gezag, worden we getraind om onze morele aanvechtingen te negeren. Ons wordt geleerd orders van boven op te volgen – en daarmee hoeven we ons niet langer bezig te houden met de morele gevolgen van ons handelen.

Bauman: 'Zonder de rationele moderne beschaving is de holocaust ondenkbaar. De massamoord van de nazi's op de Europese joden was niet alleen een technische prestatie, maar ook de organisatorische prestatie van een bureaucratische samenleving'.

Pas in de tegenwoordige, postmoderne tijd, waarin de machtige nationale staat als het ware met pensioen is gegaan, is het totalitaire gevaar geweken. Bauman heeft zich de laatste tien jaar helemaal toegelegd op het verklaren van de postmoderne conditie van onzekerheid en ambivalentie, die ons leven in zijn greep houdt. Het gesprek vond plaats naar aanleiding van zijn laatste drie boeken, *Globalization: The Human Consequences*; *Work, Consumerism and the New Poor* en *In Search of Politics*.

Bauman: 'Aan het begin van de eenentwintigste eeuw vinden er diep ingrijpende veranderingen plaats. Het is te vergelijken met de industriële revolutie van tweehonderd jaar geleden. Sommige elementen van deze transformatie zijn zeer zorgwekkend, en we besteden er te weinig aandacht aan.

'Er is een mondiaal netwerk van afhankelijkheden. Elke lokale gebeurtenis kan mondiale gevolgen hebben. Zoals de vlinder die aan de Amazone zijn vleugels spreidt, iets vreselijks in Nederland kan laten gebeuren. Wanneer je in Nederland iets nieuws wilt beginnen, moet je je afvragen hoe de beurs in Singapore erop zal reageren, of General Motors zijn vestiging niet zal sluiten om ergens anders heen te gaan.'

– Wat is daar zorgwekkend aan?

'Deze mondialisering van afhankelijkheden wordt niet beantwoord door een mondialisering van de politiek, van de cultuur, dat is mijn eerste zorg. In de natiestaat vielen de economische, culturele en politieke netwerken samen. Maar nu groeien onze afhankelijkheden ver uit boven de reikwijdte van onze politieke instellingen. De kunst van democratie, die we de laatste twee eeuwen met de grootste moeite hebben geleerd, beperkt zich tot de nationale staat. Boven dat niveau hebben we niets wat daarop lijkt. Het is het wilde westen: een gebied zonder wetten, zonder orde, waar de sterkste wint.

'Er was geen enkele internationale wet die het bombardement op Servië toestond. De Verenigde Naties werken niet, omdat ze niet meer zijn dan een verzameling van soevereine natiestaten. De bommen van de NAVO op Servië waren in feite ook bommen op de VN. Het is heel zorgelijk dat de internationale rechtsorde is weggevallen.'

Zygmunt Bauman

FOTO GUUS DUBBELMAN – DE VOLKSKRANT

– Maar geldt dat dan ook voor de verzorgingsstaat?

'De nationale staat heeft nog maar een zee[r] beperkte manoeuvreerruimte. Wat nu word[t] ontmanteld, is wat ik noem de collectieve ver[z]ekering tegen individueel ongeluk. De verzor[g]ingsstaat schiep daarmee een soort gemeen[s]chappelijke eigendom van de staat. Nu ve[r]wachten de mensen steeds minder van de n[a]tionale staat, er is een groeiende apathie. [I]n Nederland valt het wellicht nogal mee, ma[a]r ook in uw land zijn de maatschappelijk wo[r]kers zeer onzeker over hun toekomst.

'In Amerika heeft het langdurige proces va[n] verburgerlijking van de arbeidersklasse pla[a]s gemaakt voor het omgekeerde: de proletari[s]ering van de middenklasse. Twintig jaar gelede was de modelarbeider een man met een ho[g]loon. Zijn vrouw zorgde voor het huishoud[en] ze hadden een eigen huis of ze waren het a[an] het bouwen. Nu moeten vader en moeder a[l] bei werken om dertigduizend dollar per jaa[r] te verdienen. Daarmee bevinden ze zich op [e]en drempel van de armoede.

'Dit is de onzekerheid, die de Franse so[ci]oloog Pierre Bourdieu *précarité* noemt, [d]e breekbaarheid van het leven. Die brooshei[d] overal. Degenen die een reorganisatie van [h]et bedrijf overleven, zijn niet gelukkig. Ze rea[l]iseren zich dat het ontslag hun evengoed [h]ad kunnen overkomen.'

– De regering zegt: er is meer flexibiliteit nodig.

'Dat zal jullie premier zeggen. In elk geval [z]egt onze premier Tony Blair dat. Het betekent [n]iets anders dan dat de regering meer onzekerheid belooft. Er is heel weinig hoop dat de redding van de staat komt. Daarom hebben we geen voorstelling meer van de goede, rechtvaardige samenleving. Wanneer je de vraag stelt: wat moet er gebeuren?, gaat daaraan de vraag vooraf: wie gaat het doen? Waar zijn de organen die het kunnen doen? De staten hebben de macht, de kracht en de soevereiniteit niet meer om iets te ondernemen.

'Wanneer regeringen tegen de heersende stroom willen ingaan, worden ze onmiddellijk gestraft door het mondiale kapitaal, door effectenbeurzen en geldspeculanten. Kijk naar Duitsland, een van de machtigste economieën van de wereld. Toen kanselier Schröder het bedrijf Holzmann redde van bankroet, was de reactie van de financiële markten: daling van de euro! Wanneer de beurzen horen van ontslagen, reorganisaties en inkrimpingen, belonen ze dat met koersstijgingen. Maar wanneer ze vernemen dat regeringen zich het lot van de slachtoffers aantrekken, dan straffen ze het af. Dat is de tweede reden om ons zorgen te maken.'

De derde reden van zorg is wat Bauman noemt de kolonisatie van de publieke ruimte door persoonlijke besognes. De burgers maken zich erg druk om hun overgewicht. Ze komen bijeen op bijeenkomsten van de *Weight Watchers*, maar dat levert slechts een optelsom op van persoonlijk ongemak, geen zaak om gemeenschappelijk op te trekken. Dat gebeurt hoogstens nog, constateert Bauman ook in Engeland, wanneer er in de buurt een pedofiel blijkt te wonen. Dan laait het gemeenschapsgevoel opeens op.

Bauman: 'Vrouwen komen op televisie vertellen dat hun man te vroeg klaarkomt, en dat ze daardoor geen orgasme kunnen krijgen. Politici poseren niet langer als staatslieden, maar verschijnen in de pers als privé-personen: met hun overspel, hun leugens, hun corruptie. Niet het ethische gehalte van de politiek staat op de agenda, maar het ethische gehalte van de politici.'

Dit alles leidt tot een toenemend onvermogen tot collectief optreden om onze levensomstandigheden te beïnvloeden. Bauman: 'Toen ik studeerde, praatte iedereen over universalisme: dat was het actief wereldwijd bevorderen van instellingen of waarden of de rechten van de mens. Mondialisering is niet iets wat wij willen, maar iets dat ons overkomt zonder dat we erom gevraagd hebben. We zijn passagiers in een vliegtuig in de lucht – en plotseling ondekt iemand dat er geen piloot in de cockpit zit.'

hemel komen. In de tijd van het klassieke kapitalisme hadden de armen opnieuw een heel belangrijke functie, namelijk als arbeidsreserve. Ze moesten fit genoeg worden gehouden om ingeschakeld te kunnen worden in het

Aloude democratie moet nieuw leven worden ingeblazen

arbeidsleger. Maar wat is hun functie vandaag? Geregeld ongeschoold werk is er niet, dus waarom zouden we in hun gezondheid investeren? Het is economisch onverstandig in hun scholing of huisvesting te investeren.

De belangrijkste economische functie wordt vandaag de dag vervuld door de consumenten. Bij recessies vestigen regeringen hun hoop op consumenten-geleid herstel. Wanneer je meer gaat winkelen, je creditcard meer aanspreekt, dan ben je een weldoener van de economie. Maar de armen kunnen niet winkelen, ze hebben geen creditcard. Ze zijn waardeloos als consument. Daarom worden ze voor het eerst in de geschiedenis van de mensheid als een onderklasse gedefinieerd. Dat impliceert dat de armen geen deel meer uitmaken van de maatschappij. Ze worden zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken. De sociale politiek van vandaag de dag bestaat vooral in het bouwen van nieuwe gevangenissen. Daarin worden degenen die niet aan de consumentenmaatschappij kunnen meedoen opgeborgen.'

Bauman zou graag zien dat de klassieke democratie nieuw leven wordt ingeblazen. In de Griekse oudheid vond op de *agora*, het marktplein, het debat tussen de vrije burgers plaats. Daar werden persoonlijke problemen vertaald in publieke agendapunten en gemeenschappelijke verantwoordelijkheden in particuliere verplichtingen. Maar hij is niet optimistisch.

Bauman: 'Ik ben bang dat de intellectuelen zich terugtrekken uit hun traditionele functie van betrokkenheid bij de problemen van hun land. Ik vrees dat ze het geestelijk leiderschap van hun natie loslaten. Hier in Engeland schieten de afgesloten gemeenschappen, met een hek erom heen, als paddestoelen uit de grond. De prijzen van huizen in bewaakte wijken stijgen hier het snelst. Deze fysieke scheiding van de welgestelden symboliseert een mentale afzijdigheid. Het is als in de Middeleeuwen, toen de elite Latijn sprak, de taal van de beschaafde wereld die de gewone man niet verstond.'

DE ONDERKRANT

BLADEN / *Navo-chef Robertson begrijpt Poetins oorlog in Tsjetsjenië*

15-2-2000 GEEN HUM. INTERVENTIE/BEDOELING

Nog een argument om op het platteland te gaan wonen. Het veroveren van een stad kost enorm veel mensenlevens, zowel van burgers als van militairen, hoe modern je wapens ook zijn. Dat is, schrijft *Newsweek*, de les van de slag om Grozni.

Dat is al zo sinds de Tweede Wereldoorlog. Berlijn lieten de Amerikanen beleefd over aan de Russen want, voerde generaal Bradley destijds aan, dat „kan ons wel honderdduizend man kosten". Een prognose waar het KNMI een puntje aan kan zuigen: 102 000 man zou het Rode Leger verliezen in Berlijn.

Het Westen zou het nu in Grozni niet beter doen dan de Russen. In 1993 hadden de Amerikaanse VN-soldaten in Mogadishu niets aan hun satellieten, laser-gestuurde wapens en andere *high-tech*. Qat kauwende snotneuzen schoten achttien goed bewapende en getrainde Amerikanen dood, en verwondden er 73.

We moeten, schrijft het blad, nieuwe wapens hebben voor het slagveld van de toekomst: de stad. Handzame sensortjes waarmee je de vijand dwars door een muur opspoort, iets om een gat in de muur te slaan waar je doorheen kunt kruipen, en maskertjes tegen stof en lijkenlucht (nog zo'n ongemak van oorlog). Klein, goedkoop grut, vergeleken met tanks, vliegtuigen en Star Wars-systemen. Daarvoor gaan lobbyisten niet hun zolen slijten. En daarom zullen Congresleden er niet warm voor lopen.

Die Zeit trekt een andere les uit de krijgshandelingen in Grozni. „Russische mensenrechtenactivisten vragen zich af wat voor verschrikkelijks zich afspeelt in de Oostenrijkse Alpen, dat de Europese ministers van buitenlandse zaken het gebeuren op de Kaukasus bijna vergeten."

De afgelopen weken hebben de ministers van buitenlandse zaken van Frankrijk, Italië en Duitsland (de pacifistisch angehauchte Joschka Fischer) Poetin gezegd dat ze het oneens zijn met diens methoden bij de bestrijding van het terrorisme – „diefstal, verkrachtingen, folter, executies, en moordpartijen". Dat blijft allemaal onbestraft. Rusland mag immers niet geïsoleerd worden. „De verdeeking doet de ronde dat in Oostenrijk zonder gevaar een voorbeeld gesteld kan worden, terwijl de EU tegenover Rusland weloverwogen *realpolitik* bedrijft."

Realpolitik, wat is daar eigenlijk tegen? *Der Spiegel* vraagt Navo-chef George Robertson of hij op zijn komende reis naar Moskou „net zo duidelijke taal zal spreken als het om Ruslands invasie van Tsjetsjenië gaat, als bij het aan de kaak stellen van de gruweldaden van Milosevic op de Balkan."

Robertson betoogt niet dat Poetin nu eenmaal wat moeilijker politiek te isoleren en militair te verslaan is dan Milosevic. Nee, hij argumenteert dat de Russische bemoeienis met Tsjetsjenië fundamenteel verschilt van het Servische ingrijpen in Kosovo. „We kunnen per slot van

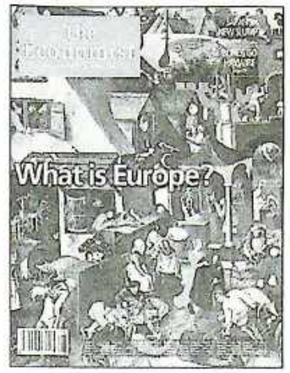

rekening begrijpen waarom Rusland in Tsjetsjenië actief geworden is. Moskou is bezorgd over het overwaaien van de opstand naar Dagestan, de toename van het terrorisme, de mogelijke verbindingen met stadsterreurgroepen in Rusland."

Uiteraard vergeet Robertson niet daaraan toe te voegen: „Niettemin heeft de Navo het disproportionele geweld van de Russen in Tsjetsjenië veroordeeld, evenals de behandeling van de vluchtelingen en het oorlogsgevaar in de buurstaten."

Veel bladen schrijven over de Russische journalist Babitski, die in dienst van *Radio Liberty* kritische reportages maakte over de oorlog, en na zijn arrestatie werd 'zoekgemaakt' door de FSB (opvolger van de KGB). De stukken lijken allemaal al akelig veel op in memoriams.

The Economist ziet een verband tussen het 'geval' Babitski en dat van de journalist Alexander Kinsjtein, van de Moskovski Komsomolets. De geheime politie kwam hem vorige maand ophalen: ze wilden hem laten 'testen' in een psychiatrische inrichting. De man wist te ontkomen, en is sindsdien ondergedoken.

ERIC BRASSEM

Geen soldaten extra voor Kosovo

TOEVOEGEN: GEEN HUM. BEDOELING

2000

Door een onzer redacteuren

DEN HAAG, 25 FEBR. Nederland zal geen gehoor geven aan de oproep van de NAVO om extra troepen naar Kosovo te sturen. Volgens diplomaten in Brussel en bronnen bij Defensie is de kans dat Nederland ingaat op het verzoek van NAVO-opperbevelhebber Wesley Clark „0,01 procent." Generaal Clark heeft de 19 NAVO-lidstaten om extra troepen gevraagd wegens oplopende spanning rond de stad Mitrovica in Noord-Kosovo. Vandaag vergaderen de NAVO-ambassadeurs in Brussel over het verzoek van Clark om het aantal parate troepen in Kosvo met 2.000 uit te breiden. Volgens een woordvoerder van minster Frank de Grave (Defensie) ligt het „niet in de lijn der verwachting" dat Nederland hierbij toezeggingen zal doen. „Nederland heeft onlangs besloten dat de Nederlandse bijdrage zal worden geconcentreerd in Bosnië."

Op dit moment heeft Nederland 2 bataljons (ongeveer 1.600) parate troepen in Kosovo gelegerd. In juni van dit jaar zullen deze eenheden worden teruggetrokken. Tegelijkertijd zal het aantal militairen in Bosnië (nu ongeveer 800) worden uitgebreid. Door de verhuizing zal de druk op de Nederlandse krijgsmacht, die de huidige taken nauwelijks aan kan, worden verkleind. Bovendien krijgt Nederland door het vergroten van de bijdrage in Bosnië meer invloed in de leiding van SFOR. Nu opereren de Nederlandse eenheden onder Engels (Bosnië) en Duits (Kosovo) commando.

Behalve de parate troepen op de Balkan houdt Nederland een bataljon mariniers (750 man) in Doorn gereed als strategische reserve voor SFOR en KFOR. Van deze eenheid zal echter alleen in acute noodgevallen gebruik worden gemaakt, aldus Defensie. „De strategische reserve en de troepenuitbreiding zijn twee heel verschillende zaken."

De NAVO ging oorspronkelijk uit van een omvang van KFOR van 49.000 man. Op dit moment zijn er echter slechts 37.000 troepen in het gebied, waarvan 7.000 soldaten van niet-NAVO-landen.

Binnen bevelsketen van NAVO

TOEVOEGEN: EUROCORPS.

Eurokorps krijgt leiding van KFOR

2000

Door onze redacteur ROBERT VAN DE ROER

BRUSSEL, 29 JAN. Het Eurokorps neemt in april v maanden de dagelijkse leiding van de vredesmacht K Kosovo over, nu in handen van een militair NAVO- kwartier.

Het Eurokorps, dat geen deel uitmaakt van de militaire structuur van de alliantie, zal werken binnen de NAVO-bevelsketen en ressorteren onder de NAVO-opperbevelhebber, de Amerikaanse generaal Wesley Clark. Dit hebben de negentien NAVO-lidstaten gistermiddag besloten. NAVO-diplomaten spreken van een „precedent in de Europese veiligheid" en een „nieuwe stap naar Europeanisering van militaire operaties".

Het in Straatsburg gevestigde Eurokorps, waarin Duitsland, Frankrijk, Spanje, België en Luxemburg deelnemen, zal voor het KFOR-commando een hoofdkwartier met circa 350 man leveren.

De staf van het Eurokorps omvat ruim 300 man, met 600 man ondersteunend personeel. De overige ruim duizend man voor het nu 1.500 medewerkers tellende KFOR-hoofdkwartier komen van de deelnemende landen aan KFOR. KFOR telt zo'n 44.000 man, afkomstig uit 36 landen.

Het is de eerste keer dat een niet-NAVO-onderdeel een NAVO-operatie zal leiden. Het is ook de eerste keer dat het Eurokorps, opgericht in 1993, een vredesoperatie leidt. De NAVO heeft de commandant nog niet benoemd, maar volgens NAVO-bronnen „is het logisch" dat dit de chef van het Eurokorps wordt, de Spaanse luitenant-generaal Juan Ortuño. KFOR wordt nu geleid door de Duitse

NAVO-generaal Klaus R van het NAVO-hoofd LANDCENT (Allied La ces Central Europe) in He

Ook de 5.400 Ame KFOR-troepen komen voor wat betreft de dagel ding onder de Eurokor mandant, al vallen ze net a dere KFOR-troepen uit onder NAVO-opperbev Clark. „De VS houden ee le lijn naar de comman KFOR en naar Clark", NAVO-militair.

Volgens NAVO-diplo de aflossing door het Eu een „poging de Europese en Veiligheids Identiteit meer gestalte te geven". leiders besloten vorige m Europese snellereactien vormen voor crises, wa NAVO als geheel niet wi men. Het Eurokorps kan als basis dienen, en het commando als voorberei VS gaan akkoord met d het Eurokorps, al hebben felingen".

„De Amerikanen zegg de Europeanen; probe eens een gecompliceerde als deze uit te voeren. H korps maakt geen deel u NAVO-structuur en hee ervaring. Kosovo is ee klus. Er staat veel op het s een hoge NAVO-diploma

• ANALYSES: pagina 5

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zaterdag 18 maart 2000 3:16
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Jasenovac | Testimonies (http://www.serbianna.com/jasenovac/testimonies.html)

go to serbianna.com | HOME <http://www.serbianna.com>
<http://www.serbianna.com/jasenovac/blank18.gif>

[redacted]

Testimonies <http://www.serbianna.com/jasenovac/testimonies.html>

[redacted]

<http://www.serbianna.com/jasenovac/blank18.gif> Testimonies
<http://www.serbianna.com/jasenovac/blank18.gif>
<http://www.serbianna.com/jasenovac/blank18.gif>
<http://www.serbianna.com/jasenovac/images/Childincoffin.gif>TESTIMONY

On November 15, 1945, after inspecting the site of the Jasenovac Death Camp, with the evidence still very fresh, and only 87 surviving victims available to provide eye witness testimony, a Croatian Commission concluded the following:

"... The exact number of victims swallowed by the camp of Jasenovac will never be established, because of the stated reasons, but that on the basis of investigation led by the Commission, it can be concluded that the number of around 500,000 to 600,000 conforms to reality."

"Crimes in the Jasenovac Camp,"
The Croatian Commission,
November 15, 1945.

TESTIMONY

e will ever know the precise number of Serbs slaughtered. German sources indicate around 750,000 Serbs. an claims are naturally much higher. There is confusion in the figures, because some sources refer only to e slaughtered in Jasenovac, whereas large numbers were also slaughtered in their homes and churches and own into ravines all over the country. The true figure is probably nearer a million, but, even if it were 'only' half a illion, the number is enormous, bearing in mind that the Serbian population was probably around three million in the area controlled by Pavelic. Even more significant than the numbers was the brutality of the methods used by the Ustashi and the indiscriminate slaughter of old men, women, and children to make up the quota. It must be bore in mind that there are still significant numbers of Serbs alive today who actually witnessed the genocide and a far larger number whose families were affected by the genocide. The genocide overrides everything else in the Serbian peopleís memory."

Michael Lees,
British author of
The Rape of Serbia, 1990.

TESTIMONY

iThe Croats had built this crematorium by converting a brick factory. It had a deep pit at the bottom of which wood and coal was arranged in order to heat the pit to a very high temperature. This 'stove' was enclosed and had a heavy steel door at the end of the tunnel that led to the burning area. The Croats created this crematorium to make it possible to destroy inmates as easily as possible and in large numbers. But when they brought the first group of Jewish women and children to murder them in this crematorium, they brought them through the tunnel first and after opening the door, they tried to push the victims into the human oven. It didn't work the way they wanted it to, because the women fought desperately and the children screamed. After, that, the Croats decided to use mallets and steel rods to hit each of the victims on the back of their heads, rendering them unconscious before shoving them into the fire. The crematorium worked for several months but was closed then, because the stench of burned human flesh was carried miles and miles from the camp and the Croat civilians and Germans living in the area began complaining. From the area of Kozara in Northern Bosnia, the Croats took 23,858 Serbian boys and girls up to 14 years of age and sent them to the concentration camp Jasenovac in the spring of 1942. Of these children, the Croats executed 6,348 boys and 6,854 girls. Many were killed on the way to Jasenovac and left at the side of the road. The rest were sent to Zagreb for adoption by Croat families. Those who were not adopted were poisoned to death."

Mladen Ivekovich
Former Jasenovac inmate

<http://www.serbianna.com/jasenovac/images/deadbodies_ustasa_kills.gif>TESTIMONY

"For centuries the Serbian people have stood in the Balkans as the bulwark of Christian civilization against invaders and oppressors. As a consequences of their stand, great losses have been inflicted on them in the course of centuries... Genocide in its worst and most destructive form, however, was inflicted upon the Serbs in 1941-45 by the members of the Croatian Fascist movement, the Ustasha... The massacres carried out in the Serbian Orthodox Church in Glina between May and August, 1941, belong undoubtedly, to the darkest chapters of human depravity in modern times."

Senator Herbert H. Lehman, New York
U.S. Senate, October 20, 1951.

TESTIMONY

"I am a true Croat by origin. I have never missed an opportunity to speak highly of, cherish, and help the Croatian race. How do I express what I feel about what happened in the 'Forest of Katin' in Croatia. We tortured and most brutally slaughtered over a million Orthodox people. We made hundreds of thousands of people homeless and left them to wander the forests. We degraded them to something less than animal. We are all aware of this, but we refuse to face the truth, though itís wiser to admit one's sins than to hide them ... We have to bear in mind that our own survival is jeopardized if the bloody feud with the Serbs persists. We have to bear in mind that the Germans, Italians, and Hungarians will eventually leave, and we will have to continue living with the Serbs on this territory. What kind of a horrid life will we have to bear if we don't attempt to pave the way for a reconciliation? ... I have said all this in order to ease my conscience and die in peace..."

Josip Mravunac,
Croatian Lawyer,

vac, Croatia, 1943.

STIMONY

The Jasenovac camp was the lowest level to which mankind can fall ...the most horrible place of torture in the history of man ...hell on earth. It was the work of hatred, the work of evil, and the work of the devil himself.

Everything that one could write about the Jasenovac camp could only be a pale picture of Jasenovac and what it was. Because no one could ever overdo it when writing about Jasenovac and what happened there."

Djordje Milisha,
Jasenovac survivor,
from his book, Jasenovac Hell.

TESTIMONY

"If you cannot kill a Serb or a Jew, you are an enemy of the Croatian State."
Dr. Andrija Artukovic, Minister of the Interior, Independent State of Croatia, 1941.

At his trial in Zagreb on April 16, 1986, Artukovic said: "The moral principles and laws which I had been following were idnetical with the principles of the Catholic Church. There is no difference between the latter and my principles."

TESTIMONY

"... Amongst other things, four high-ranking German officers commented yesterday: 'The current situation in Croatia is untenable. The Orthodox in Croatia are being killed en mass. It doesn't make any sense. There is no order, legal foundation, or sense of responsibility in Croatia. It is not killing of Chetniks who are in the mountains, but of the peaceful population, women and children, remaining at their homes."

Croatian Colonel Ivan Babich
in a report to his Supreme Commander,
Ante Pavelich, August 31, 1941.

<http://www.serbianna.com/jasenovac/images/child20805.gif>TESTIMONY

"In the beginning of June, 1941, Croats began bringing transports of arrested Serbs to the jail in Gospic. They were bringing them in cattle boxcars, squeezed in 80 people to a car. The conditions in the jail in Gospic were unbelievable. People were pressed in like sardines. There was no food, and water was limited, as there was only one well there, and thousands of people had to get their water from it. The Croats were beating and arresting people mercilessly all day. Blood was everywhere.

Every morning they would take Serbs, two by two, men and women, and tie them together. They finally tied these groups together into a long chain of about 500 people. These they would take to Jadovno, a small clearing on the mountain of Velebit. There was a series of pits there, some as deep as 150 feet. Once they got there, the Croats took the Serbs, group by group, beating them, to the edge of one of the pits. Once at the edge they would use rifle butts or mallets to kill one of them, and push him over into the abyss. Those tied to him would be pulled in after him. 500 Serbs were killed this way each morning and each afternoon. And they would be replaced by a 1,000 more that were brought to the jail in Gospic. They were bringing them from everywhere.

This was going on every day until August 20, when, finally, the Italian Army reoccupied the area and stopped the killings. But the Croats moved on to another place ... Jasenovac, which was still more horrendous than Jadovno."

Franjo Zdunich,
a Croat.

TESTIMONY

novac and the surrounding area represents a place where over 800,000 human beings died in the most brutal , 750,000 Serbs, 60,000 Jews, 30,000 Gypsies-men, women and children. In addition, it represents the essence d character of the Croatian Catholic soul. Soul without feeling, compassion or Christian ethic. All of that is presented by Jasenovac and much more. Jasenovac represents the beginning and end of the content and character of Croatian statehood. Jasenovac represents the cannibalistic character of a group of people, an abortion of conscience of Croat Catholics and Moslems. Never did anything worse than Jasenovac, in the history of mankind absorb the soul of a people."

Dr. Lazo M. Kostich,
Professor and Author of:
Holocaust in the Independent
State of Croatia, 1981.

TESTIMONY

"As soon as they had come to power, the Ustashi began a racial campaign for the sake of the Croatian race-as they put it-for the sake of the Catholic religion, in order to create a perfectly homogeneous community for the new state ... They began destroying on a wide scale the Serbian Orthodox population ... and Jews for reasons well known. That campaign was characterized by the killing of tens of thousands of people, including old people, women, and children, while thousands more were locked up in so-called internment camps established on the devastated land without any form of shelter, left there to die of hunger and hardships.

In many respects, the Independent State of Croatia tried to copy and follow the example of Nazi Germany, but on the level of genocide, the Independent State of Croatia has surpassed her."

Mario Roatta,
Army General Commander of the
Italian occupation troops in Yugoslavia,
Verona, 1946.

<http://www.serbianna.com/jasenovac/images/Gougedeyes.gif>TESTIMONY

"The Serbs have become slaughterhouse material. In accordance with this doctrine, the Ustashi took actions against the Serbs, people of the highest cultural level in the Balkans but not of the Catholic faith. Catholics were urged from the church pulpits to persecute Orthodox Serbs. Especially arduous in this were the Franciscans, whose monasteries have for a long time served as a meeting grounds for the Ustashi. Furthermore, it is understood that from a population total of three million Orthodox...more than 600,000 people were killed."

Karlheinz Deschner,
German writer of
With God and the Fascists,
Stuttgart, 1965.

TESTIMONY

"When our column moved toward the tailor shop in camp Jasenovac, coming toward us was a column of 500 to 700 women. When our columns were next to each other, both of the columns stopped on somebody's order. Silently, we just looked at each other. From the eyes of those young women tears were falling. We knew that we were going to live just one more day and that they were going to their death now, today. From the attic of the tailor shop we saw them take the women across the river on rafts to Gradinaóthe place of execution."

Chedomir Hubel
Jewish inmate of Jasenovac

TESTIMONY

"What the Serbian children came to experience in the Croatian concentration camps represents in the history of mankind an isolated example of human suffering. Bartholomew's night in comparison with the Croatian hell was a picnic. The Croats showed the darkest side toward the Serbian children. They impaled them on bayonets, burned

alive in the crematoriums, boiled them in cauldrons for making soap, threw them alive into deep wells and pits, soned them with caustic soda, starved them to death."

r. Nikola Nikolich, Croatian Doctor of Medicine
Jasenovac inmate and survivor

TESTIMONY

"...Because Vido Kvaternik, the pathological son of a pathological marshalóhis mother was Joshua Franks' daughter (President of the Party of Rights), half Jewish but the only decent member of the family, together with Viktor Tomic, the sadistic guardian of the Poglavnik's (Pavelic) personal safety, made in the most horrifying manner 'order' in Srem... I found out that something was about to happen in Bjelovar. When we returned from Russia, I naturally immediately found out about the immeasurably contemptible act that this gang of criminals and murderers undertook... The picture which the Commission saw, was to say the least, ghastly. In the town itself, at least 6,000 people fell into the claws of the criminals, not to mention the situation in the region of Grubisno Polje. Everywhere, predestined by their religion and national allegiance, the victims were Serbs. My anger over Bjelovar had not yet calmed down, when I learned that the Ustasha criminals from the Camp of Jasenovac (a place of horror) stormed into three villages on the banks of the Sava River, that had at the end of 1941 converted to the Catholic faith... I hurried to the 'chief of the country' to inform him of my intention to visit thisso-terrifyingly-described-to-me camp in Sisak, and the villages on the Sava... a horrible sight. A few men, many women and children poorly dressed, sleeping in beds as cold as stone, living skeletons... the Commander of the camp -- a bum who functioned poorly. I ignored him. To the Ustashe that accompanied me, I said: "When a man sees this, he can only spit... only spit, gentlemen.

These buildings of hatred that we enthroned in Croatia under the Poglavnik are the culmination of horror. Worst of all, however, is Jasenovac, where a plain mortal cannot even look. From Sisak I sent to the unfortunate village of Crveni Bok on the Sava River, a tank detachment to protect the villagers from the Ustashe.

This unfortunate village was stormed by 500 barbarians on two occassions...under the command of two Ustasha lieutenants, they killed all that they ran into, raped women, abusing them to death, murdered children... I saw in the Sava River a female corpse-her eyes had been gouged out, a piece of wood shoved into her genitals... The poor girl couldn't have been more than 20 years old when she fell into the hands of these monsters."

Edmond Gleise von Horstenau,
Plenipotentiary (Supreme)
German General in Zagreb,
From his diary, November, 1942ó
The diary was kept at the House,
Court and State Archive.

Note: At the end of the war, von Horstenau was captured by the Allies and he committed suicide shortly thereafter. For decades his testimonies were locked and hidden away and remained unavailable.

TESTIMONY

"They slaughtered people on both banks of the Sava River... When they were slaughtered on our side of the river we couldn't quiet ourselves down from the screams of the men and women we were hearing and from the shrieking of the children. To some of the victims, they cut their throats and then cut open their stomachs before throwing them into the river. With others, they would just cut open their stomachs and push them into the Sava."

Jovo Djurich
Former Jasenovac inmate

TESTIMONY

'When the civilized world finds out about it, revulsion and indignation will be such that I do not know what will happen to us Croats. Just one detail: In the streets of Croatian cities the gouged-out eyes of Serbs are collected and offered for sale -- 30-40 eyes at a time."

a Pavelic,
atian Diplomat,
his arrival from Croatia
Rio de Janeiro,
May 15, 1942.

TESTIMONY

"The political attitude adopted during the last war by a small party of Croats who wished to dismantle Yugoslavia in the name of Catholicism, constituted one of the most shameful things for the Christian spirit. To dismantle a country is a big thing, but that is only one of the crimes committed by the Ustashe. The second of their crimes consisted of the cruel and inhuman persecution of the Orthodox population, and it seems inconceivable that this could be carried out by Christians.

Americans do not usually believe in such things and they do not like to know about them. However, one fine day, the truth will come out just the same. I have lived for a year and a half in Yugoslavia, and I am able to know the truth and to hear the living witnesses who even now rise up to accuse the criminals. The river of pain which for a long time flooded the Yugoslav soil is neither a fairy tale nor an invention for propaganda purposes. I have been able to check on everything myself. I am a South American who has seen with his own eyes the barbarous Ustashi who stem from the barbarous Fascists."

Alfonso Boisardi,
Minister from Chile in Belgrade,
November 16, 1952.

<http://www.serbianna.com/jasenovac/images/Hangedmen.gif>TESTIMONY

"Indiscriminate national and ecclesiastical-Catholic egocentrism, which blended into each other in the popular Croat national ideology, projected a picture of a newly resurrected 'Holy Croatia,' which was charged with spreading the glory of God and the Catholic Croat nation by sword and conversion. The slogan 'God and Croats,' which originated with Ante Starcevic, was resurrected and altered: 'Christ and the Ustashi,' ... 'Ustashi Croatia will belong only to Christ and to us and to no one else..."

Published in German:
The Croatian Ustashi State, 1941-45,
by Laszlo Hory (a Hungarian) and
Martin Borszat (a German).

TESTIMONY

"It was known to me that the Ustashe were doing various criminal acts, burning many villages in Banija and it was known to me that they were killing and their allies were Domobrans (regular Croatian Armed Forces). I remember that on February 23, 1945, in the villages in Banija, 400 Domobrans burned many houses and killed many people. I did not raise my voice against these crimes, because others didn't either, not even Cardinal Stepinac.."

Josip Vukelic,
Croatian Catholic Priest and
Military Chaplain for the areas
of Bjelovar, Varazdin, Gradiska,
Knin, Ogulin, Gospic and Karlovac.

TESTIMONY

"These are the means by which The Independent State of Croatia was established. The Byzantine-Orthodox pressure on Croatia has been suppressed so that now Croatia may take upon itself the role of the bastion of Europe. The Independent State of Croatia is the only state on the Balkan peninsula with a Catholic majority. The only bastion of Catholicism in the Balkans. But not only that, The Independent State of Croatia today is the strongest pillar in Central Europe. The Croatian people were never and never will be for Pan-Slavism....The Independent State of

ia was created by those state-building elements of the Croatian body, which found in the Ustasha movement organizational form. Croatian Catholicism is greatly indebted and must express its gratitude to the Ustasha vement. It is a fact that this authority, through its work and principles, never sinned against Catholic principles. Its volutionary work is in harmony with Catholic ethics."

Dr. Ivo Guberina,
An Ustasha Priest,
Published in the journal
Croatian Review, #7-10, 1943.

TESTIMONY

"This is the land of the Croats and only Croats can live here. There is no room for those who won't convert. Here in these northern parts, I have given orders to do away with every living soul and, if necessary, I will do the same here, for these days it is not a sin to kill even a seven year old child if it gets in the way of our Ustasha movement.

Today, we should all be Croats, and we should expand and when we do expand and grow stronger, we will take from others, if necessary. Don't think because I'm in a priest's robe that, when necessary, I won't pick up a machine gun and destroy every living being from the cradle onwards who is against the Ustasha state and government."

Friar Dionizije Juricev,
Personal curate of Ante Pavelic,
The village of Staza, district of Slun,
July, 1941.

TESTIMONY

The Last Sermon of
Friedrich Griesendorf,
a German Clergyman

Reprinted and translated from the Eversburg Newspaper, Eversburg, Germany

Friedrich Griesendorf, who died in 1958, was a very educated man. He was at one time a court clergyman for the German Kaiser, Wilhelm II. After World War II, he was a pastor in the Eversburg church parish -- where a camp of Serbian prisoners of war was located. Before retiring, he dedicated these lines to his German parishioners:

"Our country lost the war. The English, Americans, and Russians won. Maybe they had much better equipment, larger armies, better leadership. In reality, it was an explicit material victory. They took that victory. However, here among us is one nation that won another much more beautiful victory, a victory of the soul, a victory of the heart and honesty, a victory of peace and Christian love. They are the Serbs. We knew them earlier, some a little and some not at all. But we all knew what we did in their homeland. We killed hundreds of the Serbs who defended their country for one of our soldiers who represented the occupier -- the oppressor. And not only that, we looked favorably when others shot at the Serbs from all sides; the Croatians (Ustashi), the Italians, Albanians, Bulgarians and Hungarians. Yet we knew that among us in the prisoner of war camps were 5,000 Serbian officers, who earlier were the elite of the society and, who now resembled living skeletons, exhausted and spent from hunger. We knew that among the Serbs smoldered the belief "He who does not revenge is not sanctified." We are truly afraid of the revenge by these Serbian martyrs. We were afraid that after our capitulation they would do what we did to them. We imagined murder, plunder, rape, demolition and destruction of our homes. However, what happened? When the barbed wires were torn down and 5,000 living Serbian skeletons found themselves free in our midst, those skeletons caressed our children. Only now can we understand why our greatest poet, Goethe, studied the Serbian language. Only now can we comprehend why the last word for Bismark, on his deathbed, was -- "Serbia." That kind of victory is more sublime than a material victory. It seems to me that only the Serbs could win such a victory, being brought up in their St. Sava's spirit and epic poetry, which our Goethe loved so much. This victory will live for centuries in the souls of us Germans. I wanted to dedicate my last clergyman's sermon to that victory and the Serbs who won it." -- Friedrick Griesendorf.

Note: After the war, the German government errected a monument in Eversburg, Germany-to honor and pay tribute to these 5,000 Serbian prisoners of war.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zaterdag 18 maart 2000 1:41
Aan: Ruza Despotovic; Mirjana Mira Beslemovic
Onderwerp: NATO to be on trial in Berlin, New York for aggression on Yugoslavia (http://w

www.serbia-info.com/news
<http://www.serbia-info.com/news/index.html>
<http://www.serbia-info.com/news/index.html>
CIVIL ISSUES <http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>
POLITICS <http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>
KOSOVO AND METOHIA <http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>
ECONOMY <http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>
CULTURE AND RELIGION <http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>
SPORT <http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>
<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>

Print this page! <http://www.serbia-info.com/cgi-bin/printpage?filename=/news/2000-03/17/17859.html>

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif> <http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>
<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>
<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>
<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

NATO to be on trial in Berlin, New York for aggression on Yugoslavia

March 17, 2000

Crimes facing the tribunals <http://www.serbia-info.com/g3/images/brisel003.jpg>
Crimes facing the tribunals

Belgrade, March 16th - International tribunals that are to try NATO for its aggression on Yugoslavia last spring will stage trials in Berlin on June 2-3 and New York on June 10, the European and US committees for the organization of the trials said Thursday.

The committees said in a statement issued on Thursday that NATO's aggressive war and war crimes committed in Yugoslavia must not go unpunished because war adventures of this kind must be prevented in future.

They said the first anniversary of NATO's brutal and perfidious attack on Yugoslavia, spearheaded by the United States and carried out by 18 alliance member states, would be commemorated on March 24, saying that the aggression had been launched in violation of the UN Charter and fundamental norms of international law.

Under a pretext of human rights protection, the NATO aggressors jeopardized the lives of millions of people ignoring their basic human rights, they said.

NATO's powerful armada bombed round the clock towns and villages in Yugoslavia for 78 days, maiming and killing thousands of women, men and children, destroying most of the country's

astructure and key industrial facilities, polluting the environment and pushing this developing ountry years back, they said.

The goal of this war was to wage war, to strip the UN Security Council of its power, to replace the respect for human rights by the right of the might and to test and implement NATO's strategy that poses a threat to peace in the world, they said. The committees warned that new conflicts were being fanned in Yugoslavia, while the country's territorial integrity was threatened.

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

[Home <http://www.serbia-info.com/index.html> | Encyclopedia <http://www.serbia-info.com/enc/index.html> | Facts&Figures <http://www.serbia-info.com/facts/index.html> | News <http://www.serbia-info.com/news/index.html>]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <mailto:mirs@srbija-info.yu>

Despotóvic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: vrijdag 17 maart 2000 0:25
Aan: Ruza Despotovic; Globalreflexion
Onderwerp: 6 (http://news.suc.org/bydate/Mar_16/6.html)

<http://news.suc.org/> [redacted]

Search suc.org:
[redacted] <http://news.suc.org/images/black1px.gif> Choose S.U.C. Page About S.U.C. S.U.C. Activities News from Serbia Kosovo Crisis Bosnia, Croatia Help children BLAGO Fund Serbian History Serbian Art Book Library Become a member
<http://news.suc.org/images/black1px.gif> <http://news.suc.org/images/suc_grb.gif>

<http://news.suc.org/images/1px.gif>

Pressure on Clinton to pull out of Kosovo, Associated Newspapers, Mar 15

by Jeremy Campbell in Washington

Members of Congress are mobilising to demand the return of American troops from Kosovo in a situation that is rapidly spinning out of control.

A flood of letters from servicemen's worried families, and the prospect of casualties and body bags as the US presidential election looms, are feeding concern at the White House and could develop into a campaign issue damaging to the fortunes of Vice President Al Gore, the Democratic candidate.

President Clinton is said to be in a quandary, desperately anxious not to risk American casualties but equally averse to approving a big build-up of troops that would be the best way to ensure the safety of those there today. Kosovo still has no central government, nine months after the end of the Nato air war. It has a bare 2,000 international police, fewer than half the number that was promised.

US troops in Kosovo have already come under attack and General Wesley Clark gave a sombre warning yesterday that the toxic hatred between Serbs and Albanians, already escalating in violence, is on the brink of boiling over. "This has been historically a violent society," General Clark said.

"That is why we need police there, because many of these acts of violence are crimes."

State Department officials say that, in the Preservo Valley close to the border of the American sector in Kosovo, elements of the Kosovo Liberation Army have been rearming themselves ready for renewed fighting with the Serbs. That drift to full-scale conflict will certainly pull American troops into a shooting war, they believe.

The State Department sent a warning to ethnic Albanians this week. "Our message to Kosovar Albanians and Serbs is not to let extremists work together against you," department spokesman Jamie Rubin told reporters. Voices on Capitol Hill accuse Nato and the UN of not fulfilling their

omises for money and troops.

Senator John Warner said: "It is not fair to our troops, to their families here at home, to the other troops, to remain indefinitely in Kosovo."

The Pentagon said 2,000 US marines are leaving for Kosovo next week, but only for an exercise lasting four weeks.

Email this article to a friend

© Associated Newspapers Ltd., 15 March 2000

home <http://news.suc.org/> | suc home <http://www.suc.org/> | suc info <http://www.suc.org/sucinfo/> | site map <http://www.suc.org/sitemap.html> | membership <http://www.suc.org/membership.html> | contact <http://news.suc.org/comments.html>
© 1996-2000 Serbian Unity Congress.

Chasing a Balkan Mirage

<http://a188.g.akamaitech.net/f/188/920/1h/www.washingtonpost.com/wp-srv/images/icon_mail.gif> E-Mail This Article <http://www.washingtonpost.com/cgi-bin/gx.cgi/AppLogic+FTContentServer?pagename=wpni/email&articleid=A17045-2000Mar25&node=print/sunday/outlook/columns>

<http://a188.g.akamaitech.net/f/188/920/1h/www.washingtonpost.com/wp-srv/images/icon_print.gif> Printer-Friendly Version <http://www.washingtonpost.com/cgi-bin/gx.cgi/AppLogic+FTContentServer?pagename=wpni/print&articleid=A17045-2000Mar25>

By Kay Bailey Hutchison
Sunday, March 26, 2000; Page B07

On the first anniversary of the beginning of NATO's Operation Allied Force, the bombing campaign in Serbia, there is little to celebrate. In Kosovo, Serbs and ethnic Albanians have traded outright violence for a covert war of armed intimidation. Our European allies have not provided promised funds and police. American generals in the Pentagon are objecting to decisions made by American generals at NATO to assign U.S. forces to patrol in violent cities such as Mitrovica. Although the allies prevailed in the bombing campaign, the sad truth is that we cannot afford many more victories like this.

Soon Congress will consider yet another supplemental spending bill to provide yet more millions to our unending peacekeeping mission in the Balkans. When the Senate Appropriations Committee, on which I sit, takes up the bill, I will work with others to condition future disbursements on a requirement that the administration reconvene the parties to the Dayton Peace Accords, which ended the Bosnia conflict, those involved in the Rambouillet talks, which failed to avert the conflict in Kosovo, and other regional actors. We must review progress to date and begin developing a long-term settlement based on greater self-determination by the governed and less wishful thinking by the outside powers.

This would inevitably involve tailoring current borders to fit the facts on the ground. Such actions will create the conditions for genuine stability, reconstruction and prosperity, and will allow us to turn the peacekeeping responsibility over to our European allies.

America stepped into the Balkans when Europe refused to act. The continuing lack of progress demands our leadership once again. We should consider helping establish Albanian, Serbian, Croatian and secular Muslim states. Freedom of movement between these states should be guaranteed by international treaty. There would be regions where clean divisions are not possible, and international peacekeepers could guarantee safe passage.

The mission would be easily defined and relatively safe, the type of low-risk, limited-force peacekeeping mission for which there are many successful precedents. Neighboring Bosnia is already 90 percent divided along ethnic lines. We should accept that reality as the basis for a region-wide peace accord.

The current policy wagers America's reputation, prestige and will on the mirage of multicultural democracy in the Balkans. We're trying to create governments that ignore history, ethnicity and nationality. Elections have been held in which refugees have been bused into disputed regions to vote for elected officials who cannot serve because they are unable to return to their pre-war homes. American officers spend their days deciding which vehicles can travel down which roads and other details of military governance that are doomed to fail.

This effort is diverting the United States from its global responsibilities. We occupy a unique place in the world today, standing astride history's path as the most powerful nation that may ever have existed. Our super-charged economic engine and magnetic cultural dynamism are reshaping the world.

History tells us that national greatness can be eroded not only by external threats but also by complacent domestic policies. Our Balkans policy has revealed two: inattention to the maintenance of military strength and indiscretion in its use.

A superpower's core responsibility is not to attempt to right every wrong but to preserve its strength for those challenges only a superpower can address. The United States must know when to encourage capable allies and proxies to address contingencies that fall short of that standard.

Instead, time and again our military's readiness to address potential threats--North Korea, mainland China, Iraq--has been diverted into contingency missions at the periphery of our nation's security concerns that bear little hope of resolution. Our peacekeeping burden in the 1990s has caused two of our Army divisions to report themselves unfit for combat.

Our resources are finite, and we must begin to reverse this trend. We can achieve more in the Balkans than a peace enforced at bayonet point. We ought to tie our continued financial support to a comprehensive regional settlement, substantial military withdrawal from the region and a firm policy of encouraging the Europeans to do for themselves--with appropriate U.S. support.

Any NATO member can patrol the Balkans. But only the United States can defend NATO. And it is about time we realigned our national security policy to make sure we remain capable of doing so.

The writer is a Republican senator from Texas and a member of the defense Appropriations subcommittee.

© 2000 The Washington Post Company

Previous Article <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/print/sunday/outlook/columns/A17042-2000Mar25.html> Back to the top Next Article <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/print/sunday/outlook/columns/A17044-2000Mar25.html>

<http://a188.g.akamaitech.net/f/188/920/1d/www.washingtonpost.com/wp-srv/images/spacer.gif>

<http://ad.doubleclick.net/jump/wpni.shop.box/news;tile=shopboxtop;sz=130x119>
<http://ad.doubleclick.net/jump/wpni.shop.box/news;tile=shopboxbottom;sz=130x31>

Search

News
Post Archives
<http://a188.g.akamaitech.net/f/188/920/1d/www.washingtonpost.com/wp-srv/globalnav/images/spacer.gif>

Advanced Search <http://search.washingtonpost.com/wp-srv/searches/mainsrch.htm>
<http://a188.g.akamaitech.net/f/188/920/1d/www.washingtonpost.com/wp-srv/globalnav/images/spacer.gif>

<http://ad.doubleclick.net/jump/wpni.news/print/sunday/outlook/columns;kw=;pos=left2;sz=120x90;ord=>

Web Search:

<http://a188.g.akamaitech.net/f/188/920/1d/www.washingtonpost.com/wp-srv/globalnav/images/spacer.gif>

22 juni: Kosovaren begroeten Clinton in een opvangkamp. (Foto AP)

21 februari 2000: KFOR-soldaten in het nauw in Mitrovica. (Foto AP)

8 maart 2000: Uit Kosovo verdreven Serviërs komen bij. (Foto AP)

Europese lidstaten NAVO trekken elk eigen lessen

Door onze correspondenten

ROTTERDAM, 23 MAART. Elke NAVO-partner trekt zijn eigen lessen uit de Kosovo-oorlog. Een rondgang door Europa.

Verenigd Koninkrijk

Voordat hij in de zomer van 1999 secretaris-generaal van de NAVO werd, gaf de Britse minister van Defensie George Robertson zijn departement opdracht voor een diepgravende studie naar de 'lessen van Kosovo'. Volgens een woordvoerder van zijn ministerie is dat werk bijna klaar.

Robertson heeft intussen een 'persoonlijk verslag' gepubliceerd. Daarin noemt hij Kosovo „een harde test", maar ook „een succes". Premier Blair heeft gezegd dat Kosovo de noodzaak aantoont van een versterkte Europese defensie-identiteit om toekomstige crises in NAVO-verband te kunnen aanpakken, ook als de Amerikanen niet rechtstreeks zijn betrokken. Volgens ex-minister Robertson betekent dat in de praktijk dat lidstaten hun bijdrage aan de NAVO „kwalitatief en kwantitatief moeten verhogen". Prioriteit heeft volgens hem de aanschaf van 'slimme' bommen, beveiligde verbindingsapparatuur en meer zware transportvliegtuigen.

Premier Blair rechtvaardigde de NAVO-operatie met het argument dat „genocide nooit een zuiver binnenlandse kwestie kan zijn". Zijn minister van Buitenlandse Zaken, Robin Cook, heeft die zogeheten 'doctrine van de humanitaire interventie' in januari omgezet in aanbevelingen voor de Verenigde Naties. De internationale gemeenschap mag als „laatste redmiddel" ingrijpen in een soevereine staat als dat land verantwoordelijk is voor een „overweldigende humanitaire catastrofe". Maar alleen als geweld proportioneel en collectief is, én kans van slagen heeft. Die laatste voorwaarde sluit NAVO-ingrijpen in Tsjetsjenië uit.

Frankrijk

Bij monde van bondskanselier Schröder heeft Duitsland zich fel verzet tegen inzet van grondtroepen. De Duitse generaal Klaus Naumann, indertijd hoofd van het militair comité van de NAVO, stelt dat die houding Milošević heeft gesterkt in zijn verzet. Minister van Defensie Scharping wees die kritiek onlangs van de hand: het zou onverstandig zijn met iets te dreigen dat je niet kan waarmaken.

Duitsland is vooral tevreden over de rol die het speelde in het diplomatieke circuit rond de oorlog. Duitsland was de brug tussen Oost en West en bracht de Verenigde Staten en Rusland bijeen inzake Kosovo. In de eerste maand van de oorlog reisden Duitse politici en diplomaten koortsachtig naar Rusland in een poging Moskou's standpunt te matigen. Duitsland kwam als eerste met een vredesplan, dat binnen de NAVO van tafel werd geveegd, maar wel de basis vormde voor een plan dat begin mei in Keulen door de G-7 plus Rusland werd geaccepteerd. Overeenstemming tussen de VS en Rusland werd eind mei bereikt in het Duitse gastenverblijf Petersberg.

Italië

Voor Italië is de balans van de Kosovo-oorlog gunstig. Voordien bestond er binnen de NAVO informeel overleg tussen de vier grootmachten: de zogeheten 'Quad' van de VS, Engeland, Duitsland en Frankrijk. Tijdens de crisis mocht Italië aanschuiven: de Quad werd de Quint. Dat leidde tot afgunst onder Nederlandse NAVO-diplomaten, maar Italië stelde dat de luchtoperatie afhankelijk was van Italiaanse vliegvelden en logistieke ondersteuning.

Italiaanse beleidsmakers zijn vooral tevreden omdat ze de wereld rijpheid en verantwoordelijkheidsgevoel hebben getoond. D'Alema wist onder grote druk zijn centrum-linkse coalitie bijeen te houden. „We maakten een eind aan de zeurcultuur van voortdurend klagen over onze Italiaanse identiteit en onze geringe invloed op het wereldgebeuren", zei de Italiaanse minister van Buitenlandse Zaken Dini. Italië is trots op zijn matigende rol binnen de NAVO en zijn positie in de voorhoede van de humanitaire hulpverlening.

Turkije

„Geef alles wat je kunt missen, zelfs een paar sokken." De emotionele oproep van de krant Sabah tijdens de Kosovo-crisis van vorig jaar bewees hoe diep de kwestie de Turkse publieke opinie beroerde. Kosovo maakte ooit deel uit van het Ottomaanse Rijk en daarom raakte het lijden van de mede-moslims een tere snaar. Daarbij kwam nog dat naar Turks inzicht veel Arabische landen, waar de bevolking toch ook moslim is, zich geen

• 12-6-99 Britse en Franse KFOR-eenheden trekken Kosovo binnen, maar de Russen zijn er eerder: SFOR-eenheid uit Bosnië bezet Priština, inclusief vliegveld.
• 13-6-99 Eerste incident in Prizren: KFOR-soldaten schieten Serviër dood. Twee Duitse journalisten en tolk vermoord door sluipschutters.
• 14-6-99 Massagraven ontdekt.
• 18-6-99 Russen en Amerikanen akkoord over rol Russen in KFOR. Ze krijgen geen sector, maar hun 3.600 soldaten staan niet onder bevel NAVO.
• 20-6-99 Alle Servische en Joegoslavische troepen verlaten Kosovo. NAVO-chef Solana beëindigt formeel luchtacties. Wraakacties in Kosovo. Serviërs massaal op de vlucht. Uiteindelijk vluchten 240.000 niet-Albanezen uit Kosovo.
• 21-6-99 Kosovo Bevrijdingsleger UÇK en KFOR akkoord over gefaseerde demilitarisering en inlevering wapens door UÇK. Twee Nepalese soldaten van Brits contingent KFOR gedood bij ontmanteling mijnen.
• 29-6-99 Begin van dagelijkse betogingen tegen Milošević in Servië. Inmiddels is half miljoen (van de 980.000) verdreven Kosovaren naar huis teruggekeerd.
• 2-7-99 Bernard Kouchner leider VN-missie in Kosovo.
• 23-7-99 In Kosovo worden veertien Servische boeren vermoord.
• 28-9-99 Op donorconferentie van 60 landen en ruim 40 organisaties wordt in Brussel 2,1 miljard dollar toegezegd voor wederopbouw van Kosovo en humanitaire hulp – vier keer het streefbedrag.
• 7-8-99 KFOR en Albanezen slaags in Mitrovica, als KFOR hen belet Servische wijk binnen te trekken. Rellen herhalen zich dagenlang.
• 8-8-99 Internationale politiemacht begint formeel werk in Kosovo.
• 23-8-99 Albanezen in Orahovac blokkeren toegang tot de stad om intocht Russisch KFOR-contingent te verhinderen, willen dat Nederlanders blijven. Ze houden blokkade maanden vol en krijgen uiteindelijk hun zin: de Russen komen niet.
• 20-9-99 UÇK tekent demilitariseringsakkoord, dat voorziet in zijn opheffing; het wordt omgevormd tot 'Kosovo Beschermingskorps', TMK. Anti-Milošević-betogingen in Servië verlopen.
• 23-9-99 Joegoslavië-tribunaal heeft in drie maanden 150 graven en massagraven in Kosovo onderzocht, met 'duizenden' lijken; onofficieel: twee- tot drieduizend.
• 5-10-99 Nieuwe rellen in Mitrovica; Serviër gedood bij gevechten Kosovska Mitrovica, velen gewond, onder wie 15 KFOR-soldaten.
• 7-10-99 Duitse generaal Klaus Reinhardt volgt Sir Michael Jackson op als KFOR-commandant.
• 11-10-99 Bulgaarse UNMIK-medewerker in Priština aangezien voor Serviër en vermoord.
• 31-10-99 Spaanse patholoog Emilio Perez Pujol: waarschijnlijk 2.500 Kosovaren door Serviërs vermoord tijdens luchtoorlog, geen tienduizend zoals eerder gezegd.
• 28-11-99 Menigte Kosovaren haalt bij straatfeest in Priština bejaarde Serviër en twee oude vrouwen uit hun auto, schiet de man dood en mishandelt de vrouwen, hindert KFOR-soldaten als ze naar de plek van de moord komen. Honderden kijken toe zonder in te grijpen. Geen enkele getuige meldt zich.
• 14-12-99 Akkoord UNMIK en Albanezen over 'gemeenschappelijk bestuur', met deelname alle gemeenschappen (maar Serviërs kwamen niet opdagen bij overleg), moet 6 tot 9 maanden bestaan en verkiezingen organiseren.
• 1-2-00 'Republiek Kosovo' opgeheven. President Rugova ontbindt na 10 jaar alle organen van die 'republiek'.
• 3-2-00 Raketaanval op bus met Serviërs – twee doden – leidt tot nieuwe rellen in Kosovska Mitrovica: acht Albanezen gedood.
• 23-2-00 Fransen sturen extra troepen naar Kosovo na incidenten Mitrovica; KFOR zegt 49.000 man nodig te hebben, heeft er 30.000.
• 7-3-00 41 gewonden (20 Serviërs, 16 KFOR-soldaten en 5 Albanezen) bij nieuwe veldslag Mitrovica.
• 18-3-00 Kouchner over voortdurende etnische haat: „De vraag is of men mensen moet scheiden om hen te beschermen, of moet samenbrengen zonder hen te kunnen beschermen – hoe politiek incorrect die uitspraak ook is."

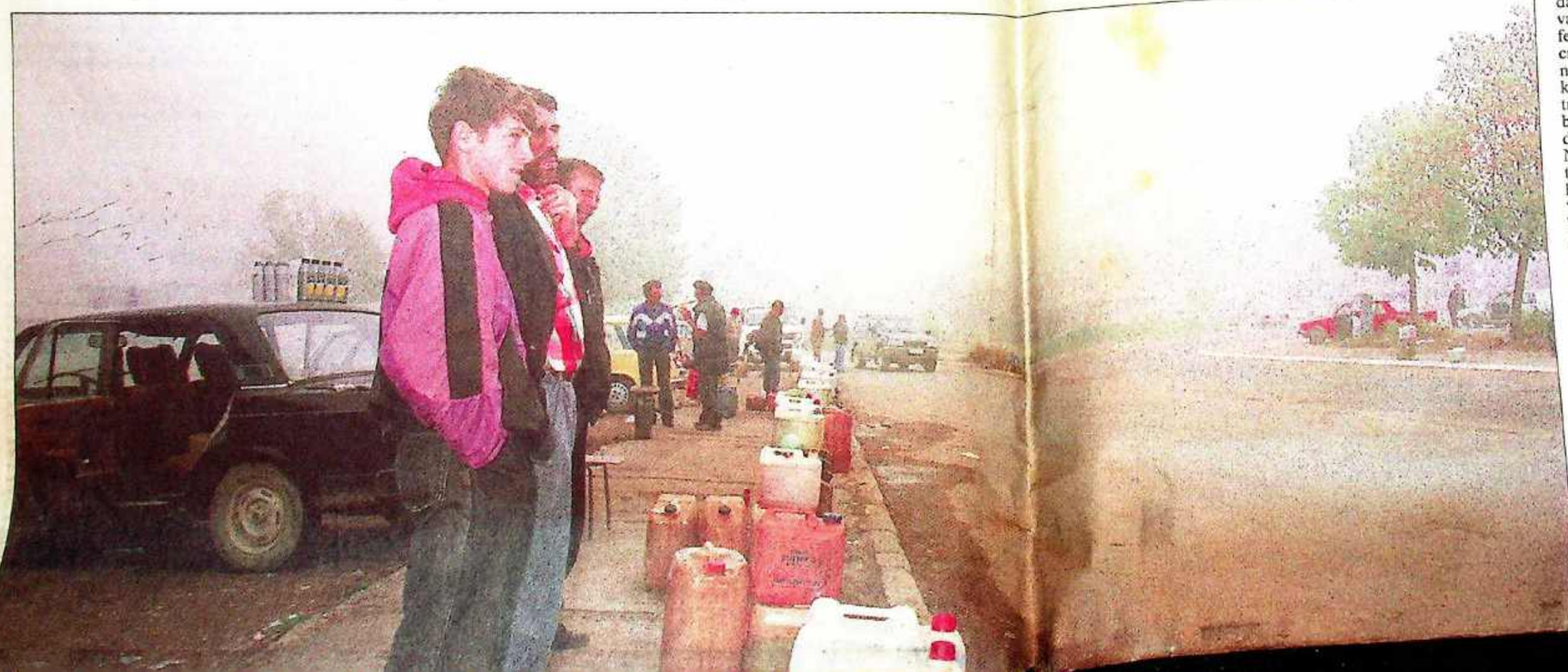

Het beeld van de vrede: Kosovaren verkopen benzine in de hoofdstad Priština. (Foto Janine Schrijver)

Maar de situatie blijft explosief

Westen: terreur werkt sneller dan democratie

Robert van de Roer

BRUSSEL / NEW YORK, 23 MAART. Als een reclameslogan rolde de Kosovo-spreuk vorig jaar zomer uit de tekstverwerker van een naaste medewerker van Kofi Annan, chef van de Verenigde Naties: „Het was een NAVO-oorlog, nu is het een VN-vrede." Daargelaten wiens oorlog of vrede het is – elke definitieve uitspraak over veiligheid op de Balkan is voorbarig zolang Slobodan Milošević in Belgrado regeert.

Ruim tien jaar nu zorgt de Joegoslavische leider voor onrust in de regio, met als laatste climax de etnische zuivering van Kosovo vorig jaar. En al bijna tien jaar weet de internationale gemeenschap geen raad met hem. Alle mogelijke fora hebben hun tanden op hem stukgebeten: de vijftien landen van de Europese Unie, de vijf, later zes landen van de Contactgroep, de acht landen van de G8, de zestien, later negentien landen van de NAVO en de vijftien landen in de VN-Veiligheidsraad. Het Westen heeft economische, juridische, diplomatieke, politieke en militaire middelen tegen zijn regime ingezet, maar een structurele oplossing heeft het niet gebracht.

De NAVO-luchtcampagne slaagde er vorig jaar pas na elf weken in de Joegoslavische zuiveringen een halt toe te roepen. Maar toen waren al naar schatting 10.000 Kosovo-Albanezen vermoord, 900.000 vluchtelingen de Servische provincie uitgejaagd en duizenden huizen geplunderd of in brand gestoken. Stabiliteit in Kosovo en omstreken heeft het Westerse optreden niet gebracht, de militaire machine van Milošević is niet wezenlijk verzwakt, en diens eigen positie ogenschijnlijk evenmin. Terreur werkt sneller dan democratie in Europa, is een van de conclusies – niet alleen van de NAVO-luchtcampagne, maar van de totale tienjarige ervaring van het Westen met Milošević. Ook de NAVO-operatie is niet meer dan één hoofdstuk in een al langer voortslepend epos. Bezegelen doet het Westen niet, hoogstens afremmen. En wanneer het epos afgelopen is, weet niemand.

Grote en kleine 'lessen van Kosovo' zijn er in vele soorten en maten. Ja, de NAVO heeft zich verkeken op het uithoudingsvermogen van Milošević. Ja, de Europeanen liggen militair mijlenver achter bij de Amerikanen. Ja, Kosovo was strategisch niet belangrijk genoeg voor het Westen om grondtroepen in te zetten. Ja, het was strategisch onhandig dat de NAVO wekenlang verkondigde die grondtroepen niet te zullen sturen, waardoor Milošević wist dat hij op de

Nieuwe botsing met Milošević blijft mogelijk

grond vrij spel had. Ja, Rusland is onmisbaar voor diplomatieke onderhandelingen met Milošević. En ga zo maar door.

De NAVO koos voor bombardementen als maximaal inzetbaar wapen en had veel te rooskleurig gepland. Milošević zwichtte pas na elf weken, en niet na een paar dagen, zoals gehoopt. Het bondgenootschap bleek in zijn eerste oorlog niet de veel gepropageerde 'snelle' en 'flexibele' alliantie, maar een trage kolos, aangestuurd door negentien soms verdeelde democratieën. Milošević' planning was beter: de etnische zuiveringen bleken al maanden eerder beraamd. De NAVO kwam met de schrik vrij toen Milošević plotseling inbond. Want de inmiddels onvermijdelijk dreigende grondoorlog leek de toch al broze eenheid binnen de NAVO definitief te zullen breken.

Als we niets hadden gedaan, was de situatie nog veel erger geweest, zei NAVO-chef Robertson deze week. We hebben gewonnen met onze strategie, beweerde hij, maar beaamde ook: „Niemand kan tevreden zijn met de huidige situatie."

Het Westen was vorig jaar niet in staat of bereid *alle* middelen in te zetten om de etnische zuiveringen te keren en acuut de multi-etnische samenleving in Kosovo te redden, bijvoorbeeld met grondtroepen. Nu probeert datzelfde Westen die multi-etnische samenleving alsnog te redden, of beter: te bouwen. Hoofdaannemer is de VN-missie UNMIK, die Kosovo moet optuigen als multi-etnische samenleving; onderaannemer is de door de NAVO geleide vredesmacht KFOR, die de vrede moet bewaken en het politieke doel van UNMIK moet uitvoeren. De vraag is: is het doel nog wel haalbaar?

Nu inmiddels omgekeerde zuiveringen zijn uitgevoerd, honderden Serviërs zijn vermoord en zo'n 240.000 niet-Albanezen Kosovo zijn ontvlucht, onder wie naar schatting zeker 100.000 Serviërs, bestaat de bevolking voor meer dan negentig procent uit Kosovo-Albanezen en voor vijf procent uit Serviërs. Haat en wraakgevoelens zitten dieper dan ooit. VN- en NAVO-diplomaten vrezen dat het Westen nog twintig tot vijftig jaar in Kosovo zal moeten toezien op de orde. Neem de door Belgrado gevoede spanningen in de etnisch verdeelde stad Mitrovica, de provocaties van Albanese rebellen in de grensstreek van Servië, de mobilisatie van Servische veiligheidstroepen in diezelfde regio en Milošević' voortdurend dreigende invasie van zusterrepubliek Montenegro, en de conclusie is dat de situatie explosief blijft.

De VN-Veiligheidsraad heeft in resolutie 1244 bepaald dat Kosovo 'substantiële autonomie' krijgt binnen de grenzen van Joegoslavië. Een vage constructie die geen rekening houdt met de etnische spanningen en belangrijke vragen openlaat, zoals de rechten van minderheden. De totale onafhankelijkheid die de Kosovo-Albanezen willen, is onbespreekbaar voor Rusland en China, twee permanenten leden met vetorecht. Ook Westerse regeringen zijn bang voor het precedent van grenswijziging, beducht als ze zijn voor een 'Groot-Albanië'. Zo schuift de raad de keuze over de exacte status van Kosovo en zijn relatie met Belgrado voor zich uit.

UNMIK-chef Kouchner riep de Veiligheidsraad onlangs op uit te leggen wat hij bedoelt met 'substantiële autonomie'. Hij vroeg zich af of Kosovo binnen Joegoslavië kan blijven nu Belgrado vorig jaar geprobeerd heeft negentig procent van de burgers het land uit te gooien. „De VN zijn duidelijk aan zet", zegt een hoge NAVO-diplomaat.

Complicerende factor voor het Westen is het Kosovaarse leiderschap. Westerse diplomaten klagen binnenskamers dat sommige Kosovaarse leiders, zoals ex-rebellenleider Thaçi, geen solide architecten zijn bij de bouw van hun staat

Geen opbouw zo lang fundament niet deugt

en zich onvoldoende inspannen voor de indamming van haat en geweldsacties, zoals in de grensstreek met Servië. „We moeten uitkijken dat de slachtoffers van gisteren niet de moordenaars van morgen worden", zegt een Westerse diplomaat.

Westerse diplomaten taxeren eveneens dat Milošević op zijn beurt zich er nog niet bij heeft neergelegd dat hij zijn heilige Kosovo definitief kwijt is. Volgens hen probeert hij her en der onrust te stoken, in de hoop dat de NAVO – verdeeld of moegestreden – het toneel verlaat, en hij Kosovo weer kan heroveren. VN- en NAVO-diplomaten kijken nu al bezorgd uit naar de lokale verkiezingen in de herfst: voor de registratie van Servische kiezers is de medewerking van Belgrado nodig. „En die krijgen we natuurlijk niet", zegt een NAVO-diplomaat.

De spanningen, de haat en het staatkundige vacuüm zijn niet de enige handicaps voor het Westen. De VN-missie kampt voortdurend met tekort aan geld en personeel voor de opbouw, en vooral politiemensen. Europese regeringen maken hun financiële beloftes niet waar, waardoor Kouchner regelmatig als 'bedelaar' naar Brussel moet reizen. Buitenlandse investeerders worden evenmin aangetrokken door de ontbrekende stabiliteit. Van enige opbouw van Kosovo kan geen sprake zijn zolang het fundament niet stevig is.

De NAVO heeft moeite de vrede te handhaven. Zij moet bovendien uitkijken niet verlamd te raken, zoals destijds in Bosnië, door een ongeloofwaardig beleid van de VN te moeten uitvoeren. De NAVO heeft inmiddels met circa 37.000 troepen in Kosovo zo'n 10.000 soldaten te weinig. Veel landen hebben de afgelopen maanden langzaam troepen teruggetrokken. Het inzetten van extra manschappen zorgt bij de alliantie voor irritaties. De VS blijven vinden dat Europa meer moet doen. Het Pentagon keerde zich onlangs al tegen optreden van Amerikaanse militairen buiten hun eigen sector – tijdens de spanningen in Mitrovica – en wilde dat eerst Europese landen meer troepen stuurden. Het is bovendien een verkiezingsjaar in de VS: de Amerikaanse regering kan nu geen volle lijkenzakken noch een oplaaiend conflict gebruiken. Daarmee wordt het voorzichtige beleid van Washington, dat vorig jaar tijdens de luchtcampagne al leidde tot het afhouden van grondtroepen, voortgezet.

De VS willen ook geen zaken doen met „een dictator als Milošević" en proberen vooral tijd te kopen, in de hoop dat hij later dit jaar verliest tijdens de presidentsverkiezingen. Maar dat is bij gebrek aan serieuze tegenkandidaten een onzeker perspectief. Zo blijven VN en NAVO bezig met de bestrijding van symptomen van etnische spanningen, en niet met de oorzaak: de belangrijkste aanjager van die spanningen in Belgrado. Een volgende confrontatie met Milošević hoort nog steeds tot de mogelijkheden.

Voor Frankrijk was de Kosovo-oorlog in zekere zin a blessing in disguise. Ondanks een heftig binnenlands debat over het militaire ingrijpen, ziet het land tevreden terug op de crisis. Aanvankelijk gekant tegen militair ingrijpen, hebben de Fransen 'Rambouillet' georganiseerd, dat weliswaar niets aan het Servische beleid ten aanzien van Kosovo heeft kunnen veranderen, maar onderstreepte dat Frankrijk een eigen rol speelt in de diplomatie.

De Kosovo-crisis heeft Frankrijk - lid van de politieke structuur van de NAVO maar militair met een status aparte - bovendien op organische wijze teruggebracht in de Atlantische gelederen. De samenwerking met de NAVO en met name de Verenigde Staten is zo hecht geworden, dat Frankrijks lidmaatschap-op-afstand alleen nog maar een papieren realiteit is.

Een gunstig gevolg was ook dat het door Frankrijk gewenste „Europese leger" de facto min of meer tot stand is gekomen. Europese legereenheden treden op de Balkan sinds de Kosovo-oorlog ook zonder de hulp van de VS op. Frankrijk verzet zich wel fel tegen het Amerikaans-Britse standpunt dat de NAVO in actie mag komen zonder toestemming van de VN.

Duitsland

Voor Duitsland was de Kosovo-crisis een emotioneel moment. Voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog nam het land deel zier gelegen liet liggen aan het lijden van de Kosovaren. „Terwijl de christelijke krachten hun kinderen het vuur insturen om de moslimminderheid te beschermen, doet de Arabische wereld niets", schreef een Turkse krant woedend.

Een jaar na Kosovo is die houding van de 'christenen' in Turkije het meest blijven hangen. Turkije, en dan met name de elite, bemint 'Europa' maar vermoedt dat die liefde niet wederzijds is omdat Turkije een moslim-land is. Nadat in 1997 met name de Europese christen-democraten stelden dat Turkije cultureel niet tot Europa behoorde, bereikte dat gevoel van de afgewezen minnaar een hoogtepunt. De crisis in Kosovo bracht Turkije weer nader tot Europa.

Griekenland

De eerste verjaardag van het NAVO-ingrijpen in Joegoslavië gaat in Griekenland betrekkelijk onopgemerkt voorbij. Anti-NAVO betogingen trokken vorige week weinig publiek. Maar de socialistische regering Simitis zit nog steeds met het probleem hoe zij haar handtekening onder het ingrijpen van vorig jaar kon verenigen met het feit dat 98 procent van de bevolking daartegen was. De regering zal Kosovo niet snel als een succes bestempelen. Zij ontwijkt zo veel mogelijk het woord NAVO, maar prijst zich gelukkig dat een grote Griekse militaire macht in Kosovo nuttig werk verricht voor de VN.

Ingezonden mededeling

Distributeur: Louwman & Parqui. Bel gratis 0800-0369.

Kosovo een jaar later

Een jaar geleden, op 23 maart 1999, gaf de NAVO het startsein voor de luchtoorlog om Kosovo. Na 78 dagen van bombardementen tekende het regime in Belgrado de vrede en ontruimde het Kosovo. Dat staat sindsdien onder bestuur van de Verenigde Naties. Wat is de erfenis van de oorlog voor de Kosovaren, de Serviërs en de internationale gemeenschap? En hoe wordt de oorlog geëvalueerd in Nederland en in andere NAVO-lidstaten?

24 maart: De hemel boven Belgrado licht op na bominslag. (Foto AP)

2maart: Bij het wrak van de neergehaalde Stealth. (Foto AP)

12 juni: Kosovaren begroeten KFOR. (Foto Maurice Boyer)

• 23-3-99 Missie-Holbrooke in Belgrado mislukt. NAVO-chef Solana geeft opdracht tot luchtacties. Joegoslavië kondigt noodtoestand af. De Russische premier Primakov breekt, op weg naar VS, zijn reis af.
• 24-3-99 NAVO opent de aanval. Rusland protesteert, verbreekt banden met NAVO.
• 25-3-99 Joegoslavië wijst journalisten uit NAVO-landen uit, breekt met Washington, Bonn, Parijs en Londen.
• 27-3-99 NAVO lijdt eerste verlies in bommencampagne: F-117A Stealth neergeschoten, piloot gered. Serviërs verdrijven in twee dagen 20.000 Kosovaren.
• 30-3-99 Vluchtelingenstroom blijft aanzwellen. In één week 118.000 Kosovaren verdreven.
• 1-4-99 Serviërs nemen drie Amerikaanse soldaten gevangen op grens met Macedonië. Leider van Kosovaren, Ibrahim Rugova, praat – onder dwang – met Milošević.
• 2-4-99 Situatie vluchtelingen in Albanië en Macedonië 'catastrofaal'.
• 3-4-99 NAVO-bommen treffen in Belgrado federale en Servische ministeries van Binnenlandse Zaken.
• 5-4-99 Sinds 24 maart zijn 390.000 Kosovaren verdreven. Begin van luchtbrug.
• 8-4-99 NAVO formuleert eisen aan Belgrado: stopzetting militaire acties Kosovo, terugkeer vluchtelingen, aftocht politie en leger, toelating internationale troepenmacht, meewerking aan 'politiek raamwerk' op basis van akkoord Rambouillet.
• 2-4-99 NAVO-raket treft trein in Servië: 10 doden.
• 4-4-99 NAVO-raket treft konvooi vluchtende Kosovaren, 64 doden
• 3-4-99 Solana sluit aanval grondtroepen niet uit.
• 0-4-99 NAVO beschadigt derde grootste Donaubrug in Novi Sad, treft in Belgrado hoofdkwartier socialistische partij in brand.
• 2-4-99 NAVO bombardeert residentie van Milošević. Na gesprek met Tsjernomyrdin stemt Milošević in met „internationale aanwezigheid" in Kosovo onder VN-vlag.
• 3-4-99 NAVO haalt met nieuw bombardement Servische tv tien uur lang uit de lucht.
• 4-4-99 NAVO-raket treft woonwijk in Surdulica: 17 doden.
• 30-4-99 NAVO bombardeert in centrum Belgrado hoofdkwartier leger en gebouwen van politie en ministerie van Defensie. Tsjernomyrdin in Belgrado, geen doorbraak.
• 1-5-99 In Kosovo wordt bus geraakt door NAVO-bom: 34 doden.
• 2-5-99 NAVO verliest F-16. Belgrado laat de drie Amerikaanse soldaten vrij.
• 5-5-99 Belgrado laat Ibrahim Rugova naar Italië reizen.
• 6-5-99 Ministers van G8 in Bonn akkoord over principeplan.
• 8-5-99 Chinese ambassade Belgrado gebombardeerd, op basis van foutieve informatie van geheime diensten: drie doden. China woedend.
• 13-5-99 Finse president Ahtisaari treedt op als bemiddelaar, praat met Amerikaanse onderminister Strobe Talbott en Tsjernomyrdin.
• 14-5-99 NAVO-bommen treffen dorp Koriša in Kosovo: 87 doden. NAVO: dorp was militair doel.
• 19-5-99 Tsjernomyrdin en Milošević praten over G8-plan.
• 27-5-99 Joegoslavië-tribunaal brengt aanklacht uit tegen Milošević en vier medewerkers wegens oorlogsmisdaden, waaronder de verdrijving van 740.000 Kosovaren.
• 2-6-99 Tsjernomyrdin en Ahtisaari presenteren plan aan Milošević. Onenigheid over aard vredesmacht. Aantal gevluchte of verdreven Kosovaren sinds maart 1998: 981.700.
• 3-6-99 Belgrado aanvaardt vredesplan; het voorziet in aftocht Joegoslavische en Servische troepen, legering vredesmacht KFOR, terugkeer vluchtelingen en instelling provisorisch bestuur dat de Kosovaren intern zelfbestuur garandeert.
• 8-6-99 G8 akkoord over tekst VN-resolutie over vredesregeling.
• 9-6-99 NAVO- en Joegoslavische generaals ondertekenen in Kumanovo plan voor troepenaftocht uit Kosovo. NAVO machtigt Solana bombardementen te staken als Belgrado troepen terugtrekt.
• 10-6-99 Serviërs trekken Kosovo uit. Solana schort na 78 dagen en 31.529 missies luchtacties op, geeft daarmee Veiligheidsraad groen licht voor resolutie over legering KFOR en instelling VN-bestuur UNMIK.

Den Haag evolueert van stil loyaal naar toch kritisch

Door onze diplomatiek redacteur J.M. BIK

DEN HAAG, 23 MAART. Nederlands grote NAVO-partners, met name de VS, Frankrijk en Groot-Brittannië, zullen opkijken van de kritiek die gisteren uit Den Haag kwam. Namelijk op hun volgens de Nederlandse regering soms eigengereide en te dominante optreden tijdens de NAVO-luchtacties tegen Servië vorig jaar. In de lang verbeide Kosovo-evaluatie van het tweede kabinet-Kok worden 'de groten' in het bondgenootschap immers verw[illegible] geen lastige vragen.

Maar grote landen met hun eigen politieke zorgen en draagvlakbesognes en meer globale kopzorgen dachten daarover vrijwel direct anders dan Nederland. Die wilden successen van „hun" wapens en militairen graag en snel aan de kiezers melden, wat een vorm van draagvlakpromotie werd die in Washington, Londen en Parijs veel ruimer werd toegepast. Dat vooral Washington, dat voor 70 procent in de slagkracht bijdroeg, ook een grote *say* in de doelenkeuze en de uitvoering had en daarbij minder betekenis gaf aan het overleg met andere NAVO-leden was voor Nederland verdrietig gezien zijn verhoudingsgewijs grote bijdrage. Maar zó verrassend was dat niet.

Veelzeggend voor de Nederlandse positie was ook dat Kok de mededeling over het begin van de acties niet zelf deed, anders dan Clinton, Chirac en Blair in hun hoofdsteden voor de tv deden, maar liever op een EU-Top in Berlijn bleef en zo'n mededeling overliet aan minister Van Aartsen (in de Tweede Kamer). Niet alleen het feit dat Nederland de actie *Allied Force* als het ware zag als een operatie conform artikel 5 van het NAVO-verdrag (het bijstandsartikel in geval van oorlog) maar ook Koks eigen, van militair geweld af-

derland tijdens de oorlog inzat. Want die Nederlandse positie, zowel die van de Tweede Kamer als van het kabinet en Kok zelf, is ondanks een kwantitatief en kwalitatief goede bijdrage van de luchtmacht steeds zeer terughoudend geweest. Dat gold voor de informatie over de voortgang van de operaties, die praktisch helemaal werd overgelaten aan de NAVO, in casu aan de nu wegens hun foute stijl en toonzetting zo gekritiseerde dagelijkse persconferenties van woordvoerder Jamie Shea. En het gold voor de informatie die de Tweede Kamer kreeg. De fractiespecialisten hebben daarover vorig jaar bij herhaling geklaagd.

Meer in het algemeen heeft Nederland heel loyaal maar ook heel stil aan de luchtacties deelgenomen. Van dramatische gestes of retorische pogingen het publieke draagvlak voor de acties te versterken was nauwelijks sprake. Veelzeggend was bijvoorbeeld dat de Tweede Kamer al in oktober 1998, vóór de conferentie van Rambouillet en terwijl de NAVO nog slechts bezig was met de voorbereiding van de *Activation Order* voor het geval dat militair moest worden opgetreden, al zonder plenair debat instemde met het aanbod om voor dat eventuele geval zestien F-16's en twee tankvliegtuigen beschikbaar te stellen.

Ook een zin in de brief van de regering daarover (8 okt. 1998), die later nog betekenis zou krijgen, bleef in de Kamer praktisch onbesproken. Namelijk dat de Nederlandse eenheden in het belang van „een heldere commandostructuur" geheel binnen NAVO-verband zouden worden ingezet. Dat klonk ook als: hier is ons aanbod, wij bemoeien ons er verder niet meer zo mee, de NAVO doet de voorlichting, bepaalt het verloop en de opzet van de acties. En zo ging het dan ook, maandenlang. Geen wonder dat generaal Short, NAVO-commandant in Zuid-Europa, na de oorlog in de Senaat zei: je kunt die Nederlanders om een boodschap sturen, ze hebben goed materieel, goede mensen en stellen

tuurd een paar weken later opnieuw toen minister De Grave vroeg of hij NAVO-commandant Wesley Clark voor overleg in het Catshuis mocht ontvangen en Kok akkoord ging op voorwaarde dat hij zelf niet aanwezig hoefde te zijn; wat Clark zal hebben verbaasd.

Dat Nederland in zijn Kosovo-evaluatie nu kritisch doet jegens de VS en andere grote NAVO-partners, mag vooral een succes heten voor PvdA-fractieleider Melkert. Hij vroeg vorig najaar om zo'n evaluatie, tijdens de Algemene beschouwingen in de Tweede Kamer en later (14 okt.) in een toespraak bij de publicatie van de aan de NAVO-acties gewijde studie „Van crisis tot crisis" van de onderzoekers Leurdijk en Zandee van Clingendael. Wie Melkerts kritische vragen van toen naast de Kosovo-evaluatie van gisteren legt ziet dat hij veel heeft „binnengehaald". Hij sprak vorig najaar over de „kunstjes uit de pr-school van woordvoerder Shea", risico's daarvan voor het publieke draagvlak in landen als Nederland en „onopgehelderde meningsverschillen over in te zetten middelen, die de effectiviteit van de interventie hinderden". Daarmee had Melkert de toon gezet voor een lange discussie in het kabinet, waarin de VVD-ministers Van Aartsen en De Grave almaar meer in zijn richting moesten opschuiven. Zodat er nu een Kosovo-evaluatie ligt die de NAVO weliswaar niet op haar grondvesten zal doen trillen maar die voor Melkert en zijn PvdA een nuttige politieke functie heeft doordat zij haar als grootste regeringspartij terugbrengt in een centrale positie in het Nederlandse debat. Wat nogal wat is voor een partij die zich Groen-Links van het lijf moet zien te houden, die eerder in anderhalf jaar tijd twee bijna haaks op elkaar staande notities over de toekomst van de Nederlandse krijgsmacht uitbracht en die, kort voor het grote debat over Europese defensiesamenwerking, zomer 1998 als geen ander verantwoordelijk was voor de in het regeerakkoord afgesproken bezuinigingen op Defensie.

Ingezonden mededelingen

nieuwetijdennieuwekansen

Tussen Belgrado en Skopje
Foto's van de oorlog om Kosovo
f 29,95 / ISBN 90 90 12907 3
Te bestellen: (010) 406 69 28

Het beeld van de oorlog: Kosovaren vluchten naar buurland Macedonië. (Foto NRC Handelsblad, Maurice Boyer)

Het leed is dit jaar herverdeeld

Kosovaren: droom wordt werkelijkheid

Yaël Vinckx

PRIŠTINA, 23 MAART. Een jaar na de oorlog is de Servische provincie Kosovo formeel nog altijd een Servische provincie. Maar de Serviërs zijn in meerderheid verdwenen, de agenten van Slobodan Milošević en hun schrikbewind tegen de Albanezen, maar ook de gewone man. Vandaag de dag is Kosovo vooral Albanees.

Een jaar na dato is de hoofdstad Priština onherkenbaar. In de straten schalt het vroeger verboden Drenica-lied uit de luidsprekers, het lijflied van het Kosovo Bevrijdingsleger UÇK. In de kramen kan men sleutelhangers met de Albanese vlag kopen of chocoladewikkels met plakplaatjes van Albanezen die door Servische oproerpolitie in elkaar geslagen worden. Voor de Albanezen van Kosovo heeft de oorlog gunstig uitgepakt, al heeft het wel eerst zwaar geleden, tijdens de oorlog, als vergelding voor die bommen. „Maar we hebben onze droom werkelijkheid zien worden", zegt een Albanese verkeersagente.

Voor de Serviërs van Kosovo is de oorlog slechter afgelopen. Na de komst van de vredesmacht KFOR zijn de meesten hardhandig Kosovo uitgejaagd, zijn hun huizen verbrand en hun kerken vernield. Slechts vijf procent van de Kosovaarse bevolking is, volgens schattingen van het internationale bestuur, vandaag de dag nog van Servische afkomst. Betrouwbare cijfers van voor de oorlog bestaan niet omdat er al tien jaar geen volkstelling is geweest.

De Albanezen hebben de opbouw van hun verwoeste bezit voortvarend aangepakt. De VN hadden deze winter gerekend op noodonderdak voor rond twintigduizend Kosovaren; slechts zesduizend daklozen hebben daarvan gebruikgemaakt. De meeste mensen hebben een of meer kamers bewoonbaar gemaakt of zijn bij familie ingetrokken.

De economie maakt een grote sprong voorwaarts. Het gaat weliswaar om kleine bedrijven, zoals cafés, pizzeria's en winkels met (illegaal gekopieerde) cd's. De VN schatten dat er momenteel 40.000 van zulke bedrijfjes zijn. De (weder)opbouw van grotere

Droom Kosovaren gerealiseerd, ten koste van Serviërs

productie-eenheden verloopt aanzienlijk minder voorspoedig. De meeste fabrieken zijn oud en slecht onderhouden, of de VN en de Servische autoriteiten ruziën over het eigendomsrecht.

Bovendien hebben de Kosovo-Albanezen nauwelijks verstand van het werk in de fabrieken. In de afgelopen tien jaar zijn ze massaal ontslagen uit de Joegoslavische staatsbedrijven en aan bijscholing hebben ze niet gedaan. Veel Albanezen staan te trappelen om aan het werk te gaan in hun oude banen, maar, aldus de EU, „ze hebben geen ervaring met computers en geen accurate kennis van het Engels of een andere taal".

De komst van de internationale gemeenschap heeft Kosovo een ander aanzien gegeven en het leven van sommigen flink veranderd. Voormalig medicijn-student Jeton werkt als tolk bij een hulporganisatie en verdient twaalfhonderd mark per maand, een enorm bedrag voor Kosovaarse begrippen. Huisvrouw Ferzane geeft opeens Engelse les aan middelbare scholieren. Er is een groot tekort aan leraren Engels, want de meesten die het machtig zijn, zijn voor het internationale bestuur gaan werken. Ferzane heeft overigens nog drie maanden loon tegoed van het VN-bestuur, dat constant met geldgebrek kampt.

Voor anderen is het leven drastisch veranderd. De leider van het formeel ontbonden UÇK, Hashim Thaçi, is politicus geworden; hij zit tegenwoordig bij de groten der aarde aan tafel en zijn partij maakt grote kans de lokale verkiezingen, deze herfst, te winnen.

De Kosovaren staat een smerige verkiezingscampagne te wachten. De voornaamste rivalen, Thaçi en de pacifist Ibrahim Rugova, kunnen elkaar niet luchten of zien en er is al melding gemaakt van intimidatie door UÇK-leden. Binnen het UÇK is al ruzie ontstaan over de te varen koers en veel ex-UÇK-leiders hebben zich van Thaçi afgewend.

KFOR maakt zich zorgen over het toenemende geweld tussen Albanezen onderling. Steeds vaker circuleren geruchten over infiltratie van de mafia uit buurland Albanië, gespecialiseerd in drugs, prostitutie en sigarettensmokkel. Albanese criminelen eisen beschermingsgeld van de nieuwe winkeliers. Het zijn de minste zorgen van de meeste inwoners van Kosovo. En de Servische provincie lijkt daarmee hard op weg een doorsnee Balkan-staat te worden.

Serviërs: nog altijd onder Milošević

Peter Michielsen

ROTTERDAM, 23 MAART. Slobodan Milošević verloor de oorlog omdat hij Kosovo verloor. Maar hij won de oorlog als het doel van de NAVO zijn val was: zijn machtspositie is door de nederlaag net zo min in gevaar gekomen als door de nederlagen in Kroatië en Bosnië. Hij zit stevig in het zadel. Zo stevig dat hij alleen lijkt te kunnen worden gewipt door een paleiscoup.

De ware verliezers van de oorlog zijn de Serviërs. Na de 'vrede van Kumanovo' aan het eind van de luchtoorlog zijn ze collectief teruggezakt in een onpeilbare moedeloosheid. Lethargie, apathie en uitzichtloosheid bepalen het beeld. Servië is een tunnel zonder licht aan het eind. Servië, zei begin deze maand een ex-medestander van Milošević, is een vuilnisbelt langs de grote weg van Europa. Het land ligt in puin. 's Lands industrie en infrastructuur liggen in puin. De toch al zwaar noodlijdende economie is na de luchtoorlog ingestort en wie de koele cijfers bekijkt, ziet dat de Serviërs de paupers van Europa zijn geworden, met een gemiddeld inkomen dat nog lager ligt dan dat van de Albanezen. Paupers bovendien zonder vooruitzichten, want het buitenland haalt sancties hooguit nóg verder aan en Milošević bekommert zich noch om wederopbouw, noch om het lot van zijn volk: hij geeft al het beschikbare geld uit aan defensie.

De afgelopen weken maakt zich een sfeer van *impending doom* meester van de Serviërs, vooral in de grote steden: elke dag wordt onheil en geweld verwacht, elke dag wordt verwacht dat het luchtalarm afgaat en er weer wordt gebombardeerd. Wie bombardeert, of waarom, kan niemand zeggen, maar de verwachting is er, en de paniek, een kille, alles dominerende paniek, is er. En dus hamstert men, zet men onderduikkofers klaar, plant men ontsnappingsroutes, schuift men aan in de rijen van visumaanvragers bij buitenlandse ambassades.

De paniek en de paranoia zijn irrationeel, maar daarom niet onbegrijpelijk. De tirades van het regime tegen opposanten worden

Gewone Serviër is in gat van leegte en apathie gevallen

steeds venijniger en giftiger. Ze scheppen een sfeer van permanente onzekerheid. Onafhankelijke media worden kapot geslagen of gesloten. Gevangen opposanten verdwijnen spoorloos. Straatmoorden: militiechef Arkan, vermoord. Minister van Defensie Bulatović: vermoord. Militiechef Lainović: vermoord. Overal zien de Serviërs spanningen toenemen: in de Sandžak, in de Vojvodina, langs de grens met Kosovo. Tegen Montenegro is een binnenlandse oorlog uitgeroepen, de grens met de 'zusterrepubliek' van Servië zit potdicht voor alles, tot en met voedsel en medicamenten, en iedereen verwacht elke dag het bericht dat er in Montenegro geweld is losgebarsten: het gin van wéér een oorlog.

De sfeer van *impending doo* wordt nog versterkt door de o roep aan honderdduizend rese visten zich voor de dienst te me den. Zo geladen was de sfeer da de officieren die hen kwamen op halen door woedende betogers ui de steden en dorpen van Zuid-Servië werden verjaagd, met gescheld („Rode bandieten!") of met houten knuppels. 85 procent van de opgeroepen reservisten dook onder.

Milošević, zeggen opposanten, voert een psychologische oorlog tegen zijn eigen volk, hij manipuleert de angsten van zijn volk – om de aandacht van de misère af te leiden en dat volk onder de duim te houden.

De oppositie is verdeeld en zwak, als altijd. Ze is nu ook geïntimideerd. Haar leiders zijn bang: er vinden soms vreemde aanslagen plaats, en het aantal arrestaties is toegenomen sinds het partijcongres van Milošević' socialisten, vorige maand, een orgie van haat tegen critici van de president. Oppositieleiders laten zich soms wekenlang niet in hun kantoor zien. Volgens een recente peiling wordt Milošević nog vertrouwd door zeven procent van de bevolking (diegenen die van zijn regime profiteren), maar zelfs met dat percentage ligt hij nog ver voor op zijn leidende critici.

Hopeloosheid. Uitzichtloosheid. Paniek. Een psychose van angst. De Serviërs, zo citeerde *Die Welt* onlangs de psycholoog Andrej Marjanović, leven op de rand van de collectieve paranoia. Wat er gaat gebeuren weet niemand, maar dat het heel erg zal zijn weet iedereen: „Waar het Milošević betreft: iedereen verwacht het ergst mogelijke scenario, dat is het scenario dat altijd uitkomt."

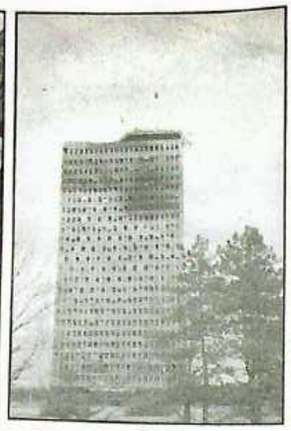

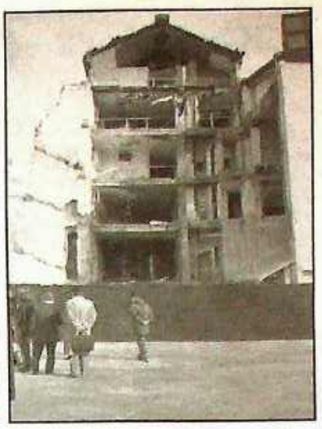

Op 26 september heeft de verkiezingscommissie in Joegoslavië de resultaten van de verkiezingen op 24 september bekendgemaakt. Vojislav Kostunica, de kandidaat die werd gesteund door de regeringen van de VS en de Europese Unie, behaalde 48 procent van de stemmen tegenover 40 procent voor president Slobodan Milosevic. Omdat beide kandidaten niet meer dan 50 procent behaalden moet er op 8 oktober een tweede verkiezingsronde worden gehouden.

VS en NAVO stelen de Joegoslavische verkiezingen

Zwakke valuta en harde bedreigingen

Door Sara Flounders (*)

Kostunica's onmiddellijke reactie was weigeren deel te nemen aan een tweede verkiezingsronde en van Milosevic te eisen, dat deze zijn nederlaag toegeeft. Bill Clinton, Robin Cook (de Britse minister van Buitenlandse Zaken) en andere NAVO-leiders, die in 1999 Joegoslavië hebben gebombardeerd, eisten ook van Milosevic dat hij zou toegeven.

Het belangrijkste punt, dat de hele internationale beweging, die zich verzette tegen de NAVO-oorlog in Joegoslavië, voor ogen moet houden is, dat de Joegoslavische verkiezingen niet "vrij en eerlijk" waren. Het imperialisme heeft zich van de verkiezingen meester gemaakt door zijn schreeuwerige dwang, omkoperij en interventie.

De verkiezingen werpen een essentiële vraag op. Zal Joegoslavië overgaan in de handen van westerse banken en bedrijven? Zal het bezit aan industriële ondernemingen instorten en uitverkocht worden, zoals in alle andere Oost-Europese landen, Rusland en de andere voormalige Sovjet-republieken al is gebeurd? Zal de meerderheid van de bevolking veroordeeld worden tot een leven onder de armoedegrens?

Bij de verkiezingen van 24 september ging het om drie verkiezingen. Naast het stemmen voor de president waren er ook gemeenteraadsverkiezingen, waarin de door de VS gesteunde oppositie in veel steden en dorpen de overwinning behaalde.

Ook vonden er verkiezingen voor het Joegoslavische parlement plaats. De lijstverbinding van Verenigd Links, de Socialistische Partij en de SP-zusterpartij in Montenegro verkreeg een sterke meerderheid in beide Kamers. In Montenegro werd hier niets tegenin gebracht, omdat de pro-westerse regering niet meedeed aan de verkiezingen.

Volgens de Joegoslavische wet heeft het parlement meer rechten dan de president; het leidt de regering en het kiest de premier. Milosevic verslaan in de presidentsverkiezing betekent dat er meer op het spel staat dan alleen de toekomst van één persoon. Hij was het hoofddoel van de oorlog die de VS en de NAVO, 'de imperialistische wereldmachten', voerden.

En zo werd hij tot het symbool van het Joegoslavisch verzet en was hij ook de spil van de coalitie van krachten dat de leiding had in Joegoslavië tijdens de 78 dagen durende bombardementen.

Alle sociale voorzieningen in een onafhankelijk land, dat zich heeft ontdaan van imperialistische slavernij en standhield gedurende jaren van beleg en oorlog, komen nu in gevaar.

Westerse interventie verstoorde de verkiezingen

Vóór deze verkiezingen maakten de regeringen van de VS en de EU gebruik van elke mogelijke en onmogelijke vuile streek, omkoopppraktijk en beloning die je maar kunt bedenken, en schepten er daarna ook nog over op. Dreigen met bommen, beloven dat de al negen jaar durende sancties zullen ophouden, intimidatie en militaire oefeningen verhogen de spanning.

Op de dag van de verkiezingen hielden het Pentagon en Kroatië hun grootste gezamenlijke militaire oefeningen ooit: gezamenlijke landingen op een eiland in de Adriatische Zee vlakbij Montenegro, deel van Joegoslavië, om te oefenen voor een invasie. Schepen [illegible] zijn nu overgeplaatst naar de Middellandse Zee. Een VS-vliegdekschip in de Adriatische Zee is nu dichter bij Montenegro gaan liggen.

De belangrijkste media hier (de New York Times op 20 september en de Washington Post op 19 september) gaven een gedetailleerde opsomming van de exacte bedragen die gesluisd werden naar de partijen, de radio- en tv-stations en de dagbladen van de oppositie. Het VS-congres stemde in het openbaar in met 77 miljoen dollar voor openlijke interventie. Daarna nam het Huis van Afgevaardigden in de VS op 25 september een wet aan om nog eens 105 miljoen dollar hulp voor de anti-Milosevic-krachten in Servië en Montenegro in te zetten.

De berichten verhalen over koffers vol contanten die aan de grens overhandigd werden, eindeloze hoeveelheden computeronderdelen, fax-apparatuur, telefoons en instructeurs om ze te leren bedienen. De goederen werden aan de oppositie geleverd via mantelorganisaties, NGO's en media-kanalen.

Weken voor de verkiezingen kondigden Westers georiënteerde kiesverenigingen aan, dat Kostunica een verpletterende overwinning zou behalen. Voor het stralende westerse dollar-medium-monopolie in Joegoslavië bestonden er slechts twee opties. Of Milosevic zou verliezen of er zou massaal gefraudeerd worden.

Het VS-ministerie van Buitenlandse Zaken kondigde aan, dat Washington, ook indien Milosevic met overweldigende meerderheid van stemmen zou winnen, zou weigeren de resultaten te accepteren.

Hoe moet de beweging deze gebeurtenissen opvatten?

Zij, die fel gekant waren tegen de NAVO-bombardementen in 1999 en alle agressieve activiteiten van het IMF en de Wereldbank, door globalisering en uitbuiting, hebben een aandeel in wat nu gaat gebeuren in Joegoslavië.

Welke stappen zijn er nodig om te voorkomen, dat er weer een land verpletterd wordt onder de laars van IMF en Wereldbank?

Washington, Londen, Parijs en Berlijn hebben openlijk ingegrepen en pralen daarmee. In het licht hiervan zou de regering in Joegoslavië volkomen in haar recht staan als ze de verkiezingen ongeldig verklaarde en de oppositie uit zou sluiten.

Zouden dergelijke verkiezingen in de VS, Frankrijk, Groot-Brittannië of Duitsland voortgezet mogen worden? In de VS mag geen enkele politieke organisatie geld van een andere regering aannemen voor politieke doeleinden, op gevaar af te worden uitgemaakt voor agent van een vreemde mogendheid. De heersende klasse in de VS wil absoluut, dat zij alleen zelf het verkiezingsproces bepaalt.

Iedere politicus in de VS, die bijdragen of steekpenningen accepteert of enige andere soort van betaling van een buitenlandse regering, wordt te schande gemaakt, aangevallen en moet beschuldigingen wegens crimineel gedrag onder ogen zien.

Alleen al de aantijging, dat de regering Clinton bijdragen accepteerde van een etnisch Chinese zakenman, die misschien wel contacten had met China, zorgde ervoor dat elke politicus dekking zocht.

Corruptie en hoogverraad

Het is belangrijk om te erkennen, dat de Joegoslavische regering het morele recht heeft deze verkiezingen nietig te verklaren op grond van de buitensporige interventie van buitenaf.

Zij is volkomen gerechtigd om voortzetting van de verkiezingen te weigeren onder oorlogsomstandigheden, sancties en bezetting.

Het parlement heeft het recht een strafrechtelijk onderzoek te starten naar de fondsen van de oppositie. Aanklagers van de regering hebben het recht beschuldigingen te uiten en politici gevangen te zetten, die in het verkiezingsproces hebben gecorrumpeerd.

De volksmassa heeft het volste recht de straat op te gaan, de oppositiepartijen aan te klagen en aan de kaak te stellen als agenten van een vreemde mogendheid.

Kostunica, tot nu toe een onbetekenende politicus, die wordt beschouwd als Servisch nationalist met een lange historie van anticommunisme, houdt steeds maar vol, dat hij nooit enig geld van het Westen heeft aangenomen. Hij heeft zelfs de NAVO-bombardementen en de sancties afgekeurd. Geen enkele Joegoslavische politicus kan veel stemmenwinst verkrijgen als hij bekend staat als een NAVO-handlanger.

Het kan wel waar zijn, dat hij persoonlijk geen geld opgestreken heeft. Maar Kostunica heeft zich omringd met politieke partijen en organisaties uit NAVO-landen. Zijn hele campagne werd gevoerd op radio en tv en in kranten, die in z'n geheel en heel openlijk gefinancierd worden door giften uit Washington en Berlijn. Hij werd ondersteund door imperialistische krachten in de VS en Europa vanwege zijn politieke programma, want hoewel er kritiek op de NAVO in staat, omhelst het volledig de beleidslijnen, die de NAVO eist. Hij is één van de politici, die het snelst een pion wordt, omdat hij geen persoonlijke basis heeft. Hij is de kandidaat van een lijstverbinding van 18 kleine vijandige politieke partijen zonder gemeenschappelijke belangen of een gezamenlijke ideologie. Zij zijn het alleen eens in hun oppositie tegenover de regering en hun bereidwilligheid in het aanvaarden van buitenlandse fondsen.

De VS zetten staatsgrepen op touw en contrarevoluties

De grote VS-monopolies en banken en Washington zelf hebben nog nooit "vrije en eerlijke" verkiezingen aanvaard als hun klassenbelangen in gevaar kwamen of de volksmassa in beeld kwam. Vanaf het einde van de Tweede Wereldoorlog hebben de VS de omverwerping van meer dan 50 regeringen bewerkstelligd.

In Chili heeft de CIA in 1973 een militaire staatsgreep georganiseerd om zo de progressieve, wettelijk gekozen, regering in bloed te smoren. In Iran gebeur-

de in 1953 hetzelfde en ook in Guatemala was het in 1954 niet anders.
In 1990 regisseerden de VS de nederlaag van de Sandinisten in Nicaragua.
Washington stelde een coalitie samen van een bijeengeraapt zooitje van 20 partijen, met het enig doel de regering omver te werpen en de privileges van de oude bezittende klasse te herstellen. Ze beloofden een einde te maken aan de oorlog van de Contra's en de sancties en massale hulp te verschaffen als de populaire Sandinisten een nederlaag zouden lijden.
In deze situatie, die heel erg lijkt op die van vandaag in Joegoslavië, slaagde Washington erin de verkiezingen te manipuleren en de Sandinisten te verdrijven. Maar de VS kwamen nooit met de hulp over de brug en nu opereren sommige van de fabriekjes met de laagste lonen ter wereld in de "vrijhandelszone" van Nicaragua.

"Vrije verkiezingen" in een land dat belegerd wordt?

Joegoslavië, net als Nicaragua, is een illustratie van de gevaren bij het houden van verkiezingen midden in een meedogenloze oorlog, tijdens sancties en onder bezetting van een deel van het land door buitenlandse legers. Door hun beheersing van de media in de wereld, de verlokkingen van materiële zaken, de omkoperij en de bedreiging met nog zwaardere straffen, zijn deze machten in staat geweest recht tot het hart van het land door te dringen.
President Milosevic probeerde een mandaat te verkrijgen door het uitroepen van verkiezingen toen de oppositie verdeeld leek, zwak en in diskrediet gebracht. Maar de imperialisten hebben haar ijlings op de been geholpen met tactieken die ze in decennia van interventie hebben weten te verfijnen.
Joegoslavië, een klein, belegerd land, dat vecht om te overleven, heeft dozijnen partijen, die openlijk pro-imperialistisch zijn, toegestaan kantoren te openen, een staf samen te stellen, kranten uit te geven, zich te organiseren en deel te nemen aan de verkiezingen. Deze concessies hebben alleen maar de vijanden van de Joegoslavische arbeiders aangemoedigd.
Hoewel de imperialisten bleven klagen, dat het hen niet werd toegestaan de verkiezingen bij te wonen, kwamen er honderden buitenlanders binnen als waarnemers bij de verkiezingen, zodat ze konden garanderen dat ze "vrij en eerlijk" zouden zijn; dat de regering eerlijk en wettig handelde in alle verkiezingsprocedures. Maar dit nam de aandacht weg van de werkelijke fraude die plaatsvond: massale interventie en intimidatie door het imperialisme.
De politieke oppositie had toestemming om bijna ongelimiteerd buitenlandse hulp te aanvaarden, advies te krijgen en een mediahype te veroorzaken. Het hele proces is verziekt door een leger van westerse adviseurs en opinie-onderzoekers.

Zullen de krachten van VS en NAVO slagen?

Rapportages van waarnemers bij de verkiezingen en zelfs berichten in de big-business-media laten zien, dat er veel steun is voor Milosevic in de harde kern van de werkende klasse, van hen die hem zien als de strijder tegen de naief voor Kostunica hebben gestemd uit angst voor Milosevic, zijn er heel wat die zich willen verzetten tegen het westers imperialisme.
De vraag die nu onder de Joegoslavische massa leeft, is of de westerse multinationals kans zien, op basis van deze verkiezingen die door interventie verstoord zijn, het staatsapparaat over te nemen en de deur open te zetten voor super-exploitatie.
Zal de vijand, die geen kans zag het Joegoslavische verzet te breken door bombardementen gedurende 78 dagen, nu de macht overnemen door het manipuleren van de verkiezingen; of zal de regering in staat zijn zich te verzetten?
Als de linkse organisaties en patriottische partijen in Joegoslavië weerstand blijven bieden, zal de progressieve werkende klasse en de anti-oorlogsbeweging in het Westen hen dan verdedigen tegen een onvermijdelijke propaganda-oorlog van het Westen en een eventuele nieuwe militaire campagne?

Wat kan er gedaan worden?

Een bijdrage zou zijn het instellen van een Onderzoekscommissie naar de corrupte rol die de VS-regering, de Europese Unie, de militaire kant van de NAVO en hun internationale financiële organisaties hebben gespeeld in de Joegoslavische verkiezingen.
Deze commissie zou informatie kunnen verzamelen en openbaarmaken over de pogingen van deze instellingen om de Joegoslavische regering te ondermijnen en omver te werpen. Ook kan zij informatie verzamelen over het in het openbaar en in het geheim oprichten van politieke partijen en organisaties en het verzorgen van publicaties door vertegenwoordigers van de VS-regering.
Er is internationaal begrip nodig voor de problemen die Joegoslavië ondervindt bij het verkrijgen van getuigenissen en verslagen over de VS-interventie in de binnenlandse aangelegenheden van andere regeringen.
Hier gaat het ook over het omverwerpen van andere volksregeringen in Guatemala, Panama, Chili, Iran en Indonesië en ook over inmenging in de verkiezingen in Italië, Haïti, Nicaragua, Guyana en andere landen.
Activisten in andere NAVO-landen zouden hun eigen onderzoekscommissies kunnen instellen en openbare hoorzittingen houden om te zien hoe deze nieuwste interventie hun wetten aantast. Dergelijke informatie komt gemakkelijker aan het licht indien hoorzittingen en tribunalen in vele landen de VS- en NAVO-leiders voor het gerecht dagen wegens oorlogsmisdaden tegen Joegoslavië.
Het belang van internationale solidariteit moet niet worden onderschat.
Joegoslavië mag niet alleen blijven.

(*) mededirecteur van het International Action Center, 27-9-2000, vert. Toos Plug

Links Joegoslavië wint als rust en orde gehandhaafd blijven

Vervolg van pagina 1

Door Wil van der Klift

Het gaat daarbij om enorme bedragen. De regering van de VS schepte op over het feit dat zij 77 miljoen dollár in Joegoslavië heeft gepompt om de oppositie tegen president Slobodan Milosevic en zijn regeringscoalitie op te bouwen. Daarnaast besloot het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden ook nog eens 105 miljoen dollar voor hetzelfde doel opzij te zetten. Volgens een rapport van Reuters op 25 september zou er zelfs sprake zijn van een garantie door het Huis van Afgevaardigden van totaal 500 miljoen dollar voor steun aan de oppositie. Daarbij moet dan nog worden opgeteld het aanbod van de Noorse regering, bij monde van de minister van Buitenlandse Zaken, Thorbjörn Jagland, van 35 miljoen DM en de dollarstroom van de EU. Niet zo in het oog springend, maar minstens even gevaarlijk is de financiële steun die via de talloze NGO's Joegoslavië binnenkomt. Het is bekend dat Soros' Stichting forse bedragen heeft uitgetrokken voor 'het goede doel'.

Ter vergelijking: in 1990 besteedde de VS 54 miljoen dollar om de Sandinisten op de knieën te krijgen. Al Gore meldde dat hij 47 miljoen dollar aan donaties heeft ontvangen en George W. Bush 87 miljoen. En dat voor een rijk land met 300 miljoen inwoners! In Joegoslavië, met 11 miljoen inwoners, kun je met 77 miljoen dollar veel mensen aan je binden. Volgens sommige bronnen hebben 105 miljoen dollar, omgerekend naar de Joegoslavische werkelijkheid, een waarde van 35 miljard gulden. En dat in een land waar je met 150 dollar per maand een prima salaris hebt. Er zijn, met name onder groepen jongeren, velen die voor een handvol dollars bereid zijn de westerse orders, welke dan ook, uit te voeren.

Het Westen heeft er dus echt alles aan gedaan om de verzameling van oppositiegroepen, die slechts één doel gemeen hebben, namelijk Milosevic uit het zadel te krijgen, te laten winnen. Het economische plan van die gelegenheidscoalitie is volledig in overeenstemming met de wensen van het Westen. De linkse coalitie heeft aangekondigd, nu geen van de presidentskandidaten de drempel van 50 procent heeft gehaald (Milosevic 38,6 en Kostunica 48,9 %), om nieuwe verkiezingen uit te schrijven. De oppositie heeft gezegd die te zullen boycotten. Waarnemers meldden dat een tweede ronde voor Milosevic voordelig kan uitpakken. De angst bij de oppositie is daarom verklaarbaar. Het westen en de oppositie hebben eigenlijk nog maar twee mogelijkheden: openlijk militair ingrijpen of wanorde scheppen. Albright riep al op tot ingrijpen en Cook zinspeelde er op. Militair is de NAVO aanwezig in het gebied. Het lijkt er echter op dat m.n. in de EU veel tegenstand bestaat tegen deze optie. De enige andere optie is dan wanorde veroorzaken. Alleen als de oppositie en het Westen erin slagen om het land te ontregelen hebben zij enige kans om de macht te grijpen. Daar zal het de komende tijd op aankomen: zal de regering rust en orde weten te handhaven of zal het Westen erin slagen het land in chaos te dompelen?

Presidentsverkiezingen in Joegoslavië
Het duel Kostunica-Milosevic

Door Michel Collon

Verkiezingen zijn nooit van beslissend belang. Wat een volk doet, is veel doorslaggevender. Toch is de strijd tussen Milosevic en Kostunica bij de presidentsverkiezingen op 24 september in Joegoslavië cruciaal voor de vrede en de weerstand tegen de Amerikaanse overheersing...

Aanstaande zondag vinden gemeenteraads-, parlements- en presidentsverkiezingen in Servië plaats. Het Westen heeft er alles aan gedaan om de zogenaamde oppositie in het zadel te krijgen. Vorige week zaterdag probeerde Miënt-Jan Faber, de NAVO-verrader, zoals hij nu zelf heeft toegegeven, om een pro-oppositiebetoging in Den Haag te organiseren. Er kwamen 15 mensen! Verraders worden na enige tijd door alle partijen uitgekotst. Gevaarlijker is uiteraard het aanbod van de Noorse regering, bij monde van de minister van Buitenlandse Zaken, Thorbjörn Jagland, aan het Servische volk om voor de oppositie te kiezen, in ruil voor 35 miljoen DM. Het zal niet toevallig zijn dat 'De Progressieve Partij', een ultra-rechtse partij van het Haider- en Vlaams Blok-type, op dit moment 30 procent van de stemmen krijgt in Noorwegen. De EU bood al eerder een radicale wijziging van zijn Balkanbeleid aan, gepaard gaande met enige miljarden dollars, als het Servische volk door de knieën zou gaan. Het gevecht om de twijfelende kiezer is in volle hevigheid aan de gang. De aanvallen op Milosevic zijn buitengewoon laag bij de gronds. Het Westen op z'n smalst.

Als Asterix vandaag zou leven, zou hij een Joegoslaaf zijn. Ondanks 78 dagen bombardementen, de huidige bezetting en de etnische zuivering van Kosovo, het embargo dat het dagelijks leven bijna onmogelijk maakt, de miljoenen dollar voor de partijen en de media die tot de oppositie behoren, ondanks dat alles, geeft Joegoslavië zich niet over. Het blijft zich verzetten tegen de NAVO en de hongerige multinationals.

Dat is erg vervelend voor de Verenigde Staten die er evenmin in slagen Irak te breken, die een nieuw 'Vietnam' beginnen in Colombia, die een heel duur en gevaarlijk anti-rakettenschild willen uitbouwen dat in hoofdzaak gericht is tegen Rusland en China. De weerstand van het kleine Joegoslavië is des te vervelender omdat steeds meer landen ervan overtuigd raken dat er geen andere uitweg is dan zich verzetten tegen de Amerikaanse en westerse overheersing.

Daarom voert de Amerikaanse president Clinton de druk op. Hij gebruikt de stok en de wortel. De stok: provocaties in Kosovo en Montenegro; militaire manoeuvres van de NAVO in Roemenië in juli en binnenkort met het Kroatische leger vlakbij Montenegro, aanslagen en terroristische infiltraties in Servië, tien dagen training van verantwoordelijken van de studentenorganisatie Otpor door de CIA in Sofia... (1)
De wortel: de belofte om een einde te maken aan het lijden van de Joegoslaven als ze 'correct' stemmen, dat wil zeggen zich onderwerpen.

Een 'nieuwe' man vanuit de coulissen

Alle camera's zijn gericht op de 'nieuwe' man: Vojislav Kostunica. Dat roept vragen op: waarom is hij de kandidaat van de oppositie en staat zijn programma werkelijk los van wat het Westen wil?
Waarom hebben de traditionele tenoren van de oppositie zich niet in de campagne voor de presidentsverkiezingen gegooid? Omdat ze er zeker van waren hun gezicht te verliezen. Zowel Djindjic als Draskovic hebben overtuigend bewezen onbekwaam en corrupt te zijn, toen ze het in de hoofdstad Belgrado voor het zeggen hadden. Maar de twee hebben zich vooral de vingers gebrand tijdens de NAVO-bombardementen.

Djindjic is als een lafaard naar Duitsland gevlucht. Draskovic heeft in het openbaar de hand gekust van de Amerikaanse minister Madeleine Albright. De belangrijkste partijen van de oppositie worden allemaal gefinancierd door de Amerikaanse miljardair George Soros, die nauwe banden heeft met de CIA. Een volk dat zo gehecht is aan zijn onafhankelijkheid, vergeeft dat niet.

Het Westen moest dus een 'nieuwe' man uit de coulissen halen, en dan nog wel iemand die niet bekend staat als een marionet. Het werd Kostunica. Hij heeft nog geen enkele post bekleed, hij heeft er goed op gelet zich niet pro-westers uit te laten en tegenwoordig criticeert hij zelfs regelmatig de Verenigde Staten, met name als het gaat om Kosovo.

Onafhankelijk of electorale tactiek?

En hoe zit het met zijn programma? Op sociaal-economisch vlak blijft Kostunica erg vaag. Hij zegt zich te kunnen vinden in de voorstellen van de G17, een groep Joegoslavische economen. Die voorstellen zijn zeer rechts. De groep is voorstander van privatiseringen en van economische aansluiting bij het Westen. Kostunica zegt ook "Servië te willen herdefiniëren in overeenstemming met de principes van de wereldgemeenschap, waardoor Servië zijn plaats zal terugvinden in de internationale verhoudingen". (2)

Maar welke principes volgt de 'wereldgemeenschap'? De principes van de multinationals die de aanmaak blokkeren van een medicament dat miljoenen Afrikaanse levens zou redden, omdat het niet genoeg winst opbrengt? De principes van de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds dat de armste landen verplicht programma's uit te voeren die letterlijk moordend zijn?

Kostunica critiseert regelmatig de erg anti-Servische houding van Kouchner of het Internationaal Gerechtshof in Den Haag. Maar Kostunica wordt gesteund door een coalitie van partijen die betaald worden door Washington. Stel dat Kostunica verkozen wordt. Hoe kan hij dan onafhankelijk optreden?

Enkele dagen na de bekendmaking van zijn kandidatuur had hij in Belgrado trouwens een ontmoeting met Amerikaanse en Britse diplomaten. Het onderhoud ging over 'de verkiezingen'. Nog een paar dagen later verwelkomde hij "de jongste verklaring van Madeleine Albright waaruit een positieve verandering in de Amerikaanse houding bleek".(3)

Dat alles deed de pro-Amerikaanse politicus Zoran Djindjic zeggen: "Alles wat invloed heeft in het Westen, steunt Kostunica." (4)

De New York Times schreef op 4 september dat de sporadische kritiek van Kostunica op de Verenigde Staten ingegeven is door "tactische overwegingen".
Onlangs riep de Amerikaanse regering via het American Peace Institute in Washington een vergadering bijeen van alle Servische oppositiepartijen. De partij van Kostunica stuurde ook een vertegenwoordiger...

1 Monitor (Bulgarije), 28 augustus - 2 . Persconferentie, 13 augustus - 3 Communiqués van 21 en 24 augustus - 4 . Danas, 26 augustus.

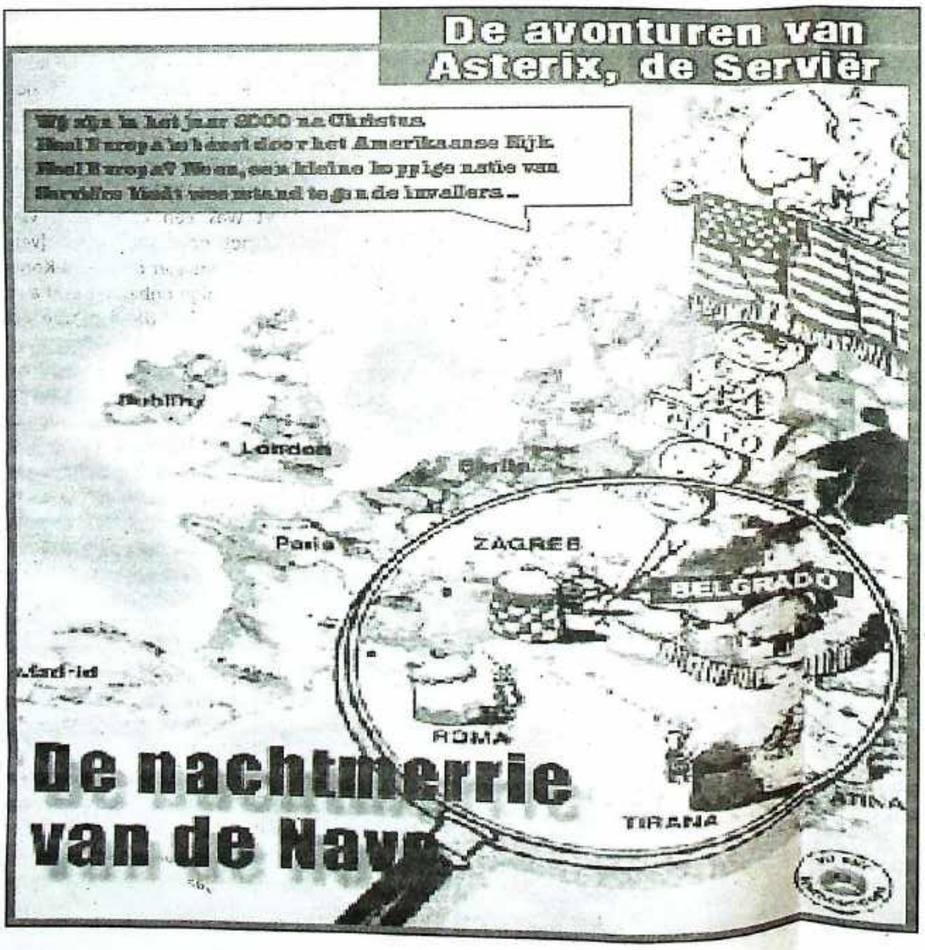

Wat zijn Amerikaanse beloftes waard?

Er zijn zeker veel Joegoslaven uitgeput na tien jaar militaire aanvallen en embargo en ontgoocheld door de toenemende ongelijkheid in hun land.
Ze zoeken een man die hen kan bevrijden van de Amerikanen en de NAVO, maar zonder daarvoor op de knieën te gaan liggen. Kostunica is nieuw en onbekend. Hij kan veel van deze mensen winnen. Milosevic is daarom een grote propagandacampagne gestart.

Toch is de combinatie van agressieve dreiging en aanlokkelijke beloftes niet nieuw. Toen de Amerikanen in 1990 de linkse regering van Nicaragua wilden omver werpen, combineerde president Bush bloedige aanslagen van terroristische contra's met een overweldigende financiële steun aan de pro-Amerikaanse oppositie. Het Nicaraguaanse volk leeft vandaag in slechtere omstandigheden dan ooit. En toen de orkaan Mitch vorig jaar enorme schade aanrichtte, stuurde Clinton - en dan nog met grote vertraging - alleen een paar helikopters. Peanuts in vergelijking met de miljarden dollars die hij vrijmaakte voor de oorlog tegen Joegoslavië.
De vraag is dus: wat zijn de beloftes van de Verenigde Staten en hun bondgenoten waard? Landen als Rusland, Bulgarije en Albanië gingen op de knieën liggen toen ze in 1989 de verleidelijke beloftes van het westerse kapitalisme hoorden. Hoe ziet het leven in die landen er nu uit? De feiten spreken voor zich. Alleen weerstand brengt iets op.

Door Jonathon Carr-Brown en Martin Meissonnier (*)

Golfoorlogsslachtoffers vergiftigd door straling

Op 3 september is nieuw bewijs, dat het Golfoorlogsyndroom bestaat en veroorzaakt is door stralingsvergiftiging, openbaargemaakt door een vroegere Amerikaanse kolonel uit het leger die bij de aanvallen van zijn regering aanwezig is geweest om de ziekte te kunnen vaststellen.

Dr. Asaf Durakovic *(hier op foto in Amsterdam)* heeft op een conferentie van vooraanstaande atoomwetenschappers in Parijs verteld dat "tienduizenden" Britse en Amerikaanse soldaten stervende zijn door straling van afgeschoten granaten met verarmd uranium (DU) tijdens de Golfoorlog. De bevindingen zullen de beweringen van de Britse en Amerikaanse regeringen, dat het Golfoorlogsyndroom niet bestaat, ondermijnen en de druk van veteranen aan beide kanten van de Atlantische Oceaan intensiveren om compensatie te eisen.

Durakovic, die professor in de nucleaire geneeskunde is aan de Georgetown Universiteit in Washington, en het vroegere hoofd van nucleaire geneeskunde bij de medische voorziening in Delaware betreffende de Amerikaanse legerveteranen-affaire, heeft op de conferentie verteld dat hij en zijn team van Amerikaanse en Canadese wetenschappers levensbedreigende hoge waarden verarmd uranium bij Golfoorlogveteranen hebben ontdekt, 10 jaar na de oorlog.

Zijn bevindingen, die geverifieerd zijn door vier onafhankelijke experts, zijn beschamend voor het Amerikaanse ministerie van Defensie, diat consequent heeft geweigerd om Golfoorlogsveteranen te testen op verarmd uranium. Het is gebruik om de toppen van granaten met het zware metaal te versterken om te vergemakkelijken dat zij de wapenrusting binnendringen.

Durakovic, die Amerika heeft verlaten omdat zijn leven in gevaar was als hij zijn onderzoek vervolgde, concludeerde dat soldaten de kleine uraniumdeeltjes inhaleerden nadat Amerikaanse en Britse krijgsmachten meer dan 700.000 granaten met verarmd uranium hadden afgeschoten tijdens het conflict.

Het rapport begint met te verklaren, voor de eerste maal, waarom medisch en technisch personeel de belangrijkste slachtoffers zijn van het Golfoorlogsyndroom. Britse legertechnici die tanks, aangevallen door verarmd uraniumgranaten, moesten verwijderen van het slagveld, en medisch personeel dat gewonde Irakezen moest uitkleden in veldhospitaals, zijn onevenredig zwaar getroffen.

Als verarmd uranium zich eenmaal in het lichaam bevindt, veroorzaakt het een langzame dood door verschillende kankers en onomkeerbare (onherroepelijke) beschadiging of verslechtering van het immuunsysteem. In Groot-Brittannië, waar naar schatting meer dan 400 veteranen zijn gestorven aan het "Golfoorlogsyndroom", zijn tenminste 50 van hen afkomstig van REME (Royal Electrical en Mechanical Engineers) units. Een voorbeeld is Ray Bristow, 42 jaar, uit Hull, die nu in een rolstoel zit. Tests bij Bristow gedaan door Durakovic toonden aan dat hij negen jaar na het verlaten van de Golf meer dan 100 keer de toelaatbare limiet van verarmd uranium in zijn lichaam heeft.

Durakovic zei: "Ik betwijfel of het ministerie van Defensie of het Pentagon de brutaliteit zullen hebben om deze resultaten aan te vechten. Ik kan niet zeggen dat dit de enige oorzaak is van het Golfoorlogsyndroom, maar we hebben nu duidelijk bewijs dat het een bepalende factor is bij de meerderheid van de slachtoffers. Ik hoop dat de regeringen van Amerika en Groot-Brittannië zich uiteindelijk realiseren, dat bij voortduring van het gebruik van deze ammunitie zij in feite hun eigen soldaten vergiftigen."

Een woordvoerder namens het ministerie van Defensie van Groot-Brittannië zei dat het elk nieuw bewijs zou bestuderen: "Ons oogmerk is de beste zorg te krijgen voor Britse veteranen en onze kijk is gebaseerd op de beste bewijzen alom."

(*) The Sunday Times Londen, 3 September 2000. Vert. TvdK.

De doodsangst van Washington

Tijdens de eerste ontmoeting tussen staats- en regeringsleiders van de G-77 in april jl. in Havanna, werd Hugo Chavez, president van de Bolivariaanse republiek Venezuela, weer eens geconfronteerd met de stelling over een as tussen Havanna, Caracas en het FARC-EP. President Chavez, die niet voor het eerst aangesproken werd over deze samenwerking, zei duidelijk tegen de aanwezige journalisten, dat "de enige samenwerking er een is in het kader van het vredesproces, dat nu in Colombia gaande is."

Door Ivan Marquez (*)

Tevens waarschuwde de Venezolaanse regeringsleider voor het gevaar van het ontstaan van een nieuw 'Vietnam', dat, door de toenemende militaire bemoeienis van de VS met Colombia, voor geheel Zuid-Amerika levensgroot aanwezig is.

De as tussen Havanna, Caracas en het FARC-EP is in werkelijkheid niets anders dan een verzinsel van het Pentagon, met als oorzaak de groeiende bezorgdheid over de politieke gebeurtenissen in Venezuela en Colombia. De houding tegenover Cuba is niet verwonderlijk. Voor Washington is dit grootste eiland van de Antillen als een steeds aanwezige luis in de pels. De reden van de woede over Cuba is bekend: Het eiland heeft zich nooit willen buigen voor de expansiedrift van de VS en wilde niet de 51ste ster worden op de vlag. Ook meer dan 40 jaar na de zegen van de revolutie houdt Cuba vast aan de keuze voor het socialisme en geeft geen krimp ondanks belegering en economische blokkade.

Het huidige Venezuela staat op dit moment aan het begin van een strijd over de ideeën van de bevrijder Bolivar. Dit, door Hugo Chavez geleide, proces is er een van veel hoop, niet alleen in het land zelf, ook op internationaal niveau. Terwijl de politiek van Chavez in het Witte Huis de alarmklokken laat luiden, begint de hoopvolle dageraad van de Bolivariaanse revolutie in Latijns Amerika te gloren. Venezuela gaat vast en zeker in de toekomst de rol vervullen waarop het recht heeft in de geschiedenis van de bevrijdingsstrijd van het Amerikaanse continent.

Ondertussen staat Colombia midden in deze strijd, gedreven door het Bolivariaans verzet, in een streven naar een nieuw systeem. Ondanks de conflicten bestaan er nog steeds kansen op het verkrijgen van een politieke oplossing, voorzover dat in het belang is van hen, die de staatsmacht met geweld hebben gegrepen. Als allen het willen zal door het gewapende verzet in de toekomst een nieuwe staat opgebouwd worden, die gebaseerd is op democratie, vrede, sociale gerechtigheid, soevereiniteit en de eenheid van Latijns Amerika. Deze perspectieven worden blijkbaar ook door het Pentagon gezien; daarom klinken de eisen steeds luider om de VS-troepen in Colombia te versterken om een overname van de macht door het FARC-EP in de komende jaren te verhinderen. Een dreigend dilemma als in Vietnam weerhoudt de strategen van het Noorden blijkbaar niet van hun plannen. Toen hebben B-52-bommenwerpers dag en nacht iedere vierkante meter van het land gebombardeerd. Ondanks bommen en andere misdaden van de veroveraars bleef de politieke motivatie van

Lees verder hiernaast

De bevrijdingsoorlog is over het hele grondgebied van Colombia uitgedeind. De kaart toont waar de FARC en het ELN opereren. Het Colombiaanse leger en de CIA organiseerden paramilitaire groepen (doodseskaders) die elke vorm van oppositie of verzet in het bloed smoren. De FARC (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia - revolutionaire strijdkrachten van Colombia) werden opgericht in 1964. Het ELN (Ejército de Liberación Nacional - nationaal bevrijdingsleger) werd opgericht door de priester Camilo Torres, die in 1965 sneuvelde.

Macht Milosevic verder ingedamd

17 okt 2000

Van onze correspondent

BOEDAPEST, dinsdag

De nieuwe Joegoslavische president, Vojislav Kostunica, heeft gisteren een belangrijke politieke overwinning behaald op het kamp van zijn voorganger Slobodan Milosevic. Na ruim een week van moeizame onderhandelingen heeft Kostunica de macht van Milosevic in de deelrepubliek Servië drastisch gereduceerd.

De pro-Milosevic regering van de deelrepubliek Servië is nu bereid tot de vervroegde verkiezingen op 23 december de macht te delen met de 18-partijencoalitie van Kostunica en de daar buiten opererende Servische Vernieuwingsbeweging van Vuk Draskovic.

In de komende maanden zal Mirko Marjanovic, een Milosevic-aanhanger, aanblijven als premier in een overgangsregering. De macht van Marjanovic, een vooraanstaand lid van de Socialistische Partij van Milosevic, wordt echter beknot omdat volgens het gisteren gesloten akkoord hij alleen beslissingen kan nemen waarmee twee vice-premiers het eens zijn. De vice-premiers zullen door Kostunica en Draskovic worden geleverd.

Ook de belangrijke ministeries van Politie, Justitie, Informatie en Financiën worden geleid door drie kapiteins. Het Servische parlement, dat in meerderheid bestaat uit leden van de Socialistische Partij en coalitiegenoten, zal later deze maand worden ontbonden.

Op de hoogte

Het is onduidelijk in hoeverre Milosevic de overeenkomst steunt. Uit eerdere uitlatingen van zijn partij blijkt

...ont-
...as.
...de
...ic

China drielaagse tegen Tairaketten

De Chinese regering heeft de Verenigde Staten gewaarschuwd voor het ideffice-standaard voor het identificeren van de branche-organisatie Recorderica (RIAA).

op te leggen. Het systeem moet halverwege 2001 klaar zijn. (ANP)

vië als een land van de georganiseerde terreur."

Servië vormt samen met het kleine, pro-westerse Montenegro de federatie Joegoslavië. Kostunica gaat vandaag naar de Montenegrijnse hoofdstad Podgorica om te praten met de Montenegrijnse president Milo Djukanovic. Djukanovic boycotte op 24 september de verkiezingen die uiteindelijk, na een volksopstand tegen de verkiezingsfraude, Kostunica aan de macht bracht.

De president moet nu een federaal kabinet in elkaar timmeren. Dat kabinet moet kunnen rekenen op voldoende steun in het federale parlement, waar alleen de Socialistische Volkspartij (SNP) Montenegro vertegenwoordigt. De grondwet schrijft voor dat de federale premier uit Montenegro komt en daarom wil Kostunica een lid van de van Milosevic naar hem overgelopen SNP-top aanstellen als premier. Djukanovic heeft hij andere ministersposten aangeboden, mits die een SNP-premier aanvaardt.

Djukanovic is echter in een strijdbare stemming. Gisteren kondigde hij een wetsvoorstel aan dat Montenegro op monetair gebied compleet onafhankelijk moet maken van Servië. Daarnaast blijft hij dreigen met het houden van een referendum over onafhankelijkheid.

Kostunica wijst zo'n referendum niet af, maar wil het dan ook in Servië houden met als vraag of beide republieken bij elkaar moeten blijven. De uitslag van zo'n referendum zal hij accepteren, maar zijn komst vandaag naar Podgorica wijst erop dat hij alles op alles wil zetten om de onder Milose- ...ontstane breuk met Monte- ...o te lijmen.

Datum van verkiezingen in Joegoslavië bekend

17 okt 2000

BELGRADO — De drie belangrijkste partijen in de Joegoslavische deelrepubliek Servië zijn het gisteren eens geworden over de samenstelling van de overgangsregering en over de datum van de vervroegde parlementsverkiezingen. Besloten is dat de overgangsregering het land tot 23 december, de datum van de parlementsverkiezingen, zal regeren. In het nieuwe kabinet behoudt de SPS-partij van ex-president Milosevic de premierpost en de ministeries van Binnenlandse Zaken, Financiën, Justitie en Informatie. Boven deze ministeries komt een driekoppig college te staan. De partij van regerend president Kostunica, DOS, en de Servische Vernieuwingsbeweging SPO zullen de vice-premier en staatssecretarissen bij de SPS-ministeries leveren. De DOS en de SPO kunnen op die wijze de partij van Milosevic controleren. De SPS heeft in totaal twaalf ministersposten in de overgangsregering; de DOS en SPO allebei zes. (DPA/AFP)

"Milosevic heeft miljoenenvermogen"

17 okt 2000

JOEGOSLAVIË De Joegoslavische ex-president Milosevic heeft een miljoenenvermogen op buitenlandse rekeningen staan. Dat heeft de Duitse inlichtingendienst BND gisteren gemeld. Volgens de BND zou Milosevic rekeningen hebben in China, Zuid-Afrika, Cyprus, Rusland, Libanon, Zwitserland en Griekenland. De dienst verdenkt de ex-president ervan in de drugshandel te zitten en andere criminele activiteiten te ontplooien. (DPA/RTR)

Partijen sluiten akkoord over overgangsregering in Servië

17 okt 2000

De drie belangrijkste partijen in de Joegoslavische deelrepubliek Servië zijn het gisteren eens geworden over de samenstelling van de overgangsregering en over de datum van de vervroegde parlementsverkiezingen.

Besloten is dat de overgangsregering tot 23 december, de datum van de parlementsverkiezi...

sident Milosevic de premierpost en de ministeries van Binnenlandse Zaken, Financiën, Justitie en Informatie. Boven deze ministeries komt een driekoppige college te staan. De partij van regerend president Kostunica, DOS, en de Servische Vernieuwingsbeweging SPO leveren de vice-premier en staatssecretarissen bij de SPS-mi... minister-

Een activiste van de ultranationalistische Radicale partij van Servië verlaat een gehavend partijpand in Belgrado, dat gisternacht door een bom werd getroffen. FOTO REUTERS

buitenland donderdag 12 oktober 2000

Zenuwoorlog om Servië

Pro-Milosevic-regering weigert macht te delen

BELGRADO – De democraten in Joegoslavië stuitten gisteren op veel meer tegenstand van het oude regime dan zich in het begin van deze week liet voorspellen. De regering van de Joegoslavische deelrepubliek Servië, bestaand uit Milosevic-getrouwen, weigert op te stappen of de macht te delen.

Voorman Djindjic van de Democratische oppositie van Servië (Dos) stelde gisteren een ultimatum: of de Servische regering accepteert Dos-ministers op een aantal ministeries (bijvoorbeeld de leiding over een superministerie van binnenlandse zaken, zusters financiën en media) óf zij schrijft verkiezingen uit in december, zoals maandag al was overeengekomen met het Servische parlement. Als de Servische regering vrijdag niet met één van deze twee uitwegen akkoord gaat en vasthoudt aan haar mandaat (dat loopt tot september 2001) zal Dos oproepen tot nieuwe demonstranties, aldus Djindjic.

Het ultimatum van Dos werd gisteren uitgelokt door een onverwacht zelfverzekerde verklaring van een topfunctionaris van de Servische Socialistische Partij (de SPS van ex-president Milosevic), Branislav Ivkovic. De Servische regering gaat voort de republiek te regieren, omdat zij is aangesteld voor vier jaar, en omdat zij het enige orgaan vormt dat legaal besluiten kan nemen', zei hij op Radio B92.

De Servische regering zal 'geen acht slaan' op de 'sluiten van de zogenaamde crisiscomités', volgens Ivkovic. De democraten hebben op alle niveaus van federaal tot lokaal, zulke comités opgericht als interim-besturen om het machtsvacuüm te vullen, dat na de val van Milosevic ontstond. De Servische regering riep de politie op in te grijpen in de vele situaties, overal in Servië, waarin oude Milosevic-getrouwe managers en bestuurders door werknemers en burgers gedwongen worden ontslag te nemen. In een officiële regeringsverklaring werd Dos ervan beschuldigd 'geweld en illegale acties' te initiëren. ..De staatsorganen, in het bijzonder het gerecht en de politie, moeten (hiertegen) maatregelen nemen. volgens de regels van de noodtoestand", stelde de regering.

Binnen de politie wordt openlijk om de macht geknokt. De premier van Servië, Milosevic-man Marjanovic, nam formeel het heft over de politie in handen. Die plek was vacant sinds maandag, toen de minister van binnenlandse zaken Stojiljkovic moest vertrekken, omdat hij geweld had willen gebruiken tegen demonstranten.

President Kostunica en de leidertop zeiden na een gezamenlijke ontmoeting dat de politie zo snel mogelijk in één hand moet komen om de 'complexe veiligheidssituatie' in het land het hoofd te bieden.

Joegoslavië

17 okt 2000

VOJISLAV Kostunica heeft de Europese leiders niet teleurgesteld. Warme woorden hadden zij aan hem besteed, meteen nadat hij de macht had overgenomen van Milosevic. Clinton zei zelfs dat de nieuwe Joegoslavische president 'een van de meest hoopgevende ontwikkelingen sinds de val van de Muur' belichaamt. Met zijn optreden op de top in Biarritz bewees Kostunica dat de hoop die men op hem heeft gevestigd, terecht is.

Voorzichtigheid blijft natuurlijk geboden, al was het maar omdat de Europeanen heel veel op hun verlanglijstje hebben staan: herstel van de rechtsstaat en de etnische vrede op de Balkan en aansluiting van Joegoslavië bij het democratische Europa.

Kostunica verraste echter alle aanwezigen door op het punt van de berechting van Milosevic beweging te tonen. Waar hij eerst nog uitlevering van zijn voorganger had uitgesloten, zei hij in Zuid-Frankrijk dat hij zal meewerken aan de vervolging van Milosevic. Weliswaar voegde hij eraan toe: 'op termijn', maar het was een duidelijk gebaar naar het Westen.

Een gebaar dat bovendien strookt met het standpunt van sommige Europese landen dat de komst van Milosevic naar het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag niet de eerste prioriteit moet hebben. Herstel van de stabiliteit in de regio en consolidatie van het nieuwe bewind, met name door een verbetering van de economie, gaan nu voor.

Opmerkelijk was ook dat Kostunica zei te zullen aanvaarden dat Montenegro zich losmaakt van Servië als de meerderheid van de bevolking zich daarvoor uitspreekt. Als nationalist is hij minder star dan werd gedacht. Dat lijkt de verwachting te wettigen dat er werkelijk nieuwe tijden zijn aangebroken voor Servië en voor de Balkan.

Ook Kostunica blijkt kennelijk gevoelig voor de magneetwerking van de Europese democratie. Maar de echte toetssteen voor de toekomstige betrekkingen tussen het nieuwe Servië en het Westen zal waarschijnlijk de kwestie-Kosovo zijn. Paradoxaal genoeg, kan dit probleem juist door de val van Milosevic weer aan urgentie winnen.

Een goede barometer vormen de reacties van de Kosovo-Albanezen, die deze weken niet deelden in de internationale vreugde over de omwenteling in Servië. Toen Milosevic nog aan de macht was, konden zij erop vertrouwen dat het Westen Belgrado geen enkele zeggenschap zou teruggeven over Kosovo, dat nominaal nog altijd deel uitmaakt van de Joegoslavische federatie.

Nu, onder Kostunica, kunnen zij daar niet zo zeker meer van zijn. Zijn heldenontvangst in Biarritz zal hen hebben doen huiveren.

Moslims wilden Dutchbat ontwapenen

17 okt 2000

DEN HAAG — De moslimsoldaten in de enclave Srebrenica smeedden in november 1994 plannen om tientallen Nederlandse VN-soldaten te ontwapenen. Ook hadden de Dutchbatters kleding, schoenen, communicatieapparatuur en andere spullen moeten afstaan die nuttig konden zijn voor de Bosnische moslimsoldaten.

Dit zeiden de Bosnisch-Servische generaal Krstic en zijn verdediging gisteren voor het Joegoslavië-Tribunaal. Zij baseerden zich op documenten van het moslimleger. Hoe zij de hand op de documenten hebben kunnen leggen, is nog niet toegelicht. (ANP)

Power-Sharing Pact in Yugoslavia

17 okt 2000

Kostunica Backers Get Early Elections and Major Role in Serbia

Reuters

BELGRADE — Supporters of the new Yugoslav president, Vojislav Kostunica, consolidated their hold on power Monday with a deal securing early elections and a place in government in Serbia, the country's dominant republic.

The reformers announced a deal that sets Serbian parliamentary elections for Dec. 23 and provides for a transitional government sharing power among Mr. Kostunica's allies and the Socialists of the ousted president, Slobodan Milosevic.

Although a mass uprising forced Mr. Milosevic to admit defeat in last month's presidential election, the Socialists and their backers remained dominant in the Serbian government, the seat of real power in Yugoslavia.

But the Socialists recognized that the defeat of Mr. Milosevic on a wave of pro-democracy sentiment meant that they could not continue to run Serbia on their own.

"Our goal was to have early elections because we've found ourselves in a very unpleasant situation where existing institutions in Serbia do not have sufficient authority to rule the country," said Zoran Djinjic, a top Kostunica backer.

Supporters of Mr. Kostunica, a 56-year-old constitutional lawyer sworn in just over a week ago, were anxious at least to neutralize the Serbian government until the elections, at which they aim to sweep the Socialists from power completely.

Mr. Milosevic has been indicted by a United Nations court for Kosovo war crimes. But a leading reformer predicted he would face trial at home on more mundane charges such as vote-rigging and fraud.

"That is how the career of a dictator will end, not with a huge crime but with simple fraud," Zarko Korac, who has been tipped as a candidate to become Yugoslav foreign minister, told the Croatian weekly magazine Fokus.

Under the terms of the power-sharing deal, the Socialists retain the post of prime minister, but the new head of government has to make decisions by consensus with two deputy prime ministers, one from each of the two main reformist forces.

Four ministries, including the Interior Ministry, with 85,000 police under its command, will be controlled jointly by the three groups in the deal: the Socialists, the Democratic Opposition of Serbia and the Serbian Renewal Movement.

"This agreement ensures that the new government works in the interest of the citizens and their future," said Zoran Andjelkovic, the Socialists' general secretary.

The deal made no mention of the future of the Serbian president, Milan Milutinovic, who has also been indicted on war crimes charges. A close Milosevic associate, he has a mandate until 2002.

But Vuk Draskovic, the Renewal Movement leader, said the new government would mark an end to violent rule under Mr. Milosevic.

"In a couple of days, the centers of state terrorism in Serbia will be stripped of authority," he said.

Yugoslavia opened up to the outside world with remarkable speed in the first week of Mr. Kostunica's presidency after a decade of international isolation and four Balkan wars under Mr. Milosevic.

Mr. Kostunica plans to travel Tuesday to Montenegro, the other republic which makes up Yugoslavia, as he tries to put together a government at federal level. His task is complicated by political differences in Montenegro.

Under the federal constitution, the prime minister must be from Montenegro if the president is, like Mr. Kostunica, from Serbia. But because of a boycott of the elections by Montenegro's pro-Western coalition, the only candidates from the coastal republic voted into Parliament last month were from the pro-Milosevic opposition Socialist People's Party.

The government of Montenegro's president, Milo Djukanovic, has insisted it will not accept a prime minister from that party.

■ Accord on Clearing Danube

Yugoslavia's new authorities agreed Monday to lift an objection to clearing the Danube of bridge debris left by the 1999 NATO air campaign, Agence France-Presse reported from Budapest.

Specifically, Belgrade approved the appointment of a manager to head an international clean-up project, according to Helmut Strasser, head of the Danube Commission, which oversees navigation of the waterway.

"Now, I do not see any substantial difficulty in the future in carrying out this project," he said, adding that the river could be open again by next summer.

The blockage of the Danube has cost some half a billion euros ($435 million) to shipping along the river, notably in countries downstream like Romania, Bulgaria and Ukraine, the commission said.

Dusan Vranic/The Associated Press

Orthodox nuns watching the arrival of the Yugoslav crown prince, Aleksandar Karadjordjevic, in the central Yugoslav town of Cacak on Monday. It was his first visit to his homeland since the Serbian uprising.

Serbia's New Respectability Makes Kosovars Nervous

By Daniel Williams
Washington Post Service

PRISTINA, Kosovo — The most routine plans for self-rule in Kosovo have quickly become urgent necessities. Politicians and citizens here say that Vojislav Kostunica's sudden rise to power in Belgrade means that Kosovo must get its political act together, tame its unruly society and show it can stand on its own as a country.

"The world is too quick to kiss Kostunica," said Vehbi Rafuna, president of the War Invalids Association, which aids people wounded in the battles last year against Serbian security forces. He is one of them, limping from knee wounds. "And what about us? We must show we are a state and everybody must understand we are a state. This unclear situation of ours can only hurt. We must make moves."

Two weeks ago, the majority ethnic Albanian population in this NATO-occupied province of Serbia, the dominant republic of the two left in Yugoslavia, gave little thought to the political machinations in Belgrade, preoccupied as they were with their own battle for independence. But with Mr. Kostunica now occupying the president's office and Slobodan Milosevic on the sidelines, they fear that the world will forget or obstruct Kosovo's separatist aspirations.

The province is hamstrung by its status as an international protectorate administered by the United Nations since the end of the NATO air campaign from March to June last year.

Institutions of self-government are few and the ones that exist are poorly run.

With President Kostunica pledging an open and democratic government, Kosovo's deficiencies may begin to stand out, people worry. "Look at our city; look at the garbage lying around," said Murat Zhubi, a travel agent in Pristina, the Kosovo capital. "Last winter, we had no heat. Criminals come here and can rob, get arrested and be on the street within a few hours. Will we deserve independence if this continues?"

So Kosovo's ethnic Albanians are pushing ahead with a step-by-step approach toward getting their affairs under control.

Municipal elections are scheduled for the end of this month, and the elected officials will replace ad hoc councils formed largely by remnants of the officially disbanded Kosovo Liberation Army, the guerrilla group that led the fight against the Milosevic forces before the NATO offensive.

After the municipal balloting, Kosovo Albanians want to hold parliamentary elections within six months, followed by a referendum on independence.

"We have the right to a referendum and this should be accepted by the international community," said Hashim Thaci, head of the Kosovo Democratic Party, the political offshoot of the Kosovo Liberation Army. "It's the democratic right of every people."

In the meantime, he said, "It's up to us to build local and centralized institutions, and these institutions must be a stable partner for the international community."

Naim Jerliu of the Democratic League of Kosovo echoed that thought: "The municipal elections are a first step in showing the world we are serious about taking responsibility for ourselves."

In the meantime, Kosovo Albanians are fighting a rear-guard action against the glistening international image of Mr. Kostunica. He is portrayed by many here as a Milosevic in sheep's clothing. Newspapers have prominently displayed a 1998 Associated Press photograph that shows Mr. Kostunica grinning as he held an AK-47 assault rifle.

Mr. Kostunica has said many times that Kosovo, still legally part of Serbia despite the current UN administration, cannot break away permanently. But he has also talked in fatalistic terms of being able to imagine a Serbia without Kosovo.

He has acknowledged that about 900 ethnic Albanian prisoners were carried off to Serbia before NATO troops entered, and remain in jail.

In an interview, he raised a possibility of freeing them, but said he wanted an accounting of the Serbs who have disappeared in Kosovo since NATO troops arrived.

"We wait for fuller changes in Serbia," said Astrit Salihu, a philosophy professor in Kosovo and independent political analyst. "Milosevic was not just a person but also a symbol of an ideology of hatred. The Serbs need not only t change their president, but their mind

Kostunica sluit akkoord over kabinet

17 okt 2000

Reuters, AFP

BELGRADO

Aanhangers van de Joegoslavische president Kostunica en de Socialistische Partij van Slobodan Milosevic gaan samen zitting nemen in de regering van Servië. Deze blijft aan tot 23 december, wanneer vervroegde verkiezingen worden gehouden. Het Servische parlement, dat gedomineerd wordt door aanhangers van Milosevic, zal later deze maand worden ontbonden.

Dat staat in het akkoord dat beide partijen maandagmiddag hebben getekend. Het Servische kabinet zal volgens de overeenkomst worden aangevoerd door een lid van de partij van Milosevic. Deze premier zal echter alleen beslissingen kunnen nemen met instemming van zijn twee vice-premiers, een van de oppositiebeweging DOS van Kostunica en de ander van de Servische Vernieuwingsbeweging van oppositieleider Vuk Draskovic.

De belangrijke ministeries van Politie, Informatie, Justitie en Financiën zullen elk worden geleid door twee ministers, een van de Socialistische Partij, de ander van de DOS. Het akkoord maakt geen melding van de positie van de president van Servië, de Milosevic-aanhanger Milutinovic. Zijn termijn loopt af in 2002. Aangenomen wordt dat hij tot die tijd kan aanblijven.

Onderhandelingen over de vorming van een federale Joegoslavische regering verlopen nog altijd stroef. President Kostunica heeft de partij van de Montenegrijnse president Djukanovic maandag een aantal belangrijke posten aangeboden in het kabinet. Djukanovic weigert akkoord te gaan met de aanstelling van een aanhanger van Milosevic als premier.

Volgens de Joegoslavische grondwet moet de premier van Joegoslavië uit Montenegro komen, omdat de president, Kostunica, een Serviër is. Kostunica wil graag een lid van de Milosevic-gezinde partij in Montenegro als premier. Zo kan hij de steun van die partij verkrijgen in het Joegoslavische parlement. De democratische beweging van Djukanovic boycotte vorige maand de Joegoslavische verkiezingen en heeft daarom geen zitting in het parlement.

Slobodan Milosevic zou een vermogen van minstens 257 miljoen gulden op buitenlandse rekeningen hebben staan. Dat staat in een rapport van de Duitse inlichtingendienst BND dat het persagentschap Reuters maandag in handen kreeg. Volgens de BND zou de ex-president rekeningen hebben in China, Zuid-Afrika, Cyprus, Rusland, Libanon, Zwitserland en Griekenland. De BND verdenkt Milosevic en zijn medewerkers ervan in de drugshandel te zitten en andere criminele activiteiten te ontplooien.

Pagina 9: Commentaar

'Eerst relaties regelen' Montenegro niet achter Koštunica

PODGORICA, 18 OKT. Vojislav Koštunica is er gisteren in de Montenegrijnse hoofdstad Podgorica niet in geslaagd de Montenegrijnse leiding ertoe te bewegen hem als president van Joegoslavië te erkennen en deel te nemen aan het federale bestuur.

De president van Montenegro, Milo Djukanović, juichte tijdens het overleg de democratische verkiezingen in Joegoslavië toe, maar hij hield vast aan zijn standpunt dat Montenegro pas weer aan het federale bestuur zal deelnemen als met de zusterrepubliek in de federatie, Servië, overeenstemming is bereikt over de wederzijdse relaties binnen de federatie.

Onder Koštunica's voorganger Milošević is Montenegro een groot deel van de grondwettelijk gegarandeerde rechten kwijtgeraakt. Djukanović, een fel criticus van Milošević, is door diens regime zelfs nooit als president van Montenegro erkend. *Uit ongenoegen daarover boycot Montenegro al jaren de federatie. Aan dit standpunt wil Djukanović vasthouden*, ook nu Milošević is verslagen en na presidentsverkiezingen die door de Montenegrijnse volgelingen van Djukanović zijn gebeurd. Koštunica voor tot gevolg dat Koštunica voor steun in het federale parlement is aangewezen op de steun van Montenegrijnse parlementariërs die tot dusverre Milošević hebben gesteund. Tot woede van Djukanović wil Koštunica – die volgens de grondwet een Montenegrijn tot federaal premier moet benoemen – zelfs een van die Montenegrijnse aanhangers van Milošević tot premier benoemen.

Hoewel hij er gisteren niet in slaagde Djukanović ertoe te brengen hem als federaal president te steunen en weer deel te nemen aan het bestuur van de federatie uitte Koštunica zich na het gesprek van gisteren niet ontevreden. Het overleg gaat verder, zo liet hij weten. Dat geldt ook voor de dialoog die hij bereid is met Montenegro aan te gaan over de wederzijdse relaties in de Joegoslavische federatie. *Minder optimistisch uitte zich de tweede man van het nieuwe bewind, Zoran Djindjić.* Vanuit Belgrado waarschuwde hij de Montenegrijnen dat de nieuwe leiding niet bereid is „elke prijs" te betalen voor de coöperatie van Montenegro. Volgens Djindjić „is er voor ons geen reden in te stemmen met chantage". Van zijn kant dreigde de Montenegrijnse premier, Filip Vujanović, opnieuw met een referendum over de Montenegrijnse onafhankelijkheid als er niet snel een akkoord met Belgrado komt. „We kunnen niet altijd geduld blijven oefenen", aldus Vujanović. (Reuters)

Rebellie in partij tegen Milošević

BELGRADO, 18 OKT. Binnen de Servische Socialistische Partij (SPS) van ex-president Slobodan Milošević is een rebellie tegen zijn federale regering te vormen. In het federale parlement onderbroken – wegens hun boycot – de aanhangers van Djukanović en hebben de aanhangers van Milošević een grote meerderheid. Dat heeft weer

Sept 2000

VN-ambassadeur van China bezoekt Belgrado

BELGRADO - De Chinese VN-ambassadeur, Shen Guofeng, bezocht Belgrado om de internationale missie en de situatie in Kosovo en Metohija te bespreken. Hij werd ontvangen door vice-premier Nikola Sainovic. Sainovic bracht de VN-ambassadeur uitgebreid op de hoogte van de ernstige misdaden, de genocide en de vervolging van Serviërs, Montenegrijnen en andere niet-Albanezen in Kosovo en Metohija. Dit alles vindt plaats in aanwezigheid van KFOR, de militaire macht onder toezicht van de Verenigde Naties.

Sainovic benadrukte dat UNMIK, het civiele deel van de VN-missie onder leiding van Bernard Kouchner, een aantal regelingen heeft ingevoerd die in strijd zijn met resolutie 1244 van de Veiligheidsraad. Sainovic legde uit dat deze regelingen direct verantwoordelijk zijn voor de huidige moeilijke situatie in Kosovo en Metohija. Hij zei dat er een eind moet komen aan de genocide van de Servische bevolking, de vervolging van niet-Albanese inwoners van Kosovo en Metohija en dat er voorwaarden moeten worden geschapen voor een veiliger leven van alle inwoners, de terugkeer van de vluchtelingen. Ook moeten er politieke besprekingen worden gestart om een blijvende politieke oplossing te vinden. Het belangrijkste is dat een politieke oplossing de gelijkwaardigheid van alle etnische groepen moet garanderen met respect voor de soevereiniteit en territoriale integriteit van Joegoslavië.

Ambassadeur Shen zei dat China vindt dat elke maatregel die in Kosovo en Metohija wordt genomen moet vallen binnen de strekking van resolutie 1244 van de Veiligheidsraad en de soevereiniteit en territoriale integriteit van Joegoslavië moet respecteren. China zal daarop blijven aandringen, aldus Shen.

Journalisten

Chinese en Joegoslavische journalisten spraken met elkaar in Peking, waar een delegatie van de Joegoslavische Journalistenvereniging een bezoek bracht aan de Tianjin Evening News en de Tianjin Daily.

Volgens Ju Yunsheng, redacteur van de Tianjin Daily, heeft het Chinese volk veel sympathie voor het Joegoslavische volk, wiens ervaringen in de antifascistische strijd hen goed van pas zijn gekomen bij het weerstaan van de NAVO-aanvallen onder aanvoering van de Verenigde Staten.

Guo Changju, redacteur van de Tianjin Evening News, meldde dat zijn krant de brutale agressie tegen Joegoslavië had veroordeeld en als een van de eersten de westerse, vooral Amerikaanse, leugens over de kwestie aan het licht had gebracht. *(Tanjug)*

Witboek NAVO misdaden in Doema

MOSKOU - Het witboek, een verzameling documenten over de NAVO-misdaden tegen Joegoslavië levert direct bewijs van de misdaden die de NAVO in Joegoslavië heeft begaan, volgens de Joegoslavische ambassadeur in Moskou, Borislav Milosevic.

De presentatie van het witboek was georganiseerd door de Doema-commissie die zich onder voorzitterschap van Nikolai Ryzhkov bezighoudt met het verlenen van hulp aan Joegoslavië bij het te boven komen van de gevolgen van de NAVO-agressie. Ryzhkov benadrukte dat de commissie zich niet alleen bezighoudt met het verzamelen van informatie over de NAVO-misdaden, maar ook direct betrokken is bij het verlenen van hulp aan Joegoslavië. De Joegoslavische ambassadeur zei het feit dat de beslissing voor het instellen van de commissie in de nieuwe politieke situatie in Rusland unaniem genomen was aangeeft dat er een hoge mate van overeenstemming is in de Russische maatschappij met betrekking tot de steun aan Joegoslavië. Ook bevestigt het dat de Russische samenleving de politieke en economische samenwerking tussen beide landen wil handhaven en verbeteren. *(Tanjug)*

Ook overgangsregering

Akkoord in Servië over verkiezingen 2000

BELGRADO, 14 OKT. De aanhangers van de nieuwe Joegoslavische president Koštunica en die van zijn voorganger Milošević hebben gisteren overeenstemming bereikt over vervroegde parlementsverkiezingen in Servië op 24 december.

Dat meldde gisteren een van de naaste medewerkers van Koštunica, Vladan Batić, in Belgrado. Hij zei dat de twee kampen het ook eens zijn geworden over de vorming van een Servische overgangsregering, die de lopende zaken zal waarnemen tot de verkiezingen. Over de samenstelling van die overgangsregering is niets bekendgemaakt.

Het akkoord over de vervroegde verkiezingen is volgens waarnemers uiterst belangrijk. De huidige Servische regering bestaat uit aanhangers van Milošević en het huidige parlement wordt door zijn aanhangers gedomineerd. Zolang dat parlement en die regering in functie zijn, kan Koštunica zijn gezag niet vestigen; integendeel: zijn beslissingen kunnen op elk niveau door de regering en het parlement worden getorpedeerd. De Servische regering heeft sinds het aantreden van Koštunica weinig nagelaten om hem het leven zo zuur mogelijk te maken. Zijn aanhangers zijn door de regering uitgemaakt voor 'criminelen'.

Volgens Batić hebben de vertegenwoordigers van Koštunica's Democratische Oppositie van Servië (DOS) het kamp van Milošević voorstellen gepresenteerd over machtsdeling (tot de verkiezingen) bij de vier belangrijkste ministeries van de Servische deelrepubliek, waaronder die van Binnenlandse Zaken (het ministerie dat de politie en de geheime dienst controleert).

Een hoge woordvoerder van de Servische Socialistische partij van Milošević zei gisteren dat het partijbestuur een voorstel van de afdeling-Niš van de partij heeft afgewezen om partijvoorzitter Milošević af te zetten wegens zijn verantwoordelijkheid voor de nederlaag bij de presidentsverkiezingen. Volgens de woordvoerder kan alleen het partijcongres van eind november over het lot van Milošević beslissen. Het is volgens waarnemers niet verwonderlijk dat het partijbestuur het voorstel uit Niš heeft afgewezen; het is wèl opmerkelijk dat in het partijbestuur überhaupt is gediscussieerd over het lot van Milošević. In Belgrado gaan geruchten als zou vice-partijvoorzitter Milan Milutinović (tevens president van Servië en net als Milošević verdachte op de lijst van oorlogsmisdadigers van het Haagse VN-tribunaal) een gooi willen doen naar het voorzitterschap van de partij. (Reuters)

Kwestie-Kosovo speelt al weer op

Het nieuwe Joegoslavië en de internationale gemeenschap hebben hun eerste ruzie: Kosovo.

Door onze correspondent
YAEL VINCKX

BELGRADO, 14 OKT. Het heeft de Joegoslavische president Vojislav Koštunica slechts een week gekost om een handvol internationale bestuurders op de kast te jagen. De inzet van het leger en de politie in Kosovo is de aanleiding.

Joegoslavische soldaten en agenten moeten terugkeren naar Kosovo, vindt de nieuwe leiding van Joegoslavië, om te beginnen naar de enclaves van de Kosovo-Serviërs. De nog te vormen regering wil ook grenswachten sturen en een ministerie openen in de Kosovaarse hoofdstad Priština.

„Gewoon onmogelijk", heeft de hoogste vertegenwoordiger van de Verenigde Naties in Kosovo, de Fransman Bernard Kouchner, onmiddellijk gezegd. „We willen geen nieuwe oorlog." Sinds het einde van de NAVO-bombardementen op Joegoslavië, vorig jaar juni, heeft de terugkerende Albanese bevolking wraak genomen op de Serviërs in Kosovo. Tienduizenden Kosovo-Serviërs hebben sindsdien het land verlaten. De achtergebleven Serviërs leven in enclaves, dag en nacht beschermd door soldaten van de vredesmacht Kfor. Joegoslavische militairen zouden alleen maar olie op het vuur gooien.

De omstreden VN-resolutie 1244 is de legale basis van de ruzie. De resolutie betekende het einde van de bombardementen. Het is een halfslachtig compromis, zeggen deskundigen. Kosovo blijft in de resolutie integraal onderdeel van Joegoslavië, maar onder bestuur van de internationale gemeenschap.

President Koštunica heeft er nooit twijfel over laten bestaan. Hij wil Kosovo terug, net als zovele Serviërs. Zijn verder a-politieke speech tijdens zijn inauguratie, precies een week geleden, kende één politiek element: Kosovo. Ten overstaan van het parlement, het corps diplomatique en de mondiale pers zei hij: „Kosovo is onder internationaal bestuur, maar moet terug onder ons bestuur." De diplomaten lachten ongemakkelijk.

In de dagen erna is het ongemak alleen maar toegenomen. Op maandag verklaarde de Amerikaanse minister van Defensie, William Cohen, de Albanezen niet aan te moedigen in hun streven naar een onafhankelijk Kosovo. Met de komst van Koštunica waait een andere wind door de Amerikaanse regering. Uitgebreide autonomie behoort tot de mogelijkheden, een eigen land niet. Het is een lelijke streep door de rekening van de Kosovo-Albanezen, die al geruime tijd op onafhankelijkheid aansturen.

> 'Er zijn geen plannen om met de VN te praten'

Op dinsdag gaf Koštunica het hoofd van het VN-bestuur in Kosovo, Kouchner, onder uit de zak. „Er zijn geen plannen om in de nabije toekomst met hem te praten", liet hij weten. De nieuwe president wees erop dat Kouchner niets had ondernomen om de weggejaagde Kosovo-Serviers veilig te laten terugkeren naar hun huizen.

Intussen laten ook de Kosovo-Albanezen van zich horen. Als Koštunica een echte democraat is, dan laat hij alle Albanese gevangen in Servie vrij", zei de Albanese politicus en voormalig leider van het Kosovo Bevrijdings Leger (UCK) Hasim Thaci.

Het gaat hier om een netelige kwestie. In Servië zitten bijna negenhonderd Kosovo-Albanezen gevangen. De meerderheid is opgepakt tijdens de oorlog. Ze worden verdacht van deelname aan het UCK en terrorisme, maar dienen eerder een louter politiek doel. Milošević heeft hen vooral gebruikt om de anti-Albanese gevoelens onder de Servische bevolking levend te houden.

Het is ook de reden dat de Albanese activiste Flora Brovina nog altijd vastzit, zeggen ze bij het Humanitarian Law Centre in Belgrado, een organisatie die een aantal Kosovo-Albanezen verdedigt. De activiste Flora Brovina is de afgelopen maanden uitgegroeid tot het symbool van politieke rechtspraak door het oude regime, samen met de Servische journalist Miroslav Filipović. Milošević-gezinde rechters hebben Brovina veroordeeld wegens terrorisme. Filipović is veroordeeld wegens spionage, nadat hij een artikel had geschreven over spijtoptanten in het Joegoslavische leger.

Miroslav Filipović kwam deze week vrij. Het hoger beroep van Flora Brovina werd uitgesteld. De rechter zou te ziek zijn om in de rechtszaal te verschijnen. Het Humanitarian Law Centre gelooft er niets van. „Wij denken dat Brovina nog altijd vastzit omdat ze Albanees is", zegt een advocaat van het centrum.

Maar Hasim Thaci heeft met zijn uitspraak over een snelle vrijlating van de Kosovo-Albanezen alweer voor de volgende ruzie gezorgd. Geen sprake van, hebben de familieleden van de vermiste Kosovo-Serviërs op hun beurt gezegd. Ze hebben prompt een brief aan Koštunica geschreven, waarin ze hem vragen „de veroordeelde Albanezen niet vrij te laten voordat het lot van onze onschuldige familieleden bekend is". Sinds 1998 zouden meer dan twaalfhonderd Serviës zijn ontvoerd.

Zo hebben alle partijen in het Kosovo-conflict binnen een week hun geurvlaggen gezet. Er wordt nog niet openlijk gescholden, maar VN-vertegenwoordiger Kouchner is, zoals dat diplomatiek heet, 'gereserveerd optimistisch' over de nieuwe leiding van Joegoslavië.

EU geeft Belgrado 200 miljoen euro

Door een onzer redacteuren
BIARRITZ, 14 OKT. De Europese Unie geeft de Joegoslavische federatie van de nieuwe president Koštunica, 200 miljoen euro (circa 440 miljoen gulden) noodhulp. Dit hebben de regeringsleiders van de EU-landen gisteren op hun topconferentie in Biarritz in Zuid-Frankrijk toegezegd.

Koštunica zou vanmiddag naar Biarritz aanzitten aan de lunch van de EU-regeringsleiders. Zijn bewind krijgt het geld om de ergste nood voor de winter te lenigen. Het gaat onder meer om voedsel, medicijnen en huisbrandolie.

Aan de noodhulp zijn geen voorwaarden verbonden, zoals bijvoorbeeld medewerking aan berechting door het Joegoslavië Tribunaal in Den Haag van ex-president Milošević die eind vorige maand de presidentsverkiezingen van Koštunica, verloor. De Duitse bondskanselier Schröder, die het initatief nam tot de donatie, zei dat voorwaarden in dit stadium averechts zouden werken. „In Joegoslavië is het democratiseringsproces net op gang. Essentieel is dat we de bevolking een bemoedigend signaal geven nu men de blik naar het Westen wendt." Hij sloot niet uit aan dat verdere hulp aan Joegoslavië wel condities worden verbonden. „Het is zonneklaar dat in Den Haag niet alleen kleine oorlogsmisdadigers terecht moeten staan."

Eerder deze week hadden de Europese Unie en de Verenigde Staten al besloten hun economische en diplomatieke sancties tegen Servië op te heffen. De Europese Unie wil de komende weken inventariseren welke hulp Joegoslavië verder geboden kan worden. Op de EU-begroting voor volgend jaar is 815 miljoen euro gereserveerd voor structurele hulp aan de Balkan. Daarvan is 350 miljoen voor Kosovo. De rest is beschikbaar voor projecten in Kroatië, Bosnië, Montenegro en – na het opheffen van de sancties – ook voor Servië. Frankrijk, fungerend voorzitter van de Europese Unie, streeft ernaar op de voor 24 november geplande topconferentie tussen de Unie en de Balkanlanden meer duidelijkheid te verschaffen over „een nieuwe strategie voor Joegoslavië".

Voorzitter Nicole Fontaine van het Europees Parlement drong er aan het begin van de topconferentie op aan dat de hulp aan Joegoslavië niet ten koste mag gaan van andere Balkanlanden.

Kosovo kan Milošević herkansing geven

Waar Kosovo de opkomst en ondergang van Milošević inluidde, kan het ook wel eens aan de basis van diens terugkeer liggen, meent **Thomas H. von der Dunk.**

Milošević blijft verrassen. Hij doet telkens juist dat wat men van tevoren als laatste zou verwachten, maar naderhand vanuit zijn optiek het slimste blijkt te zijn dat hij kan doen. In de rol van aanstaand oppositieleider kenden wij hem althans nog niet. Wie na de recente machtswisseling in Belgrado mocht menen dat de situatie op de Balkan er eenvoudiger op geworden is, zou zich wel eens deerlijk kunnen vergissen, en speciaal geldt dit voor de situatie rondom Kosovo. Waar Kosovo zowel de opkomst als de ondergang van Milošević inluidde, zou het ook wel eens aan de basis van zijn terugkeer kunnen liggen, als Koštunica niet aan de hooggespannen verwachtingen van de Servische bevolking blijkt te kunnen voldoen. Het is inmiddels te laat om Kosovo nog vreedzaam onder het gezag van Belgrado te laten terugkeren, omdat dit tegen de wil van de overgrote meerderheid van de inwoners is. Het gebied zal de facto – en dus ook wel ooit de jure – zelfstandig worden, dan wel tenslotte bij Albanië worden gevoegd.

Instemmen met welke andere optie dan ook betekent voor een Kosovaars politicus, na alles wat

Situatie is voor het Westen lastiger geworden

er is voorgevallen, zelfmoord, zo niet fysiek dan toch tenminste politiek. Dat geldt omgekeerd ook voor elke Servische politicus, maar het wezenlijke verschil is dat de regering in Belgrado in Kosovo nu geen invloed meer bezit, en dus de door de NAVO-interventie gecreeerde status quo zou moeten veranderen, waar de tegenpartij kan volstaan met deze te behouden. Het was niet Milošević in zijn eentje die vorig jaar de Kosovaren hun land uitdreef, en in de ogen van de laatsten dragen dan ook de Serviers daarvoor collectief de schuld. Het onderscheid tussen volk en regime dat Brusselse diplomaten plachten aan te brengen, is aan mensen wier halve familie zoëven is uitgemoord niet besteed.

Waar het met NAVO-geweld terugbrengen van geheel Kosovo onder Servisch bestuur alleen al met het oog op de zware bewapening en vastberaden vechtlust van de Albanese meerderheid politiek uitgesloten mag worden geacht, blijft alleen een definitieve echtscheiding tussen Belgrado en Pristina over. Want ook een nu nog alleen maar als tijdelijk bedoelde afzondering wordt uiteindelijk, naarmate er de komende jaren noodzakelijkerwijs in Kosovo zelfstandige staatsorganen tot ontwikkeling zullen komen, onvermijdelijk definitief. Het is de tragiek van de nieuwe regering in Belgrado, dat zij niet bij machte zal zijn het door haar ondemocratische voorganger veroorzaakte verlies van Kosovo te keren, en dus door rabiate Servische nationalisten de schuld van dit verlies in de schoenen geschoven zal krijgen. Dit biedt uiteraard een herkansingsmogelijkheid aan Milošević, en misschien is het wel – op grond van de zekerheid van dit verlies van Kosovo – de gok dat het die kant uit zal gaan, die hem heeft doen besluiten niet nu al samem met zijn zoon het vliegtuig naar Moskou te nemen en toch nog maar even in de buurt te blijven. In dit licht neemt Koštunica een groot risico door hem binnen de Joegoslavische grenzen te tolereren, maar misschien is, gezien de nog altijd wat ongewisse positie van leger en politie, het risico om Milošević nu te laten arresteren voor Koštunica's eigen positie voorlopig alleen nog wat groter.

Dit maakt duidelijk dat het aanblijven van Milošević de Kosovaarse zaken in zekere zin eenvoudiger zou hebben gemaakt. In de bijna-zekerheid dat hij dan de eerstvolgende tien jaar niet meer weg te krijgen zou zijn, had het Westen goede argumenten gehad om met de staatkundige wederopbouw – dat wil zeggen verzelfstandiging – van Kosovo te beginnen, en dus om dat te doen wat door de onomkeerbaarheid van de interventie van 1999 onvermijdelijk geworden is. Dat is ook niet onbelangrijk met het oog op de Russen, die zeker dwars zouden liggen, en daartoe zouden wijzen op de door de NAVO bij haar interventie van 1999 geformuleerde doelstelling – hoezeer ook irreëel – dat het bondgenootschap met de verdrijving van de Servische gezagsdragers uit Kosovo niet beoogde om het Servische gezag aldaar als zodanig te willen beëindigen. De tot de verkiezingen van 24 september geldige reden dat men deze weg naar verzelfstandiging niet kon inslaan om niet Milošević van munitie tegen de democratische oppositie te voorzien, was dan bij een zege van Milošević vervallen, omdat die oppositie ingeval van een falende poging tot machtsovername voor vele jaren was uitgespeeld.

Nu er echter in Belgrado een regering zeteft die veel meer het vertrouwen verdient en lijkt het daaruit resulterende verlies van Kosovo op het eerste gezicht niet zo vanzelfsprekend: Koštunica doet immers geen Kosovaar meer kwaad. Alleen is die interventie nu eenmaal intussen gebeurd, zodat ook niemand meer om de gevolgen ervan heen kan, welke daaruit bestaan dat de inmiddels bij de Albanezen opgebouwde haat elke terugkeer onder regie van Belgrado voor hen onacceptabel, en daarmee ook onhaalbaar maakt. Hoezeer ook de nieuwe redelijkheid in Belgrado de erkenning van de onvermijdelijkheid van de afscheiding van Kosovo in politiek opzicht veel problematischer doet worden, deze afscheiding is er – omdat elk alternatief nog veel méér problemen zal opleveren – daarom niet minder onvermijdelijk door.

Dit alles was voorspelbaar, en is ook voorspeld. Hier wreekt zich, niet voor het eerst en vermoedelijk ook wel niet voor het laatst, de politiek van wegkijken en uitstellen die het Westen nu al sinds tien jaar ten aanzien van de Balkan bedrijft. Als men dit bij de NAVO eerder had willen inzien, en over de toekomst van de Kosovo vroeger de confrontatie met de Russen had durven aangaan door al een half staatkundig fait accompli te creëren, had men misschien ook de heftiger confrontatie met hen kunnen voorkomen, die nu alsnog onontkoombaar dreigt. Moskou zal immers nu, met een beroep op de regeringswisseling in Belgrado, vroeg of laat van de NAVO het onmogelijke eisen: namelijk dat zij conform belofte zorgt voor de terugkeer van de Kosovo onder Servisch gezag nu Milošević inderdaad ten val is gebracht. Met die eis zal Poetin ongetwijfeld het nu even licht gegehavende vertrouwen van de Serviërs in de Russische broederliefde weer wat weten te herstellen, en, na de gebleken onmogelijkheid van de NAVO om aan die Russische eis te voldoen, het nog altijd niet grote vertrouwen in het Westen weten te beschadigen. Dat dat laatste niet zonder gevolgen zal zijn voor de kansen op civilisering van de Servische samenleving, en dus van pacificatie van de Balkan, is evident.

Thomas H. von der Dunk is cultuurhistoricus.

Spierkracht en boerenslimheid als geheime wapens tegen Milošević

14 Okt 2000

Mijnwerker bij de Kolubara-mijn Foto Reuters/ Goran Tomasevic

Was de volksopstand die Milošević vorige week ten val bracht, nu wel zo spontaan? In Čačak, hart van het oude Servië, weten ze beter: er was een plan. De coupleiders rekenden op geweld, alleen het traangas stond niet in het scenario. 'Wij zijn tegen ieder onrecht.'

Nieuwe helden, nieuwe trucs

van de staatstelevisie geen slachtoffers zijn gevallen

tegen het regime. Nu hebben we gestemd, en toen ook dat niet hielp was de

Het was dan ook een schok voor de 'onaantastbare' Milošević toen de

trale de macht wisten over te nemen, is de Vojvodina stevig in handen van het regime geweest. Vooral de partij JUL

het meteen op", probeerde hij. Opnieuw een miscalculatie, meent Cvetanović. „Het gaat deze keer niet om

de en wist de andere medewerkers aan haar kant te krijgen. De radio zette zijn berichtgeving over de staking door

Yaël Vinckx

Officieel heette het de wil van het volk, maar eigenlijk was het één grote verkleedpartij. Dragan Kovačević kan een gevoel van triomf niet onderdrukken. Zijn ogen glinsteren vol boerenslimheid. De wereld zag dikke wolken traangas voor het federale parlement van Joegoslavië en een opstandige menigte van enkele honderdduizenden die het einde van Slobodan Milošević eisten.

Kovačević, voorzitter van de gemeenteraad van Čačak weet wel beter. De woedende menigte die donderdag 5 oktober vroeg uit de midden-Servische stad vertrok, bestond niet alleen uit argeloze burgers. Er waren ook stevige jongens van speciale politie- en legereenheden. Ze waren in burger maar hadden voor de zekerheid hun uniformen meegenomen. „Na tien jaar oorlog in Kroatië, Bosnië en Kosovo hangen hier in Čačak veel uniformen in de kast", legt Kovačević uit.

Wie denkt dat de revolutie in Joegoslavië een spontane actie is geweest, komt anderhalve week later bedrogen uit. Kovačević, een Serviër van midden veertig met een korte baard, buigt zich samenzweerderig naar voren. „We hadden twee doelen: het parlement en de staatstelevisie moesten worden ingenomen." De bestorming van het parlement en het televisiestation waren onder deel van een *plan*.

De uniformen waren het ene geheime wapen dat de leiders uit Čačak tegen Milošević inzetten. Op een teken van Kovačević trokken de demonstranten hun uniformen aan. De fopagenten deden alsof ze overliepen en vielen de demonstranten in de armen. De echte politiemannen raakten totaal in verwarring. „Ze zagen dat hun maten zich overgaven en legden vervolgens zelf ook hun wapens neer. Het psychologische effect van die truc was enorm", aldus Kovačević.

Het andere geheime wapen was pure spierkracht. Onder de demonstranten bevond zich een aantal paratroopers van de 63e para-divisie uit de zuid-Servische stad Niš, gekleed in burgerkleding. Gespierde jongens, die niet langer aan de kant van Milošević wilden staan. Enkele uren later vochten ze zich naar binnen in het parlement.

De helden van Čačak beleefden bange momenten toen de politie met scherp begon te schieten. Dat gebeurde bij het gebouw van de Servische radio en televisie (RTS). Kovačević heeft thuis nog de kogel liggen die hem rakelings miste. „Hij is minstens zo groot", zegt hij en houdt zijn duim en wijsvinger meer dan vijf centimeter van elkaar. Het is een wonder dat er bij het gebouw

Toch zegt Kovačević, behalve voorzitter van de gemeenteraad in Čačak dus één van de leiders van de bestorming van het parlement en het televisiegebouw, geen haat te kennen. De vijf agenten in het tv-gebouw die door de menigte dreigden te worden gelyncht, kregen van hem burgerkleding en wisten zo te ontsnappen. „Het zijn immers allemaal Serviërs."

Brandhaard van verzet

Čačak is een traditionele brandhaard van verzet. „Tito heeft hier zijn gezicht maar twee keer laten zien, Milošević maar één keer. Iedere politieke leider is bang voor ons." Kovačević voelt zich verdediger van een uitgesproken traditie. Dit is het land van de četniks, de mannen die in vorige eeuwen op onorthodoxe wijze hun dorpen verdedigden tegen de Turkse bezetter. Ze droegen tijdens de Turkse bezetting lange baarden ten teken van rouw.

Čačak is de stad, burgemeester Velimir Ilić de man. Hij runt zijn stad als een vrijstaat. Ondanks de voltreffer die

> De fopagenten uit Čačak deden alsof ze overliepen en vielen de demonstranten in de armen

de Partizan-wapenfabriek vorig jaar van de NAVO kreeg en het complex in puin legde, is er geen werkloosheid. Ilić zorgt voor zijn mensen. „Čačak is het hart van het oude Servië." Aan de muur achter het bureau van de burgemeester hangen iconen, er is een fotootje tussen gepropt van Draža Mihailović, de četnik-leider in de Tweede Wereldoorlog, die eerst tegen de Duitsers vocht maar al snel samen met de Duitsers tegen de communisten van Tito.

Kovačević probeert het woord četnik zoveel mogelijk te vermijden. Door het Tito-regime werden ze stelselmatig afgedaan als fascisten: Tito liet Mihailović als landverrader executeren. In de recente oorlogen werd het woord četnik synoniem voor Servische strijders die zich schuldig maakten aan massamoord en etnische zuivering.

Toch staat de traditie volgens hem nog recht overeind: gelovige Serviërs met een sterk nationaal gevoel die als het nodig is de boel kort en klein komen slaan als hun eergevoel gekwetst wordt. Kovacevic:„We hebben tien jaar lang gedemonstreerd,actie gevoerd en 'volkswandelingen' gehouden

Om misverstanden te voorkomen wijst hij erop dat Čačak vorig jaar tijdens de NAVO-bombardementen de eerste en enige stad in Servië was die protesteerde tegen de etnische zuivering van Albanezen uit Kosovo. „Wij zijn namelijk tegen ieder onrecht."

Het onrecht was deze keer president Slobodan Milošević. Hij moest de uitslag van de Joegoslavische presidentsverkiezingen erkennen, vonden ze in Čačak. En die uitslag luidde: Vojislav Koštunica heeft gewonnen. Maar hoe moesten ze de oude president van zijn plek verdrijven? Tijd voor een heuse coup, besloten ze in Čačak, al heeft Kovačević het liever over 'de wil van het volk'.

Het plan is uitgebroed door een 'kleine groep mensen', zegt hij. „Ze kennen elkaar uit de vele oorlogen die Servië de afgelopen tien jaar heeft gevoerd." De groep had tevoren contact met de oppositie, mogelijk met oppositieleider Zoran Djindjić en nam ook contact op met het leger, de politie en de oproerpolitie. De (lagere) echelons aldaar gaven een belangrijk signaal af; ze waren niet van plan om op de eigen bevolking in te slaan, aldus Kovačević.

Het plan was eenvoudig. Het parlement en de staatstelevisie, de symbolen van de onderdrukking, moesten worden bezet. „We rekenden op geweld." Drie vrachtwagens met stenen en een bulldozer gingen voor de zekerheid mee naar Belgrado, waar 's middags om drie uur het ultimatum aan Milošević afliep. Maar de stenen bleven in de laadbak en de bulldozer bleef op de vrachtwagen. De blokkades die de politie op de weg tussen Čačak en Belgrado opwierp, werden 'met de blote handen' opgeruimd. De politie keek er naar. En eenmaal in Belgrado ging alles volgens plan – het federale parlement werd ingenomen en daarna de televisie.

Kovačević en zijn groep raakten alleen in verwarring toen politie-eenheden uit het parlement stormden en traangasgranaten afvuurden. „Het traangas stond niet in het scenario." Hij strijkt met zijn hand over zijn strottenhoofd. „Ik heb er nog altijd keelpijn van."

Mijnwerkerselite

In Čačak zaten ze al maanden op actie te wachten. In de Kolubara-mijnen, de belangrijkste brandstofleverancier in het land, was het moment plotseling daar toen Milošević zijn verkiezingsnederlaag weigerde te erkennen. De laatste staking dateerde van 1995 en ging om geld. Nu waren de mijnwerkers voor het eerst sinds mensenheugenis bereid het werk om politieke redenen neer te legen. Net als de inwoners van Čačak werden ze de helden van de revolutie.

in staking gingen intellectuedenis: samenwerking van intellectuelen, studenten en arbeiders is dodelijk voor een autoritair regime. In 1968 waren het in Frankrijk de metaalwerkers van de autofabrieken die de doorslag gaven. In 1980 de arbeiders van de scheepswerf in Gdansk in Polen. In 1989 brachten de arbeiders van de een motorenfabriek in Praag het communistische regime definitief uit evenwicht.

In de voormalige arbeidersparadijzen van Oost-Europa hadden de mijnwerkers sowieso een speciale rol. Van Polen tot en met Joegoslavië vormden ze de ruggengraat van de economie. De ruim zevenduizend mijnwerkers van de Kolubara-mijnen vormen een elite onder de arbeiders en verdienen meer dan anderen. In landen waar de vrije markt is ingevoerd, zoals Polen en Roemenië, zijn de trotse mijnwerkers van weleer nog maar treurige schaduwen van wat ze waren. In Joegoslavië, het laatste 'socialistische' bastion van de regio, verdienen ze ruim driehonderd mark per maand en, belangrijker, krijgen hun salaris, anders dan anderen, met hooguit twee dagen vertraging uitbetaald.

Yoghurt-revolutie

Een truck uit Zrenjanin zoekt aarzelend zijn weg naar de ingang van het enorme mijnbouwcomplex. Vele tientallen vierkante kilometers opengereten aarde. De steenkool ligt hier niet diep. Het is dagmijnbouw. Geen donkere schachten, maar grote graafmachines aan de oppervlakte.

'Van de arbeiders aan de helden van Kolubara' staat er op de vrachtwagen geschreven. Hij komt helemaal uit de Vojvodina, het noordelijke deel van Servië. Vandaag komen de arbeiders van de Dijamant-fabriek uit Zrenjanin de mijnwerkershelden hun eer betuigen. Twintigduizend liter spijsolie zit er in de truck. Een beter cadeau hadden ze niet mee kunnen brengen: in de winkels is de huishoudolie al maanden verdwenen.

Plechtig zit de delegatie uit Zrenjanin tegenover stakingsleider Miodrag Ranković in de directiekamer van de mijn. Glimmende tafels, zachte tapijten, leren jekkers aan de kant van de mijnwerkers, zondagse pakken aan de kant van de gezanten uit het noorden. De delegatie komt zich loyaal verklaren aan de nieuwe machthebbers. Het is een tafereel zoals zich dat hier eeuwenlang volgens eenzelfde patroon afspeelt als er weer eens een machtswisseling is, of lijkt te zijn.

Sinds de zogeheten yoghurt-revolutie van 1988, waarin aanhangers van Milošević door het gooien van yoghurt naar de dagenlang belegerde partijcen-

afgelopen jaren flink gevestigd.

Het kan niet anders zijn dan dat de mannen die nu de vrachtwagen met olie komen brengen eenzelfde achtergrond hebben.

„Met politiek hebben we al jaren niets te maken", zegt delegatieleider Nebojša Petrove echter. „Bij ons is alles in orde." De mannen aan weerszijden van de glimmende tafels tasten elkaar voorzichtig af. Politiek is niets zeker, een kleine week na de omwenteling. Stakingsleider Ranković, zwarte leren jas, zwarte brock en zwart t-shirt, geeft zich niet zonder meer gewonnen. Dan komt de man uit de Vojvodina met zijn laatste troef. „Ook bij ons heeft het regime zich suf gestolen. Onze fabriek produceert genoeg om het hele oude Joegoslavië te voorzien. Maar in de winkels is niets. Zelfs onze eigen mensen hebben al twee maanden geen olie meer kunnen kopen." Volgens Petrove is de olie voor harde valuta aan het buitenland verkocht. Iedereen heeft het moeilijk gehad onder het Milošević-regime. De mannen knikken elkaar begrijpend toe.

„Het ging ons ook niet om een beter salaris, dit keer ging het uitsluitend om de politiek", zegt één van de mijnwerkers voor de poort.

Milošević probeerde de situatie onder controle te krijgen door politie te sturen, maar de mijnwerkers dachten er niet over om op te geven. Stakingsleider Miodrag Ranković, later: „We hadden op Koštunica gestemd en lieten ons de zege niet meer afnemen. Dat was een kwestie van principe."

Daarop stuurde Milošević zijn machtigste wapen: generaal Nebojša Pavković, de stafchef die na tien jaar zuiveringen wegens zijn loyaliteit op de hoogste post van het Joegoslavische leger terecht is gekomen. De generaal verscheen in de nacht van maandag 2 op dinsdag 3 oktober op het Kolubara-mijnencomplex. Hij had drie generaals en een aantal veiligheidsmensen bij zich. Een uur lang sprak hij met de leden van het stakingscomite. Zoran Cvetanović was één van hen.

Generaal Pavković schatte de situatie volgens hem helemaal verkeerd in. „Hij begreep niets van ons", aldus Cvetanović. „In eerste instantie dreigde de generaal het leger in te zetten tegen de stakers. 'Over onze lijken', hebben we geantwoord. Deze keer zijn we bereid om tot het einde te gaan." Bovendien verdachten de stakers de generaal van blufpoker; eerder had Pavković immers verklaard het leger niet tegen het volk te zullen inzetten.

Na zijn loze dreigement trok generaal Pavković zijn tweede troef. „Als dit een kwestie van geld is, dan los ik

de de generaal voor verwarring door een gebalde vuist in de lucht te steken. Iedereen in Servië kent het gebaar als de vuist van Otpor!, de studentenbeweging die een jaar geleden een nieuwe verzetsgolf tegen Milošević ontkentende. Was de gebalde vuist een dreigement of betuigde de militair stiekem zijn steun? Cvetanović: „We vroegen het hem, maar de generaal gaf geen antwoord en vertrok." De mijnwerkers legden zijn gebaar uit als steun voor hun zaak. De militairen zouden niet ingrijpen. De aftocht van de generaal was hét belangrijkste moment voor de stakers, zegt de voorman. Ze voelden zich gesterkt: het leger was niet langer een bedreiging.

Cvetanović zelf kent een ander, belangrijk moment: het telefoontje van zijn dochter. Zij zag 's avonds op de Servische televisie een lijst verschijnen met de namen van elf stakers en twee

> Het ging de mijnwerkers niet om salaris, nu ging het uitsluitend om de politiek

oppositieleiders, die zouden worden aangeklaagd wegens criminele activiteiten. Tot grote schrik van zijn dochter stond Cvetanović' naam ook op de lijst. „Die tijding was niet plezierig", zegt Cvetanović droog. De angst sloeg wel degelijk toe. „Ik was erg bang voor het lot van mijn familie."

De mijnwerkers hebben veel te danken gehad aan de steun van de mensen uit het nabijgelegen stadje Lazarevac. „Zonder hen was het niet gelukt", zegt Cvetanović. Op zondagavond 1 oktober, ruim vierentwintig uur voor de komst van generaal Pavković, kwam de politie massaal het terrein van het mijncomplex op en nam een deel van de machines over. Even was de situatie kritiek. Toen besloten de inwoners van Lazarevac fysiek op te trekken naar de veertien kilometer verderop gelegen mijnen. In bussen, taxi's en auto's of gewoon, te voet.

Radiorebellen

Radio Lazarevac speelde een cruciale rol. Het is een staatsradio die een paar dagen eerder overstag was gegaan. Liljana Obradocić was de rebel. Zij voerde het verzet aan tegen de stembusfrau-

demonstreren. Zoura er een [illegible] tie met de mijnwerkers dreigde, werden de mensen via deze luidsprekers opgeroepen naar de mijnen te trekken.

Liljana vertelt het verhaal van de omwenteling binnen de staatsradio in een vloek en een zucht. Maar zo makkelijk is het niet gegaan. Directeur Milomir Maksimović probeerde de rebellie binnen de radiozender te stoppen door de zenders uit te schakelen en op slot te doen. Werknemers van het radiostation zagen hem de sleutel uit de kast halen.

Even later waren de twee zenders, de ene op een nabijgelegen heuvel en de ander bij een toegangsweg naar de stad, uit de lucht. Radio Lazarevac was bijna verlamd; de radio had nog maar een bereik van tien kilometer. De mijnwerkers hadden geen ontvangst meer – tot de technici erin slaagden nieuwe verbindingen te leggen met andere radiostations. Een stel handige jongens wist de middengolf te kraken. „Ik weet niet hoe", lacht Liljana. „Ik wil niet eens weten hoe."

Milomir Maksimović is sinds die dag niet meer op zijn werk verschenen. „Hij wordt binnenkort vervangen", zegt Liljana zakelijk. De sleutel van de zenders is nog steeds niet boven water. Maksimović heeft haar vanochtend opgebeld om te zeggen dat hij de sleutel niet heeft. Gelogen, concluderen de medewerkers van het radiostation. „We hebben zelf gezien hoe hij de sleutel heeft meegenomen."

Net als Kovačević in Čačak, zegt Liljana Obradović in Lazarevac dat er geen wraakgevoelens zijn. Er is een enkel spandoek van de partij van Milošević aan stukken gescheurd. Meer niet. Niemand is fysiek belaagd. Over de vraag hoe het verder moet is het antwoord steevast dat de rechtbank dat wel zal uitmaken. „We zullen toch samen verder moeten leven", zegt ze. De oude garde kan haar ook eigenlijk niets meer schelen. Gisteren nog belde een afgevaardigde van JUL, de partij van Milošević' vrouw. Hij wilde een verklaring op de radio uitzenden. Wat heeft hij verklaard? „Ik zou het niet weten, ik heb niet eens geluisterd. Het maakt ook allemaal niets meer uit."

Een week na de omwenteling worden er veel wijze woorden gesproken. Maar iedereen weet dat de revolutie nog niet echt af is. Bij het minste of geringste teken dat Milošević toch terugkeert staan ze morgen allemaal weer op straat. De uitspraken over wraak en vergeving zullen dan minder filosofisch van aard zijn.

Dossier Val van Milosevic op www.nrc.nl

Westerse inmenging om links Joegoslavië te breken

Op zondag 24 september vonden gemeenteraads-, parlements- en presidentsverkiezingen in Servië plaats. Alle serieuze waarnemers meldden dat de verkiezingen ordelijk en democratisch zijn verlopen. Ondanks het feit dat de uitslagen pas later in de week bekend zouden worden gemaakt, wisten de oppositie en haar westerse bondgenoten maandag al te melden dat Milosevic verloren zou hebben en dreigde minister van Buitenlandse Zaken, Cook, van Groot-Brittanie zelfs met militair ingrijpen.

Wat vooral opvalt is de buitengewone brutaliteit en openheid waarmee het Westen de democratie aan zijn laars lapt. Men gaat er kennelijk vanuit dat het gif van de desinformatie intussen voldoende werkt en er geen of weinig verzet van de eigen bevolking te verwachten valt.

Dit artikel werd eind vorige week geschreven. Op dat moment was er sprake van een zeer gespannen en moeilijk in te schatten situatie. Veel bronnen spraken van een patstelling, omdat niet duidelijk was of er, zoals wettelijk voorgeschreven, op zondag 8 oktober a.s. een tweede ronde zal worden gehouden om een president te kiezen. De regeringen van Rusland en China en talloze andere progressieve groepen 'en organisaties staan vierkant achter een tweede ronde. Het lijkt er intussen wel op dat de kandidaat van de 'oppositie', Kostunica, meer stemmen heeft behaald dan officieel werd verwacht. Ondanks het feit dat de VS en de EU massaal financieel intervenieerden, was de verwachting dat de populaire president Milosevic de verkiezingen zou gaan winnen. Maar de regen van cadeautjes aan de Servische oppositie heeft toch z'n uitwerking gehad. Daarentegen heeft de coalitie van linkse krachten, de Socialistische Partij van Servië, Joegoslavisch Links en de Socialistische Volkspartij van Montenegro, een overweldigende meerderheid in beide kamers van het federale parlement gekregen. Dit maakt een politiek van vrede, verdediging van de vrijheid en nationale onafhankelijkheid en van snelle sociale en economische ontwikkeling mogelijk.

Lees verder op pagina 9

Izetbegović stapt op: moe, ziek en bitter

Door onze redacteur
PETER MICHIELSEN

ROTTERDAM, 14 OKT. Alija Izetbegović stapt vandaag op als voorzitter van het staatspresidium (ofwel: staatshoofd) van Bosnië. Izetbegović vertrekt niet als verslagen kandidaat, zoals Milošević, de man die de oorlog in zijn Bosnië op zijn geweten heeft. En ook niet als slachtoffer van ziekte of dood, zoals in december Kroatië's Franjo Tudjman – *Dritter im Bunde* in het bloedige drama dat zich tien jaar geleden in Joegoslavië begon te ontrollen. Hij vertrekt omdat hij 75 is, en ziek en verbitterd ook.

Tien jaar lang heeft de jurist Izetbegović de Bosnische moslims geleid: een late carrière, want toen hij in 1990 de Partij van Democratische Actie oprichtte en in 1991 president van het nieuwe Bosnië werd, was hij al ver in de zestig. Met politiek had hij zich echter wel degelijk beziggehouden: ze was hem opgedrongen door de Bosnische leiding onder Tito, die hem vanaf 1946 in totaal negen jaar in de gevangenis zette wegens vermeende fundamentalistische dan wel pan-islamitische activiteiten.

Drie jaar lang heeft de buiten-

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: donderdag 30 maart 2000 0:37
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: 00, Serbian Unity Congress - Press Release (http://news.suc.org/press/suc218.ht

<http://news.suc.org/> [redacted]

Search suc.org:
[redacted] <http://news.suc.org/images/black1px.gif> Choose S.U.C. Page About S.U.C. S.U.C. Activities News from Serbia Kosovo Crisis Bosnia, Croatia Help children BLAGO Fund Serbian History Serbian Art Book Library Become a member
<http://news.suc.org/images/black1px.gif> <http://news.suc.org/images/suc_grb.gif>

<http://news.suc.org/images/1px.gif>
Serbian Unity Congress Press Release

March 28, 2000

Kosovo Crisis: A Study In Foreign Policy Mismanagement

Kosovo Crisis: A Study In Foreign Policy Mismanagement by Dr. Vojin Joksimovich will be presented before members of the House of Representatives.

March 28, 2000 3:00 p.m.
Room 2212
Rayburn Building,
Washington, DC.

Co-sponsors of this book presentation are:
Congressmen Curt Weldon (R-PA), Dennis Kucinich, (D-OH), Randy Duke Cunningham, (R-CA) and Rod Blagojevich (D-CHI).

Author:

Dr. Joksimovich graduated from Belgrade University. He has a Ph.D. in nuclear engineering from the Imperial College of Science and Technology, at London University. He was a two-term past president of the Serbian Unity Congress and is known in that capacity by numerous members of the House and Senate. The author was his family's only survivor of German bombing raids in WWII and he has experienced the totalitarian regimes of Hitler, Stalin and Tito. His uncle, Dragic Joksimovich courageously defended General Draza Mihailovich in the infamous Tito show trial of 1946. He was later arrested for defending Mihailovich and put in jail where he died of mysterious causes. Kosovo Crisis: A Study in Foreign Policy Mismanagement is endorsed by Congressman Randy Cunningham, Sir Eldon Griffiths, a nine-term MP of the British Parliament and former foreign correspondent for Newsweek. Sir Eldon is the current president of the World Affairs Council of Orange County, California. The book is also endorsed by Col. David Hackworth, one of this nation's highest decorated military officers; by Col. Mitchell Page, recipient of the

ngressional Medal of Honor and by the late Maj. Richard L. Felman USAF (Ret.), one of 500 nerican MIA's downed over occupied Yugoslavia in WWII and rescued by Gen. Mihailovich's hetnik forces.

Publisher:

Graphics Management, Inc., was founded in Los Angeles by William Dorich in 1985. Since that time, his company has designed and published over 100 titles for such clients as Simon & Schuster, Prentice Hall, Harper Collins and Times Mirror. Ten of these titles were on Balkan history and politics. William Dorich has personally written 5 books on Balkan matters including his 1992 book, Kosovo, one of the first books published in the United States on the subject. His current book, Hilandar's Octocentenary commemorates the 800th anniversary of the Serbian monastery on Mount Athos. In 1991, Graphics Management designed and produced the book Witness to War: Images of the Persian Gulf War for the Los Angeles Times. It won the Times a Pulitzer prize. Graphics Management Press specializes in self-publishing and the book Kosovo Crisis: A Study in Foreign Policy Mismanagement was a joint venture between Graphics Management Inc. and the author, Dr. Vojin Joksimovich.

home <http://news.suc.org/> | suc home <http://www.suc.org/> | suc info <http://www.suc.org/sucinfo/> | site map <http://www.suc.org/sitemap.html> | membership <http://www.suc.org/membership.html> | contact <http://news.suc.org/comments.html>
© 1996-2000 Serbian Unity Congress.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zaterdag 18 maart 2000 1:46
Aan: Ruza Despotovic; Annamiek Vermeulen; Dolf Loth; Erwin Steijnen; Globalreflexion; Herman TI; Marrie & Jan Beentjes
Onderwerp: War for Kosovo mines (http://www.serbia-info.com/news/2000-03/06/17641.html)

www.serbia-info.com/news
<http://www.serbia-info.com/index.html>
<http://www.serbia-info.com/news/index.html>
CIVIL ISSUES <http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>
MILITARY <http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>
KOSOVO AND METOHIA <http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>
ECONOMY <http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>
CULTURE AND RELIGION <http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>
SPORT <http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>
<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>

Print this page! <http://www.serbia-info.com/cgi-bin/printpage?filename=/news/2000-03/06/17641.html>

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif> <http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>
<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>
<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>
<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

War for Kosovo mines

March 06, 2000

<http://www.serbia-info.com/g3/images/1.jpg>

- Sarah Flounders: Great powers are only interested in natural resources of Kosovo

- Taking over the Trepca mines: Plans and Propaganda

Sarah Flounders: Great powers are only interested in natural resources of Kosovo

New York, March 12 (Tanjug) - Economic interests of powers are behind each war, which is also the case with Kosovo, said Sarah Flounders, one of the directors of the biggest American anti-war movement International Action Center, headed by the U.S. former Attorney General Ramsey Clark.

In her 1998 analyze "War and mines", Sarah Flounders warned about the roots of the war for Kosovo. This analyze is now shortlisted for the prize which is annually awarded by the Californian University from Sonoma for progressive, humanitarian works.

In the beginning of the analyze, Flounders points out conjunction of what was going to happen, NATO aggression against Yugoslavia with the American intentions to disarm terrorist KLA as soon as possible in order to make it fit for various tasks.

According to Flounders, those were terrorist-separatist gangs ready to head for the authorities. Kosovo was usually described in foreign media as isolated mountain area, poor and without natural resources.

The New York Times correspondent in the Balkans, Chris Hedges, wrote only once in 1998 about the main interest of powers - natural resources and mines in Kosovo and Metohija, says Flounders.

A careful reader could find out that something much bigger than so-called humanitarian concern for ethnic Albanians was behind constant raise of tension from the West towards Kosovo. Hedges himself visited the rich lead and zinc mine of "Stari grad", describing it as "the most valuable piece of land in the Balkans".

Members of the Washington clique - President Bill Clinton, the Pentagon Generals, or Richard Holbrook, who was later appointed the U.S. Ambassador to the UN - never mentioned in public vast mineral wealth in Kosovo. They only spoke about the farce of so-called "self-determination" of Kosovo Albanians. "Naturally, they had never explained what the American support of that ethnic Albanian self-determination meant precisely". According to Flounders, this meant "colonization under the pretext of liberation, which had been carried out 100 years ago towards Puerto Rico and Philippines by the U.S.".

The American press never wrote about Kosovo mineral wealth, except for the specialized mining magazines. The author asks how come that this key West interest in Kosovo was neglected.

Different conquerors were scrambling for Kosovo wealth, even the Nazi occupier. The sanctions that the West had unjustly imposed to Yugoslavia inflicted damage both to mining and the country, as well as to "Trepca" mines.

Sarah Flounders further emphasizes another important factor of the events - western super power's despair over the fact that Yugoslavia resists pressures for sale and division of its wealth, both industrial and natural ones.

"In order to crush that resistance, western imperialistic countries have played the key role in breaking up the former Yugoslavia". "Industry, natural resources and infrastructure facilities in all former Soviet republics, socialist countries of the Eastern Europe and secessionist republic of the former Yugoslavia were subjected to urgent process of privatization. Big corporations of western countries began plundering", Flounders says.

The West is carrying out this process through IMF and the World Bank which insist on breaking up all the industries in state property.

"Progressive forces in the U.S. and the Western Europe must explain to the broad masses that billions of dollars the U.S. and NATO are spending on their attempt to occupy the Balkans region will not bring welfare to any nation in the Balkans, nor is that in the interest of workers and poor people in the U.S. and Europe".

War destroys everything that was built threw collective efforts and cooperation in the Balkans, she warned. For ordinary Americans, war will mean tax increase and further shortening of social programs.

illions of dollars will be put in the pockets of few stockholders in the U.S. and the Western Europe, said Sarah Flounders in her 1998 analyze "War and mines".

Taking over the Trepca mines: Plans and Propaganda

by Diana Johnstone (2-28-00)

Comparison of two documents, a November 1999 International Crisis Group (ICG) paper on the Trepca mining complex, and a February 2000 article in the Toronto Star by ICG consultant Susan Blaustein, provides an exceptionally clear glimpse into the workings of the "international community".

The International Crisis Group is a high-level think tank supported by financier George Soros. It was set up in 1995, primarily to provide policy guidance to governments involved in the NATO-led reshaping of the Balkans. Its leading figures include top U.S. policy maker Morton Abramowitz, the eminence grise of NATO's new "humanitarian intervention" policy and sponsor of Kosovo Albanian separatists.

Last November 26, the ICG issued a paper on "Trepca: Making Sense of the Labyrinth" which advised the United Nations Mission In Kosovo (UNMIK) to take over the Trepca mining complex from the Serbs as quickly as possible and explained how this should be done. The February article by the ICG journalist represents a vulgarization of the anti-Serb position designed to prepare public opinion for carrying out the ICG policy. There will no doubt be more.

The ICG Paper: Manipulative Ambiguities

Trepca is a conglomerate of some 40 mines and factories, mostly but not all in Kosovo, notably including Stari Trg, "one of the richest mines in Europe" and the richest in the Balkans, currently shut down, and the Zvecan smelter, located northwest of Mitrovica and still being operated by Serb management. The ICG calls on UNMIK, headed by Bernard Kouchner, to cut through legal disputes over the industry's ownership and take over management of Trepca itself.

On July 25, Kouchner issued a decree that "UNMIK shall administer movable or immovable property, including monetary accounts, and other property of, or registered in the name of the Federal Republic of Yugoslavia or the Republic of Serbia or any of its organs, which is in the territory of Kosovo". The ICG paper concluded that "UNMIK and KFOR should implement a rapid and categorical takeover of the Trepca complex, including the immediate total shutdown of the environmentally hazardous facilities at Zvecan". What is really wrong with Zvecan is that it is run by Serbs and provides revenue to Yugoslavia.

But in the "game-plan of measures" recommended by the ICG, UNMIK is advised to instruct a "Zvecan environmental assessment team" to report on the status of the equipment and thereupon "advise as to what measures must be taken"... Environmental hazards are to be the pretext to shut down Zvecan and deprive the last Serbs in Kosovo of their livelihood. Meanwhile, "Stari Trg, one of the richest mines in Europe, must be potentially profitable again and should be a priority for donors interested in setting Kosovo on its feet".

The game-plan calls for a gradual start up of mining to reassure the "Kosovars", meaning ethnic Albanians, of their future. For although the ICG says that the "workforce and management of all Trepca facilities should be selected on a merit basis only", it adds that "no one with ties to the Belgrade regime should be considered" -- and it is habitual to identify all Serbs with "the Belgrade regime", even to ignore their existence other than as "agents of Milosevic".

his blatant takeover of valuable property in what is still nominally part of Serbia is of course justified as a necessary measure to reassure the oppressed Albanians. "The return to work of even a few hundred Kosovar miners would represent, for all Kosovars, the reclaiming of their patrimony".

The media event is easy to imagine. But if the ICG hostility toward the Serbs seems genuine, the love for the Albanians may be less than perfect. In the ICG's brief account of past ethnic clashes over Trepca management, underlying the habitual anti-Serb bias is the basic hypocrisy of dominant powers manipulating two peoples against each other. The ICG report notes that Trepca "has long stood for Kosovar Albanians as the symbol of Serbian oppression and of their own resistance", and recounts that after 1974, finally able to manage the Trepca facilities themselves, Kosovars "created thousands of jobs", but that "in 1981-82, a sort of `Trepca-gate' scandal -- in which Kosovar Albanian workers were accused of having stolen vast quantities of gold and silver -- was the pretext for firing many engineers and technicians". Whether the theft was real or merely a "pretext" is of no interest to the international community ... so long as the Serbs were in charge.

But afterwards? The report concludes that: "Simply handing Trepca over to the Kosovars is ruled out by the shortage of modern skills available locally, the need for internationally-verifiable standards to avoid corruption" as well as damage to the installations. And as for those "thousands of jobs" created by and for Kosovo Albanians, they are not on the international community agenda. "The social impact of the reduced work force would need to be balanced against the need for competitively based private investment", the ICG observes. Fortunately, the ICG finds that the young leadership of the "Kosovo Liberation Army" is "somewhat impatient" with the older Kosovo Albanian leadership group's interest in "a huge workforce" and prefers modernization that will require foreign investment capital. No wonder Washington chose to back the violent KLA.

The manipulative hypocrisy of the ICG policy designers is even more blatant concerning the Serbs. The ICG urges UNMIK to hurry up with the game plan for taking over the valuable mining complex _before_ Serbian elections so that a new government more to the West's liking cannot be accused of "losing Trepca". All Serbian leaders, including opposition leaders, the ICG observes, will have to protest when UNMIK takes over Trepca and the Zvecan smelter.

"However they could exploit the argument that the `loss' was due to the pariah status of Milosevic himself, so that once again Serbia has lost assets due to his presence in office. So provided action were taken before any elections in Serbia it need not upset, and might contribute to, any strategy for unseating Milosevic." In short, the international community is going to take over Trepca whoever is in charge in Belgrade; better do it while Milosevic is there, so that the Western-backed "progressive, democratic" opposition can pretend it was the fault of Milosevic!

Media Propaganda: Familiarity versus Truth

Such cynicism is hard to surpass, but there is always room to add a few lies. This is the task of the media propaganda aimed at getting the general public to swallow the policies decided by elite think tanks and governments. The February 23, 2000 article in The Toronto Star by ICG senior consultant Susan Blaustein, "Mitrovica flashpoint for the next Balkan war", deserves a Jamie Shea award for the most shameless war propaganda of the month. The clichés are all there, "centuries-old hatreds" (not our fault, folks); then focus on the single culprit: Milosevic; the unreliable French seeking appeasement versus the need for the international community to display "backbone" and stand up to "Milosevic's test of its resolve". For Blaustein, it is Milosevic, of course, who is causing trouble in the city of Mitrovica because of his "keen financial interest" in the Trepca mining complex and the Zvecan smelter. NATO has occupied Kosovo and watched for eight months while Albanians murder, terrorize and drive out most of the non-Albanian population, but Blaustein is able to write (and the newspaper to publish) that: "The city is a

ynchpin in Belgrade's `Greater Serbia' strategy of expelling non-Serbs from the region." The November 1999 ICG report noted that: "International financial officials have long recognized the minerals industry as being prime for money laundering" throughout the world because of its structure and suggested that "the interest of the Milosevic circle in exploiting the Trepca facilities might go beyond the simple operation of sharing out the profits." This speculation is taken a step further by Blaustein, who writes that the smelter in Zvecan "is widely believed to have served the regime as an efficient money-laundering mechanism". But in any case, if the Serbs are running Zvecan to their profit, why would they want to make trouble? Ah, that Milosevic! It is because "Mitrovica is Milosevic's only remaining foothold in Kosovo" so "he has decided to call the bluff of the international community". The world is one big "test of wills" where little guys are forever "calling the bluff" of giants so the giants will wipe them out. The little guys seem to enjoy doing that, don't ask why. Blaustein goes on to excuse the Albanians for recent violence and blame the French. It is not the Serbs who are being driven out of Kosovo, but the Albanians who are victims of "Milosevic's operatives" who "monitor, harass, terrorize and expel ethnic Albanian civilians who dare to live in or travel to the Serb side of town". The rocket attack on a bus carrying Serb civilians, which killed two of them, was "not unprovoked"; the Albanians were impatient with the international community for turning a blind eye to "Serbs' oppression of ethnic Albanians"... By not allowing mobs of angry ethnic Albanians to take over the last part of Kosovo where Serbs are still managing to live more or less normally, "international officials are abandoning the U.N.'s stated commitment to create and protect a multi-ethnic society in Kosovo", according to Blaustein. This tract is meant to cast the blame in advance for what Blaustein calls the "next Balkan war". It is in total contradiction to the facts of what has been happening in Kosovo during eight months of foreign occupation.

How then can anyone dare to write or publish such an article? The answer is that the propagandists are counting on the tendency of uninformed readers to mistake what is familiar for what is true. The cliches about "Milosevic" and "Greater Serbia" are familiar. The truth is not. If and when the "next Balkan war" breaks out and the "international community" takes full control of the Trepca industrial complex, the distracted public need not pay too much attention, since everybody already knows what it's all about: that evil dictator Milosevic is causing trouble again.

www.tenc.net [emperors-clothes]

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

[Home <http://www.serbia-info.com/index.html> | Encyclopedia <http://www.serbia-info.com/enc/index.html> | Facts&Figures <http://www.serbia-info.com/facts/index.html> | News <http://www.serbia-info.com/news/index.html>]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <mailto:mirs@srbija-info.yu>